

Warszawa, dnia 18 października 2021 r.

Poz. 1882

OBWIESZCZENIE
MARSZAŁKA SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 1 października 2021 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o Policji

1. Na podstawie art. 16 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2020 r. poz. 360), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych:

- 1) ustawą z dnia 30 kwietnia 2020 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 956),
- 2) ustawą z dnia 14 sierpnia 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach dotyczących wsparcia służb mundurowych nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1610),
- 3) ustawą z dnia 28 października 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z przeciwdziałaniem sytuacjom kryzysowym związanym z wystąpieniem COVID-19 (Dz. U. poz. 2112),
- 4) ustawą z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz. U. poz. 2320 oraz z 2021 r. poz. 1135),
- 5) ustawą z dnia 15 kwietnia 2021 r. o zmianie ustawy o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1005),
- 6) ustawą z dnia 11 sierpnia 2021 r. o zmianie ustawy o Policji oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1728)

oraz zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem 30 września 2021 r.

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia tekst jednolity ustawy nie obejmuje:

- 1) art. 9 ustawy z dnia 30 kwietnia 2020 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 956), który stanowi:

„Art. 9. Ustawa wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia.”;

- 2) art. 9, art. 17–22, art. 39, art. 40 i art. 48 ustawy z dnia 14 sierpnia 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach dotyczących wsparcia służb mundurowych nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1610), które stanowią:

„Art. 9. 1. Przepis art. 115a ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą stosuje się do spraw dotyczących wypłaty ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy lub dodatkowy wszczętych i niezakończonych przed dniem 6 listopada 2018 r. oraz do spraw dotyczących wypłaty ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy lub dodatkowy policjantowi zwolnionemu ze służby od dnia 6 listopada 2018 r. Ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany urlop wypoczynkowy lub dodatkowy za okres przed dniem 6 listopada 2018 r. ustala się na zasadach wynikających z przepisów ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu obowiązującym przed dniem 6 listopada 2018 r. Przy obliczaniu wysokości ekwiwalentu pieniężnego przysługującego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy lub dodatkowy za rok 2018 określa się proporcję liczby dni niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego lub dodatkowego przysługującego przed dniem 6 listopada 2018 r. oraz od dnia 6 listopada 2018 r.

2. Przepis art. 119a ustawy zmienianej w art. 2 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą stosuje się do spraw dotyczących wypłaty ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy lub dodatkowy przysługujący za okres od dnia 6 listopada 2018 r. Przy obliczaniu wysokości ekwiwalentu przelicza się zaległy urlop wypoczynkowy lub dodatkowy w dniach kalendarzowych na urlop w dniach roboczych przy zastosowaniu mnożnika wynikającego z relacji 26 dni roboczych do 30 dni kalendarzowych. Niepełny dzień zaokrągla się w górę do pełnego dnia. Przy obliczaniu wysokości ekwiwalentu pieniężnego przysługującego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy lub dodatkowy za rok 2018 określa się proporcję liczby dni niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego lub dodatkowego przysługującego przed dniem 6 listopada 2018 r. oraz od dnia 6 listopada 2018 r. Ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany urlop wypoczynkowy lub dodatkowy za okres przed dniem 6 listopada 2018 r. ustala się na zasadach wynikających z przepisów ustawy zmienianej w art. 2 w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

3. Przepis art. 96 ust. 1a ustawy zmienianej w art. 5 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą stosuje się do spraw wszczętych i niezakończonych do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy dotyczących wypłaty ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy przysługujący za okres od dnia 6 listopada 2018 r. Przy obliczaniu wysokości ekwiwalentu pieniężnego przysługującego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy lub dodatkowy za rok 2018 określa się proporcję liczby dni niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego lub dodatkowego przysługującego przed dniem 6 listopada 2018 r. oraz od dnia 6 listopada 2018 r.

4. Przepis art. 188 ust. 6 ustawy zmienianej w art. 7 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą stosuje się do spraw dotyczących wypłaty ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy lub dodatkowy przysługujący za okres od dnia 6 listopada 2018 r. Przy obliczaniu wysokości ekwiwalentu pieniężnego przysługującego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy lub dodatkowy za rok 2018 określa się proporcję liczby dni niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego lub dodatkowego przysługującego przed dniem 6 listopada 2018 r. oraz od dnia 6 listopada 2018 r.”

„Art. 17. Do zwrotu kosztów poniesionych na ochronę prawną, zapewnienia ochrony prawnej oraz bezpłatnej ochrony prawnej przysługującej policjantowi, funkcjonariuszowi Straży Granicznej, Służby Więziennej oraz Służby Ochrony Państwa, w przypadku postępowań karnych wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy art. 66a–66c ustawy zmienianej w art. 1, art. 71a–71c ustawy zmienianej w art. 2, art. 164 ust. 2–4 i art. 164a ustawy zmienianej w art. 6 oraz art. 142a i art. 142b ustawy zmienianej w art. 7 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 18. Do przypadków otrzymywania przez policjantów, funkcjonariuszy Straży Granicznej i Służby Ochrony Państwa oraz strażaków wyżywienia w naturze oraz norm tego wyżywienia albo równoważnika pieniężnego w zamian za wyżywienie zaistniałych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 19. W stosunku do funkcjonariuszy, którzy w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy osiągnęli staż służby, o którym mowa w art. 120a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, art. 117d ust. 1 ustawy zmienianej w art. 2, art. 97e ust. 1 ustawy zmienianej w art. 4, art. 208f ust. 1 ustawy zmienianej w art. 6 oraz art. 172b ust. 1 ustawy zmienianej w art. 7, decyzję o przyznaniu lub odmowie przyznania świadczenia motywacyjnego wydaje się w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy. W przypadku wydania decyzji o przyznaniu świadczenia motywacyjnego wypłata świadczenia następuje za okres od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 20. Do obniżenia policjantowi nagrody rocznej w przypadku popełnienia przewinienia dyscyplinarnego stwierdzonego w prawomocnie zakończonym postępowaniu dyscyplinarnym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 21. Do postępowań w sprawie zawieszenia w czynnościach służbowych policjanta i funkcjonariusza Straży Granicznej, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 22. 1. Do postępowań dyscyplinarnych w Policji i Służbie Ochrony Państwa wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

2. Do kar dyscyplinarnych w Policji i Służbie Ochrony Państwa wymierzonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy i niewykonanych stosuje się przepisy dotychczasowe.

3. Do przewinień dyscyplinarnych popełnionych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe o przedawnieniu.”

„Art. 39. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie:

- 1) art. 96 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1 zachowują moc do dnia wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 96 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1,

- 2) art. 139 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym zachowują moc do dnia wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 139 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą,
- 3) art. 62 ustawy zmienianej w art. 2 w brzmieniu dotychczasowym zachowują moc do dnia wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 62 ustawy zmienianej w art. 2 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą,
- 4) art. 91 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 2 w brzmieniu dotychczasowym zachowują moc do dnia wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 91 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 2 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą,
- 5) art. 28 ust. 14, art. 37 ust. 2, art. 57a ust. 12, art. 61 ust. 6 i 9 i art. 88 ust. 5 ustawy zmienianej w art. 4 w brzmieniu dotychczasowym zachowują moc do dnia wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 28 ust. 14, art. 37 ust. 2, art. 57a ust. 12, art. 61 ust. 5 i 9 i art. 88 ust. 5 ustawy zmienianej w art. 4 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą,
- 6) art. 87 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 5 w brzmieniu dotychczasowym zachowują moc do dnia wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 87 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 5 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą,
- 7) art. 245 ustawy zmienianej w art. 7 w brzmieniu dotychczasowym zachowują moc do dnia wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 245 ustawy zmienianej w art. 7 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą

– nie dłużej jednak niż przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 40. 1. W latach 2020–2029 maksymalny limit wydatków Komendanta Głównego Policji będących skutkiem finansowym wejścia w życie niniejszej ustawy wynosi 5 031 966 tys. zł, w tym w:

- 1) 2020 r. – 108 926 tys. zł;
- 2) 2021 r. – 343 590 tys. zł;
- 3) 2022 r. – 419 780 tys. zł;
- 4) 2023 r. – 427 780 tys. zł;
- 5) 2024 r. – 493 400 tys. zł;
- 6) 2025 r. – 574 350 tys. zł;
- 7) 2026 r. – 633 410 tys. zł;
- 8) 2027 r. – 637 990 tys. zł;
- 9) 2028 r. – 682 110 tys. zł;
- 10) 2029 r. – 710 630 tys. zł.

2. Komendant Główny Policji monitoruje wykorzystanie limitu wydatków, o których mowa w ust. 1, i dokonuje oceny wykorzystania tego limitu według stanu co najmniej na koniec półrocza i na koniec każdego roku kalendarzowego według stanu na dzień 20 listopada danego roku.

3. W przypadku zagrożenia przekroczeniem lub przekroczenia przyjętego na dany rok budżetowy maksymalnego limitu wydatków, o których mowa w ust. 1, o 25% stosuje się mechanizm korygujący polegający na zmniejszeniu wydatków budżetu państwa będących skutkiem finansowym niniejszej ustawy.

4. Organem właściwym do wdrożenia mechanizmu korygującego, o którym mowa w ust. 3, jest Komendant Główny Policji.”

„Art. 48. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 października 2020 r., z wyjątkiem:

- 1) art. 1 pkt 1–3, które wchodzi w życie z dniem 30 listopada 2020 r.;
- 2) art. 2 pkt 37–52 oraz art. 27–38, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2021 r.”;

- 3) art. 31 ustawy z dnia 28 października 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z przeciwdziałaniem sytuacjom kryzysowym związanym z wystąpieniem COVID-19 (Dz. U. poz. 2112), który stanowi:

„Art. 31. Ustawa wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 3–5, art. 7 pkt 2, art. 11, art. 13, art. 17, art. 19 i art. 20 pkt 2 w zakresie art. 4g i pkt 5, które wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia z mocą od dnia 5 września 2020 r.;
- 2) art. 9 w zakresie art. 96 § 1be, który wchodzi w życie po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia;
- 3) art. 14 pkt 5, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2021 r.”;

- 4) odnośnika nr 1 oraz art. 166 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz. U. poz. 2320 oraz z 2021 r. poz. 1135), które stanowią:

„¹⁾ Niniejsza ustawa została notyfikowana Komisji Europejskiej w dniu 29 października 2019 r. pod numerem 2019/533/PL, zgodnie z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597), które wdraża dyrektywę (UE) 2015/1535 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 9 września 2015 r. ustanawiającą procedurę udzielania informacji w dziedzinie przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego (Dz. Urz. UE L 241 z 17.09.2015, str. 1).”

„Art. 166. Ustawa wchodzi w życie z dniem 5 października 2021 r., z wyjątkiem:

- 1) art. 145 i art. 146, które wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia;
- 2) art. 80, art. 115, art. 144 i art. 161, które wchodzi w życie po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia;
- 3) art. 96 pkt 18, art. 130, art. 134, art. 149 ust. 1 oraz art. 150, które wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia;
- 4) art. 38 ust. 6, art. 50, art. 52 ust. 5–7, art. 54 ust. 1–5 oraz art. 57 ust. 4, które wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia;
- 5) art. 9 ust. 1 pkt 1–8, art. 11 pkt 2, art. 16 ust. 1, art. 18 ust. 2, art. 28 pkt 2 lit. b i c, art. 31, art. 83 oraz art. 141, które wchodzi w życie z dniem 5 lipca 2022 r.;
- 6) art. 122, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2022 r., z wyjątkiem pkt 5, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2026 r.;
- 7) art. 58 ust. 1 pkt 4 i art. 63, które wchodzi w życie z dniem 1 października 2022 r.;
- 8) art. 126 pkt 8, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2023 r.;
- 9) art. 9 ust. 1 pkt 9, który wchodzi w życie z dniem 1 października 2026 r.;
- 10) art. 82 pkt 2, w zakresie dodawanego art. 100b, i art. 159, które wchodzi w życie z dniem 1 października 2028 r.;
- 11) art. 82 pkt 1, 2, w zakresie dodawanego art. 100a, i pkt 3–21, art. 93, art. 96 pkt 1–17 i 19, art. 105 oraz art. 162, które wchodzi w życie z dniem 1 października 2029 r.”;

- 5) art. 24 i art. 25 ustawy z dnia 15 kwietnia 2021 r. o zmianie ustawy o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1005), które stanowią:

„Art. 24. 1. W latach 2021–2030 maksymalny limit wydatków budżetu państwa wynosi dla:

- 1) ministra właściwego do spraw finansów publicznych, na realizację zadania poboru opłaty za przejazd autostradą przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej, na autostradach lub ich odcinkach, zarządzanych przez Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad, na których opłata za przejazd autostradą była pobierana przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy – 113,6 mln zł, z czego w:
  - a) 2021 r. – 10 399 377 zł,
  - b) 2022 r. – 11 450 460 zł,
  - c) 2023 r. – 11 467 838 zł,
  - d) 2024 r. – 11 467 838 zł,
  - e) 2025 r. – 11 467 838 zł,
  - f) 2026 r. – 11 467 838 zł,

- g) 2027 r. – 11 467 838 zł,
  - h) 2028 r. – 11 467 838 zł,
  - i) 2029 r. – 11 467 838 zł,
  - j) 2030 r. – 11 467 838 zł;
- 2) Głównego Inspektora Transportu Drogowego, na zakup i utrzymanie wyposażenia w związku z prowadzeniem kontroli, o której mowa w art. 37gd ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1 – 6,6 mln zł, z czego w:
- a) 2021 r. – 963 186,80 zł,
  - b) 2022 r. – 3 200 000,00 zł,
  - c) 2023 r. – 0 zł,
  - d) 2024 r. – 0 zł,
  - e) 2025 r. – 0 zł,
  - f) 2026 r. – 963 186,80 zł,
  - g) 2027 r. – 0 zł,
  - h) 2028 r. – 0 zł,
  - i) 2029 r. – 0 zł,
  - j) 2030 r. – 1 500 000,00 zł;
- 3) Komendanta Głównego Policji na integrację systemów teleinformatycznych Policji z Systemem Poboru Opłaty Elektronicznej KAS – 16,5 mln zł, z czego w:
- a) 2021 r. – 0 zł,
  - b) 2022 r. – 16 500 000,00 zł,
  - c) 2023 r. – 0 zł,
  - d) 2024 r. – 0 zł,
  - e) 2025 r. – 0 zł,
  - f) 2026 r. – 0 zł,
  - g) 2027 r. – 0 zł,
  - h) 2028 r. – 0 zł,
  - i) 2029 r. – 0 zł,
  - j) 2030 r. – 0 zł.

2. Wykorzystanie limitu wydatków monitoruje oraz wdraża mechanizm korygujący, o którym mowa w ust. 3, w zakresie ust. 1:

- 1) pkt 1 – minister właściwy do spraw finansów publicznych;
- 2) pkt 2 – minister właściwy do spraw transportu;
- 3) pkt 3 – Komendant Główny Policji.

3. W przypadku gdy wysokość wydatków, o których mowa w ust. 1, po pierwszym półroczu danego roku budżetowego wyniesie więcej niż 65% limitu wydatków przewidzianych na dany rok, dysponent środków zmniejsza wysokość środków przeznaczonych na wydatki w drugim półroczu danego roku budżetowego o kwotę stanowiącą różnicę między wysokością tego limitu a kwotą przekroczenia wydatków.

4. W przypadku gdy wysokość wydatków w poszczególnych miesiącach jest zgodna z planem finansowym urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw transportu albo Komendanta Głównego Policji, przepisu ust. 3 nie stosuje się.

Art. 25. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 1 pkt 2 lit. e w zakresie art. 37a ust. 33 i art. 3 pkt 6 w zakresie art. 13iba ust. 11, które wchodzi w życie po upływie 60 dni od dnia ogłoszenia;
  - 2) art. 3 pkt 1, który wchodzi w życie z dniem 1 października 2021 r.;
  - 3) art. 1 pkt 2 lit. a, d i e w zakresie art. 37a ust. 9–27, ust. 28 pkt 1 lit. a, ust. 30, 34 i 35, które wchodzi w życie z dniem 1 grudnia 2021 r.”;
- 6) art. 16 ustawy z dnia 11 sierpnia 2021 r. o zmianie ustawy o Policji oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1728), który stanowi:

„Art. 16. Ustawa wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia.”.

Marszałek Sejmu: *E. Witek*

Załącznik do obwieszczenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej
Polskiej z dnia 1 października 2021 r. (poz. 1882)

USTAWA

z dnia 6 kwietnia 1990 r.

o Policji

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. 1. Tworzy się Policję jako umundurowaną i uzbrojoną formację służącą społeczeństwu i przeznaczoną do ochrony bezpieczeństwa ludzi oraz do utrzymywania bezpieczeństwa i porządku publicznego.

1a. Nazwa „Policja” przysługuje wyłącznie formacji, o której mowa w ust. 1.

2. Do podstawowych zadań Policji należą:

- 1) ochrona życia i zdrowia ludzi oraz mienia przed bezprawnymi zamachami naruszającymi te dobra;
- 2) ochrona bezpieczeństwa i porządku publicznego, w tym zapewnienie spokoju w miejscach publicznych oraz w środkach publicznego transportu i komunikacji publicznej, w ruchu drogowym i na wodach przeznaczonych do powszechnego korzystania;
- 3) inicjowanie i organizowanie działań mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym i współdziałanie w tym zakresie z organami państwowymi, samorządowymi i organizacjami społecznymi;
- 3a) prowadzenie działań kontrterrorystycznych w rozumieniu ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 796 oraz z 2021 r. poz. 464 i 815);
- 4) wykrywanie przestępstw i wykroczeń oraz ściganie ich sprawców;
- 4a) ochrona obiektów stanowiących siedziby członków Rady Ministrów, z wyłączeniem obiektów służących Ministrowi Obrony Narodowej i Ministrowi Sprawiedliwości, wskazanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych;
- 5) nadzór nad specjalistycznymi uzbrojonymi formacjami ochronnymi w zakresie określonym w odrębnych przepisach;
- 6) kontrola przestrzegania przepisów porządkowych i administracyjnych związanych z działalnością publiczną lub obowiązujących w miejscach publicznych;
- 7) współdziałanie z policjami innych państw oraz ich organizacjami międzynarodowymi, a także z organami i instytucjami Unii Europejskiej na podstawie umów i porozumień międzynarodowych oraz odrębnych przepisów;
- 8) przetwarzanie informacji kryminalnych, w tym danych osobowych;
- 9) (uchylony)
- 10) prowadzenie zbiorów danych zawierających informacje gromadzone przez uprawnione organy o odciskach linii papilarnych osób, niezidentyfikowanych śladach linii papilarnych z miejsc przestępstw oraz o wynikach analizy kwasu deoksyrybonukleinowego (DNA).
- 11) (uchylony)

3.¹⁾ Policja realizuje także zadania wynikające z innych ustaw, z przepisów prawa Unii Europejskiej oraz umów i porozumień międzynarodowych na zasadach i w zakresie w nich określonych.

4. (uchylony)²⁾

Art. 2. W zakresie, trybie i na zasadach określonych w odrębnych przepisach zadania przewidziane dla Policji wykonują w Siłach Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej oraz w stosunku do żołnierzy Żandarmerii Wojskowej i wojskowe organy porządkowe.

¹⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 4 pkt 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2021 r. o zmianie ustawy o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1005), która weszła w życie z dniem 17 czerwca 2021 r.

²⁾ Przez art. 4 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

Art. 3. Wojewoda oraz wójt (burmistrz, prezydent miasta) lub starosta sprawujący władzę administracji ogólnej oraz organy gminy, powiatu i samorządu województwa wykonują zadania w zakresie ochrony bezpieczeństwa lub porządku publicznego na zasadach określonych w ustawach.

Art. 3a.³⁾ Obowiązku doręczenia korespondencji przy wykorzystaniu publicznej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego albo publicznej usługi hybrydowej, o których mowa w ustawie z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz. U. poz. 2320 oraz z 2021 r. poz. 72, 802, 1135, 1163 i 1598), nie stosuje się:

- 1) w sprawach osobowych funkcjonariuszy Policji;
- 2) w sprawach osobowych byłych funkcjonariuszy Policji;
- 3) jeżeli doręczenie korespondencji przy wykorzystaniu publicznej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego albo publicznej usługi hybrydowej mogłoby istotnie utrudniać lub uniemożliwić realizację zadań Policji.

Rozdział 2

Organizacja Policji

Art. 4. 1. Policja składa się z następujących rodzajów służb: kryminalnej, śledczej, spraw wewnętrznych, prewencyjnej, kontrterrorystycznej oraz wspomagającej działalność Policji w zakresie organizacyjnym, logistycznym i technicznym.

2. W skład Policji wchodzi policja sądowa. Szczegółowy zakres zadań i zasady organizacji policji sądowej określa, w drodze rozporządzenia, minister właściwy do spraw wewnętrznych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw sprawiedliwości.

3. W skład Policji wchodzi również:

- 1) Wyższa Szkoła Policji, ośrodki szkolenia i szkoły policyjne;
- 2) wyodrębnione oddziały prewencji;
- 3) instytuty badawcze.

3a. Organizację i zakres działania Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie jako szkoły wyższej oraz tryb wyznaczania i odwoływania rektora i osoby pełniącej w uczelni służb państwowych funkcję kierowniczą do spraw realizacji zadań uczelni jako jednostki organizacyjnej właściwej służby oraz tryb powierzania funkcji kierowniczych policjantom pełniącym służbę na stanowiskach nauczycieli akademickich reguluje ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 478, 619 i 1630).

3b. Organizację i zakres działania instytutów badawczych, o których mowa w ust. 3 pkt 3, oraz tryb powoływania i odwoływania dyrektorów tych instytutów oraz ich zastępców reguluje ustawa z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1383 oraz z 2021 r. poz. 1192).

4. Komendant Główny Policji, za zgodą ministra właściwego do spraw wewnętrznych, może powoływać, w uzasadnionych przypadkach, inne niż wymienione w ust. 1 rodzaje służb, określając ich właściwość terytorialną, organizację i zakres działania.

Art. 4a. (uchylony)

Art. 5. 1. Centralnym organem administracji rządowej, właściwym w sprawach ochrony bezpieczeństwa ludzi oraz utrzymania bezpieczeństwa i porządku publicznego, jest Komendant Główny Policji, podległy ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych.

2. Komendant Główny Policji jest przełożonym wszystkich funkcjonariuszy Policji, zwanych dalej „policjantami”.

3. Komendanta Głównego Policji powołuje i odwołuje Prezes Rady Ministrów na wniosek ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

4. Zastępców Komendanta Głównego Policji, w tym I Zastępcę, powołuje i odwołuje minister właściwy do spraw wewnętrznych na wniosek Komendanta Głównego Policji.

5. W razie zwolnienia stanowiska Komendanta Głównego Policji, minister właściwy do spraw wewnętrznych, do czasu powołania nowego komendanta, powierza pełnienie obowiązków Komendanta Głównego Policji, na okres nie dłuższy niż 3 miesiące, jednemu z jego zastępców.

³⁾ Dodany przez art. 68 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz. U. poz. 2320 oraz z 2021 r. poz. 1135), która wejdzie w życie z dniem 5 października 2021 r.

6. W razie czasowej niemożności sprawowania funkcji przez Komendanta Głównego Policji, minister właściwy do spraw wewnętrznych, do czasu ustania przeszkody w sprawowaniu tej funkcji przez dotychczasowego komendanta, jednak na okres nie dłuższy niż 6 miesięcy, powierza pełnienie obowiązków Komendanta Głównego Policji jednemu z jego zastępców.

Art. 5a. 1. Centralne Biuro Śledcze Policji, zwane dalej „CBŚP”, jest jednostką organizacyjną Policji służby śledczej realizującą na obszarze całego kraju zadania w zakresie rozpoznawania, zapobiegania i zwalczania przestępczości zorganizowanej.

2. Komendant Centralnego Biura Śledczego Policji, zwany dalej „Komendantem CBŚP”, jest organem Policji podległym Komendantowi Głównemu Policji, kieruje CBŚP i jest przełożonym policjantów CBŚP.

3. Siedzibą Komendanta CBŚP jest miasto stołeczne Warszawa.

4. Komendanta CBŚP powołuje, spośród oficerów Policji, i odwołuje minister właściwy do spraw wewnętrznych na wniosek Komendanta Głównego Policji.

5. Zastępców Komendanta CBŚP powołuje, spośród oficerów Policji, i odwołuje Komendant Główny Policji na wniosek Komendanta CBŚP.

6. W razie zwolnienia stanowiska Komendanta CBŚP Komendant Główny Policji, do czasu powołania nowego komendanta, powierza pełnienie obowiązków Komendanta CBŚP, na okres nie dłuższy niż 6 miesięcy, jednemu z jego zastępców lub wyznaczonemu oficerowi Policji.

7. W celu realizacji zadań określonych w ust. 1 Komendant CBŚP współdziała z innymi jednostkami organizacyjnymi Policji oraz właściwymi organami i instytucjami, w tym innych państw.

Art. 5b. 1. Biuro Spraw Wewnętrznych Policji, zwane dalej „BSWP”, jest jednostką organizacyjną Policji służby spraw wewnętrznych realizującą na obszarze całego kraju zadania w zakresie rozpoznawania, zapobiegania i zwalczania przestępczości popełnianej przez policjantów i pracowników Policji oraz przestępstw przeciwko obrotowi gospodarczemu popełnianych na szkodę Policji, określonych w art. 296–306 Kodeksu karnego, a także wykrywania i ścigania sprawców tych przestępstw, a także – w zakresie zleconym przez Inspektora Nadzoru Wewnętrznego – funkcjonariuszy i pracowników Policji, Straży Granicznej i Służby Ochrony Państwa lub strażaków i pracowników Państwowej Straży Pożarnej.

2. Komendant Biura Spraw Wewnętrznych Policji, zwany dalej „Komendantem BSWP”, jest organem Policji podległym Komendantowi Głównemu Policji, kieruje BSWP i jest przełożonym policjantów BSWP.

3. Siedzibą Komendanta BSWP jest miasto stołeczne Warszawa.

4. Komendanta BSWP powołuje, spośród oficerów Policji, i odwołuje minister właściwy do spraw wewnętrznych.

5. Zastępców Komendanta BSWP powołuje, spośród oficerów Policji, i odwołuje minister właściwy do spraw wewnętrznych na wniosek Komendanta BSWP.

6. W razie zwolnienia stanowiska Komendanta BSWP minister właściwy do spraw wewnętrznych, do czasu powołania nowego komendanta, powierza pełnienie obowiązków Komendanta BSWP, na okres nie dłuższy niż 6 miesięcy, jednemu z jego zastępców lub wyznaczonemu oficerowi spośród policjantów BSWP.

7. W celu realizacji zadań określonych w ust. 1 Komendant BSWP współdziała z innymi jednostkami organizacyjnymi Policji oraz właściwymi organami i instytucjami, w tym innych państw.

8. Komendant BSWP jest obowiązany niezwłocznie przedstawiać ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych, za pośrednictwem Inspektora Nadzoru Wewnętrznego, informacje i materiały mogące mieć istotne znaczenie dla sprawowania nadzoru, o którym mowa w art. 1b ustawy z dnia 21 czerwca 1996 r. o szczególnych formach sprawowania nadzoru przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 13 i 2320).

9. Minister właściwy do spraw wewnętrznych może w każdym czasie żądać informacji i materiałów z realizacji zadań przez Komendanta BSWP.

10. Komendant BSWP przedstawia corocznie do dnia 31 stycznia ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych informację o działalności BSWP.

Art. 5c. 1. Centralny Pododdział Kontrterrorystyczny Policji „BOA”, zwany dalej „BOA”, oraz samodzielne pododdziały kontrterrorystyczne Policji stanowią służbę kontrterrorystyczną, odpowiedzialną za prowadzenie działań kontrterrorystycznych oraz wspieranie działań jednostek organizacyjnych Policji w warunkach szczególnego zagrożenia lub wymagających użycia specjalistycznych sił i środków oraz specjalistycznej taktyki działania.

2. BOA jest jednostką organizacyjną Policji podległą bezpośrednio Komendantowi Głównemu Policji, a obsługę czynności wspomagających BOA w zakresie organizacyjnym, kadrowym, logistycznym i technicznym zapewnia komenda, przy pomocy której Komendant Główny Policji wykonuje swoje zadania.

3. Samodzielne pododdziały kontrterrorystyczne Policji podlegają bezpośrednio właściwym miejscowo komendantom wojewódzkim Policji lub Komendantowi Stołecznemu Policji, a obsługę czynności wspomagających te pododdziały w zakresie organizacyjnym, kadrowym, logistycznym i technicznym zapewniają komendy, przy których są te pododdziały umiejscowione.

4. Dowódcę BOA powołuje, spośród oficerów służby kontrterrorystycznej, i odwołuje Komendant Główny Policji.

5. Zastępców dowódcy BOA powołuje, spośród oficerów służby kontrterrorystycznej, i odwołuje Komendant Główny Policji na wniosek dowódcy BOA.

6. Dowódcę samodzielnego pododdziału kontrterrorystycznego Policji powołuje, spośród oficerów służby kontrterrorystycznej, i odwołuje komendant wojewódzki Policji lub odpowiednio Komendant Stołeczny Policji po zasięgnięciu opinii dowódcy BOA.

7. Zastępców dowódcy samodzielnych pododdziałów kontrterrorystycznych Policji powołuje, spośród oficerów służby kontrterrorystycznej, i odwołuje komendant wojewódzki Policji lub odpowiednio Komendant Stołeczny Policji na wniosek dowódcy samodzielnego pododdziału kontrterrorystycznego Policji.

8. W razie zwolnienia stanowiska dowódcy BOA Komendant Główny Policji do czasu powołania nowego dowódcy powierza pełnienie obowiązków dowódcy BOA, na okres nie dłuższy niż 6 miesięcy, wyznaczonemu oficerowi służby kontrterrorystycznej.

9. W celu realizacji działań, o których mowa w ust. 1, dowódca BOA oraz dowódcy samodzielnych pododdziałów kontrterrorystycznych Policji współdziałają z innymi jednostkami organizacyjnymi Policji oraz właściwymi instytucjami, w tym innych państw.

10. W przypadku prowadzenia działań kontrterrorystycznych w rozumieniu art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych dowódca BOA kieruje do działań samodzielne pododdziały kontrterrorystyczne Policji oraz koordynuje przygotowanie i wykorzystanie ich sił i środków do realizacji tych działań.

11. Kierujący działaniami antyterrorystycznymi, o którym mowa w art. 18 pkt 1 ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych, powierza dowodzenie grupą kontrterrorystyczną policjantowi służby kontrterrorystycznej wskazanemu przez dowódcę BOA.

12. W przypadku wystąpienia zdarzenia o charakterze terrorystycznym działania kontrterrorystyczne są realizowane przez BOA oraz samodzielne pododdziały kontrterrorystyczne Policji przed innymi działaniami.

Art. 6. 1. Organami administracji rządowej na obszarze województwa w sprawach, o których mowa w art. 5 ust. 1, są:

- 1) wojewoda przy pomocy komendanta wojewódzkiego Policji działającego w jego imieniu albo komendant wojewódzki Policji działający w imieniu własnym w sprawach:
  - a) wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych, dochodzeniowo-śledczych i czynności z zakresu ścigania wykroczeń,
  - b) wydawania indywidualnych aktów administracyjnych, jeżeli ustawy tak stanowią;
- 2) komendant powiatowy (miejski) Policji;
- 3) komendant komisariatu Policji.

2. Terytorialny zasięg działania organów, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, odpowiada zasadniczemu podziałowi administracyjnemu Państwa, z zastrzeżeniem ust. 3–5.

3. Wyłącza się z terytorialnego zasięgu działania komendanta wojewódzkiego Policji właściwego dla województwa mazowieckiego obszar m.st. Warszawy oraz powiatów: grodzkiego, legionowskiego, mińskiego, nowodworskiego, otwockiego, piaseczyńskiego, pruszkowskiego, warszawskiego zachodniego i wołomińskiego.

3a. W miastach będących siedzibą władz miasta na prawach powiatu i powiatu mającego siedzibę władz w tym mieście, można utworzyć komendę miejską Policji wykonującą zadania na obszarze tego miasta i powiatu.

3b. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, w drodze rozporządzenia, tworzy i znosi komendy miejskie Policji, o których mowa w ust. 3a, uwzględniając uwarunkowania administracyjno-geograficzne i demograficzne miasta i powiatu.

4. Komendant Stołeczny Policji wykonuje na obszarze, o którym mowa w ust. 3, zadania i kompetencje odpowiadające zadaniom i kompetencjom komendanta wojewódzkiego Policji.

4a. Na obszarze m.st. Warszawy zadania i kompetencje odpowiadające zadaniom i kompetencjom komendanta powiatowego (miejskiego) Policji wykonuje właściwy terytorialnie komendant rejonowy Policji.

4b. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określa, w drodze rozporządzenia, właściwość terytorialną komendantów rejonowych Policji, tworzy i znosi komendy rejonowe Policji oraz ustala ich nazwy. Właściwość terytorialna komendantów rejonowych Policji obejmuje obszar jednej dzielnicy lub kilku dzielnic.

5. Komenda Stołeczna Policji stanowi aparat pomocniczy Komendanta Stołecznego Policji, wykonujący swoje zadania na obszarze, o którym mowa w ust. 3.

Art. 6a. 1. W postępowaniu administracyjnym, w sprawach związanych z wykonywaniem zadań i kompetencji Policji, jeżeli ustawy nie stanowią inaczej, organem właściwym jest komendant powiatowy (miejski) Policji, a na obszarze m.st. Warszawy – komendant rejonowy Policji.

2. W postępowaniu administracyjnym w sprawach, o których mowa w ust. 1, organami wyższego stopnia są:

- 1) w stosunku do komendanta powiatowego (miejskiego) Policji – komendant wojewódzki Policji;
- 1a) w stosunku do komendanta rejonowego Policji – Komendant Stołeczny Policji;
- 2) w stosunku do komendanta wojewódzkiego Policji – Komendant Główny Policji.

Art. 6b. 1. Komendanta wojewódzkiego Policji powołuje i odwołuje minister właściwy do spraw wewnętrznych na wniosek Komendanta Głównego Policji złożony po zasięgnięciu opinii wojewody.

2. Komendanta Stołecznego Policji powołuje i odwołuje minister właściwy do spraw wewnętrznych na wniosek Komendanta Głównego Policji złożony po zasięgnięciu opinii wojewody oraz opinii Prezydenta m.st. Warszawy.

3. Komendant Główny Policji, na wniosek komendanta wojewódzkiego lub odpowiednio Komendanta Stołecznego Policji, powołuje i odwołuje do trzech zastępców komendanta wojewódzkiego lub Komendanta Stołecznego Policji, w tym I zastępcę.

4. Na stanowisko komendanta wojewódzkiego i Komendanta Stołecznego Policji oraz zastępców komendanta wojewódzkiego i Komendanta Stołecznego Policji powołuje się oficerów Policji, z wyjątkiem stanowisk zastępców do spraw służb wspomagających działalność Policji w zakresie organizacyjnym, logistycznym i technicznym, na które można powołać także osoby niebędące policjantami.

5. W razie zwolnienia stanowiska komendanta wojewódzkiego lub Komendanta Stołecznego Policji Komendant Główny Policji, do czasu powołania nowego komendanta, powierza pełnienie obowiązków komendanta wojewódzkiego albo Komendanta Stołecznego Policji, na okres nie dłuższy niż 6 miesięcy, jednemu z jego zastępców lub wyznaczonemu oficerowi.

6. W przypadku nieotrzymania opinii, o których mowa w ust. 1 lub ust. 2, minister właściwy do spraw wewnętrznych, na wniosek Komendanta Głównego Policji, może powołać komendanta wojewódzkiego albo Komendanta Stołecznego Policji po upływie 14 dni od dnia przedstawienia wniosku o wydanie opinii.

Art. 6c. 1. Komendanta powiatowego (miejskiego) Policji powołuje i odwołuje komendant wojewódzki Policji, po zasięgnięciu opinii starosty. Przepisu art. 35 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 920 oraz z 2021 r. poz. 1038) nie stosuje się.

2. Komendanta rejonowego Policji powołuje i odwołuje Komendant Stołeczny Policji, po zasięgnięciu opinii Prezydenta m.st. Warszawy. Przepisu art. 35 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym nie stosuje się.

3. Komendant wojewódzki Policji, na wniosek komendanta powiatowego (miejskiego) Policji, powołuje i odwołuje I zastępcę i pozostałych zastępców komendanta powiatowego (miejskiego) Policji.

4. Komendant Stołeczny Policji, na wniosek komendanta rejonowego Policji, powołuje i odwołuje I zastępcę i pozostałych zastępców komendanta rejonowego Policji.

5. Na stanowisko komendanta powiatowego (miejskiego) i komendanta rejonowego Policji oraz zastępcy komendanta powiatowego (miejskiego) i komendanta rejonowego Policji powołuje się oficerów Policji.

6. W razie zwolnienia stanowiska komendanta powiatowego (miejskiego) Policji komendant wojewódzki Policji, do czasu powołania nowego komendanta, powierza pełnienie obowiązków komendanta powiatowego (miejskiego) Policji, na okres nie dłuższy niż 6 miesięcy, jednemu z jego zastępców lub wyznaczonemu oficerowi.

7. W razie zwolnienia stanowiska komendanta rejonowego Policji Komendant Stołeczny Policji, do czasu powołania nowego komendanta, powierza pełnienie obowiązków komendanta rejonowego Policji, na okres nie dłuższy niż 6 miesięcy, jednemu z jego zastępców lub wyznaczonemu oficerowi.

8. W przypadku nieotrzymania opinii, o których mowa w ust. 1 lub ust. 2, komendant wojewódzki albo Komendant Stołeczny Policji może powołać odpowiednio komendanta powiatowego (miejskiego) albo komendanta rejonowego Policji po upływie 14 dni od dnia przedstawienia wniosku o wydanie opinii.

Art. 6d. 1. Komendanta komisariatu Policji powołuje i odwołuje komendant powiatowy (miejski) Policji po zasięgnięciu opinii właściwego terytorialnie wójta (burmistrza lub prezydenta miasta) lub wójtów. Opiniowanie to nie dotyczy komendanta komisariatu specjalistycznego.

2. Zastępców komendanta komisariatu Policji powołuje i odwołuje komendant powiatowy (miejski) Policji na wniosek komendanta komisariatu Policji.

3. Na stanowisko komendanta komisariatu Policji i zastępcy komendanta komisariatu Policji powołuje się oficerów lub aspirantów Policji.

4. W razie zwolnienia stanowiska komendanta komisariatu Policji, komendant powiatowy (miejski) Policji, do czasu powołania nowego komendanta, powierza, po zasięgnięciu opinii wójta (burmistrza lub prezydenta miasta) lub wójtów, pełnienie obowiązków komendanta komisariatu Policji, na okres nie dłuższy niż 3 miesiące, jednemu z jego zastępców, a w razie braku zastępców – innemu policjantowi.

5. W razie czasowej niemożności sprawowania funkcji przez komendanta komisariatu Policji, komendant powiatowy (miejski) Policji, do czasu ustania przeszkody w sprawowaniu tej funkcji przez dotychczasowego komendanta, powierza pełnienie obowiązków komendanta komisariatu Policji jednemu z jego zastępców, a w razie braku zastępców – innemu policjantowi.

6. Na obszarze m.st. Warszawy przepisy ust. 1 i 3–5 stosuje się odpowiednio do powoływania i odwoływania komendanta komisariatu Policji przez komendanta rejonowego Policji, po zasięgnięciu opinii Prezydenta m.st. Warszawy.

7. Na obszarze m.st. Warszawy przepisy ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio do powoływania zastępców komendanta komisariatu Policji przez komendanta rejonowego Policji.

8. W przypadku nieotrzymania opinii, o której mowa w ust. 1 lub 6:

- 1) komendant powiatowy (miejski) Policji może powołać komendanta komisariatu Policji po upływie 14 dni od dnia przedstawienia wniosku o wydanie opinii;
- 2) komendant rejonowy Policji może powołać komendanta komisariatu Policji po upływie 21 dni od dnia przedstawienia wniosku o wydanie opinii.

Art. 6da. Policjant oraz osoba powoływana na stanowiska, o których mowa w art. 5a ust. 4 i 5, art. 5b ust. 2 i 5, art. 5c ust. 4–7, art. 6b ust. 1–3, art. 6c ust. 1–4, art. 6d ust. 1, 2, 6 i 7 oraz art. 8 ust. 2, a także mianowana na stanowisko dyrektora i zastępcy dyrektora komórki organizacyjnej oraz naczelnika, mogą zostać poddani weryfikacji, o której mowa w art. 11a ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 21 czerwca 1996 r. o szczególnych formach sprawowania nadzoru przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych. Weryfikacja, o której mowa w zdaniu pierwszym, może być prowadzona także wobec policjanta oraz osoby zajmujących te stanowiska.

Art. 6e. 1. Odwołać ze stanowiska, o którym mowa w art. 5a ust. 4 i 5, art. 5b ust. 4 i 5, art. 5c ust. 4–7, art. 6b ust. 1, 2 i 5, art. 6c ust. 1–4, 6 i 7 oraz art. 6d ust. 1, 2 i 6, można w każdym czasie.

2. W przypadku braku opinii, o których mowa w art. 6b ust. 1 i 2, art. 6c ust. 1 i 2 oraz art. 6d ust. 1 i 6, organ uprawniony do powołania na stanowisko komendanta może odwołać odpowiednio komendantów: wojewódzkiego i Stołecznego, powiatowego (miejskiego), rejonowego lub komendanta komisariatu Policji, po upływie 14 dni od dnia doręczenia wniosku o wydanie opinii.

3. Policjanta odwołanego ze stanowiska przenosi się do dyspozycji przełożonego policjanta uprawnionego do odwołania ze stanowiska, z zastrzeżeniem, że policjanta odwołanego ze stanowiska Komendanta CBŚP, Komendanta BSWP, dowódcy BOA, komendanta wojewódzkiego i Komendanta Stołecznego Policji przenosi się do dyspozycji Komendanta Głównego Policji. Policjant przez okres 6 miesięcy ma prawo do uposażenia w wysokości przysługującej przed odwołaniem.

Art. 6f. Komendant wojewódzki Policji oraz komendant powiatowy (miejski) Policji są przełożonymi policjantów na terenie swojego działania.

Art. 6g. Komendant Główny Policji, komendant wojewódzki Policji, komendant powiatowy (miejski) Policji wykonują swoje zadania przy pomocy podległych im komend, a komendant komisariatu Policji – przy pomocy komisariatu.

Art. 6h. (uchylony)

Art. 6i. Kierownicy jednostek organizacyjnych Policji są obowiązani współdziałać z Biurem Nadzoru Wewnętrznego w zakresie realizacji jego zadań, w szczególności:

- 1) udostępniać, na wniosek Inspektora Nadzoru Wewnętrznego, niezbędne uzbrojenie, wyposażenie, urządzenia i środki techniczne;
- 2) zapewniać warunki niezbędne do sprawnej realizacji zadań przez inspektorów Biura Nadzoru Wewnętrznego, w szczególności przez zapewnienie swobodnego wstępu na teren jednostki organizacyjnej Policji, niezwłocznego przedstawiania żądanych informacji i dokumentów, terminowego udzielania ustnych i pisemnych wyjaśnień, a także udostępnianie niezbędnych urządzeń technicznych i zapewnienie dostępu do Internetu oraz, w miarę możliwości, oddzielnego pomieszczenia z odpowiednim wyposażeniem;
- 3) przekazywać dane policjantów objętych weryfikacją, o której mowa w art. 11a ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 21 czerwca 1996 r. o szczególnych formach sprawowania nadzoru przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, najpóźniej w terminie 14 dni przed planowanym:
  - a) powołaniem na stanowiska komendantów i ich zastępców, dowódców jednostek organizacyjnych i ich zastępców, dyrektorów i zastępców dyrektorów komórek organizacyjnych oraz naczelników,
  - b) oddelegowaniem do pełnienia służby lub wykonywaniem zadań poza granicami kraju na okres przekraczający 14 dni, z wyłączeniem oddelegowania do pełnienia służby poza granicami państwa w kontyngencie policyjnym, o którym mowa w art. 145a ust. 1 pkt 2 i 3,
  - c) wystąpieniem o mianowanie na stopnie generalnego inspektora Policji i nadinspektora Policji,
  - d) wystąpieniem o przedterminowe mianowanie w korpusie oficerów młodszych i starszych w Policji,
  - e) wystąpieniem o wyróżnienie, na wniosek ministra właściwego do spraw wewnętrznych, orderami i odznaczeniami, o których mowa w ustawie z dnia 16 października 1992 r. o orderach i odznaczeniach (Dz. U. z 2020 r. poz. 138),
  - f) oddelegowaniem do wykonywania zadań w Biurze Nadzoru Wewnętrznego;
- 4) udostępniać dokumentację z kontroli, o której mowa w art. 12 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 742).

Art. 7. 1. Komendant Główny Policji określa:

- 1) szczegółowe zasady organizacji i zakres działania komend, komisariatów i innych jednostek organizacyjnych Policji;
- 2) metody i formy wykonywania zadań przez poszczególne służby policyjne, w zakresie nieobjętym innymi przepisami wydanymi na podstawie ustawy;
- 3) (uchylony)
- 4) (uchylony)
- 4a) programy szkoleń zawodowych policjantów;
- 4b) zakres oraz szczegółowe warunki, tryb przeprowadzania oraz zasady oceniania testu sprawności fizycznej policjantów;
- 5)⁴⁾ szczegółowe zasady szkolenia zwierząt wykorzystywanych do realizacji zadań Policji, a także normy ich wyżywienia;
- 5)⁵⁾ **kryteria zdrowotne i użytkowe doboru psów i koni do realizacji zadań Policji, sposób szkolenia przewodników psów służbowych i kandydatów na przewodników psów służbowych oraz policjantów-jeźdźców i kandydatów na policjantów-jeźdźców oraz szkolenia psów służbowych i koni służbowych, tryb i sposób przekazywania psów służbowych i koni służbowych między jednostkami organizacyjnymi Policji, sposób prowadzenia ewidencji psów służbowych i ewidencji koni służbowych oraz tryb i sposób współpracy między jednostkami organizacyjnymi Policji w trakcie realizacji nadzoru nad sposobem sprawowania opieki nad psami służbowymi i końmi służbowymi;**
- 6) (uchylony)

⁴⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 5.

⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 11 sierpnia 2021 r. o zmianie ustawy o Policji oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1728), która wejdzie w życie z dniem 21 grudnia 2021 r.

- 7) zasady etyki zawodowej policjantów, po zasięgnięciu opinii związków zawodowych;
- 8) organizację, rzeczowy i miejscowy zakres działania oraz zasady współdziałania CBŚP z innymi jednostkami organizacyjnymi Policji;
- 9) w uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych, organizację, rzeczowy i miejscowy zakres działania oraz zasady współdziałania BSWP z innymi jednostkami organizacyjnymi Policji;
- 10) organizację i zakres działania BOA oraz zasady współdziałania z innymi jednostkami organizacyjnymi Policji;
- 11) strukturę organizacyjną i etatową samodzielnych pododdziałów kontrterrorystycznych Policji;
- 12) szczegółowe warunki odbywania doskonalenia zawodowego dla służby kontrterrorystycznej.

2. Komendant wojewódzki Policji określa właściwość terytorialną komisariatów Policji na terenie swojego działania.

3. Komendant Główny Policji może tworzyć i likwidować ośrodki szkolenia i szkoły policyjne.

4. Regulaminy komend, komisariatów i innych jednostek organizacyjnych Policji ustala właściwy dla nich komendant Policji w porozumieniu z właściwym przełożonym. Regulamin komendy wojewódzkiej Policji nie stanowi części regulaminu urzędu wojewódzkiego.

5. Regulamin BSWP ustala minister właściwy do spraw wewnętrznych.

Art. 8. 1. Komendant wojewódzki Policji w porozumieniu z Komendantem Głównym Policji tworzy, w razie potrzeby, komisariat kolejowy, wodny, lotniczy lub inny komisariat specjalistyczny. Komendanci komisariatów specjalistycznych podlegają właściwemu terytorialnie komendantowi wojewódzkiemu Policji.

2. Komendanta komisariatu specjalistycznego Policji powołuje i odwołuje komendant wojewódzki Policji.

3. (uchylony)

Art. 8a. 1. Komendant powiatowy (miejski) Policji może tworzyć rewiry dzielnicowych oraz posterunki Policji na zasadach określonych przez Komendanta Głównego Policji.

2. Kierownika rewiru oraz kierownika posterunku Policji mianuje i zwalnia ze stanowiska komendant powiatowy (miejski) Policji, po zasięgnięciu opinii wójta (burmistrza lub prezydenta miasta), chyba że do wyrażenia opinii w tej sprawie upoważniony został organ wykonawczy jednostki pomocniczej gminy.

3. Do zadań kierownika rewiru oraz kierownika posterunku Policji należy w szczególności:

- 1) rozpoznawanie zagrożeń i przeciwdziałanie przyczynom ich powstawania;
- 2) inicjowanie i organizowanie działań społeczności lokalnych mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz innym zjawiskom kryminogennym;
- 3) wykonywanie czynności administracyjno-porządkowych oraz innych niecierpiących zwłoki czynności związanych z zawiadomieniem o przestępstwie i zabezpieczeniem miejsca zdarzenia.

Art. 9. (uchylony)

Art. 10. 1. Komendanci Policji, z zastrzeżeniem ust. 1a, składają roczne sprawozdania ze swojej działalności, a także informacje o stanie porządku i bezpieczeństwa publicznego właściwym wojewodom, starostom, wójtom (burmistrzom lub prezydentom miast), a także radom powiatu i radom gmin. W razie zagrożenia bezpieczeństwa publicznego lub zakłócenia porządku publicznego sprawozdania i informacje składa się tym organom niezwłocznie na każde ich żądanie.

1a. Komendant Stołeczny Policji składa sprawozdanie, a także informacje, o których mowa w ust. 1, Wojewodzie Mazowieckiemu oraz, w zakresie dotyczącym działalności Policji na obszarze m.st. Warszawy, Prezydentowi m.st. Warszawy i Radzie m.st. Warszawy. Komendanci rejonowi Policji nie składają odrębnych sprawozdań.

2. W zakresie wykrywania przestępstw i ścigania ich sprawców sprawozdania i informacje, o których mowa w ust. 1, mogą być przekazywane wyłącznie sądom i prokuratorom, na ich żądanie.

3. Rada powiatu (miasta) oraz rada gminy na podstawie sprawozdań i informacji, o których mowa w ust. 1, może określić, w drodze uchwały, istotne dla wspólnoty samorządowej zagrożenia bezpieczeństwa i porządku publicznego.

4. Uchwała, o której mowa w ust. 3, nie może dotyczyć wykonania konkretnej czynności służbowej ani określać sposobu wykonywania zadań przez Policję.

5. Komendanci powiatowi (miejscy) Policji są obowiązani udostępniać komisji bezpieczeństwa i porządku, na żądanie jej przewodniczącego, dokumenty i informacje dotyczące pracy Policji na terenie powiatu, z wyjątkiem akt personalnych pracowników i funkcjonariuszy, materiałów operacyjno-rozpoznawczych lub dochodzeniowo-śledczych oraz akt w indywidualnych sprawach administracyjnych.

6. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do Komendanta CBŚP oraz Komendanta BSWP.

Art. 11. 1. Wójt (burmistrz, prezydent miasta) lub starosta może żądać od właściwego komendanta Policji przywrócenia stanu zgodnego z porządkiem prawnym lub podjęcia działań zapobiegających naruszeniu prawa, a także zmierzających do usunięcia zagrożenia bezpieczeństwa i porządku publicznego.

2. Żądanie, o którym mowa w ust. 1, nie może dotyczyć czynności operacyjno-rozpoznawczych, dochodzeniowo-śledczych oraz czynności z zakresu ścigania wykroczeń. Żądanie to nie może dotyczyć wykonania konkretnej czynności służbowej ani określać sposobu wykonania zadania przez Policję.

3. Wójt (burmistrz, prezydent miasta) lub starosta ponoszą wyłączną odpowiedzialność za treść żądania, o którym mowa w ust. 1.

4. Żądanie, o którym mowa w ust. 1, przekazane ustnie wymaga potwierdzenia na piśmie.

5. Właściwy komendant Policji niezwłocznie przedkłada sprawę komendantowi Policji wyższego stopnia, jeżeli nie jest w stanie wykonać żądania, o którym mowa w ust. 1.

6. Żądanie, o którym mowa w ust. 1, naruszające prawo jest nieważne. O nieważności żądania stwierdza wojewoda.

7. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do Komendanta CBŚP oraz Komendanta BSWP.

Art. 12. 1. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określa, w drodze rozporządzenia:

- 1) uzbrojenie Policji;
- 2) umundurowanie, dystynkcje i znaki identyfikacyjne policjantów;
- 3) zasady i sposób noszenia umundurowania oraz orderów, odznaczeń, medali i odznak;
- 4) normy umundurowania;
- 5) wzór i tryb nadawania sztandaru jednostkom organizacyjnym Policji;
- 6) wzór odznak policyjnych oraz szczegółowe zasady i tryb ich nadawania policjantom.

2. Komendant Główny Policji określa zasady naliczeń etatowych w Policji, z zastrzeżeniem ust. 2a.

2a. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określa zasady naliczeń etatowych w BSWP.

Art. 13. 1. Koszty związane z funkcjonowaniem Policji są pokrywane z budżetu państwa.

1a. Instytuty badawcze, o których mowa w art. 4 ust. 3 pkt 3, otrzymują z budżetu państwa dotacje celowe i podmiotowe na finansowanie działalności bieżącej związanej z wykonywaniem zadań Policji, a w szczególności:

- 1) prowadzeniem badań naukowych i prac rozwojowych przy realizacji zadań, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 3 i 4;
- 2) utrzymaniem, prowadzeniem i rozwojem wykrywczych zbiorów danych, w tym zbiorów danych, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 10;
- 3) utrzymaniem, prowadzeniem i rozwojem infrastruktury niezbędnej do gromadzenia i przetwarzania danych daktyloskopijnych, o których mowa w art. 428 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2020 r. poz. 35, 2023, 2320 i 2369 oraz z 2021 r. poz. 159) i art. 119 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzieleniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1108);
- 4) realizowaniem zadań w zakresie współpracy międzynarodowej, w tym wymiany danych daktyloskopijnych i wyników analizy kwasu deoksyrybonukleinowego (DNA), prowadzonej na podstawie ustaw oraz obowiązujących umów i porozumień międzynarodowych;
- 5) wykonywaniem zadań jednostki uprawnionej do zatwierdzania specyfikacji technicznej oraz do potwierdzania pozbawienia cech użytkowych broni palnej wszelkiego rodzaju, o której mowa w art. 6a ust. 1 i 4 ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji (Dz. U. z 2020 r. poz. 955);
- 6) wykonywaniem zadań Komendanta Głównego Policji w zakresie nadzoru merytorycznego nad funkcjonowaniem laboratoriów kryminalistycznych komend wojewódzkich Policji;
- 7) realizowaniem prawa do uposażenia i innych należności ze stosunku służbowego policjantów pełniących służbę w tych jednostkach.

2. Etaty Policji określa ustawa budżetowa.

3. Jednostki samorządu terytorialnego, państwowe jednostki organizacyjne, stowarzyszenia, fundacje, banki oraz instytucje ubezpieczeniowe mogą uczestniczyć w pokrywaniu wydatków inwestycyjnych, modernizacyjnych lub remontowych oraz kosztów utrzymania i funkcjonowania jednostek organizacyjnych Policji, a także zakupu niezbędnych dla ich potrzeb towarów i usług.

3a. (uchylony)

3b. (uchylony)

3c. (uchylony)

4. Na wniosek rady powiatu lub rady gminy liczba etatów Policji w rewirach dzielnicowych i posterunkach Policji na terenie powiatu lub gminy może ulec zwiększeniu ponad liczbę ustaloną na zasadach określonych w art. 12 ust. 2, jeżeli organy te zapewnią pokrywanie kosztów utrzymania etatów Policji przez okres co najmniej 5 lat, na warunkach określonych w porozumieniu zawartym między organem powiatu lub gminy a właściwym komendantem wojewódzkim Policji i zatwierdzonym przez Komendanta Głównego Policji.

4a. Rada powiatu lub rada gminy może przekazać, na warunkach określonych w porozumieniu zawartym między organem wykonawczym powiatu lub gminy a właściwym komendantem powiatowym (miejskim) Policji, środki finansowe stanowiące dochody własne powiatu lub gminy, dla Policji z przeznaczeniem na:

- 1) rekompensatę pieniężną za czas służby przekraczający normę określoną w art. 33 ust. 2,
- 2) nagrodę za osiągnięcia w służbie,

dla policjantów właściwych miejscowo komend powiatowych (miejskich) i komisariatów, którzy realizują zadania z zakresu służby prewencyjnej.

4b. Porozumienie, o którym mowa w ust. 4a, określa w szczególności:

- 1) rodzaje ustawowych zadań Policji, finansowanych na podstawie porozumienia:
  - a) wykonywanych w czasie przekraczającym normę określoną w art. 33 ust. 2,
  - b) za wykonywanie których może być przyznana nagroda za osiągnięcia w służbie;
- 2) wysokość oraz tryb i terminy przekazywania środków finansowych, o których mowa w ust. 4a;
- 3) sposób dokonywania oceny prawidłowości wykonania porozumienia.

4c. Tworzy się Fundusz Wsparcia Policji, zwany dalej „Funduszem”, składający się z funduszy: centralnego, wojewódzkich i Szkół Policji.

4d. Fundusz jest państwowym funduszem celowym.

4e. Środki finansowe uzyskane przez Policję w trybie i na warunkach określonych w ust. 3 i 4a na podstawie umów i porozumień zawartych przez:

- 1) Komendanta Głównego Policji – są przychodami funduszu centralnego;
- 2) komendantów odpowiednio wojewódzkich lub Komendanta Stołecznego Policji albo podległych im komendantów powiatowych (miejskich, rejonowych) Policji – są przychodami wojewódzkich funduszy;
- 3) Komendanta Wyższej Szkoły Policji oraz komendantów szkół policyjnych – są przychodami funduszu Szkół Policji.

4f. Środki Funduszu są przeznaczone na:

- 1) pokrywanie wydatków inwestycyjnych, modernizacyjnych lub remontowych oraz kosztów utrzymania i funkcjonowania jednostek organizacyjnych Policji, a także zakup niezbędnych na ich potrzeby towarów i usług;
- 2) rekompensatę pieniężną dla policjantów za czas służby przekraczający normę określoną w art. 33 ust. 2;
- 3) nagrody dla policjantów za osiągnięcia w służbie.

4g. Środkami Funduszu dysponują:

- 1) Komendant Główny Policji – w zakresie funduszu centralnego;
- 2) odpowiednio komendanci wojewódzcy lub Komendant Stołeczny Policji – w zakresie funduszy wojewódzkich;
- 3) Komendant Wyższej Szkoły Policji oraz komendanci szkół policyjnych – w zakresie funduszu Szkół Policji.

4h. Komendant Główny Policji sporządza łączny plan finansowy i łączne sprawozdanie finansowe Funduszu.

4ha. Zmiany kwot przychodów i kosztów Funduszu ujętych w planie finansowym Funduszu oraz przeniesienia wydatków pomiędzy poszczególnymi pozycjami planu dokonuje dysponent środków Funduszu.

4hb. (uchylony)

4hc. (uchylony)

4i. Minister właściwy do spraw wewnętrznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady gospodarki finansowej Funduszu oraz tryb i terminy sporządzania jego planów i sprawozdań finansowych, uwzględniając postanowienia umów i porozumień oraz racjonalne gospodarowanie środkami.

5. Minister właściwy do spraw wewnętrznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych określa, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki porozumienia, o którym mowa w ust. 4.

Art. 13a. (uchylony)

Art. 13b. Dzień 24 lipca ustanawia się Świętem Policji.

Rozdział 3

Zakres uprawnień Policji

Art. 14. 1. W granicach swych zadań Policja wykonuje czynności: operacyjno-rozpoznawcze, dochodzeniowo-śledcze i administracyjno-porządkowe w celu:

- 1) rozpoznawania, zapobiegania i wykrywania przestępstw, przestępstw skarbowych i wykroczeń;
- 2) poszukiwania osób ukrywających się przed organami ścigania lub wymiaru sprawiedliwości, zwanych dalej „osobami poszukiwanymi”;
- 3) poszukiwania osób, które na skutek wystąpienia zdarzenia uniemożliwiającego ustalenie miejsca ich pobytu należy odnaleźć w celu zapewnienia ochrony ich życia, zdrowia lub wolności, zwanych dalej „osobami zaginionymi”.

2. Policja wykonuje również czynności na polecenie sądu, prokuratora, organów administracji państwowej i samorządu terytorialnego w zakresie, w jakim obowiązek ten został określony w odrębnych ustawach.

3. Policjanci w toku wykonywania czynności służbowych mają obowiązek respektowania godności ludzkiej oraz przestrzegania i ochrony praw człowieka.

4. Policja w celu realizacji ustawowych zadań może korzystać z danych o osobie, w tym również w formie zapisu elektronicznego, uzyskanych przez inne organy, służby i instytucje państwowe w wyniku wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych oraz przetwarzać je w rozumieniu ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o ochronie danych osobowych przetwarzanych w związku z zapobieganiem i zwalczaniem przestępczości (Dz. U. z 2019 r. poz. 125), bez wiedzy i zgody osoby, której dane te dotyczą.

5. Administrator danych, o których mowa w ust. 4, jest obowiązany udostępnić dane osobowe policjantowi wskazanemu w imiennym upoważnieniu Komendanta Głównego Policji, Komendanta CBŚP, Komendanta BSWP, komendantów wojewódzkich Policji lub uprawnionego policjanta, po okazaniu tego upoważnienia oraz legitymacji służbowej. Fakt udostępnienia tych danych podlega ochronie na podstawie ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych.

5a. Policja może, w zakresie koniecznym do wykonywania jej ustawowych zadań, korzystać z informacji kryminalnej zgromadzonej w Krajowym Centrum Informacji Kryminalnych.

5b. W celu wykonywania zadań w zakresie kontroli ruchu drogowego, o których mowa w art. 129 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 450, 463, 694, 720 i 1641), Policja może prowadzić wyszukiwania informacji za pośrednictwem Krajowego Punktu Kontaktowego, na zasadach określonych w art. 80k–80r tej ustawy.

5c.⁶⁾ W celu realizacji zadań, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1, 2 i 3a–4a, Policja może używać psów służbowych lub koni służbowych.

---

⁶⁾ Dodany przez art. 1 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 5.

6. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) zakres, warunki i tryb przekazywania Policji informacji o osobie, uzyskanych przez organy uprawnione do wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych w czasie wykonywania tych czynności, uwzględniając możliwość odmowy przekazywania informacji lub ograniczenia zakresu tych informacji ze względu na uniemożliwienie realizacji zadań ustawowych tych organów lub ujawnienie danych osoby niebędącej funkcjonariuszem tych organów, oraz sposób przekazywania informacji na wniosek, w tym przy wykorzystaniu urządzeń i systemów teleinformatycznych;
- 2) wzór upoważnienia, o którym mowa w ust. 5, uwzględniając dane niezbędne do zidentyfikowania upoważnionego policjanta oraz konieczność określenia terminu ważności upoważnienia.

7. (uchylony)

Art. 14a. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych, podejmuje decyzję o objęciu przez Policję ochroną obiektów, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 4a, oraz o zakresie realizowanych wobec nich działań.

Art. 15. 1. Policjanci wykonując czynności, o których mowa w art. 14, mają prawo:

- 1) legitymowania osób w celu ustalenia ich tożsamości;
  - 2) zatrzymywania osób w trybie i przypadkach określonych w przepisach Kodeksu postępowania karnego i innych ustaw;
  - 2a) zatrzymywania osób pozbawionych wolności, które na podstawie zezwolenia właściwego organu opuściły areszt śledczy albo zakład karny i w wyznaczonym terminie nie powróciły do niego;
  - 3) zatrzymywania osób stwarzających w sposób oczywisty bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego, a także dla mienia;
  - 3a) pobierania od osób odcisków linii papilarnych lub wymazu ze śluzówki policzków:
    - a) w trybie i przypadkach określonych w przepisach Kodeksu postępowania karnego oraz ustawy z dnia 22 listopada 2013 r. o postępowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi stwarzających zagrożenie życia, zdrowia lub wolności seksualnej innych osób (Dz. U. z 2021 r. poz. 1638),
    - b) w celu identyfikacji osób o nieustalonej tożsamości oraz osób usiłujących ukryć swoją tożsamość, jeżeli ustalenie tożsamości w inny sposób nie jest możliwe,
    - c) za ich zgodą – w celu identyfikacji osób zaginionych lub zwłok ludzkich o nieustalonej tożsamości,
    - d) w celu identyfikacji lub wykrywania sprawców przestępstw – na zasadach określonych w niniejszej ustawie;
  - 3b) pobierania odcisków linii papilarnych lub materiału biologicznego ze zwłok ludzkich o nieustalonej tożsamości;
  - 4) przeszukiwania osób i pomieszczeń w trybie i przypadkach określonych w przepisach Kodeksu postępowania karnego i innych ustaw;
  - 4a) obserwowania i rejestrowania przy użyciu środków technicznych obrazu z pomieszczeń przeznaczonych dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, policyjnych izb dziecka, pokoi przejściowych oraz tymczasowych pomieszczeń przejściowych;
  - 5) dokonywania kontroli osobistej, a także przeglądania zawartości bagaży i sprawdzania ładunków w portach i na dworcach oraz w środkach transportu lądowego, powietrznego i wodnego:
    - a) w razie istnienia uzasadnionego podejrzenia popełnienia czynu zabronionego pod groźbą kary lub
    - b) w celu znalezienia:
      - broni lub innych niebezpiecznych przedmiotów mogących służyć do popełnienia czynu zabronionego pod groźbą kary lub
      - przedmiotów, których posiadanie jest zabronione, lub mogących stanowić dowód w postępowaniu prowadzonym w związku z realizacją zadań, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1, 2, 3a, 4, 4a, 6 i 7, oraz przepisów innych ustaw określających zadania Policji lub
      - przedmiotów podlegających przepadkowi w przypadku uzasadnionego przypuszczenia posiadania przez osobę broni lub takich przedmiotów lub uzasadnionego przypuszczenia ich użycia do popełnienia czynu zabronionego pod groźbą kary
- na zasadach i w sposób określony w art. 15d i art. 15e;

- 5a) obserwowania i rejestrowania przy użyciu środków technicznych obrazu zdarzeń w miejscach publicznych, a w przypadku czynności operacyjno-rozpoznawczych i administracyjno-porządkowych podejmowanych na podstawie ustawy – także i dźwięku towarzyszącego tym zdarzeniom;
- 5b) obserwowania i rejestrowania przy użyciu środków technicznych obrazu lub dźwięku w trakcie interwencji w miejscach innych niż publiczne, podczas prowadzenia działań kontrterrorystycznych oraz wspierania działań jednostek organizacyjnych Policji przez służbę kontrterrorystyczną w warunkach szczególnego zagrożenia lub wymagających użycia specjalistycznych sił i środków oraz specjalistycznej taktyki działań, a także w policyjnych środkach transportu;
- 6) żądania niezbędnej pomocy od instytucji państwowych, organów administracji rządowej i samorządu terytorialnego oraz przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie użyteczności publicznej; wymienione instytucje, organy i przedsiębiorcy są obowiązani, w zakresie swojego działania, do udzielenia tej pomocy, w zakresie obowiązujących przepisów prawa;
- 7) zwracania się o niezbędną pomoc do innych przedsiębiorców i organizacji społecznych, jak również zwracania się w nagłych wypadkach do każdej osoby o udzielenie doraźnej pomocy, w ramach obowiązujących przepisów prawa;
- 8) (uchylony)
- 9) dokonywania sprawdzenia prewencyjnego w celu ochrony przed bezprawnymi zamachami na życie lub zdrowie osób lub mienie lub w celu ochrony przed nieuprawnionymi działaniami skutkującymi zagrożeniem życia lub zdrowia lub bezpieczeństwa i porządku publicznego lub:
- a) zapobiegania zdarzeniom o charakterze terrorystycznym – osób w związku z ich dostępem na teren obiektów lub obszarów ochraniających przez Policję lub w związku z zabezpieczeniem przez Policję imprez masowych lub zgromadzeń, bagaży lub przedmiotów posiadanych przez te osoby, a także środków transportu lądowego, powietrznego lub wodnego lub pojazdów, którymi się poruszają w związku z dostępem do tych obiektów lub obszarów,
  - b) znalezienia i odebrania przedmiotów, których użycie ze względu na ich właściwości może spowodować zagrożenie życia lub zdrowia lub bezpieczeństwa przeprowadzonych czynności osób:
    - doprowadzanych przez Policję na polecenie lub zarządzenie uprawnionego organu lub w związku z realizacją czynności określonych przepisami prawa lub osób w stanie nietrzeźwości doprowadzanych przez Policję w celu wytrzeźwienia do siedziby jednostki organizacyjnej Policji lub innego miejsca określonego przepisami prawa lub wskazanego przez uprawniony organ, na polecenie lub zarządzenie którego dokonuje się doprowadzenia, w tym osób doprowadzanych umieszczonych w jednostkach organizacyjnych Policji w pomieszczeniach dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia,
    - zatrzymywanych w przypadkach określonych w ust. 1 pkt 2–3, osób zatrzymanych, przyjmowanych do jednostek organizacyjnych Policji do pomieszczeń dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, pokoi przejściowych, tymczasowych pomieszczeń przejściowych lub policyjnych izb dziecka lub umieszczanych w tych pomieszczeniach,
    - pozbawionych wolności, w tym przebywających w zakładach karnych, aresztach śledczych, zakładach poprawczych, schroniskach dla nieletnich, policyjnych izbach dziecka lub innych ośrodkach dla nieletnich, a także osób skazanych lub tymczasowo aresztowanych przekazywanych na podstawie umów międzynarodowych, podczas wykonywania w stosunku do tych osób przez Policję, na polecenie sądu lub prokuratora, czynności polegających na przemieszczaniu tych osób w związku z wykonywaniem czynności procesowych lub innych czynności określonych przez sąd lub prokuratora;
- 10) wydawania osobom poleceń określonego zachowania się w granicach niezbędnych do wykonywania czynności określonych w pkt 1–5 lub 9 lub wykonywania innych czynności służbowych podejmowanych w zakresie i w celu realizacji ustawowych zadań Policji lub w granicach niezbędnych do ochrony przed zatarciem śladów przy zabezpieczeniu miejsca zdarzenia lub w celu uniknięcia bezpośredniego zagrożenia bezpieczeństwa osób lub mienia, gdy jest to niezbędne do sprawnej realizacji zadań Policji albo uniknięcia zatarcia śladów przestępstwa lub wykroczenia.

2. Osobie zatrzymanej na podstawie ust. 1 pkt 3 przysługują uprawnienia przewidziane dla osoby zatrzymanej w Kodeksie postępowania karnego.

3. Zatrzymanie osoby może być zastosowane tylko wówczas, gdy inne środki okazały się bezcelowe lub nieskuteczne.

4. Osoba zatrzymana, o której mowa w ust. 1 pkt 3, może być okazywana, fotografowana lub daktyloskopowana tylko wtedy, gdy jej tożsamości nie można ustalić w inny sposób.

5. Osobę zatrzymaną należy niezwłocznie poddać – w razie uzasadnionej potrzeby – badaniu lekarskiemu lub udzielić jej pierwszej pomocy medycznej.

6. Czynności wymienione w ust. 1 powinny być wykonywane w sposób możliwie najmniej naruszający dobra osobiste osoby, wobec której zostają podjęte.

7. Na sposób prowadzenia czynności, o których mowa w ust. 1 pkt 1–4a, 5a–7 i 10, przysługuje zażalenie do właściwego miejscowo prokuratora.

7a. Osoba zatrzymana może zostać umieszczona w pomieszczeniu jednostki organizacyjnej Policji lub pomieszczeniu jednostki organizacyjnej Straży Granicznej przeznaczonym dla osób zatrzymanych.

7b. Pomieszczenia dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, pokoje przejściowe oraz tymczasowe pomieszczenia przejściowe mogą tworzyć i znosić komendanci wojewódzcy Policji oraz Komendant Stołeczny Policji.

7c. Użyte w ust. 1 pkt 5b określenie interwencja oznacza włączenie się policjanta lub policjantów w tok zdarzenia mogącego naruszać normy prawne i podjęcie działań zmierzających do ustalenia charakteru, rodzaju i okoliczności powstałego zdarzenia oraz przedsięwzięć ukierunkowanych na przywrócenie naruszonego porządku prawnego.

8. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, sposób postępowania przy wykonywaniu uprawnień, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 2a, 3, pkt 3a lit. b–d, pkt 3b, 5a–7, 9 i 10, wzory dokumentów stosowanych w tych sprawach oraz w odniesieniu do ust. 1 pkt 5b również sposób przechowywania, odtwarzania i kopiowania zapisów obrazu i dźwięku, mając na względzie zapewnienie skuteczności działań podejmowanych przez Policję, poszanowanie praw osób, wobec których działania te są podejmowane oraz konieczność właściwego zabezpieczenia utrwalonego obrazu i dźwięku przed utratą, zniekształceniem, a także zapewnienie ochrony praw osób, których wizerunek został utrwalony.

8a. (uchylony)

8b. (uchylony)

9. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia, określi, w drodze rozporządzenia, tryb przeprowadzania badań lekarskich, o których mowa w ust. 5, uwzględniając przypadki uzasadniające potrzebę niezwłocznego udzielenia osobie zatrzymanej pierwszej pomocy medycznej lub potrzebę poddania jej niezbędnym badaniom lekarskim, czas i organizację tych badań oraz sposób ich dokumentowania.

10. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) warunki, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia w jednostkach organizacyjnych Policji dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, zakres prowadzonej dokumentacji oraz wzory dokumentów wchodzących w jej skład,
- 2) warunki, jakim powinny odpowiadać pokoje przejściowe w jednostkach organizacyjnych Policji, w których można umieścić osoby zatrzymane lub doprowadzone na czas wykonania czynności służbowych, oczekiwania na przewóz do pomieszczenia dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia albo do policyjnej izby dziecka lub doprowadzenie do jednostki penitencjarnej,
- 3) warunki, jakim powinny odpowiadać tymczasowe pomieszczenia przejściowe, które mogą być tworzone poza jednostkami organizacyjnymi Policji, w których można umieścić osoby zatrzymane lub doprowadzone w związku z naruszeniem porządku prawnego, na czas niezbędny do podjęcia decyzji co do dalszego zakresu i charakteru realizowanych wobec tych osób czynności służbowych,
- 4) warunki, jakim powinny odpowiadać policyjne izby dziecka,
- 5) regulamin pobytu osób w pomieszczeniach, pokojach i izbach, o których mowa w ust. 1 pkt 4a, uwzględniając ich lokalizację, wyposażenie, warunki techniczne pomieszczeń i niezbędne części składowe,
- 6) sposób przechowywania i niszczenia zapisów obrazu z pomieszczeń, pokoi i izb, o których mowa w ust. 1 pkt 4a, oraz udostępniania ich uprawnionym podmiotom oraz warunki właściwego zabezpieczenia utrwalonego obrazu przed utratą, zniekształceniem lub nieuprawnionym ujawnieniem

– kierując się potrzebą zapewnienia skuteczności działań podejmowanych przez Policję oraz potrzebą zapewnienia poszanowania praw osób, wobec których działania te są podejmowane.

11. Zgromadzone zapisy obrazu z pomieszczeń, izb i pokoi, o których mowa w ust. 1 pkt 4a, niezawierające dowodów pozwalających na wszczęcie postępowania karnego albo postępowania w sprawach o wykroczenia, postępowania dyscyplinarnego lub mogących być wykorzystanymi w postępowaniu w ramach czynności wyjaśniających albo dowodów mających znaczenie dla toczących się takich postępowań, Policja przechowuje przez okres co najmniej 30 dni, nie dłużej jednak niż 60 dni od dnia zarejestrowania, a następnie je niszczy.

Art. 15a.⁷⁾ 1. Policjant ma prawo zatrzymania, w trybie określonym w art. 15, osoby stosującej przemoc w rodzinie w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249), zwanej dalej „ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie”, stwarzającej bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego.

2. Policjant w celu stwierdzenia zasadności zatrzymania ocenia ryzyko bezpośredniego zagrożenia dla życia lub zdrowia ludzkiego, odrębnie dla osoby dorosłej i dziecka, biorąc pod uwagę w szczególności:

- 1) akty przemocy fizycznej w rodzinie;
- 2) wiek osoby dotkniętej przemocą w rodzinie;
- 3) stosowanie przemocy w rodzinie wobec kobiety w ciąży;
- 4) niepełnosprawność w rozumieniu art. 2 pkt 10 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 573) osoby dotkniętej przemocą w rodzinie;
- 5) zależność osoby dotkniętej przemocą w rodzinie od osoby stosującej tę przemoc ze względu na stan zdrowia lub jej zaburzenia psychiczne;
- 6) zaburzenia psychiczne osoby, o której mowa w ust. 1;
- 7) stan osoby, o której mowa w ust. 1, podczas interwencji związany z użyciem, nadużywaniem lub uzależnieniem od alkoholu, środków odurzających lub substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych;
- 8) kierowanie przez osobę, o której mowa w ust. 1, gróźb użycia przemocy ze skutkiem bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia;
- 9) dostęp osoby, o której mowa w ust. 1, do niebezpiecznego narzędzia lub broni;
- 10) informacje o dotychczas stosowanej przemoc lub prowadzonych postępowaniach wobec osoby, o której mowa w ust. 1, w związku z użyciem przemocy;
- 11) informacje od osób, o których mowa w art. 9c ust. 1 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, dotyczące ich obaw o własne życie lub zdrowie, w tym związanych z nasileniem aktów przemocy w rodzinie;
- 12) informacje o próbach targnięcia się na własne życie lub życie osób wspólnie zamieszkujących przez osobę, o której mowa w ust. 1, w związku ze stosowaniem przemocy;
- 13) informacje o próbach targnięcia się na własne życie przez osobę dotkniętą przemocą w rodzinie w związku ze stosowaniem tej przemocy.

3.⁸⁾ Oceny ryzyka, o której mowa w ust. 2, dokonuje się w kwestionariuszu szacowania ryzyka zagrożenia życia lub zdrowia ludzkiego dołączanym do protokołu zatrzymania.

Art. 15aa.⁹⁾ 1. Policjant ma prawo wydać wobec osoby stosującej przemoc w rodzinie w rozumieniu przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, stwarzającej zagrożenie dla życia lub zdrowia osoby dotkniętej tą przemocą, nakaz natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, zwany dalej „nakazem”, lub zakaz zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, zwany dalej „zakazem”.

2.¹⁰⁾ Policjant w celu stwierdzenia zasadności wydania nakazu lub zakazu stosuje odpowiednio przepisy art. 15a ust. 2 i 3.

3. Nakaz lub zakaz mogą być stosowane łącznie.

4. Nakaz lub zakaz są natychmiast wykonalne.

5. Policjant w nakazie lub zakazie wskazuje obszar lub odległość od wspólnie zajmowanego mieszkania, którą osoba stosująca przemoc w rodzinie jest obowiązana zachować.

6. Przepis ust. 1 stosuje się do każdego lokalu służącego zaspokajaniu bieżących potrzeb mieszkaniowych.

⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2020 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 956), która weszła w życie z dniem 30 listopada 2020 r.

⁸⁾ Dodany przez art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 sierpnia 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach dotyczących wsparcia służb mundurowych nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1610), która weszła w życie z dniem 1 października 2020 r.; wszedł w życie z dniem 30 listopada 2020 r.

⁹⁾ Dodany przez art. 3 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

¹⁰⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 8; wszedł w życie z dniem 30 listopada 2020 r.

Art. 15ab.⁹⁾ 1. Policjant wydaje nakaz lub zakaz:

- 1) podczas interwencji podjętej we wspólnie zajmowanym mieszkaniu lub jego bezpośrednim otoczeniu lub
- 2) w związku z powzięciem informacji o stosowaniu przemocy w rodzinie, w szczególności zgłoszenia przez:
  - a) osobę dotkniętą przemocą w rodzinie lub
  - b) kuratora sądowego lub pracownika jednostki organizacyjnej pomocy społecznej, w związku z wykonywaniem ustawowych obowiązków.

2. W przypadku zatrzymania osoby stosującej przemoc w rodzinie nakaz lub zakaz mogą być wydane bezpośrednio po jej zwolnieniu. W przypadku sporządzenia kwestionariusza szacowania ryzyka zagrożenia życia lub zdrowia ludzkiego na podstawie art. 15a ust. 3 kolejnego kwestionariusza nie sporządza się.¹¹⁾

3. Policja wykonuje czynności niezwłocznie w związku z powzięciem informacji, o której mowa w ust. 1 pkt 2.

4. Osobę zgłaszającą przemoc w rodzinie przesłuchuje się w charakterze świadka, po pouczeniu o treści art. 233 Kodeksu karnego, na okoliczności wskazane w zgłoszeniu, o ile to możliwe na miejscu zdarzenia. Policja w celu ustalenia, czy zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 15aa ust. 1, oraz w celu wskazania obszaru lub odległości od wspólnie zajmowanego mieszkania, którą osoba stosująca przemoc w rodzinie jest obowiązana zachować, może przesłuchać w charakterze świadków również inne osoby, w szczególności wszystkie dotknięte tą przemocą osoby pełnoletnie wspólnie zajmujące mieszkanie. Policja, dokonując wskazanych ustaleń, uwzględnia w protokole przesłuchania zaistnienie okoliczności zagrożenia życia lub zdrowia ludzkiego.

5. Do przesłuchania stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania cywilnego.

6. Osobę małoletnią, która w chwili przesłuchania nie ukończyła 15 lat, można przesłuchać tylko wówczas, gdy jej zeznania mogą mieć istotne znaczenie dla sprawy, w szczególności gdy jest jedynym świadkiem zdarzenia, i wyłącznie w odpowiednio przystosowanych pomieszczeniach, o których mowa w przepisach Kodeksu postępowania karnego.

7. Przesłuchanie osoby małoletniej, o której mowa w ust. 6, przeprowadza sąd opiekuńczy miejsca jej pobytu na wniosek Policji. Przesłuchanie odbywa się z udziałem prokuratora oraz biegłego psychologa, przy czym osoba pełnoletnia wskazana przez małoletniego ma prawo być obecna przy przesłuchaniu, o ile nie ogranicza to swobody wypowiedzi przesłuchiwanego małoletniego. W przesłuchaniu nie bierze udziału osoba stosująca przemoc w rodzinie. Z czynności przesłuchania osoby małoletniej sporządza się protokół i nagranie obrazu i dźwięku.

8. Jeżeli małoletni został już przesłuchany na okoliczność stosowania przemocy w rodzinie w innej sprawie, sąd po zapoznaniu się z tymi zeznaniami ocenia, czy zachodzi potrzeba przesłuchania małoletniego w związku z treścią wniosku Policji. W przypadku odstąpienia od przesłuchania sąd przekazuje Policji protokoły dotychczasowych przesłuchań małoletniego.

9. Policja może również dokonywać innych czynności w celu ustalenia, czy zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 15aa ust. 1, w tym wysłuchać osobę stosującą przemoc w rodzinie, o ile nie utrudni to natychmiastowego wydania nakazu lub zakazu.

10. Nakaz lub zakaz mogą być wydane również w przypadku nieobecności we wspólnie zajmowanym mieszkaniu lub jego bezpośrednim otoczeniu osoby stosującej przemoc w rodzinie podczas wykonywania czynności przez Policję.

11. Policja przed wydaniem nakazu lub zakazu ma prawo zażądać dodatkowych informacji od innych instytucji lub organów w celu ustalenia, czy zachodzą okoliczności wskazane w art. 15aa ust. 1.

Art. 15ac.⁹⁾ 1. Nakaz lub zakaz zawierają w szczególności:

- 1) datę, czas i miejsce przeprowadzenia czynności;
- 2) podstawę prawną ich wydania;
- 3) treść nakazu lub zakazu;
- 4) dane policjantów przeprowadzających czynność;
- 5) dane osoby stosującej przemoc w rodzinie;
- 6) dane osoby dotkniętej przemocą w rodzinie;
- 7) uzasadnienie, w którym wskazuje się podstawy faktyczne ich wydania;
- 8) pouczenia, w tym o trybie, formie i sposobie wnoszenia zażalenia.

¹¹⁾ Zdanie drugie dodane przez art. 1 pkt 3 ustawy, o której mowa w odnośniku 8; wszedł w życie z dniem 30 listopada 2020 r.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, wzór nakazu i zakazu, sposób wykonywania i dokumentowania czynności związanych z wydaniem nakazu lub zakazu oraz wzór kwestionariusza szacowania ryzyka zagrożenia życia lub zdrowia ludzkiego służący stwierdzeniu zasadności zatrzymania, o którym mowa w art. 15a ust. 1, lub wydania nakazu lub zakazu, mając na względzie potrzebę zawarcia niezbędnych pouczeń w nakazie lub zakazie, sprawnego sporządzania dokumentacji, a także konieczność natychmiastowej i skutecznej ochrony osób doznających przemocy w rodzinie.

Art. 15ad.⁹⁾ 1. Nakaz lub zakaz doręcza się niezwłocznie osobie stosującej przemoc w rodzinie oraz osobie dotkniętej tą przemocą. W razie niemożności doręczenia nakazu lub zakazu osobie stosującej przemoc w rodzinie, doręczenie uważa się za dokonane przez umieszczenie na drzwiach wspólnie zajmowanego mieszkania zawiadomienia o ich wydaniu, dokonując wzmianki w nakazie lub zakazie, wskazując przyczynę braku doręczenia.

2. Jeżeli osoba stosująca przemoc w rodzinie odmawia przyjęcia nakazu lub zakazu, doręczenie uważa się za dokonane. W takim przypadku policjant dokonuje adnotacji o odmowie ich przyjęcia na oryginale nakazu lub zakazu.

3. Zawiadomienie, o którym mowa w ust. 1, zawiera imię i nazwisko osoby stosującej przemoc w rodzinie oraz wezwanie do niezwłocznego kontaktu z właściwą jednostką Policji, a ponadto dostępne po otwarciu zawiadomienia informacje o wydaniu nakazu lub zakazu, podstawie prawnej, miejscu ich odebrania, a także zasadach zabrania ze wspólnie zajmowanego mieszkania przedmiotów osobistego użytku i służących do świadczenia pracy oraz będących własnością osoby stosującej przemoc w rodzinie zwierząt domowych.

4. Policja niezwłocznie doręcza odpis nakazu lub zakazu prokuratorowi oraz zawiadamia właściwy miejscowo zespół interdyscyplinarny, o którym mowa w przepisach ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, a gdy w mieszkaniu zamieszkują osoby małoletnie – także właściwy miejscowo sąd opiekuńczy.

5. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, wzór zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1, umieszczanego na drzwiach mieszkania wobec niemożności doręczenia nakazu lub zakazu, mając na uwadze konieczność zrozumienia zawiadomienia również przez osoby niekorzystające z pomocy pełnomocnika.

Art. 15ae.⁹⁾ 1. Czynność opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia przez osobę stosującą przemoc w rodzinie, wobec której wydano nakaz lub zakaz, wymaga sporządzenia protokołu, który podpisują pełnoletnie osoby uczestniczące w czynności.

2. Protokół zawiera:

- 1) datę, czas, miejsce oraz podstawę prawną przeprowadzenia czynności;
- 2) dane policjantów przeprowadzających czynność oraz osób w niej uczestniczących;
- 3) oznaczenie czynności oraz jej przebieg;
- 4) wzmiankę o wydaniu nakazu lub zakazu;
- 5) oświadczenia osób uczestniczących w czynności oraz policjantów;
- 6) wzmiankę o udzieleniu pouczeń oraz udzielonych informacjach, o których mowa w art. 15ag i art. 15ah;
- 7) w miarę potrzeby stwierdzenie innych okoliczności dotyczących przebiegu czynności, w szczególności wskazanie zabranych ze wspólnie zajmowanego mieszkania przedmiotów osobistego użytku i służących do świadczenia pracy lub zwierząt domowych oraz opis pozostawionego mienia, które według twierdzeń osoby stosującej przemoc w rodzinie, wobec której wydano nakaz lub zakaz, stanowi jej własność.

3. Jeżeli osoba uczestnicząca w czynności odmawia podpisu lub nie może go złożyć, policjant dokonujący czynności zaznacza przyczynę braku podpisu.

4. Osoba stosująca przemoc w rodzinie, wobec której wydano nakaz lub zakaz, ma prawo zabrać ze wspólnie zajmowanego mieszkania przedmioty osobistego użytku i służące do świadczenia pracy lub będące jej własnością zwierzęta domowe. W przypadku sprzeciwu osób wspólnie zajmujących mieszkanie przedmioty te lub zwierzęta domowe pozostawia się we wspólnie zajmowanym mieszkaniu. Dochodzenie roszczeń z tego tytułu odbywa się na zasadach określonych w Kodeksie cywilnym.

5. Jeżeli w okresie obowiązywania nakazu lub zakazu zajdzie potrzeba zabrania przez osobę stosującą przemoc w rodzinie mienia stanowiącego jej własność, w szczególności niezabrzanych uprzednio przedmiotów osobistego użytku i służących do świadczenia pracy lub zwierząt domowych, ze wspólnie zajmowanego mieszkania, może się to odbyć jeden raz, wyłącznie w obecności policjanta, po wcześniejszym uzgodnieniu przez nich terminu z osobą dotkniętą tą przemocą. Osoba dotknięta przemocą w rodzinie ma prawo brać udział w tej czynności lub upoważnić do udziału w niej inną osobę.

6. Osoba stosująca przemoc w rodzinie, wobec której wydano nakaz lub zakaz, ma obowiązek pozostawić klucze do wspólnie zajmowanego mieszkania i pomieszczeń jego bezpośredniego otoczenia w tym mieszkaniu.

7. Jeżeli w związku z wydaniem nakazu lub zakazu zachodzi potrzeba zabezpieczenia zwierząt stanowiących mienie osoby stosującej przemoc w rodzinie, wobec której wydano nakaz lub zakaz, stosuje się odpowiednio przepis art. 7 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2020 r. poz. 638 oraz z 2021 r. poz. 1718 i 1728).

8. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, wzór protokołu czynności opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, w związku z wydaniem nakazu lub zakazu, mając na uwadze prawidłowe udokumentowanie przeprowadzanej czynności.

Art. 15af.⁹⁾ 1. Osoba stosująca przemoc w rodzinie, wobec której wydano nakaz lub zakaz, jest obowiązana wskazać jednostce organizacyjnej Policji, której policjant wydał ten nakaz lub zakaz, adres miejsca pobytu, a także, o ile to możliwe, numer telefonu, pod którym będzie dostępna, oraz poinformować tę jednostkę Policji o każdej zmianie adresu lub numeru.

2. Osobę stosującą przemoc w rodzinie, wobec której wydano nakaz lub zakaz, należy pouczyć, że jeżeli zmieni miejsce pobytu, nie będzie dostępna pod wskazanym przez siebie numerem telefonu, nie zawiadamiając o tym jednostki organizacyjnej Policji, o której mowa w ust. 1, na skutek czego nie odbierze korespondencji pod wskazanym adresem lub nie stawi się we wskazanej jednostce organizacyjnej Policji w celu jej odbioru w ciągu 24 godzin od pozostawienia zawiadomienia o korespondencji, korespondencja zostanie uznana za doręczoną z upływem tego terminu, chyba że miejsce pobytu tej osoby jest Policji znane.

3. Niedoręczenie korespondencji wymaga udokumentowania ze wskazaniem przyczyny niedoręczenia.

4. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, wzór zawiadomienia osoby stosującej przemoc w rodzinie, wobec której został wydany nakaz lub zakaz, pozostawionego wobec niemożności doręczenia korespondencji, mając na uwadze konieczność zrozumienia zawiadomienia również przez osoby niekorzystające z pomocy pełnomocnika.

Art. 15ag.⁹⁾ 1. Policjant, w przypadku wydania nakazu lub zakazu, informuje osobę dotkniętą przemocą w rodzinie o:

- 1) możliwości i sposobie złożenia żądania, aby sąd zobowiązał osobę stosującą przemoc w rodzinie do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazał zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, o którym mowa w przepisach ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- 2) obowiązku wszczęcia przez organy ścigania, niezależnie od wydanego nakazu lub zakazu, postępowania karnego w związku z popełnieniem ściganego z urzędu przestępstwa z użyciem przemocy i możliwości stosowania w toku prowadzonego postępowania środków zapobiegawczych, o których mowa w przepisach Kodeksu postępowania karnego;
- 3) możliwości uzyskania wsparcia we właściwym miejscowo ośrodku pomocy społecznej, specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie i innych placówkach świadczących pomoc ofiarom przemocy w rodzinie;
- 4) całodobowym ogólnopolskim telefonie dla ofiar przemocy w rodzinie;
- 5) możliwości uzyskania pomocy udzielanej przez podmioty, które otrzymały dotacje z Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej – Funduszu Sprawiedliwości, o którym mowa w przepisach Kodeksu karnego wykonawczego, oraz danych teleadresowych, najbliższych miejscowo dla osoby dotkniętej przemocą w rodzinie, siedzib tych podmiotów i innych niezbędnych danych kontaktowych tych podmiotów.

2. Policjant, w przypadku wydania nakazu lub zakazu, poucza osobę dotkniętą przemocą w rodzinie o przekazaniu jej danych najbliższemu miejscowo podmiotowi, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, w celu udzielenia pomocy, chyba że osoba ta nie wyrazi zgody.

3. Policjant, w przypadku wydania nakazu lub zakazu, poucza osobę stosującą przemoc w rodzinie o przekazaniu jej danych właściwemu ze względu na miejsce jej pobytu Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie w celu podjęcia działań pozostających we właściwości powiatu na podstawie przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, chyba że osoba ta nie wyrazi zgody.

Art. 15ah.⁹⁾ Policjant, w przypadku wydania nakazu lub zakazu, poucza osobę stosującą przemoc w rodzinie o przyczynach ich wydania, o możliwości i sposobie złożenia zażalenia, a także informuje o danych teleadresowych właściwych miejscowo placówek zapewniających miejsca noclegowe oraz placówek prowadzących oddziaływania korekcyjno-edukacyjne lub programy psychologiczno-terapeutyczne dla osób stosujących przemoc w rodzinie. Miejsca noclegowe nie mogą być placówkami pobytu osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

Art. 15ai.⁹⁾ 1. W okresie obowiązywania nakazu lub zakazu Policja przynajmniej trzykrotnie sprawdza, czy nakaz lub zakaz nie są naruszane, i podejmuje niezbędne czynności. Pierwsze sprawdzenie odbywa się następnego dnia po wydaniu nakazu lub zakazu.

2. Czynności sprawdzenia Policja podejmuje również na podstawie postanowienia sądu o udzieleniu zabezpieczenia w sprawach o zobowiązanie osoby stosującej przemoc w rodzinie do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazanie zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, którym nakaz lub zakaz zostały przedłużone.

Art. 15aj.⁹⁾ 1. Osobie stosującej przemoc w rodzinie, wobec której wydano nakaz lub zakaz, przysługuje zażalenie do sądu rejonowego właściwego ze względu na miejsce położenia wspólnie zajmowanego mieszkania. Zażalenie wnosi się w terminie 3 dni od dnia doręczenia nakazu lub zakazu, o czym należy osobę tę pouczyć wraz z doręczeniem nakazu lub zakazu. W zażaleniu skarżący może się domagać zbadania prawidłowości prowadzenia czynności, zasadności oraz legalności wydanego nakazu lub zakazu. Do zażalenia stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania cywilnego.

2. Sąd rozpoznaje zażalenie niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 3 dni od dnia jego wpływu do sądu.

3. Sąd uchyla zaskarżony nakaz lub zakaz w przypadku stwierdzenia jego bezzasadności lub nielegalności, o czym niezwłocznie zawiadamia osobę dotkniętą przemocą w rodzinie, prokuratora, właściwą jednostkę Policji oraz zespół interdyscyplinarny, o którym mowa w przepisach ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

4. W przypadku stwierdzenia bezzasadności, nielegalności lub nieprawidłowości nakazu lub zakazu sąd zawiadamia o tym przełożonego policjanta, który wydał nakaz lub zakaz.

Art. 15ak.⁹⁾ 1. Nakaz lub zakaz tracą moc po upływie czternastu dni od dnia ich wydania, chyba że sąd udzielił zabezpieczenia w sprawach o zobowiązanie osoby stosującej przemoc w rodzinie do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazanie zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, którym nakaz lub zakaz zostały przedłużone.

2. Nakaz lub zakaz tracą również moc, w przypadku gdy osoba stosująca przemoc w rodzinie, wobec której wydano nakaz lub zakaz, została zatrzymana w związku z podejrzeniem popełnienia przestępstwa, a następnie zastosowano wobec niej środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania lub nakazania okresowego opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, prokurator zawiadamia pokrzywdzonego, osobę dotkniętą przemocą oraz właściwą jednostkę Policji.

Art. 15b. Informacje uzyskane podczas realizacji czynności, o których mowa w art. 15 ust. 1 pkt 5a i 5b, w tym dane osobowe niezawierające dowodów pozwalających na wszczęcie postępowania karnego albo postępowania w sprawach o wykroczenia, postępowania dyscyplinarnego lub mogących być wykorzystanymi w postępowaniu w ramach czynności wyjaśniających albo dowodów mających znaczenie dla toczących się takich postępowań, Policja przechowuje przez okres co najmniej 30 dni, nie dłużej jednak niż 60 dni od dnia zarejestrowania, a następnie je niszczy. W przypadku czynności operacyjno-rozpoznawczych terminy, o których mowa w zdaniu pierwszym, są liczone od dnia zakończenia realizacji tych czynności.

Art. 15c. W przypadkach, o których mowa w art. 15 ust. 1 pkt 5b, z wyłączeniem działań kontrterrorystycznych oraz wspierania działań jednostek organizacyjnych Policji przez służbę kontrterrorystyczną w warunkach szczególnego zagrożenia lub wymagających użycia specjalistycznych sił i środków oraz specjalistycznej taktyki działań, funkcjonariusz Policji w miarę możliwości uprzedza osobę, wobec której podejmuje czynności, o rejestrowaniu obrazu lub dźwięku.

Art. 15d. 1. Kontrola osobista polega na sprawdzeniu:

- 1) zawartości odzieży i obuwia osoby poddawanej kontroli osobistej, zwanej dalej „osobą kontrolowaną” i przedmiotów, które znajdują się na jej ciele, bez odsłaniania przykrytej odzieżą powierzchni ciała;
- 2) zawartości podręcznego bagażu oraz innych przedmiotów, które posiada przy sobie osoba kontrolowana;
- 3) zawartości odzieży i obuwia osoby kontrolowanej i przedmiotów, które znajdują się na jej ciele, z odsłonięciem przykrytych odzieżą powierzchni ciała w celu oraz w zakresie niezbędnym do odebrania broni lub przedmiotów, o których mowa w art. 15 ust. 1 pkt 5, w przypadku gdy ujawniono ich posiadanie przez osobę kontrolowaną podczas sprawdzenia, o którym mowa w pkt 1 lub 2 i gdy do ich odebrania nie jest wystarczające zastosowanie czynności określonych w pkt 1 i 2;
- 4) jamy ustnej, nosa, uszu oraz włosów osoby kontrolowanej;
- 5) miejsc intymnych osoby kontrolowanej, w szczególnie uzasadnionych przypadkach.

2. Policjant dokonuje kontroli osobistej w sposób możliwie najmniej naruszający dobra osobiste osoby kontrolowanej oraz w zakresie niezbędnym w danych okolicznościach do zrealizowania celu dokonywanej kontroli. Podczas sprawdzenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 3 i 5, osoba kontrolowana powinna być częściowo ubrana. Policjant najpierw sprawdza część odzieży, a przed sprawdzeniem kolejnej części umożliwia osobie kontrolowanej włożenie odzieży już sprawdzonej.

3. Sprawdzenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 1–3, można dokonać wzrokowo, manualnie lub z wykorzystaniem psa służbowego lub środków technicznych niezbędnych do wykrywania materiałów i urządzeń, których posiadanie jest zabronione, w szczególności broni, materiałów wybuchowych, środków odurzających, substancji psychotropowych i ich prekursorów, a sprawdzenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 4 i 5 – wzrokowo lub manualnie.

4. Policjant dokonujący kontroli osobistej:

- 1) przystępując do czynności związanych z kontrolą osobistą podaje swój stopień, imię i nazwisko w sposób umożliwiający odnotowanie tych danych, a policjant nieumundurowany, na żądanie osoby kontrolowanej, okazuje również legitymację służbową w taki sposób, aby osoba kontrolowana miała możliwość odczytać i zanotować numer i organ, który wydał legitymację oraz nazwisko policjanta;
- 2) podaje podstawę prawną i przyczynę podjęcia kontroli osobistej;
- 3) legitymuje osobę kontrolowaną oraz inne osoby, jeżeli uczestniczą w czynności;
- 4) może wezwać osobę kontrolowaną do dobrowolnego wydania przez nią broni lub innych niebezpiecznych przedmiotów mogących służyć do popełnienia czynu zabronionego pod groźbą kary lub przedmiotów mogących stanowić dowód w postępowaniu prowadzonym w związku z realizacją zadań, o których mowa w art. 15 ust. 1 pkt 5, lub podlegających przepadkowi oraz może żądać opróżnienia przez osobę kontrolowaną kieszeni, innych części odzieży lub przedmiotów znajdujących się na ciele osoby kontrolowanej lub przez nią posiadanych, jak również może żądać przyjęcia przez osobę kontrolowaną odpowiedniej pozycji ciała w sposób umożliwiający sprawdzenie miejsc intymnych;
- 5) odbiera osobie kontrolowanej broń lub inne niebezpieczne przedmioty mogące służyć do popełnienia czynu zabronionego pod groźbą kary albo przedmioty, których posiadanie jest zabronione lub przedmioty mogące stanowić dowód w postępowaniu prowadzonym w związku z realizacją zadań, o których mowa w art. 15 ust. 1 pkt 5, lub podlegające przepadkowi;
- 6) sprawdza, czy informacje o osobie kontrolowanej, przedmiotach lub dokumentach posiadanych przez tę osobę są przetwarzane w zbiorach danych prowadzonych przez Policję lub w dostępnych Policji krajowych i międzynarodowych systemach informacyjnych, w których przetwarza się informacje, w tym dane osobowe, o osobach podejrzanych o popełnienie przestępstw, osobach zaginionych lub osobach poszukiwanych w związku z ochroną bezpieczeństwa i porządku publicznego lub w których przetwarza się informacje o skradzionych lub utraconych dokumentach lub przedmiotach, w celu ich odnalezienia;
- 7) pobiera niezbędne dane osobowe osoby kontrolowanej lub innych osób, jeżeli uczestniczą w czynności, oraz dane dotyczące posiadanych przez osobę kontrolowaną dokumentów i podlegających sprawdzeniu przedmiotów, w tym dane związane z tymi przedmiotami lub utrwalone na tych dokumentach;
- 8) może odstąpić od wykonywania czynności, o których mowa w pkt 1 i 3, w przypadku gdy czynności te zostały wykonane przez policjanta bezpośrednio przed przystąpieniem do dokonania kontroli osobistej w ramach realizacji innych uprawnień określonych w art. 15, w szczególności w związku z legitymowaniem osoby.

5. Kontroli osobistej dokonuje policjant tej samej płci, co osoba kontrolowana w miejscu niedostępnym w czasie wykonywania kontroli dla osób postronnych.

6. W przypadku gdy kontrola osobista musi być dokonana niezwłocznie, w szczególności ze względu na okoliczności mogące stanowić zagrożenie życia lub zdrowia ludzkiego lub mienia, może jej dokonać policjant płci odmiennej niż osoba kontrolowana, także w miejscu niespełniającym warunku, o którym mowa w ust. 5, w sposób możliwie najmniej naruszający dobra osobiste osoby kontrolowanej.

7. Podczas kontroli osobistej może być obecna osoba przybrana przez dokonującego czynności, a w przypadku gdy nie uniemożliwi to przeprowadzenia kontroli osobistej albo nie utrudni jej przeprowadzenia w istotny sposób, podczas kontroli osobistej może być obecna także osoba wskazana przez osobę kontrolowaną.

8. Osoba kontrolowana jest obowiązana umożliwić policjantom dokonanie czynności, o których mowa w ust. 1.

9. Po zakończeniu kontroli osobistej policjant poucza osobę kontrolowaną o prawie do złożenia zażalenia, o którym mowa w ust. 11, oraz o prawie do żądania sporządzenia protokołu z kontroli osobistej.

10. Z kontroli osobistej sporządza się protokół w przypadku, gdy osoba kontrolowana zgłosiła takie żądanie bezpośrednio po jej dokonaniu oraz w przypadku, gdy w toku kontroli znaleziono broń lub przedmioty, o których mowa w art. 15 ust. 1 pkt 5. Protokół zawiera w szczególności:

- 1) oznaczenie czynności, podstawy prawnej i przyczyny jej podjęcia, jej miejsca oraz danych osoby kontrolowanej i osób uczestniczących w kontroli osobistej, obejmujących w szczególności imię, nazwisko, numer PESEL lub datę urodzenia oraz rodzaj i cechy identyfikacyjne dokumentu, na podstawie którego ustalono tożsamość osoby;
- 2) datę i godzinę rozpoczęcia i zakończenia czynności;
- 3) dane policjanta dokonującego czynności obejmujące stopień, imię, nazwisko oraz nazwę jednostki organizacyjnej Policji, w której pełni służbę;
- 4) nazwę jednostki organizacyjnej Policji, właściwej ze względu na miejsce dokonania kontroli osobistej;
- 5) przebieg czynności, oświadczenia i wnioski jej uczestników;
- 6) spis znalezionych i odebranych przedmiotów oraz w miarę potrzeby ich opis;
- 7) pouczenie osoby kontrolowanej o jej prawach;
- 8) w miarę potrzeby stwierdzenie innych okoliczności dotyczących przebiegu czynności.

11. Osobie kontrolowanej przysługuje zażalenie do sądu rejonowego właściwego ze względu na miejsce dokonania kontroli osobistej, w terminie 7 dni od dnia jej dokonania, w celu zbadania zasadności, legalności oraz prawidłowości jej dokonania. Do zażalenia stosuje się odpowiednio przepisy rozdziału 50 Kodeksu postępowania karnego.

12. W przypadku stwierdzenia bezzasadności, nielegalności lub nieprawidłowości dokonania kontroli osobistej, sąd zawiadamia o tym prokuratora i kierownika jednostki organizacyjnej Policji nadrzędnej nad jednostką organizacyjną Policji, w której pełni służbę policjant, który dokonał kontroli osobistej.

13. W przypadku gdy w toku kontroli osobistej nie znaleziono broni lub przedmiotów, o których mowa w art. 15 ust. 1 pkt 5, lub w przypadku gdy osoba kontrolowana nie zgłosiła żądania sporządzenia protokołu z kontroli, kontrolę osobistą dokumentuje się w dokumentacji służbowej, określając datę, czas, miejsce i przyczynę jej dokonania, dane osób w niej uczestniczących oraz rodzaj i wynik czynności, a także informację o pouczeniu osoby kontrolowanej, o którym mowa w ust. 9.

14. W przypadku gdy przedmioty ujawnione w wyniku czynności, o których mowa w ust. 1, stwarzają niebezpieczeństwo dla życia, zdrowia lub mienia, policjant, w granicach dostępnych środków, niezwłocznie podejmuje czynności ochronne, a w szczególności zabezpiecza miejsce zagrożone przed dostępem osób postronnych oraz powiadamia dyżurnego właściwej miejscowo jednostki organizacyjnej Policji o konieczności zarządzenia działań usuwających to niebezpieczeństwo.

15. Zażalenie, o którym mowa w ust. 11, składa się za pośrednictwem jednostki organizacyjnej Policji właściwej według miejsca dokonania kontroli osobistej. Jednostka organizacyjna Policji, o której mowa w zdaniu pierwszym, niezwłocznie przekazuje zażalenie do sądu rejonowego.

Art. 15e. 1. Przeglądanie zawartości bagaży lub sprawdzanie ładunków w portach i na dworcach oraz w środkach transportu lądowego, powietrznego i wodnego polega na:

- 1) wzrokowej i manualnej kontroli zawartości bagaży lub ładunków, w tym manualnym sprawdzeniu ładunków, elementów konstrukcyjnych bagaży oraz znajdujących się w nich przedmiotów;
- 2) sprawdzeniu bagaży i ładunków z wykorzystaniem psa służbowego lub z wykorzystaniem środków technicznych niezbędnych do wykrywania materiałów i urządzeń zabronionych, w szczególności broni, materiałów wybuchowych, środków odurzających, substancji psychotropowych i ich prekursorów.

2. Czynności, o których mowa w ust. 1, wykonuje się w obecności posiadacza bagaży lub ładunków, a w przypadku gdy nie można ustalić posiadacza bagaży lub ładunków lub w przypadku jego nieobecności – w obecności przedstawiciela przewoźnika, spedytora lub agenta morskiego.

3. W przypadku bagaży lub ładunków przyjętych do przewozu, czynności, o których mowa w ust. 1, wykonuje się wyłącznie w obecności przedstawiciela przewoźnika, spedytora lub agenta morskiego.

4. W przypadku braku możliwości zapewnienia natychmiastowej obecności osób, o których mowa w ust. 2, policjant może wykonać czynności określone w ust. 1 bez ich obecności, jeżeli z posiadanych informacji wynika, że zwłoka może spowodować zagrożenie życia lub zdrowia ludzkiego lub mienia, albo gdy istnieje uzasadniona obawa zniszczenia bądź utracenia przedmiotów mogących stanowić dowód w postępowaniu prowadzonym w związku z realizacją zadań, o których mowa w art. 15 ust. 1 pkt 5, lub podlegających przypadkowi.

5. Policjant w związku z realizacją czynności, o których mowa w ust. 1, ma prawo żądania udostępnienia bagaży lub przewożonych ładunków, w tym otwarcia bagażnika oraz udostępnienia przestrzeni bagażowej w środkach komunikacji do przejrzania, wyjęcia przewożonych bagaży lub ładunków oraz otwarcia i pokazania ich zawartości.

6. Osoby, o których mowa w ust. 2, są obowiązane udostępnić policjantowi bagaż lub ładunek do przejrzania lub sprawdzenia, w tym wykonać czynności, o których mowa w ust. 5.

7. Czynności, o których mowa w ust. 1, wykonuje się w miarę możliwości w sposób niepowodujący uszkodzenia przeglądanych bagaży lub ładunków.

8. Przy dokonywaniu czynności, o których mowa w ust. 1, przepisy art. 15d ust. 4 i 14 stosuje się odpowiednio.

9. Policjant po zakończeniu wykonywania czynności, o których mowa w ust. 1, poucza posiadacza bagaży lub ładunków lub przedstawiciela przewoźnika, spedytora lub agenta morskiego, w obecności którego dokonano tych czynności, o prawie do złożenia zażalenia, o którym mowa w ust. 11, oraz o prawie do żądania sporządzenia protokołu z dokonanych czynności.

10. Z dokonania czynności, o których mowa w ust. 1, sporządza się protokół w przypadku, gdy posiadacz bagaży lub ładunków lub przedstawiciel przewoźnika, spedytora lub agenta morskiego, w obecności którego dokonano tych czynności, zgłosił takie żądanie bezpośrednio po dokonaniu tych czynności oraz w przypadku, gdy w toku czynności znaleziono broń lub przedmioty, o których mowa w art. 15 ust. 1 pkt 5. Do sporządzenia protokołu stosuje się odpowiednio przepis art. 15d ust. 10 zdanie drugie.

11. Posiadaczowi bagaży lub ładunków lub przedstawicielowi przewoźnika, spedytora lub agenta morskiego, w obecności którego dokonano czynności określonych w ust. 1, przysługuje zażalenie do sądu rejonowego właściwego ze względu na miejsce dokonania czynności, w terminie 7 dni od dnia jej dokonania, w celu zbadania zasadności, legalności oraz prawidłowości jej dokonania. Do zażalenia stosuje się odpowiednio przepisy rozdziału 50 Kodeksu postępowania karnego. W przypadku stwierdzenia bezzasadności, nielegalności lub nieprawidłowości dokonania czynności przepis art. 15d ust. 12 stosuje się odpowiednio.

12. W przypadku gdy w toku czynności, o których mowa w ust. 1, nie znaleziono broni lub przedmiotów, o których mowa w art. 15 ust. 1 pkt 5, lub gdy posiadacz bagaży lub ładunków lub przedstawiciel przewoźnika, spedytora lub agenta morskiego, w obecności którego dokonano tych czynności, nie zażądał sporządzenia protokołu, czynności dokumentuje się w dokumentacji służbowej, określając datę, czas, miejsce i przyczynę ich dokonania, dane osób w nich uczestniczących oraz rodzaj i wynik czynności, a także informację o pouczeniu osoby, o którym mowa w ust. 9.

13. Zażalenie, o którym mowa w ust. 11, składa się za pośrednictwem jednostki organizacyjnej Policji właściwej według miejsca dokonania czynności określonych w ust. 1. Jednostka organizacyjna Policji, o której mowa w zdaniu pierwszym, niezwłocznie przekazuje zażalenie do sądu rejonowego.

Art. 15f. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, sposób:

- 1) sporządzania dokumentów, o których mowa w art. 15d ust. 10 i 13 oraz art. 15e ust. 10 i 12, a także wzory protokołów, o których mowa w art. 15d ust. 9 i art. 15e ust. 9, z uwzględnieniem informacji niezbędnych do udokumentowania podstaw prawnych, celu i zakresu dokonanej kontroli osobistej, przeglądania zawartości bagaży i sprawdzania ładunków w portach i na dworcach oraz w środkach transportu lądowego, powietrznego i wodnego oraz z uwzględnieniem niezbędnych danych osobowych osób objętych tymi czynnościami, uczestniczących w tych czynnościach oraz dokonujących tych czynności, a także informacji niezbędnych do ustalenia przebiegu i wyniku tych czynności;
- 2) postępowania w jednostkach organizacyjnych Policji ze złożonym zażaleniem, o którym mowa w art. 15d i art. 15e, celem nadania mu biegu, a także sposób postępowania z protokołami i dokumentacją służbową sporządzonymi w wyniku dokonania tych czynności.

Art. 15g. 1. Sprawdzenie prewencyjne, o którym mowa w art. 15 ust. 1 pkt 9, polega na manualnym sprawdzeniu osoby, zawartości jej odzieży oraz przedmiotów znajdujących się na jej ciele lub przez nią posiadanych, sprawdzeniu za pomocą środków technicznych niezbędnych do wykrywania materiałów i urządzeń niebezpiecznych lub których posiadanie jest zabronione, w szczególności broni, materiałów wybuchowych, środków odurzających, substancji psychotropowych i ich prekursorów, sprawdzeniu biochemicznym, lub z wykorzystaniem psa służbowego w zakresie niezbędnym do realizacji celu podejmowanych czynności w danych okolicznościach oraz w sposób możliwie najmniej naruszający dobra osobiste osoby, wobec której czynności są wykonywane.

2. W przypadku gdy w stosunku do osób, o których mowa w art. 15 ust. 1 pkt 9 lit. a, osób doprowadzonych w związku z realizacją czynności określonych przepisami prawa lub osób doprowadzanych przez Policję w celu wytrzeźwienia, o których mowa w art. 15 ust. 1 pkt 9 lit. b tiret pierwsze, zaistniały przesłanki, o których mowa w art. 15 ust. 1 pkt 5, dokonuje się kontroli osobistej na zasadach i w sposób określony w art. 15d.

3. W stosunku do osób zatrzymanych, doprowadzanych lub konwojowanych, sprawdzenie prewencyjne, o którym mowa w art. 15 ust. 1 pkt 9, może polegać również na:

- 1) żądaniu zdjęcia przez osobę odzieży i obuwia,
- 2) zdjęciu osobie odzieży i obuwia w przypadku niewykonania żądania, o którym mowa w pkt 1,
- 3) dokonaniu oględzin ciała tych osób oraz sprawdzeniu zdjętej odzieży i obuwia, w tym z wykorzystaniem środków, o których mowa w ust. 1,
- 4) żądaniu wydania oraz oddania do depozytu, lub w celu zajęcia lub zabezpieczenia:
  - a) środków płatniczych i przedmiotów wartościowych, dokumentów tożsamości, środków łączności oraz urządzeń technicznych służących do rejestrowania i odtwarzania informacji,
  - b) przedmiotów, które mogą stanowić zagrożenie życia lub zdrowia lub bezpieczeństwa osoby poddanej sprawdzeniu prewencyjnemu lub innych osób albo bezpieczeństwa przeprowadzanych czynności, w tym broni lub innych niebezpiecznych przedmiotów mogących służyć do popełnienia przestępstwa lub wykroczenia lub przedmiotów mogących stanowić dowód w postępowaniu prowadzonym w związku z realizacją zadań, o których mowa w art. 15 ust. 1 pkt 5, lub podlegających przypadkowi,
  - c) przedmiotów, które mogą stanowić zagrożenie dla porządku lub bezpieczeństwa osoby znajdującej się w pomieszczeniu dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, w pokoju przejściowym, w tymczasowym pomieszczeniu przejściowym lub w policyjnej izbie dziecka, w szczególności przedmiotów posiadających ostre krawędzie lub zakończenie, środków służących do obezwładniania, dopuszczonych do obrotu produktów leczniczych, produktów zawierających alkohol, sznurowadeł, pasków, szalików, zapalek, zapalniczek lub innych przedmiotów, których wymiary lub ilość naruszają ustalony porządek bądź bezpieczeństwo pobytu w pomieszczeniu dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, w pokoju przejściowym, w tymczasowym pomieszczeniu przejściowym lub w policyjnej izbie dziecka,
- 5) odebraniu przedmiotów, o których mowa w pkt 4, oraz ich przyjęciu do depozytu, zabezpieczeniu lub zajęciu

– w szczególności gdy czynności te przeprowadza się w przypadku zatrzymywania osoby zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 2–3, umieszczania osoby w jednostce organizacyjnej Policji w pomieszczeniu dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, w pokoju przejściowym, w tymczasowym pomieszczeniu przejściowym lub w policyjnej izbie dziecka, przejmowania osoby w związku z wykonywanymi czynnościami przez Policję, a także po zakończeniu widzenia lub innej czynności związanej z kontaktem osoby zatrzymanej, konwojowanej lub doprowadzonej z innymi osobami lub po każdorazowej utracie kontaktu wzrokowego z osobą konwojowaną lub doprowadzaną.

4. Czynności, o których mowa w ust. 3 pkt 1–3, wykonuje się w sposób umożliwiający osobie pozostawienie części odzieży na ciele, a po sprawdzeniu zdjętej odzieży – jej włożenie przed zdjęciem pozostałej niesprawdzonej części odzieży oraz w warunkach zapewniających poszanowanie jej intymności.

5. Do sprawdzenia prewencyjnego, o którym mowa w art. 15 ust. 1 pkt 9, przepisy art. 15d ust. 5, 6 i 14 stosuje się odpowiednio.

6. W przypadku gdy w toku sprawdzenia prewencyjnego osób zatrzymanych, doprowadzonych lub konwojowanych, o którym mowa w art. 15 ust. 1 pkt 9 lit. b, ujawniono broń lub przedmioty, o których mowa w art. 15 ust. 1 pkt 5, sprawdzenie to traktuje się jako kontrolę osobistą oraz stosuje się odpowiednio przepisy art. 15d.

7. Osobie, o której mowa w art. 15 ust. 1 pkt 9 lit. b:

- 1) umieszczonej w jednostce organizacyjnej Policji w pomieszczeniu dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, w pokoju przejściowym, w tymczasowym pomieszczeniu przejściowym lub w policyjnej izbie dziecka, która ukończyła 18 lat i upoważniła pisemnie wskazaną przez siebie osobę do odbioru przedmiotów w miejscu ich zdeponowania umożliwia się rozporządzanie przekazanymi do depozytu przedmiotami, o których mowa w ust. 3 pkt 4 lit. a i c, z wyjątkiem przekazania tych przedmiotów osobie zatrzymanej, osobie konwojowanej lub doprowadzanej oraz korzystania z tych przedmiotów i ich posiadania przez te osoby, a także z wyjątkiem przedmiotów, które zostały zatrzymane lub zajęte w drodze zabezpieczenia bądź egzekucji administracyjnej;
- 2) zwalnianej z pomieszczenia dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia z pokoju przejściowego, z tymczasowego pomieszczenia przejściowego lub z policyjnej izby dziecka wydaje się przedmioty przyjęte do depozytu, z wyjątkiem przedmiotów, które zostały zatrzymane lub zajęte w drodze zabezpieczenia, podlegających przypadkowi bądź egzekucji administracyjnej.

8. W przypadku zwalniania osoby z pomieszczenia dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, z pokoju przejściowego, z tymczasowego pomieszczenia przejściowego lub z policyjnej izby dziecka w celu jej przekazania do wykonania czynności procesowych lub innych czynności określonych przez sąd lub prokuratora, środki, dokumenty tożsamości, urządzenia techniczne i przedmioty, o których mowa w ust. 3 pkt 4 lit. a i c, z wyjątkiem sznurowadeł, paska i szalika, przejmuje na czas doprowadzenia lub konwoju policjant realizujący doprowadzenie lub konwój.

9. Osobie, o której mowa w art. 15 ust. 1 pkt 9 lit. a, odmawiającej poddania się sprawdzeniu prewencyjnemu, o którym mowa w art. 15 ust. 1 pkt 9, można odmówić wstępu na teren obiektów lub obszarów ochronianych przez Policję lub na imprezę masową zabezpieczaną przez Policję, jak również uniemożliwić udział w zgromadzeniu.

Art. 16. 1. W przypadkach, o których mowa w art. 11 pkt 1–6 i 8–14 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej (Dz. U. z 2019 r. poz. 2418), policjanci mogą użyć środków przymusu bezpośredniego, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 1–13 i 17–20 tej ustawy, lub wykorzystać te środki.

2. W przypadkach, o których mowa w art. 45 pkt 1 lit. a–c i e, pkt 2, 3 i pkt 4 lit. a i b oraz w art. 47 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej, policjanci mogą użyć broni palnej lub ją wykorzystać.

3. Użycie i wykorzystanie środków przymusu bezpośredniego i broni palnej oraz dokumentowanie tego użycia i wykorzystania odbywa się na zasadach określonych w ustawie z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej.

Art. 16a. Wobec nieletniego doprowadzonego do policyjnej izby dziecka, w przypadkach, o których mowa w art. 11 pkt 1–3, 8 i 10–14 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej, policjanci mogą użyć środka przymusu bezpośredniego, o którym mowa w art. 12 ust. 1 pkt 1, pkt 2 lit. a i b, pkt 3, 4, 6, 7, pkt 12 lit. a i pkt 13 tej ustawy.

Art. 17. (uchylony)

Art. 18. 1. W razie zagrożenia bezpieczeństwa publicznego lub zakłócenia porządku publicznego, zwłaszcza poprzez sprowadzenie:

- 1) niebezpieczeństwa powszechnego dla życia, zdrowia lub wolności obywateli,
- 2) bezpośredniego zagrożenia dla mienia w znacznych rozmiarach,
- 3) bezpośredniego zagrożenia obiektów lub urzędów ważnych dla bezpieczeństwa lub obronności państwa, siedzib centralnych organów państwowych albo wymiaru sprawiedliwości, obiektów gospodarki lub kultury narodowej oraz przedstawicielstw dyplomatycznych i urzędów konsularnych państw obcych albo organizacji międzynarodowych, a także obiektów dozorowanych przez uzbrojoną formację ochronną utworzoną na podstawie odrębnych przepisów,
- 4) zagrożenia przestępstwem o charakterze terrorystycznym mogącym skutkować niebezpieczeństwem dla życia lub zdrowia uczestników wydarzeń o charakterze kulturalnym, sportowym lub religijnym, w tym zgromadzeń lub imprez masowych

– jeżeli użycie oddziałów lub pododdziałów Policji okaże się lub może okazać się niewystarczające, do pomocy oddziałom i pododdziałom Policji mogą być użyte oddziały i pododdziały Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, zwane dalej „Siłami Zbrojnymi”.

2. (uchylony)

3. Użycie Sił Zbrojnych, w przypadkach o których mowa w ust. 1, następuje na podstawie postanowienia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej wydanego na wniosek Prezesa Rady Ministrów.

4. Pomoc, o której mowa w ust. 1, może być udzielona również w formie prowadzonego samodzielnie przez oddziały i pododdziały Sił Zbrojnych przeciwdziałania zagrożeniu, w przypadku gdy oddziały i pododdziały Policji nie dysponują możliwościami skutecznego przeciwdziałania tym zagrożeniom.

5. W przypadkach niecierpiących zwłoki decyzję o udzieleniu pomocy, o której mowa w ust. 1 i 4, podejmuje Minister Obrony Narodowej, na wniosek ministra właściwego do spraw wewnętrznych, określający zakres i formę pomocy, zawiadamiając o niej niezwłocznie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej i Prezesa Rady Ministrów.

6. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej niezwłocznie wydaje postanowienie o zatwierdzeniu lub uchyleniu decyzji, o której mowa w ust. 5.

7. Żołnierzom oddziałów i pododdziałów Sił Zbrojnych kierowanych do pomocy oddziałom i pododdziałom Policji przysługują w zakresie niezbędnym do wykonywania ich zadań, wobec wszystkich osób, uprawnienia policjantów określone w art. 15 i art. 16. Korzystanie z tych uprawnień następuje na zasadach i w trybie określonych dla policjantów.

8. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe warunki i sposób użycia oddziałów i pododdziałów Policji i Sił Zbrojnych;
- 2) sposób koordynowania działań podejmowanych przez Policję i Siły Zbrojne w formie określonej w ust. 1 i 4;
- 3) tryb wymiany informacji i sposób logistycznego wsparcia działań Policji prowadzonych z pomocą oddziałów i pododdziałów Sił Zbrojnych.

9. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 8, powinno uwzględniać:

- 1) stopień zagrożenia bezpieczeństwa publicznego lub zakłócenia porządku publicznego, w tym przestępstwem o charakterze terrorystycznym, oraz przewidywany rozwój sytuacji;
- 2) zachowanie ciągłości dowodzenia, w tym oddziałami Sił Zbrojnych;
- 3) ochronę wymienianych informacji oraz zakres wsparcia logistycznego Policji.

Art. 18a. 1. W razie zagrożenia bezpieczeństwa i porządku publicznego, jeżeli siły Policji są niewystarczające lub mogą okazać się niewystarczające do wykonania ich zadań w zakresie ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego, Prezes Rady Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw wewnętrznych uzgodniony z Ministrem Obrony Narodowej, może zarządzić użycie żołnierzy Żandarmerii Wojskowej do udzielenia pomocy Policji.

2. W wypadku, o którym mowa w ust. 1, żołnierzom Żandarmerii Wojskowej przysługują, w zakresie niezbędnym do wykonania ich zadań, wobec wszystkich osób, uprawnienia policjantów określone w art. 15 i art. 16. Korzystanie z tych uprawnień następuje na zasadach i w trybie określonych dla policjantów.

Art. 18b. 1. W razie zagrożenia bezpieczeństwa publicznego lub porządku publicznego, jeżeli użycie Policji okaże się niewystarczające lub może okazać się niewystarczające, minister właściwy do spraw wewnętrznych może zarządzić użycie funkcjonariuszy Straży Granicznej do udzielenia pomocy Policji.

2. Pomoc, o której mowa w ust. 1, może zostać udzielona przez funkcjonariuszy Straży Granicznej również w formie samodzielnych działań.

3. Funkcjonariuszom Straży Granicznej skierowanym do wykonywania zadań służbowych polegających na udzieleniu pomocy Policji przysługują, w zakresie niezbędnym do wykonywania zadań, uprawnienia policjantów określone w art. 15 ust. 1 pkt 1–3 i 4–5a oraz art. 16, z wyjątkiem uprawnienia do używania lub wykorzystywania wodnych środków obezwładniających. Korzystanie z tych uprawnień następuje na zasadach i w trybie określonych dla policjantów.

Art. 18c. 1. W przypadkach, o których mowa w art. 18 ust. 1 niniejszej ustawy lub w art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych, Komendant Główny Policji lub komendant wojewódzki Policji może zarządzić zastosowanie przez Policję urządzeń uniemożliwiających telekomunikację na określonym obszarze, przez czas niezbędny do wyeliminowania zagrożenia lub jego skutków, z uwzględnieniem konieczności minimalizacji skutków braku możliwości korzystania z usług telekomunikacyjnych.

2. O zastosowaniu urządzeń, o których mowa w ust. 1, Komendant Główny Policji lub komendant wojewódzki Policji niezwłocznie informuje Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej.

Art. 19. 1. Przy wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych, podejmowanych przez Policję w celu zapobieżenia, wykrycia, ustalenia sprawców, a także uzyskania i utrwalenia dowodów, ściganych z oskarżenia publicznego, umyślnych przestępstw:

- 1) przeciwko życiu, określonych w art. 148–150 Kodeksu karnego,
- 2) określonych w art. 134, art. 135 § 1, art. 136 § 1, art. 156 § 1 i 3, art. 163 § 1 i 3, art. 164 § 1, art. 165 § 1 i 3, art. 166, art. 167, art. 173 § 1 i 3, art. 189, art. 189a, art. 211a, art. 223, art. 228 § 1 i 3–5, art. 229 § 1 i 3–5, art. 230 § 1, art. 230a § 1, art. 231 § 2, art. 232, art. 233 § 1, 1a, 4 i 6, art. 234, art. 235, art. 236 § 1, art. 238, art. 239 § 1, art. 240 § 1, art. 245, art. 246, art. 252 § 1–3, art. 258, art. 269, art. 270a § 1 i 2, art. 271a § 1 i 2, art. 277a § 1, art. 280–282, art. 285 § 1, art. 286 § 1, art. 296 § 1–3, art. 296a § 1, 2 i 4, art. 299 § 1–6 oraz art. 310 § 1, 2 i 4 Kodeksu karnego,
- 2a) określonych w art. 46 ust. 1, 2 i 4, art. 47 oraz art. 48 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1133),
- 2b) określonych w art. 178–183 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2021 r. 328, 355, 680, 1505 i 1595) oraz art. 99–100 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2080 oraz z 2021 r. poz. 355),
- 3) przeciwko obrotowi gospodarczemu, określonych w art. 296–306 Kodeksu karnego, powodujących szkodę majątkową lub skierowanych przeciwko mieniu, jeżeli wysokość szkody lub wartość mienia przekracza pięćdziesięciokrotną wysokość najniższego wynagrodzenia za pracę określonego na podstawie odrębnych przepisów,

- 3a) przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, gdy pokrzywdzonym jest małoletni albo gdy treści pornograficzne, o których mowa w art. 202 Kodeksu karnego, obejmują udział małoletniego,
- 3b) określonych w rozdziale 11 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2021 r. poz. 710 i 954), w rozdziale 5 ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2020 r. poz. 164), w rozdziale 5a ustawy z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach (Dz. U. z 2020 r. poz. 902 oraz z 2021 r. poz. 1641), w rozdziale 11a ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (Dz. U. z 2019 r. poz. 1479) oraz w rozdziale 6 ustawy z dnia 25 maja 2017 r. o restytucji narodowych dóbr kultury (Dz. U. z 2019 r. poz. 1591),
- 4) skarbowych, jeżeli wartość przedmiotu czynu lub uszczuplenie należności publicznoprawnej przekraczają pięćdziesięciokrotną wysokość najniższego wynagrodzenia za pracę określonego na podstawie odrębnych przepisów,
- 4a) skarbowych, o których mowa w art. 107 § 1 Kodeksu karnego skarbowego,
- 5)¹²⁾ nielegalnego wytwarzania, posiadania lub obrotu bronią, amunicją, materiałami wybuchowymi, środkami odurzającymi, substancjami psychotropowymi, ich prekursorami lub nowymi substancjami psychoaktywnymi oraz materiałami jądrowymi i promieniotwórczymi,
- 6) określonych w art. 8 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Przepisy wprowadzające Kodeks karny (Dz. U. poz. 554 i 1083, z 1998 r. poz. 715, z 2009 r. poz. 1149 i 1589 oraz z 2010 r. poz. 626),
- 7) określonych w art. 43–46 ustawy z dnia 1 lipca 2005 r. o pobieraniu, przechowywaniu i przeszczepianiu komórek, tkanek i narządów (Dz. U. z 2020 r. poz. 2134),
- 8) ściganych na mocy umów międzynarodowych ratyfikowanych za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie, określonych w polskiej ustawie karnej,
- 9) o których mowa w pkt 1–8 lub, o których mowa w art. 45 § 2 Kodeksu karnego albo art. 33 § 2 Kodeksu karnego skarbowego – w celu ujawnienia mienia zagrożonego przypadkiem w związku z tymi przestępstwami

– gdy inne środki okazały się bezskuteczne albo będą nieprzydatne, sąd okręgowy może, w drodze postanowienia, zarządzić kontrolę operacyjną, na pisemny wniosek Komendanta Głównego Policji, Komendanta CBŚP albo Komendanta BSWP, złożony po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego, albo na pisemny wniosek komendanta wojewódzkiego Policji, złożony po uzyskaniu pisemnej zgody prokuratora okręgowego właściwego ze względu na siedzibę składającego wniosek organu Policji.

1a. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, przedstawia się wraz z materiałami uzasadniającymi potrzebę zastosowania kontroli operacyjnej.

2. Postanowienie, o którym mowa w ust. 1, wydaje sąd okręgowy właściwy miejscowo ze względu na siedzibę składającego wniosek organu Policji.

3. W przypadkach niecierpiących zwłoki, jeżeli mogłyby to spowodować utratę informacji lub zatarcie albo zniszczenie dowodów przestępstwa, Komendant Główny Policji, Komendant CBŚP, Komendant BSWP albo komendant wojewódzki Policji może zarządzić, po uzyskaniu pisemnej zgody właściwego prokuratora, o którym mowa w ust. 1, kontrolę operacyjną, zwracając się jednocześnie do właściwego miejscowo sądu okręgowego z wnioskiem o wydanie postanowienia w tej sprawie. W razie nieudzielenia przez sąd zgody w terminie 5 dni od dnia zarządzenia kontroli operacyjnej, organ zarządzający wstrzymuje kontrolę operacyjną oraz dokonuje protokolarnego, komisyjnego zniszczenia materiałów zgromadzonych podczas jej stosowania.

4. (uchylony)

5. W przypadku potrzeby zarządzenia kontroli operacyjnej wobec osoby podejrzanej lub oskarżonego, we wniosku organu Policji, o którym mowa w ust. 1, o zarządzenie kontroli operacyjnej zamieszcza się informację o toczącym się wobec tej osoby postępowaniu.

6. Kontrola operacyjna prowadzona jest niejawnie i polega na:

- 1) uzyskiwaniu i utrwalaniu treści rozmów prowadzonych przy użyciu środków technicznych, w tym za pomocą sieci telekomunikacyjnych;
- 2) uzyskiwaniu i utrwalaniu obrazu lub dźwięku osób z pomieszczeń, środków transportu lub miejsc innych niż miejsca publiczne;

---

¹²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 3 pkt 3 ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

- 3) uzyskiwaniu i utrwalaniu treści korespondencji, w tym korespondencji prowadzonej za pomocą środków komunikacji elektronicznej;
- 4) uzyskiwaniu i utrwalaniu danych zawartych w informatycznych nośnikach danych, telekomunikacyjnych urządzeniach końcowych, systemach informatycznych i teleinformatycznych;
- 5) uzyskiwaniu dostępu i kontroli zawartości przesyłek.

6a. Kontroli operacyjnej nie stanowią czynności, o których mowa w ust. 6 pkt 2, polegające na uzyskiwaniu i utrwalaniu obrazu w pomieszczeniach, o których mowa w art. 15 ust. 1 pkt 4a.

6b. Realizacja czynności, o których mowa w ust. 6a, nie wymaga zgody sądu.

7. Wniosek organu Policji, o którym mowa w ust. 1, o zarządzenie przez sąd okręgowy kontroli operacyjnej powinien zawierać w szczególności:

- 1) numer sprawy i jej kryptonim, jeżeli został jej nadany;
- 2) opis przestępstwa z podaniem, w miarę możliwości, jego kwalifikacji prawnej;
- 3) okoliczności uzasadniające potrzebę zastosowania kontroli operacyjnej, w tym stwierdzonej bezskuteczności lub nieprzydatności innych środków;
- 4) dane osoby lub inne dane, pozwalające na jednoznaczne określenie podmiotu lub przedmiotu, wobec którego stosowana będzie kontrola operacyjna, ze wskazaniem miejsca lub sposobu jej stosowania;
- 5) cel, czas i rodzaj prowadzonej kontroli operacyjnej, o której mowa w ust. 6.

8. Kontrolę operacyjną zarządza się na okres nie dłuższy niż 3 miesiące. Sąd okręgowy może, na pisemny wniosek Komendanta Głównego Policji, Komendanta CBŚP, Komendanta BSWP albo komendanta wojewódzkiego Policji, złożony po uzyskaniu pisemnej zgody właściwego prokuratora, o którym mowa w ust. 1, na okres nie dłuższy niż kolejne 3 miesiące, wydać postanowienie o jednorazowym przedłużeniu kontroli operacyjnej, jeżeli nie ustały przyczyny tej kontroli.

9. W uzasadnionych przypadkach, gdy podczas stosowania kontroli operacyjnej pojawią się nowe okoliczności istotne dla zapobieżenia lub wykrycia przestępstwa albo ustalenia sprawców i uzyskania dowodów przestępstwa, sąd okręgowy, na pisemny wniosek Komendanta Głównego Policji, złożony po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego, może, również po upływie okresów, o których mowa w ust. 8, wydawać kolejne postanowienia o przedłużeniu kontroli operacyjnej na następujące po sobie okresy, których łączna długość nie może przekraczać 12 miesięcy.

9a. Komendant Główny Policji, Komendant CBŚP, Komendant BSWP albo komendant wojewódzki Policji może upoważnić swojego zastępcę do składania wniosków, o których mowa w ust. 1, 3, 8 i 9, lub do zarządzania kontroli operacyjnej w trybie ust. 3.

10. Do wniosków, o których mowa w ust. 3, 8 i 9, stosuje się odpowiednio ust. 1a i 7. Sąd przed wydaniem postanowienia, o którym mowa w ust. 1, 3, 8 i 9, zapoznaje się z materiałami uzasadniającymi wniosek, w szczególności zgromadzonymi podczas stosowania kontroli operacyjnej zarządzanej w tej sprawie.

10a. Wnioski, postanowienia, pisemne zgody i zarządzenia, o których mowa w ust. 1, 3, 8 i 9, w odniesieniu do spraw realizowanych przez BSWP, Komendant BSWP przekazuje do wiadomości Inspektorowi Nadzoru Wewnętrzznego.

11. Wnioski, o których mowa w ust. 1, 3–5, 8 i 9, sąd okręgowy rozpoznaje jednoosobowo, przy czym czynności sądu związane z rozpoznawaniem tych wniosków powinny być realizowane w warunkach przewidzianych dla przekazywania, przechowywania i udostępniania informacji niejawnych oraz z odpowiednim zastosowaniem przepisów wydanych na podstawie art. 181 § 2 Kodeksu postępowania karnego. W posiedzeniu sądu może wziąć udział wyłącznie prokurator i przedstawiciel organu Policji wnioskującego o zarządzenie kontroli operacyjnej.

12. Przedsiębiorca telekomunikacyjny, operator pocztowy oraz usługodawca świadczący usługi drogą elektroniczną są obowiązani do zapewnienia na własny koszt warunków technicznych i organizacyjnych umożliwiających prowadzenie przez Policję kontroli operacyjnej.

12a. Usługodawca świadczący usługi drogą elektroniczną będący mikroprzedsiębiorcą lub małym przedsiębiorcą w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162) zapewnia warunki techniczne i organizacyjne umożliwiające prowadzenie przez Policję kontroli operacyjnej stosownie do posiadanej infrastruktury.

13. Kontrola operacyjna powinna być zakończona niezwłocznie po ustaniu przyczyn jej zarządzenia, najpóźniej jednak z upływem okresu, na który została wprowadzona.

14. Organ Policji, o którym mowa w ust. 1, informuje właściwego prokuratora o wynikach kontroli operacyjnej po jej zakończeniu, a na jego żądanie również o przebiegu tej kontroli.

15. W przypadku uzyskania dowodów pozwalających na wszczęcie postępowania karnego lub mających znaczenie dla toczącego się postępowania karnego Komendant Główny Policji, Komendant CBŚP, Komendant BSWP albo komendant wojewódzki Policji przekazuje prokuratorowi, o którym mowa w ust. 1, wszystkie materiały zgromadzone podczas stosowania kontroli operacyjnej. W postępowaniu przed sądem, w odniesieniu do tych materiałów, stosuje się odpowiednio art. 393 § 1 zdanie pierwsze Kodeksu postępowania karnego.

15a. (uchylony)

15b. (uchylony)

15c. (uchylony)

15d. (uchylony)

15e. (uchylony)

15f. W przypadku, gdy materiały, o których mowa w ust. 15:

- 1) zawierają informacje, o których mowa w art. 178 Kodeksu postępowania karnego, Komendant Główny Policji, Komendant CBŚP, Komendant BSWP albo komendant wojewódzki Policji zarządza ich niezwłoczne, komisyjne i protokolarne zniszczenie;
- 2) mogą zawierać informacje, o których mowa w art. 178a i art. 180 § 3 Kodeksu postępowania karnego, z wyłączeniem informacji o przestępstwach, o których mowa w art. 240 § 1 Kodeksu karnego, albo informacje stanowiące tajemnice związane z wykonywaniem zawodu lub funkcji, o których mowa w art. 180 § 2 Kodeksu postępowania karnego, Komendant Główny Policji, Komendant CBŚP, Komendant BSWP albo komendant wojewódzki Policji przekazuje prokuratorowi te materiały.

15g. W przypadku, o którym mowa w ust. 15f pkt 2, prokurator niezwłocznie po otrzymaniu materiałów kieruje je do sądu, który zarządził kontrolę operacyjną albo wyraził na nią zgodę w trybie określonym w ust. 3, wraz z wnioskiem o:

- 1) stwierdzenie, które z przekazanych materiałów zawierają informacje, o których mowa w ust. 15f pkt 2;
- 2) dopuszczenie do wykorzystania w postępowaniu karnym materiałów zawierających informacje stanowiące tajemnice związane z wykonywaniem zawodu lub funkcji, o których mowa w art. 180 § 2 Kodeksu postępowania karnego, nieobjęte zakazami, określonymi w art. 178a i art. 180 § 3 Kodeksu postępowania karnego z wyłączeniem informacji o przestępstwach, o których mowa w art. 240 § 1 Kodeksu karnego.

15h. Sąd, niezwłocznie po złożeniu wniosku przez prokuratora, wydaje postanowienie o dopuszczeniu do wykorzystania w postępowaniu karnym materiałów, o których mowa w ust. 15g pkt 2, gdy jest to niezbędne dla dobra wymiaru sprawiedliwości, a okoliczność nie może być ustalona na podstawie innego dowodu, a także zarządza niezwłoczne zniszczenie materiałów, których wykorzystanie w postępowaniu karnym jest niedopuszczalne.

15i. Na postanowienie sądu w przedmiocie dopuszczenia do wykorzystania w postępowaniu karnym materiałów, o których mowa w ust. 15g pkt 2, prokuratorowi przysługuje zażalenie. Do zażalenia stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania karnego.

15j. Organ Policji jest obowiązany do wykonania zarządzenia sądu o zniszczeniu materiałów, o którym mowa w ust. 15h, oraz niezwłocznego, komisyjnego i protokolarnego zniszczenia materiałów, których wykorzystanie w postępowaniu karnym jest niedopuszczalne. Organ Policji niezwłocznie informuje prokuratora, o którym mowa w ust. 15g, o zniszczeniu tych materiałów.

16. Osobie, wobec której kontrola operacyjna była stosowana, nie udostępnia się materiałów zgromadzonych podczas trwania tej kontroli. Przepis nie narusza uprawnień wynikających z art. 321 Kodeksu postępowania karnego.

16a. Sąd okręgowy, Prokurator Generalny, prokurator okręgowy i organ Policji prowadzą rejestry postanowień, pisemnych zgód, wniosków i zarządzeń dotyczących kontroli operacyjnej.

16b. Komendant Główny Policji prowadzi rejestr centralny wniosków i zarządzeń dotyczących kontroli operacyjnej prowadzonej przez organy Policji w zakresie przewidzianym dla prowadzonych przez nie rejestrów.

16c. W komórkach organizacyjnych Policji wykonujących zarządzenia w sprawie kontroli operacyjnej można odrębnie rejestrować dane zawarte w dokumentacji z kontroli operacyjnej w zakresie przewidzianym dla prowadzonych przez organy Policji rejestrów, o których mowa w ust. 16a.

16d. Rejestry, o których mowa w ust. 16a–16c, prowadzi się w formie elektronicznej, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych.

17. Zgromadzone podczas stosowania kontroli operacyjnej materiały niezawierające dowodów pozwalających na wszczęcie postępowania karnego lub dowodów mających znaczenie dla toczącego się postępowania karnego podlegają niezwłocznemu, protokołarnemu i komisijnemu zniszczeniu. Zniszczenie materiałów zarządza organ Policji, który wnioskuje o zarządzenie kontroli operacyjnej.

17a. O wydaniu i wykonaniu zarządzenia dotyczącego zniszczenia materiałów, o których mowa w ust. 17, organ Policji jest obowiązany do niezwłocznego poinformowania prokuratora, o którym mowa w ust. 1.

18. (uchylony)

19. (uchylony)

20. Na postanowienia sądu, o których mowa w:

- 1) ust. 1, 3, 8 i 9 – przysługuje zażalenie organowi Policji, który złożył wniosek o wydanie tego postanowienia;
- 2) ust. 3 – przysługuje zażalenie właściwemu prokuratorowi, o którym mowa w ust. 1.

Do zażalenia stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania karnego.

21. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości, ministrem właściwym do spraw łączności oraz ministrem właściwym do spraw informatyzacji, określi, w drodze rozporządzenia, sposób dokumentowania kontroli operacyjnej oraz przechowywania i przekazywania wniosków i zarządzeń, a także przechowywania, przekazywania oraz przetwarzania i niszczenia materiałów uzyskanych podczas stosowania tej kontroli, uwzględniając potrzebę zapewnienia niejawnego charakteru podejmowanych czynności i uzyskanych materiałów oraz wzory stosowanych druków i rejestrów.

22. Minister właściwy do spraw wewnętrznych przedstawia corocznie Sejmowi i Senatowi informację o działalności określonej w ust. 1–21, w tym informacje i dane, o których mowa w art. 20 ust. 3. Informacja powinna być przedstawiona Sejmowi i Senatowi do dnia 30 czerwca roku następnego po roku nią objętym.

Art. 19a. 1. W sprawach o przestępstwa określone w art. 19 ust. 1 czynności operacyjno-rozpoznawcze zmierzające do sprawdzenia uzyskanych wcześniej wiarygodnych informacji o przestępstwie oraz ustalenia sprawców i uzyskania dowodów przestępstwa mogą polegać na dokonaniu w sposób niejawny nabycia, zbycia lub przejęcia przedmiotów pochodzących z przestępstwa, ulegających przepadkowi, albo których wytwarzanie, posiadanie, przewożenie lub którymi obrót są zabronione, a także przyjęciu lub wręczeniu korzyści majątkowej.

2. Czynności operacyjno-rozpoznawcze, o których mowa w ust. 1, mogą polegać także na złożeniu propozycji nabycia, zbycia lub przejęcia przedmiotów pochodzących z przestępstwa, ulegających przepadkowi, albo których wytwarzanie, posiadanie, przewożenie lub którymi obrót są zabronione, a także przyjęcia lub wręczenia korzyści majątkowej.

3. Komendant Główny Policji, Komendant CBŚP, Komendant BSWP albo komendant wojewódzki Policji może zarządzić, na czas określony, czynności, o których mowa w ust. 1 i 2, po uzyskaniu pisemnej zgody prokuratora okręgowego właściwego ze względu na siedzibę organu Policji składającego wniosek, którego na bieżąco informuje o wynikach przeprowadzonych czynności. Prokurator może zarządzić zaniechanie czynności w każdym czasie.

3a. Przed wydaniem pisemnej zgody prokurator zapoznaje się z materiałami uzasadniającymi przeprowadzenie czynności, o których mowa w ust. 1 i 2.

4. Czynności, o których mowa w ust. 1 i 2, zarządza się na czas nie dłuższy niż 3 miesiące. Komendant Główny Policji, Komendant CBŚP, Komendant BSWP albo komendant wojewódzki Policji może, po uzyskaniu pisemnej zgody prokuratora, o którym mowa w ust. 3, jednorazowo przedłużyć stosowanie czynności na czas nie dłuższy niż kolejne 3 miesiące, jeżeli nie ustały przyczyny ich zarządzenia. Przepis ust. 3a stosuje się odpowiednio.

5. W uzasadnionych przypadkach, gdy podczas stosowania czynności, o których mowa w ust. 1 i 2, pojawią się nowe okoliczności istotne dla sprawdzenia uzyskanych wcześniej wiarygodnych informacji o przestępstwie oraz ustalenia sprawców i uzyskania dowodów przestępstwa, Komendant Główny Policji, Komendant CBŚP, Komendant BSWP albo komendant wojewódzki Policji może, po uzyskaniu pisemnej zgody prokuratora, o którym mowa w ust. 3, zarządzić kontynuowanie czynności przez czas oznaczony również po upływie okresów, o których mowa w ust. 4. Przepis ust. 3a stosuje się odpowiednio.

5a. Zarządzenia, pisemne zgody i wnioski, o których mowa w ust. 3, 4 i 5 w odniesieniu do spraw realizowanych przez BSWP, Komendant BSWP przekazuje do wiadomości Inspektorowi Nadzoru Wewnętrznego.

6. Czynności, o których mowa w ust. 1 i 2, mogą być niejawnie rejestrowane za pomocą urządzeń służących do rejestracji obrazu lub dźwięku.

7. W przypadku uzyskania dowodów pozwalających na wszczęcie postępowania karnego lub mających znaczenie dla toczącego się postępowania karnego Komendant Główny Policji, Komendant CBŚP, Komendant BSWP albo komendant wojewódzki Policji przekazuje prokuratorowi okręgowemu, o którym mowa w ust. 3, wszystkie materiały zgromadzone podczas stosowania czynności, o których mowa w ust. 1 i 2. W postępowaniu przed sądem, w odniesieniu do tych materiałów, stosuje się odpowiednio art. 393 § 1 zdanie pierwsze Kodeksu postępowania karnego.

8. Zgromadzone podczas stosowania czynności, o których mowa w ust. 1 i 2, materiały niezawierające dowodów pozwalających na wszczęcie postępowania karnego lub dowodów mających znaczenie dla toczącego się postępowania karnego podlegają niezwłocznemu, protokolarnemu i komisijnemu zniszczeniu. Zniszczenie materiałów zarządza organ Policji, który wnioskuje o zarządzenie czynności.

8a. O wydaniu i wykonaniu zarządzenia dotyczącego zniszczenia materiałów, o których mowa w ust. 8, organ Policji jest obowiązany do niezwłocznego poinformowania prokuratora, o którym mowa w ust. 3.

9. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości, określi, w drodze rozporządzenia, sposób przeprowadzania i dokumentowania czynności, o których mowa w ust. 1 i 2, a także przekazywania, przetwarzania i niszczenia materiałów uzyskanych podczas stosowania tych czynności, uwzględniając potrzebę zapewnienia niejawnego charakteru podejmowanych czynności i uzyskanych materiałów oraz wzory stosowanych druków i rejestrów.

Art. 19b. 1. W celu udokumentowania przestępstw, o których mowa w art. 19 ust. 1, albo ustalenia tożsamości osób uczestniczących w tych przestępstwach lub przejęcia przedmiotów przestępstwa Komendant Główny Policji, Komendant CBŚP, Komendant BSWP albo komendant wojewódzki Policji może zarządzić niejawne nadzorowanie wytwarzania, przemieszczania, przechowywania i obrotu przedmiotami przestępstwa, jeżeli nie stworzy to zagrożenia dla życia lub zdrowia ludzkiego.

2. O zarządzeniu, o którym mowa w ust. 1, zawiadamia się niezwłocznie prokuratora okręgowego, właściwego ze względu na siedzibę zarządzającego dokonanie czynności organu Policji. Prokurator może nakazać zaniechanie czynności w każdym czasie.

2a. Zarządzenia, o których mowa w ust. 1, oraz informacja o nakazie zaniechania czynności, o którym mowa w ust. 2, w odniesieniu do spraw realizowanych przez BSWP, Komendant BSWP przekazuje do wiadomości Inspektora Nadzoru Wewnętrznego.

3. Organ Policji, o którym mowa w ust. 1, bieżąco informuje prokuratora okręgowego o wynikach przeprowadzonych czynności.

4. Stosownie do zarządzenia, o którym mowa w ust. 1, organy i instytucje publiczne oraz przedsiębiorcy są obowiązani dopuścić do dalszego przewozu przesyłki zawierające przedmioty przestępstwa w stanie nienaruszonym lub po ich usunięciu albo zastąpieniu w całości lub w części.

5. W przypadku uzyskania dowodów pozwalających na wszczęcie postępowania karnego lub mających znaczenie dla toczącego się postępowania karnego Komendant Główny Policji, Komendant CBŚP, Komendant BSWP albo komendant wojewódzki Policji przekazuje prokuratorowi, o którym mowa w ust. 2, wszystkie materiały zgromadzone podczas stosowania czynności, o których mowa w ust. 1. W postępowaniu przed sądem, w odniesieniu do tych materiałów, stosuje się odpowiednio art. 393 § 1 zdanie pierwsze Kodeksu postępowania karnego.

6. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości, określi, w drodze rozporządzenia, sposób przeprowadzania i dokumentowania czynności, o których mowa w ust. 1, uwzględniając potrzebę zapewnienia niejawnego charakteru podejmowanych czynności i uzyskanych materiałów oraz wzory stosowanych druków i rejestrów.

Art. 20. 1. W celu realizacji zadań ustawowych Policja jest uprawniona do przetwarzania informacji, w tym danych osobowych, z zachowaniem ograniczeń wynikających z art. 19.

1a. Przetwarzanie oraz wymiana informacji, w tym danych osobowych, może dotyczyć danych osobowych, o których mowa w art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o ochronie danych osobowych przetwarzanych w związku z zapobieganiem i zwalczaniem przestępczości, przy czym dane dotyczące wyników analizy kwasu deoksyrybonukleinowego (DNA) obejmują informacje wyłącznie o niekodującej części DNA.

1b. Uzyskiwanie informacji, w tym danych osobowych, może odbywać się z wykorzystaniem środków technicznych.

1c. Policja jest uprawniona do przetwarzania informacji, w tym danych osobowych, w zakresie niezbędnym do realizacji zadań ustawowych lub wykonywania uprawnień związanych z prowadzeniem postępowań administracyjnych, realizacją czynności administracyjno-porządkowych oraz innych czynności, do przeprowadzania których funkcjonariusze Policji są uprawnieni na podstawie ustaw, w celach innych niż określone w art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o ochronie danych osobowych przetwarzanych w związku z zapobieganiem i zwalczaniem przestępczości, w tym ma prawo przetwarzać dane osobowe, o których mowa w art. 9 i art. 10 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych osobowych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.¹³⁾), zwanego dalej „rozporządzeniem (UE) 2016/679”, z wyłączeniem danych dotyczących kodu genetycznego.

1d. Policja w zakresie swojej właściwości przetwarza informacje, w tym dane osobowe, uzyskane ze zbiorów danych prowadzonych przez inne służby, instytucje państwowe oraz organy władzy publicznej. Przetwarzanie informacji, w tym danych osobowych, przez Policję może mieć charakter niejawnny, odbywać się bez zgody i wiedzy, osoby której dane dotyczą, oraz z wykorzystaniem środków technicznych. Służby, instytucje państwowe oraz organy władzy publicznej są obowiązane do nieodpłatnego udostępnienia Policji informacji, w tym danych osobowych. W szczególności Policja jest uprawniona do uzyskiwania informacji, w tym danych osobowych:

- 1) gromadzonych w administrowanych przez nich zbiorach danych lub rejestrach;
- 2) uzyskanych przez te służby lub organy w wyniku wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych, w tym prowadzonej kontroli operacyjnej.

1e. Podmioty, o których mowa w ust. 1d, mogą wyrazić pisemną zgodę na udostępnianie danych zgromadzonych w zbiorach danych jednostkom organizacyjnym Policji w drodze teletransmisji, bez konieczności składania wniosku pisemnie w postaci papierowej lub elektronicznej, jeżeli jednostki te spełniają łącznie następujące warunki:

- 1) posiadają urządzenia umożliwiające odnotowanie w systemie, kto, kiedy, w jakim celu oraz jakie dane uzyskał;
- 2) posiadają zabezpieczenia techniczne i organizacyjne uniemożliwiające wykorzystanie danych niezgodnie z celem ich uzyskania;
- 3) jest to uzasadnione specyfiką lub zakresem wykonywanych zadań albo prowadzonej działalności.

1f. Komendant Główny Policji, Komendant CBŚP, Komendant BSWP, dyrektor Centralnego Laboratorium Kryminalistycznego Policji, komendanci wojewódzcy (Stołeczny) Policji, komendanci powiatowi (miejski i rejonowi) Policji, Komendant-Rektor Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie oraz komendanci szkół policyjnych są administratorami danych osobowych w stosunku do zbiorów danych osobowych utworzonych przez nich w celu realizacji zadań ustawowych.

1g. Kierownicy jednostek organizacyjnych Policji, o których mowa w ust. 1f, mogą tworzyć lub likwidować w drodze decyzji systemy, zbiory danych lub zestawy zbiorów danych, inne niż określone w niniejszej ustawie, w których przetwarza się informacje, w tym dane osobowe, w celu realizacji przez Policję zadań ustawowych.

1h. W przypadku likwidowania systemów, zbiorów danych lub zestawów zbiorów informacji, w tym danych osobowych, dokonuje tego komisja wyznaczana przez kierowników jednostek organizacyjnych Policji, o których mowa w ust. 1f, z czego sporządza się protokół.

1i. Kierownicy jednostek organizacyjnych Policji, o których mowa w ust. 1f, prowadzą rejestr systemów, zbiorów danych lub zestawów zbiorów danych, w których przetwarza się informacje, w tym dane osobowe.

1j. Przetwarzanie danych osobowych przez Policję w celach, o których mowa w art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o ochronie danych osobowych przetwarzanych w związku z zapobieganiem i zwalczaniem przestępczości, odbywa się na podstawie ustawy, prawa Unii Europejskiej oraz postanowień umów międzynarodowych.

1k. W przypadku podejrzanych Policja pobiera wymazy ze służówki policzków oraz dane osobowe, o których mowa w art. 21a ust. 2 pkt 2 lit. b–h i art. 21h ust. 2 pkt 2 i 3, w celach, o których mowa w art. 15 ust. 1 pkt 3a lit. d.

1l. Policja pobiera odciski linii papilarnych lub wymazy ze służówki policzków od funkcjonariuszy i pracowników Policji wykonujących służbowe czynności związane z ujawnianiem, zabezpieczaniem lub badaniem śladów związanych z podejrzeniem popełnienia czynu zabronionego w celach wyeliminowania pozostawionych przez nich śladów.

¹³⁾ Zmiana wymienionego rozporządzenia została ogłoszona w Dz. Urz. UE L 127 z 23.05.2018, str. 2.

1m. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, tryb pobierania odcisków linii papilarnych lub wymazów ze śluzówki policzków od funkcjonariuszy i pracowników Policji oraz sposób przeprowadzania i dokumentowania czynności związanych z ich pobieraniem, a także rodzaje służb policyjnych uprawnionych do korzystania ze zbiorów danych zawierających odciski linii papilarnych lub wymazy ze śluzówki policzków od funkcjonariuszy i pracowników Policji oraz sposób zabezpieczenia tych zbiorów uniemożliwiający identyfikację funkcjonariusza lub pracownika Policji, których dane dotyczą, przez osobę nieupoważnioną, uwzględniając konieczność wyeliminowania pozostawionych przez nich śladów.

1n. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, wzory dokumentów obowiązujących przy przetwarzaniu danych, uwzględniając potrzebę ochrony danych przed nieuprawnionym dostępem i przesłanki zaniechania zbierania określonych rodzajów informacji, a w przypadku wymiany informacji – uwzględniając konieczność dostosowania się do wymogów określonych przez organy innych państw, zobowiązania międzynarodowe Rzeczypospolitej Polskiej lub przez Międzynarodową Organizację Policji Kryminalnej – Interpol.

1o. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, wzory kart daktyloskopijnych, na których dane daktyloskopijne są pobierane przez upoważnione podmioty i przekazywane Komendantowi Głównemu Policji w celu przetwarzania w zbiorach danych daktyloskopijnych, oraz tryb i sposób ich przekazywania Komendantowi Głównemu Policji przez obowiązane do tego służby, instytucje państwowe oraz organy władzy publicznej – uwzględniając charakter realizowanych zadań i celów przeznaczenia danej karty daktyloskopijnej.

2. (uchylony)

2a. (uchylony)

2aa. W celu realizacji zadań ustawowych Policja jest uprawniona do wymiany informacji, w tym danych osobowych, z organami ścigania państw członkowskich Unii Europejskiej i innych państw, agencjami Unii Europejskiej zajmującymi się zapobieganiem i zwalczaniem przestępczości, Międzynarodową Organizacją Policji Kryminalnej – Interpol oraz innymi organizacjami międzynarodowymi na zasadach i warunkach określonych w przepisach odrębnych, prawie Unii Europejskiej oraz umowach międzynarodowych.

2ab. Policja jest uprawniona do przetwarzania i wymiany informacji, w tym danych osobowych osób ubiegających się o przyjęcie do pracy w agencjach Unii Europejskiej zajmujących się zapobieganiem lub zwalczaniem czynów zabronionych, międzynarodowych organach sądowniczych, międzynarodowych organach ścigania oraz w Międzynarodowej Organizacji Policji Kryminalnej – Interpol, za zgodą tych osób. Policja, przekazując wyniki przetwarzania, zastrzega, że nie udostępnia się ich osobie, której dane osobowe dotyczą.

2ac. (uchylony)

2ad. Policja może pobierać, uzyskiwać, gromadzić, przetwarzać i wykorzystywać informacje w celu realizacji zadań ustawowych, w tym dane osobowe, o następujących osobach, także bez ich wiedzy i zgody:

- 1) wskazanych we wniosku złożonym na podstawie Konwencji dotyczącej cywilnych aspektów uprowadzenia dziecka za granicę, sporządzonej w Hadze dnia 25 października 1980 r. (Dz. U. z 1995 r. poz. 528 oraz z 1999 r. poz. 1085), zwanej dalej „konwencją haską z 1980 r.”, które uprowadziły osobę podlegającą władzy rodzicielskiej lub pozostającą pod opieką lub które osobę tę zatrzymały lub ją ukrywają;
- 2) zobowiązanych postanowieniem sądu o odebraniu osoby podlegającej władzy rodzicielskiej lub pozostającej pod opieką do jego wykonania, w przypadkach gdy sąd lub inny uprawniony organ zwrócił się do Policji o ustalenie miejsca pobytu osoby podlegającej odebraniu na podstawie tego postanowienia;
- 3) uprowadzonych lub zatrzymanych w rozumieniu konwencji haskiej z 1980 r. lub podlegających odebraniu na podstawie postanowienia, o którym mowa w pkt 2.

2b. Informacje, o których mowa w ust. 1 i 2aa, mogą obejmować:

- 1) dane osobowe, o których mowa w art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o ochronie danych osobowych przetwarzanych w związku z zapobieganiem i zwalczaniem przestępczości, z tym że dane dotyczące kodu genetycznego obejmują informacje wyłącznie o niekodującej części DNA;
- 2) odciski linii papilarnych;
- 3) zdjęcia, szkice i opisy wizerunku;
- 4) cechy i znaki szczególne, pseudonimy;

5) informacje o:

- a) miejscu zamieszkania lub pobytu,
- b) wykształceniu, zawodzie, miejscu i stanowisku pracy oraz sytuacji materialnej i stanie majątku,
- c) dokumentach i przedmiotach, którymi sprawca się posługuje,
- d) sposobie działania sprawcy, jego środowisku i kontaktach,
- e) sposobie zachowania się sprawcy wobec osób pokrzywdzonych.

2ba. Zakres informacji o osobach, o których mowa w:

- 1) ust. 2ad pkt 1 i 2 – obejmuje informacje, o których mowa w art. 20 ust. 2b, informacje o wniosku złożonym na podstawie konwencji haskiej z 1980 r. lub postanowieniu, o którym mowa w ust. 2ad pkt 2, lub o innych orzeczeniach dotyczących uprowadzenia, zatrzymania lub ukrywania osoby podlegającej władzy rodzicielskiej lub pozostającej pod opieką, a także dane osób, o których mowa w ust. 2ad pkt 3, i informacje o stopniu ich pokrewieństwa z tymi osobami;
- 2) ust. 2ad pkt 3 – obejmuje informacje, o których mowa w art. 20 ust. 2b pkt 1–3 i pkt 5 lit. a, oraz informacje o numerach PESEL lub numerach dokumentów pozwalających na ustalenie tożsamości, dokumentach i przedmiotach dotyczących tych osób, stopniu ich pokrewieństwa z osobami, o których mowa w ust. 2ad pkt 1 i 2, dane osób, o których mowa w ust. 2ad pkt 1 i 2, a także informacje o wniosku złożonym na podstawie konwencji haskiej z 1980 r. lub postanowieniu, o którym mowa w ust. 2ad pkt 2, lub o innych orzeczeniach dotyczących uprowadzenia, zatrzymania lub ukrywania osoby podlegającej władzy rodzicielskiej lub pozostającej pod opieką oraz informacje o dyspozycjach dotyczących tych osób.

2c. Danych osobowych, o których mowa w art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o ochronie danych osobowych przetwarzanych w związku z zapobieganiem i zwalczaniem przestępczości, nie pobiera się, w przypadku gdy nie mają one przydatności wykrywczej, dowodowej lub identyfikacyjnej.

3. Jeżeli jest to konieczne do skutecznego zapobieżenia przestępstwom, o których mowa w art. 19 ust. 1, lub ich wykrycia, ustalenia ich sprawców, uzyskania i utrwalenia dowodów, a także wykrycia i identyfikacji przedmiotów i innych korzyści majątkowych pochodzących z tych przestępstw albo ich równowartości, Policja może korzystać z informacji:

- 1) stanowiących tajemnicę skarbową, przetwarzanych przez organy administracji rządowej i samorządu terytorialnego;
- 2) stanowiących tajemnicę zawodową, o której mowa w art. 9e ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1643 i 1639 oraz z 2021 r. poz. 432 i 815);
- 3) stanowiących tajemnicę bankową, o której mowa w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 1896, z późn. zm.¹⁴⁾);
- 4) stanowiących dane indywidualne, o których mowa w art. 79 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 423, 432, 619 i 1621);
- 5) stanowiących tajemnicę zawodową w rozumieniu ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 312 oraz z 2021 r. poz. 1505);
- 6) stanowiących tajemnicę zawodową w rozumieniu ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (Dz. U. z 2021 r. poz. 605 i 1595);
- 7) stanowiących tajemnicę zawodową w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi;
- 8) stanowiących tajemnicę w rozumieniu ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1130);
- 9) stanowiących tajemnicę w rozumieniu ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 105);
- 10) stanowiących tajemnicę zawodową w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o nadzorze nad rynkiem kapitałowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 1400 i 2320 oraz z 2021 r. poz. 355).

¹⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2020 r. poz. 2320 i 2419 oraz z 2021 r. poz. 432, 680, 815, 1177, 1598, 1626 i 1666.

4. Informacje i dane, o których mowa w ust. 3, oraz informacje związane z przekazywaniem tych informacji i danych podlegają ochronie przewidzianej w przepisach o ochronie informacji niejawnych i mogą być udostępniane jedynie policjantom prowadzącym czynności w danej sprawie i ich przełożonym, uprawnionym do sprawowania nadzoru nad prowadzonymi przez nich w tej sprawie czynnościami operacyjno-rozpoznawczymi. Akta zawierające te informacje i dane udostępnia się ponadto wyłącznie sądom i prokuratorom, jeżeli następuje to w celu ścigania karnego. Informacje i dane udostępnia się także organom ścigania państw członkowskich Unii Europejskiej, agencjom Unii Europejskiej zajmującym się zapobieganiem i zwalczaniem przestępczości oraz Międzynarodowej Organizacji Policji Kryminalnej – Interpol, jeżeli następuje to w celu ścigania karnego.

5. Informacje i dane, o których mowa w ust. 3, udostępnia się nieodpłatnie na podstawie postanowienia wydanego na piśmie wniosek Komendanta Głównego Policji, Komendanta CBŚP, Komendanta BSWP albo komendanta wojewódzkiego Policji przez sąd okręgowy właściwy miejscowo ze względu na siedzibę wnioskującego organu.

5a. Informacje i dane, o których mowa w ust. 3:

- 1) dotyczące dokumentacji związanej z nadaniem NIP oraz aktualizowaniem danych zawartych w zgłoszeniach identyfikacyjnych, określonej w art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1995 r. o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników (Dz. U. z 2020 r. poz. 170 oraz z 2021 r. poz. 802 i 1163),
- 2) zawarte w aktach niezawierających informacji, o których mowa w art. 182 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2021 r. poz. 1540 i 1598),
- 3) dotyczące zawarcia z osobą fizyczną, prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej umowy o wykonywanie czynności, o których mowa w art. 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, lub czynności, o których mowa w art. 3 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych, umożliwiające weryfikację zawarcia takich umów i czasu ich obowiązywania,
- 4) dotyczące objęcia osoby fizycznej ubezpieczeniem społecznym i zwaloryzowanej wysokości składek na ubezpieczenie emerytalne osoby fizycznej, a także dane płatnika składek, o których mowa w art. 40, art. 45 i art. 50 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych,
- 5) niezbędne do ustalenia, czy osoba fizyczna lub prawna, a także podmiot nieposiadający osobowości prawnej dokonywała transakcji dotyczących towarów giełdowych, o których mowa w ustawie z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych,
- 6) niezbędne do ustalenia, czy osoba fizyczna lub prawna, a także podmiot nieposiadający osobowości prawnej, jest uczestnikiem funduszu inwestycyjnego, o którym mowa w ustawie z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi,
- 7) dotyczące ustalenia, czy osoba fizyczna lub prawna, a także podmiot nieposiadający osobowości prawnej jest stroną umowy dotyczącej obrotu instrumentami finansowymi, o której mowa w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi,
- 8) dotyczące ustalenia, czy osoba fizyczna lub prawna, a także podmiot nieposiadający osobowości prawnej jest ubezpieczającym, ubezpieczonym lub uprawnionym z umowy ubezpieczenia w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej

– udostępnia się nieodpłatnie, w formie pisemnej lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej, na wniosek Komendanta Głównego Policji, Komendanta CBŚP, Komendanta BSWP albo komendanta wojewódzkiego Policji lub upoważnionych przez nich pisemnie funkcjonariuszy.

6. Wniosek, o którym mowa w ust. 5, powinien zawierać:

- 1) numer sprawy i jej kryptonim, jeżeli został ustalony;
- 2) opis przestępstwa z podaniem, w miarę możliwości, jego kwalifikacji prawnej;
- 3) okoliczności uzasadniające potrzebę udostępnienia informacji i danych;
- 4) wskazanie podmiotu, którego informacje i dane dotyczą;
- 5) podmiot zobowiązany do udostępnienia informacji i danych;
- 6) rodzaj i zakres informacji i danych.

6a. Wniosek, o którym mowa w ust. 5a, powinien zawierać informacje określone w ust. 6 pkt 1, 2 i 4–6.

7. Po rozpatrzeniu wniosku, o którym mowa w ust. 5, sąd, w drodze postanowienia, wyraża zgodę na udostępnienie informacji i danych wskazanego podmiotu, określając ich rodzaj i zakres, podmiot zobowiązany do ich udostępnienia oraz organ Policji uprawniony do zwrócenia się o przekazanie informacji i danych albo odmawia udzielenia zgody na udostępnienie informacji i danych. Przepis art. 19 ust. 11 stosuje się odpowiednio.

8. Na postanowienie sądu, o którym mowa w ust. 7, przysługuje zażalenie organowi Policji, wnioskującemu o wydanie postanowienia.

9. Uprawniony przez sąd organ Policji pisemnie informuje podmiot zobowiązany do udostępnienia informacji i danych o rodzaju i zakresie informacji i danych, które mają być udostępnione, podmiocie, którego informacje i dane dotyczą, oraz o osobie policjanta upoważnionego do ich odbioru.

10. W terminie do 90 dni od dnia przekazania informacji i danych, o których mowa w ust. 3, Policja, z zastrzeżeniem ust. 11 i 12, informuje podmiot, o którym mowa w ust. 6 pkt 4, o postanowieniu sądu wyrażającym zgodę na udostępnienie informacji i danych.

11. Sąd, który wydał postanowienie o udostępnieniu informacji i danych, na wniosek Komendanta Głównego Policji, Komendanta CBŚP albo Komendanta BSWP, złożony po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego, może zawiesić, w drodze postanowienia, na czas oznaczony, z możliwością dalszego przedłużania, obowiązek, o którym mowa w ust. 10, jeżeli zostanie uprawdopodobnione, że poinformowanie podmiotu, o którym mowa w ust. 6 pkt 4, może zaszkodzić wynikom podjętych czynności operacyjno-rozpoznawczych. Przepis art. 19 ust. 11 stosuje się odpowiednio.

12. Jeżeli w okresie, o którym mowa w ust. 10 lub 11, zostało wszczęte postępowanie przygotowawcze, podmiot wskazany w ust. 6 pkt 4 jest powiadamiany o postanowieniu sądu o udostępnieniu informacji i danych przez prokuratora lub, na jego polecenie, przez Policję przed zamknięciem postępowania przygotowawczego albo niezwłocznie po jego umorzeniu.

13. Jeżeli informacje i dane, o których mowa w ust. 3, nie dostarczyły podstaw do wszczęcia postępowania przygotowawczego, organ wnioskujący o wydanie postanowienia pisemnie zawiadamia o tym podmiot, który informacje i dane przekazał.

14. Skarb Państwa ponosi odpowiedzialność za szkody wyrządzone naruszeniem przepisów ust. 4 na zasadach określonych w Kodeksie cywilnym.

15. (uchylony)

16. (uchylony)

16a. (uchylony)

17. (uchylony)

17a. (uchylony)

17b. (uchylony)

17c. (uchylony)

17d. (uchylony)

18. (uchylony)

19. (uchylony)

Art. 20a. 1. W związku z wykonywaniem zadań wymienionych w art. 1 ust. 2 Policja zapewnia ochronę form i metod realizacji zadań, informacji oraz własnych obiektów i danych identyfikujących policjantów.

1a. Ochrona, o której mowa w ust. 1, może być realizowana przez obserwowanie i rejestrowanie wykonywanych zadań służbowych, obiektów Policji i policyjnych środków transportu.

2. Przy wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych policjanci mogą posługiwać się dokumentami publicznymi w rozumieniu ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. o dokumentach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1660) lub innymi dokumentami, które uniemożliwiają ustalenie danych identyfikujących policjanta oraz środków, którymi posługuje się przy wykonywaniu zadań służbowych.

2a. Przy wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych policjanci mogą posługiwać się środkami identyfikacji elektronicznej zawierającymi dane inne niż dane identyfikujące policjanta.

3. W szczególnie uzasadnionych przypadkach przepisy ust. 2 i 2a mogą mieć zastosowanie do osób, o których mowa w art. 22 ust. 1.

3a. Nie popełnia przestępstwa:

- 1) kto poleca sporządzenie lub kieruje sporządzeniem dokumentów lub wydawaniem środków identyfikacji elektronicznej, o których mowa w ust. 2, 2a i 3;
- 2) kto sporządza dokumenty lub wydaje środki identyfikacji elektronicznej, o których mowa w ust. 2, 2a i 3;
- 3) kto udziela pomocy w sporządzeniu dokumentów lub wydawaniu środków identyfikacji elektronicznej, o których mowa w ust. 2, 2a i 3;
- 4) policjant lub osoba wymieniona w ust. 3, jeżeli dokumentami lub środkami identyfikacji elektronicznej, o których mowa w ust. 2, 2a i 3, posługują się przy wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych;
- 5) kto wydaje środki identyfikacji elektronicznej, o których mowa w ust. 2a, policjantowi albo osobom, o których mowa w ust. 3, lub dopuszcza do uwierzytelnienia z wykorzystaniem takiego środka identyfikacji elektronicznej w swoim systemie identyfikacji elektronicznej.

3b. Organy administracji rządowej i organy samorządu terytorialnego obowiązane są do udzielania Policji, w granicach swojej właściwości, niezbędnej pomocy w zakresie wydawania i zabezpieczania dokumentów, o których mowa w ust. 2 i 3.

4. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady i tryb wydawania, posługiwania się, a także przechowywania dokumentów, o których mowa w ust. 2 i 3, uwzględniając rodzaje dokumentów i cel, w jakim są wydawane, organy i osoby uprawnione do wydawania, posługiwania się i przechowywania dokumentów, czas, na jaki wydawane są dokumenty, czynności zapewniające ochronę dokumentów oraz ich sposób przechowywania i ewidencji.

Art. 20b. 1. Udzielenie informacji o prowadzonych czynnościach operacyjno-rozpoznawczych oraz o stosowanych środkach i metodach ich realizacji może nastąpić:

- 1) w przypadku gdy istnieje uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa ściganego z oskarżenia publicznego w związku z wykonywaniem tych czynności;
- 2) w związku ze współpracą prowadzoną z innymi organami, służbami lub instytucjami państwowymi uprawnionymi do wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych, w tym także w związku z prowadzoną współpracą z organami i służbami innych państw w trybie i zakresie określonym w umowach i porozumieniach międzynarodowych.

2. Udzielenie informacji o osobie, uzyskanych w czasie wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych oraz w trybie, o którym mowa w art. 14 ust. 4, może nastąpić:

- 1) na żądanie sądu lub prokuratora, a wykorzystanie tych informacji może nastąpić tylko w celu ścigania karnego;
- 2) w przypadku gdy ustawa nakłada obowiązek udzielenia lub umożliwia udzielenie takich informacji określonemu organowi albo obowiązek taki wynika z umów lub porozumień międzynarodowych, a także w przypadku gdy zatajenie takiej informacji prowadziło do zagrożenia życia lub zdrowia innych osób.

3. Udzielenie informacji o szczegółowych formach, zasadach i organizacji czynności operacyjno-rozpoznawczych może nastąpić w szczególnie uzasadnionych przypadkach.

4. W przypadkach wymienionych w ust. 1 pkt 1, ust. 2 pkt 1 i ust. 3 udzielenie informacji następuje w trybie określonym w art. 20ba.

Art. 20ba. 1. Komendant Główny Policji może zezwalać:

- 1) byłym i obecnym funkcjonariuszom i pracownikom Policji, z wyłączeniem przypadków, o których mowa w ust. 5,
- 2) osobom oddelegowanym do Policji, w zakresie zadań realizowanych w okresie oddelegowania,
- 3) osobom udzielającym funkcjonariuszom Policji pomocy w wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych – na udzielenie wiadomości stanowiącej informację niejawną uprawnionemu podmiotowi.

2. Zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy sytuacji, o których mowa w art. 19, art. 19a, art. 19b, art. 20b ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2 oraz art. 20c, z wyjątkiem dokumentów i materiałów, które sąd okręgowy lub prokurator Biura Lustracyjnego lub oddziałowego biura lustracyjnego Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu uzna za niezbędne w związku z wykonywaniem ich zadań określonych w ustawie z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2021 r. poz. 1633) oraz ustawie z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U. z 2021 r. poz. 177).

3. W razie odmowy zezwolenia na udzielenie wiadomości stanowiącej informację niejawną o klauzuli „tajne” lub „ściśle tajne” pomimo żądania prokuratora lub sądu, zgłoszonego w związku z postępowaniem karnym o zbrodnie przeciwko pokojowi, ludzkości i o przestępstwa wojenne lub o zbrodnię godzącą w życie ludzkie albo o występki przeciwko życiu i zdrowiu, gdy jego następstwem była śmierć człowieka – Komendant Główny Policji, na wniosek prokuratora lub sądu, przedstawia żądane dokumenty i materiały oraz wyjaśnienia ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych. Jeżeli minister właściwy do spraw wewnętrznych stwierdzi, że uwzględnienie żądania prokuratora lub sądu jest uzasadnione, Komendant Główny Policji jest obowiązany zezwolić na udostępnienie wnioskowanych informacji.

4. W razie odmowy zezwolenia na udzielenie wiadomości stanowiącej informację niejawną przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych stosuje się tryb określony w art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 21 czerwca 1996 r. o szczególnych formach sprawowania nadzoru przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

5. W przypadku Komendanta Głównego Policji, Komendanta BSWP oraz ich zastępców, a także, w zakresie wynikającym z art. 11j ust. 1 pkt 1–3 ustawy z dnia 21 czerwca 1996 r. o szczególnych formach sprawowania nadzoru przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, funkcjonariuszy BSWP, zezwolenia, o którym mowa w ust. 1, udziela minister właściwy do spraw wewnętrznych. Przepisy ust. 2 stosuje się odpowiednio.

Art. 20c. 1. W celu zapobiegania lub wykrywania przestępstw, przestępstw skarbowych albo w celu ratowania życia lub zdrowia ludzkiego bądź wsparcia działań poszukiwawczych lub ratowniczych, Policja może uzyskiwać dane nie stanowiące treści odpowiednio, przekazu telekomunikacyjnego, przesyłki pocztowej albo przekazu w ramach usługi świadczonej drogą elektroniczną, określone w:

- 1) art. 180c i art. 180d ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2021 r. poz. 576), zwane dalej „danymi telekomunikacyjnymi”,
- 2) art. 82 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 1041 i 2320), zwane dalej „danymi pocztowymi”,
- 3) art. 18 ust. 1–5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2020 r. poz. 344), zwane dalej „danymi internetowymi”

– oraz może je przetwarzać bez wiedzy i zgody osoby, której dotyczą.

2. Przedsiębiorca telekomunikacyjny, operator pocztowy lub usługodawca świadczący usługi drogą elektroniczną udostępnia nieodpłatnie dane, o których mowa w ust. 1:

- 1) policjantowi wskazanemu w pisemnym wniosku Komendanta Głównego Policji, Komendanta CBŚP, Komendanta BSWP, komendanta wojewódzkiego Policji albo osoby przez nich upoważnionej;
- 2) na ustne żądanie policjanta posiadającego pisemne upoważnienie osób, o których mowa w pkt 1;
- 3) za pośrednictwem sieci telekomunikacyjnej policjantowi posiadającemu pisemne upoważnienie osób, o których mowa w pkt 1.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 3, udostępnianie danych, o których mowa w ust. 1, odbywa się bez udziału pracowników przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, operatora pocztowego lub usługodawcy świadczącego usługi drogą elektroniczną lub przy niezbędnym ich udziale, jeżeli możliwość taka jest przewidziana w porozumieniu zawartym pomiędzy Komendantem Głównym Policji a tym podmiotem.

4. Udostępnienie Policji danych, o których mowa w ust. 1, może nastąpić za pośrednictwem sieci telekomunikacyjnej, jeżeli:

- 1) wykorzystywane sieci telekomunikacyjne zapewniają:
  - a) możliwość ustalenia osoby uzyskującej dane, ich rodzaju oraz czasu, w którym zostały uzyskane,
  - b) zabezpieczenie techniczne i organizacyjne uniemożliwiające osobie nieuprawnionej dostęp do danych;
- 2) jest to uzasadnione specyfiką lub zakresem zadań wykonywanych przez jednostki organizacyjne Policji albo prowadzonych przez nie czynności.

5. Komendant Główny Policji, Komendant CBŚP, Komendant BSWP i komendant wojewódzki Policji prowadzą rejestry wystąpień o uzyskanie danych telekomunikacyjnych, pocztowych i internetowych zawierające informacje identyfikujące jednostkę organizacyjną Policji i funkcjonariusza Policji uzyskującego te dane, ich rodzaj, cel uzyskania oraz czas, w którym zostały uzyskane. Rejestry prowadzi się w formie elektronicznej, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych.

6. Dane, o których mowa w ust. 1, które mają znaczenie dla postępowania karnego, Komendant Główny Policji, Komendant CBŚP, Komendant BSWP albo komendant wojewódzki Policji przekazują prokuratorowi właściwemu miejscowo lub rzeczowo. Prokurator podejmuje decyzję o zakresie i sposobie wykorzystania przekazanych danych.

6a. Komendant Główny Policji, Komendant CBŚP, Komendant BSWP albo komendant wojewódzki (Stołeczny) Policji może upoważnić swojego zastępcę do realizacji czynności, o których mowa w ust. 6.

7. Dane, o których mowa w ust. 1, które nie mają znaczenia dla postępowania karnego, podlegają niezwłocznemu, komisijnemu i protokolarnemu zniszczeniu.

8. Dane, o których mowa w ust. 1, pobiera się i udostępnia się także organom ścigania państw członkowskich Unii Europejskiej i innych państw, agencjom Unii Europejskiej zajmującymi się zapobieganiem i zwalczaniem przestępczości oraz Międzynarodowej Organizacji Policji Kryminalnej – Interpol na ich wnioski, jeżeli następuje to w celu wykrywania przestępstw oraz ścigania ich sprawców, ratowania życia lub zdrowia ludzkiego albo poszukiwania osób zaginionych.

Art. 20ca. 1. Kontrolę nad uzyskiwaniem przez Policję danych telekomunikacyjnych, pocztowych lub internetowych sprawuje sąd okręgowy właściwy dla siedziby organu Policji, któremu udostępniono te dane.

2. Organ Policji, o którym mowa w ust. 1, przekazuje, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych, sądowi okręgowemu, o którym mowa w ust. 1, w okresach półrocznych, sprawozdanie obejmujące:

- 1) liczbę przypadków pozyskania w okresie sprawozdawczym danych telekomunikacyjnych, pocztowych lub internetowych oraz rodzaj tych danych;
- 2) kwalifikacje prawne czynów, w związku z zaistnieniem których wystąpiono o dane telekomunikacyjne, pocztowe lub internetowe, albo informacje o pozyskaniu danych w celu ratowania życia lub zdrowia ludzkiego bądź wsparcia działań poszukiwawczych lub ratowniczych.

3. W ramach kontroli, o której mowa w ust. 1, sąd okręgowy może zapoznać się z materiałami uzasadniającymi udostępnienie Policji danych telekomunikacyjnych, pocztowych lub internetowych.

4. Sąd okręgowy informuje organ Policji o wyniku kontroli w terminie 30 dni od jej zakończenia.

5. Kontroli, o której mowa w ust. 1, nie podlega uzyskiwanie danych na podstawie art. 20cb ust. 1.

Art. 20cb. 1. W celu zapobiegania lub wykrywania przestępstw, przestępstw skarbowych albo w celu ratowania życia lub zdrowia ludzkiego bądź wsparcia działań poszukiwawczych lub ratowniczych, Policja może uzyskiwać dane:

- 1) z wykazu, o którym mowa w art. 179 ust. 9 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne,
- 2) o których mowa w art. 161 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne,
- 3) w przypadku użytkownika, który nie jest osobą fizyczną numer zakończenia sieci oraz siedzibę lub miejsce wykonywania działalności gospodarczej, firmę lub nazwę i formę organizacyjną tego użytkownika,
- 4) w przypadku stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej – także nazwę miejscowości oraz ulicy, przy której znajduje się zakończenie sieci, udostępnione użytkownikowi

– oraz może je przetwarzać bez wiedzy i zgody osoby, której dotyczy.

2. Do udostępniania i przetwarzania danych, o których mowa w ust. 1, przepisy art. 20c ust. 2–8 stosuje się.

Art. 20d. (uchylony)

Art. 20da. 1. W celu poszukiwania osób zaginionych Policja może uzyskiwać dane telekomunikacyjne, pocztowe i internetowe oraz może je przetwarzać bez wiedzy i zgody osoby, której dotyczy; przepisy art. 20c ust. 2–8 stosuje się.

2. Materiały uzyskane w wyniku czynności określonych w ust. 1, które nie zawierają informacji mających znaczenie dla poszukiwania osób zaginionych, podlegają niezwłocznemu komisijnemu i protokolarnemu zniszczeniu.

Art. 20e. 1. Komendant Główny Policji prowadzi System Wspomagania Dowodzenia Policji, zwany dalej „SWD Policji”, będący systemem teleinformatycznym wspierającym:

- 1) wykonywanie zadań ustawowych przez jednostki organizacyjne Policji;
- 2) obsługę zgłoszeń alarmowych, o których mowa w ustawie z dnia 22 listopada 2013 r. o systemie powiadamiania ratunkowego (Dz. U. z 2021 r. poz. 268).

2. Komendant Główny Policji zapewnia utrzymanie, rozbudowę oraz modyfikację SWD Policji.

3. Utrzymanie, rozbudowa i modyfikacje SWD Policji są finansowane z budżetu państwa, z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw wewnętrznych.

4. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, parametry funkcjonalne SWD Policji, sposób jego funkcjonowania w sytuacjach awaryjnych oraz sposób utrzymania, mając na uwadze potrzebę zapewnienia optymalnego poziomu współpracy między systemem teleinformatycznym systemu powiadamiania ratunkowego i SWD Policji.

Art. 20f. 1. Policja może pobierać, uzyskiwać, gromadzić, przetwarzać i wykorzystywać w celu wykrywania i ścigania sprawców wykroczeń oraz przestępstw informacje, w tym dane osobowe, o sprawcach wykroczeń przeciwko mieniu określonych w art. 119 § 1, art. 120 § 1, art. 122 § 1 i 2 oraz art. 124 § 1 Kodeksu wykroczeń, osobach podejrzanych o ich popełnienie oraz obwinionych i ukaranych za te wykroczenia, także bez ich wiedzy i zgody.

2. Informacje o osobach, o których mowa w ust. 1, obejmują:

- 1) imiona, nazwiska lub pseudonimy;
- 2) imiona i nazwiska rodowe rodziców;
- 3) datę i miejsce urodzenia;
- 4) oznaczenie i cechy identyfikacyjne dokumentu tożsamości;
- 5) adres zamieszkania i adres pobytu;
- 6) numer PESEL;
- 7) obywatelstwo i płeć;
- 8) źródła utrzymania, w tym miejsce zatrudnienia oraz, w miarę możliwości, dane o warunkach materialnych, rodzinnych i osobistych;
- 9) czas i miejsce popełnienia czynu, opis czynu, w tym sposobu działania sprawcy czynu i okoliczności jego popełnienia;
- 10) kwalifikację prawną czynu, wartość przedmiotu wykroczenia lub wysokość wyrządzonej szkody;
- 11) datę i rodzaj czynności będącej podstawą wprowadzenia informacji do zbioru danych dotyczących sprawców wykroczeń oraz datę otrzymania informacji o wykroczeniu;
- 12) oznaczenie jednostki organizacyjnej Policji wprowadzającej informacje do zbioru danych dotyczących sprawców wykroczeń;
- 13) oznaczenie i numer sprawy;
- 14) wskazanie zatrzymanych przedmiotów lub dokumentów wraz z ich oznaczeniem;
- 15) informacje o zastosowanych środkach przymusu wobec osoby oraz o jej legitymowaniu;
- 16) nazwę organu innego niż wymieniony w pkt 12, prowadzącego sprawę, a w przypadku przekazania sprawy innemu organowi – także jego nazwę i datę przekazania;
- 17) określenie sposobu zakończenia czynności wyjaśniających;
- 18) wskazanie, czy sprawa została przekazana do sądu w postępowaniu przyspieszonym lub z zastosowaniem art. 58 § 1 Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia;
- 19) datę skierowania wniosku o ukaranie do sądu;
- 20) informacje o prawomocnych rozstrzygnięciach dotyczących czynu: orzeczeniach, zarządzeniach, mandatach karnych, obejmujących datę i treść rozstrzygnięcia, datę jego uprawomocnienia się oraz informacje o zastosowanych wobec sprawcy czynu środkach oddziaływania wychowawczego;
- 21) informacje o uchyleniu prawomocnego rozstrzygnięcia, o którym mowa w pkt 20.

3. Policja może pobierać, uzyskiwać, gromadzić, przetwarzać i wykorzystywać w celu wykrywania i ścigania sprawców wykroczeń oraz przestępstw informacje, w tym dane osobowe, dotyczące pokrzywdzonego czynem, o którym mowa w ust. 1, także bez jego wiedzy i zgody, obejmujące w przypadku osoby fizycznej: imiona, nazwisko, numer PESEL i adres zamieszkania, a w przypadku podmiotu niebędącego osobą fizyczną – dane identyfikujące ten podmiot.

4. Informacje, o których mowa w ust. 2 i 3, są gromadzone i przetwarzane w elektronicznym zbiorze danych dotyczącym sprawców wykroczeń, zwanym dalej „rejestrzem wykroczeń”, prowadzonym w systemie teleinformatycznym przez Komendanta Głównego Policji, który jest ich administratorem w rozumieniu ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o ochronie danych osobowych przetwarzanych w związku z zapobieganiem i zwalczaniem przestępczości.

5. Organ uprawniony do prowadzenia czynności wyjaśniających w sprawach o wykroczenia przekazuje do rejestru wykroczeń informacje, o których mowa w ust. 2 i 3, dotyczące wykroczeń wskazanych w ust. 1, pisemnie lub w sposób określony w ust. 8 pkt 2.

6. Informacje, o których mowa w ust. 2 pkt 20 i 21, przekazuje do rejestru wykroczeń, pisemnie lub w sposób określony w ust. 8 pkt 2, sąd lub organ, który wydał rozstrzygnięcie lub zastosował środki oddziaływania wychowawczego, niezwłocznie po zaistnieniu okoliczności, o których mowa w ust. 2 pkt 20 i 21.

7. Informacje przetwarzane w rejestrze wykroczeń udostępnia się bezpłatnie:

- 1) organom uprawnionym do prowadzenia czynności wyjaśniających w sprawach o wykroczenia oraz wykonywania czynności w celu zapobiegania wykroczeniom lub wykrywania wykroczeń oraz ich sprawców lub osobom przez nie upoważnionym w związku z prowadzonymi czynnościami wyjaśniającymi lub wykonywanymi czynnościami w zakresie wykrywania i ścigania wykroczeń;
- 2) organom uprawnionym do prowadzenia postępowań karnych, postępowań w sprawach nieletnich lub wykonywania czynności w sprawach nieletnich w związku z prowadzonymi postępowaniami;
- 3) innym organom lub podmiotom uprawnionym na podstawie przepisów odrębnych do otrzymania takich informacji w zakresie niezbędnym do realizacji ich zadań ustawowych.

8. Udostępnienie informacji przetwarzanych w rejestrze wykroczeń następuje:

- 1) na pisemny wniosek organów, osób lub podmiotów, o których mowa w ust. 7, zawierający dane umożliwiające wyszukanie informacji w rejestrze wykroczeń;
- 2) w drodze teletransmisji danych – w przypadku organów, osób lub podmiotów, o których mowa w ust. 7, którym administrator nadał uprawnienia dostępu do rejestru wykroczeń oraz przetwarzania informacji w tym rejestrze, jeżeli jest zapewnione odnotowywanie w systemie, kto, kiedy, w jakim celu oraz jakie informacje uzyskał, a także zabezpieczenie techniczne i organizacyjne uniemożliwiające wykorzystanie informacji niezgodnie z celem ich uzyskania oraz jest to uzasadnione specyfiką lub zakresem wykonywania zadań albo prowadzonej działalności.

9. Informacje przetwarzane w rejestrze wykroczeń udostępnia się na pisemny wniosek osobie, której dane osobowe dotyczą, wyłącznie w zakresie czynów stwierdzonych prawomocnym rozstrzygnięciem oraz w zakresie informacji, o których mowa w ust. 2 pkt 1–11, 13 i 20, a jeżeli udzielenie takich informacji utrudniałoby realizację ustawowych zadań Policji, w szczególności w zakresie wykrywania i ścigania sprawców wykroczeń oraz przestępstw, zakres udzielanych informacji można ograniczyć do informacji o liczbie odnotowanych w rejestrze czynów, ich kwalifikacji prawnej, dacie wprowadzenia informacji do rejestru, czasie i miejscu popełnienia czynu oraz, w miarę możliwości, informacji określonych w ust. 2 pkt 20.

10. Czynności podejmowane przez administratora w zakresie realizacji wniosków złożonych przez osoby, których dane dotyczą, są wolne od opłat. Jeżeli wniosek osoby, której dane dotyczą, jest w sposób oczywisty nieuzasadniony ze względu na jego powtarzalność, administrator może:

- 1) pobrać opłatę lub
- 2) odmówić podjęcia działań w związku ze złożonym wnioskiem.

11. Obowiązek wykazania, że wniosek osoby, której dane dotyczą, jest w sposób oczywisty nieuzasadniony, spoczywa na administratorze.

12. Wysokość opłaty, o której mowa w ust. 10 pkt 1, wynosi 0,002 przeciętnego wynagrodzenia w poprzednim kwartale, począwszy od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu jego ogłoszenia przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” na podstawie art. 20 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 291, 353, 794 i 1621).

13. Informacje o osobach, o których mowa w ust. 1, przetwarzane w rejestrze wykroczeń Policja przetwarza w celu realizacji innych ustawowych zadań niż określone w ust. 1, w zakresie niezbędnym do realizacji tych zadań.

14. Organy Policji dokonują weryfikacji informacji o osobach, o których mowa w ust. 1, przetwarzanych w rejestrze wykroczeń po zakończeniu sprawy, w związku z którą informacje te zostały wprowadzone do rejestru wykroczeń, a ponadto nie rzadziej niż co 3 lata, licząc od dnia uzyskania lub pobrania informacji, usuwając zbędne dane.

15. Dane osobowe osób, o których mowa w ust. 1, usuwa się z rejestru wykroczeń:

- 1) po upływie 3 lat od dnia ich wprowadzenia do rejestru, chyba że przed upływem tego terminu do rejestru zostały wprowadzone dane o kolejnym czynie takiej osoby stanowiącym wykroczenie określone w ust. 1;
- 2) przed upływem terminu wskazanego w pkt 1 – w razie uniewinnienia osoby, której dane dotyczą, odmowy wszczęcia wobec niej postępowania lub jego umorzenia prawomocnym orzeczeniem sądu lub śmierci tej osoby oraz w przypadku stwierdzenia przez uprawniony organ braku podstaw do pociągnięcia sprawcy do odpowiedzialności za wykroczenie, jeżeli nie zachodzi przesłanka dalszego przetwarzania danych osobowych dotyczących tej osoby w związku z innym czynem odnotowanym w rejestrze.

16. Dane osobowe osób, o których mowa w ust. 3, usuwa się z rejestru wykroczeń wraz z usunięciem danych sprawy czynu, którym zostały one pokrzywdzone.

17. Usunięcia danych osobowych z rejestru wykroczeń dokonuje komisja powołana przez Komendanta Głównego Policji, która sporządza protokół z tych czynności.

18. W celu zapewnienia gromadzenia i przetwarzania informacji, o których mowa w ust. 2 i 3, w rejestrze wykroczeń organy Policji lub osoby przez nie upoważnione mogą występować do organów uprawnionych do prowadzenia czynności wyjaśniających w sprawach o wykroczenia, prowadzących postępowania w sprawach o wykroczenia lub do innych organów lub podmiotów, które mogą posiadać lub przetwarzają informacje, o których mowa w ust. 2 i 3, z wnioskiem o przekazanie do rejestru wykroczeń posiadanych lub przetwarzanych przez nie informacji w zakresie określonym w tych przepisach.

19. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) sposoby przetwarzania informacji, o których mowa w ust. 2 i 3, w rejestrze wykroczeń, sposób i tryb prowadzenia rejestru wykroczeń, rodzaje służb policyjnych uprawnionych do korzystania z rejestru wykroczeń, właściwość jednostek organizacyjnych Policji do wprowadzania informacji do rejestru wykroczeń, czynności będące podstawą wprowadzania informacji do rejestru wykroczeń, zakres, cel i sposób kontroli dostępu do rejestru wykroczeń oraz nadzoru nad przetwarzaniem informacji oraz sposób weryfikacji przydatności i niezbędności informacji przetwarzanych w rejestrze wykroczeń w zakresie realizacji zadań Policji, uwzględniając potrzebę ochrony informacji przed nieuprawnionym dostępem do nich, zapewnienie sprawności wprowadzania informacji do rejestru wykroczeń oraz konieczność zapewnienia aktualizacji, kompletności i prawidłowości informacji przetwarzanych w rejestrze wykroczeń;
- 2) sposób i tryb udzielania informacji o osobach na podstawie informacji przetwarzanych w rejestrze wykroczeń oraz wzór protokołu usunięcia danych osobowych z rejestru wykroczeń, wzór wniosku o udzielenie informacji przetwarzanych w rejestrze wykroczeń oraz wzór informacji o osobie, uwzględniając konieczność zapewnienia sprawnego udzielania informacji i potrzebę zabezpieczenia danych przed nieuprawnionym dostępem do nich.

Art. 20g. 1. W związku z obsługą zadań, o których mowa w art. 20e ust. 1 pkt 1, Komendant Główny Policji przetwarza w SWD Policji informacje, w tym dane osobowe osób, których dane uzyskano w związku z realizacją zadań, o których mowa w art. 1 ust. 2 i 3, i w tym zakresie jest administratorem w rozumieniu przepisów o ochronie danych osobowych.

2. W związku z obsługą zgłoszeń alarmowych, o których mowa w art. 20e ust. 1 pkt 2, Komendant Główny Policji przetwarza w SWD Policji informacje, w tym dane osobowe osób określonych w ustawie z dnia 22 listopada 2013 r. o systemie powiadamiania ratunkowego, i w tym zakresie jest administratorem w rozumieniu przepisów o ochronie danych osobowych.

3. Komendant Główny Policji przetwarza w SWD Policji informacje, w tym dane osobowe, w celu:

- 1) ewidencjonowania i dokumentowania przyjmowanych zgłoszeń o zdarzeniach oraz podjętych interwencjach;
- 2) zapewnienia właściwej reakcji Policji na zdarzenie;
- 3) współdziałania Policji z centrami powiadamiania ratunkowego oraz innymi służbami ratowniczymi;
- 4) zabezpieczania danych o źródłach dowodowych oraz prowadzenia analizy zagrożenia.

4. Informacje, w tym dane osobowe, przetwarzane w SWD Policji usuwa się automatycznie po upływie 5 lat od ich rejestracji.

Art. 21. (uchylony)

Art. 21a. 1. Komendant Główny Policji prowadzi zbiór danych zawierający informacje o wynikach analizy kwasu deoksyrybonukleinowego (DNA), zwany dalej „zbiorem danych DNA”, którego jest administratorem w rozumieniu ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o ochronie danych osobowych przetwarzanych w związku z zapobieganiem i zwalczaniem przestępczości.

2. W zbiorze danych DNA przetwarza się:

- 1) informacje, w tym dane osobowe, o których mowa w ust. 1, w odniesieniu do:
  - a) osób podejrzanych lub podejrzanych o popełnienie przestępstw ściganych z oskarżenia publicznego,
  - b) nieletnich dopuszczających się czynów zabronionych przez ustawę jako przestępstwa ścigane z oskarżenia publicznego,
  - c) osób stwarzających zagrożenie, o których mowa w ustawie z dnia 22 listopada 2013 r. o postępowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi stwarzających zagrożenie życia, zdrowia lub wolności seksualnej innych osób (Dz. U. z 2021 r. poz. 1638),
  - d) osób, o których mowa w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych,
  - e) oskarżonych lub skazanych za popełnienie przestępstw ściganych z oskarżenia publicznego,
  - f) osób o nieustalonej tożsamości oraz osób usiłujących ukryć swoją tożsamość,
  - g) zwłok ludzkich o nieustalonej tożsamości,
  - h) śladów nieznanymi sprawców przestępstw,
  - i) osób zaginionych,
  - j) osób, o których mowa w art. 15 ust. 1 pkt 3a lit. c,
  - k) osób, o których mowa w art. 20 ust. 11;
- 2) informacje, w tym dane osobowe osób, o których mowa w pkt 1 lit. a–e oraz i–k, obejmują:
  - a) wyniki analizy kwasu deoksyrybonukleinowego (DNA),
  - b) imiona, nazwiska lub pseudonimy,
  - c) imiona i nazwiska rodowe rodziców tych osób,
  - d) datę i miejsce urodzenia,
  - e) adres zamieszkania,
  - f) numer PESEL,
  - g) obywatelstwo i płeć,
  - h) oznaczenie i cechy dokumentu tożsamości.

3. W ramach zbioru danych DNA gromadzi się próbki pobrane od osoby albo ze zwłok ludzkich, w celu przeprowadzenia analizy kwasu deoksyrybonukleinowego (DNA), w postaci wymazów ze śluzówki policzków, krwi, cebulek włosów lub wydzielin, a w odniesieniu do zwłok ludzkich materiał biologiczny w postaci próbek z tkanek, zwane dalej „próbkami biologicznymi”.

Art. 21b. 1. Informacje, w tym dane osobowe, o których mowa w art. 21a ust. 2 pkt 1 lit. a–j, wprowadza się do zbioru danych DNA na podstawie zarządzenia:

- 1) prowadzącego postępowanie przygotowawcze lub sądu – w przypadku analizy kwasu deoksyrybonukleinowego (DNA) przeprowadzonej w związku z:
  - a) postępowaniem karnym,
  - b) postępowaniem w sprawach nieletnich,
  - c) postępowaniem określonym w ustawie z dnia 22 listopada 2013 r. o postępowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi stwarzających zagrożenie życia, zdrowia lub wolności seksualnej innych osób,

- d) postępowaniem wobec osób wymienionych w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych,
  - e) postępowaniem wobec osób skazanych;
- 2) prowadzącego czynności – w przypadku osób o nieustalonej tożsamości, osób usiłujących ukryć swoją tożsamość, zwłok ludzkich o nieustalonej tożsamości, osób zaginionych oraz osób, o których mowa w art. 15 ust. 1 pkt 3a lit. c.

2. Informacje, w tym dane osobowe, o których mowa w art. 21a ust. 2 pkt 1 lit. k, wprowadza się do zbioru danych DNA na podstawie wniosku właściwego miejscowo organu Policji, przed podjęciem przez policjantów i pracowników Policji pierwszych czynności służbowych związanych z ujawnianiem, zabezpieczaniem lub badaniem śladów związanych z podejrzeniem popełnienia czynu zabronionego.

Art. 21c. Informacje, w tym dane osobowe, przetwarzane w zbiorze danych DNA udostępnia się bezpłatnie organom prowadzącym postępowanie karne, postępowanie w sprawach nieletnich lub prowadzącym czynności wykrywcze lub identyfikacyjne.

Art. 21d. 1. Informacje, w tym dane osobowe, o których mowa w art. 20 ust. 11, są przetwarzane w zbiorze danych DNA w celu prowadzenia czynności wykrywczych lub identyfikacyjnych.

2. Informacje, w tym dane osobowe, o których mowa w art. 21a ust. 2 pkt 1 lit. a–j, są przetwarzane w zbiorze danych DNA w celu prowadzenia czynności wykrywczych i eliminacyjnych.

Art. 21e. 1. W weryfikacji, o której mowa w art. 16 ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o ochronie danych osobowych przetwarzanych w związku zapobieganiem i zwalczaniem przestępczości, uczestniczą jednostki organizacyjne Policji, służby, instytucje państwowe lub organy władzy publicznej, które przekazały informacje, w tym dane osobowe, do zbioru danych DNA.

2. Informacje, w tym dane osobowe, usuwa się ze zbioru danych DNA, w przypadku gdy:

- 1) zostało umorzono postępowanie z uwagi na to, że:
  - a) czynu stanowiącego podstawę wprowadzenia danych osobowych do zbioru danych nie popełniono albo brak jest danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie jego popełnienia,
  - b) zdarzenie lub okoliczność, w związku z którymi wprowadzono dane osobowe do zbioru danych, nie ma znamion czynu zabronionego;
- 2) osoba, której dane dotyczą:
  - a) została uniewinniona prawomocnym wyrokiem sądu,
  - b) ukończyła 100. rok życia,
  - c) zmarła;
- 3) tożsamość zwłok ludzkich została ustalona;
- 4) utracą swoją przydatność eliminacyjną, jednakże nie dłużej niż po upływie 5 lat od dnia ustania stosunku służbowego lub pracy – w przypadku osób, o których mowa w art. 20 ust. 11.

3. Informacje, w tym dane osobowe osób, o których mowa w art. 21a ust. 2 pkt 1 lit. h, usuwa się ze zbioru danych DNA, po upływie okresu przedawnienia karalności przestępstwa, na wniosek organu prowadzącego postępowanie karne.

4. Informacje, w tym dane osobowe osób, o których mowa w art. 21a ust. 2 pkt 1 lit. i oraz j, usuwa się ze zbioru danych DNA, w przypadku odnalezienia lub ustalenia miejsca pobytu osoby zaginionej lub po upływie 55 lat od dnia rozpoczęcia ich przetwarzania w zbiorze danych DNA. Informacje te, w tym dane osobowe, usuwa się na wniosek jednostki organizacyjnej, służby, instytucji państwowej lub organu władzy publicznej prowadzącej poszukiwanie lub osoby zaginionej.

5. Usunięcia informacji, w tym danych osobowych osób, o których mowa w art. 21a ust. 2 pkt 1 lit. a–g oraz i–k, ze zbioru danych DNA oraz zniszczenia próbek biologicznych dokonuje komisja powołana przez Komendanta Głównego Policji, sporządzając z tych czynności protokół.

Art. 21f. (uchylony)

Art. 21g. (uchylony)

Art. 21h. 1. Komendant Główny Policji prowadzi następujące zbiory danych daktyloskopijnych, których jest administratorem w rozumieniu przepisów o ochronie danych osobowych:

- 1) Centralną Registraturę Daktyloskopijną, w której są gromadzone karty daktyloskopijne i chejroskopijne zawierające odciski linii papilarnych osób,
- 2) zbiór automatycznie przetwarzający dane daktyloskopijne, w którym są przetwarzane informacje, w tym dane osobowe, o odciskach linii papilarnych osób, niezidentyfikowanych śladach linii papilarnych z miejsc przestępstw oraz śladach linii papilarnych, które mogą pochodzić od osób zaginionych

– zwane dalej „zbiorami danych daktyloskopijnych”.

2. W zbiorach danych daktyloskopijnych są przetwarzane:

- 1) informacje, w tym dane osobowe, dotyczące:
  - a) osób podejrzanych lub podejrzanych o popełnienie przestępstw ściganych z oskarżenia publicznego,
  - b) nieletnich dopuszczających się czynów zabronionych przez ustawę jako przestępstwa ścigane z oskarżenia publicznego,
  - c) osób stwarzających zagrożenie, o których mowa w ustawie z dnia 22 listopada 2013 r. o postępowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi stwarzających zagrożenie życia, zdrowia lub wolności seksualnej innych osób,
  - d) osób, o których mowa w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych,
  - e) oskarżonych lub skazanych za popełnienie przestępstw ściganych z oskarżenia publicznego,
  - f) osób poszukiwanych,
  - g) cudzoziemców, od których zostały pobrane odciski linii papilarnych w sytuacjach, o których mowa w art. 35 ust. 2, art. 324 pkt 1 i art. 394 ust. 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach lub art. 30 ust. 1 pkt 3, art. 92 ust. 1 i art. 114 ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, lub art. 73a ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (Dz. U. z 2021 r. poz. 1697),
  - h) śladów linii papilarnych, które mogą pochodzić od osób zaginionych,
  - i) niezidentyfikowanych śladów linii papilarnych z miejsc przestępstw,
  - j) osób, o których mowa w art. 20 ust. 11;
- 2) informacje, w tym dane osobowe, przetwarzane w zbiorze danych, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, obejmują:
  - a) imiona, nazwiska lub pseudonimy,
  - b) imiona i nazwiska rodowe rodziców tych osób,
  - c) datę i miejsce urodzenia,
  - d) oznaczenie i cechy identyfikacyjne dokumentu tożsamości,
  - e) adres zamieszkania,
  - f) numer PESEL,
  - g) obywatelstwo i płeć,
  - h) oznaczenie i numer sprawy,
  - i) miejsce i powód daktyloskopowania,
  - j) odciski linii papilarnych palców i dłoni;
- 3) informacje, w tym dane osobowe, przetwarzane w zbiorze danych, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, obejmujące:
  - a) obrazy odcisków linii papilarnych,
  - b) rok urodzenia,

- c) płeć,
  - d) rodzaj rejestracji,
  - e) datę wprowadzenia,
  - f) jednostkę organizacyjną wprowadzającą;
- 4) informacje, w tym dane osobowe, dotyczące niezidentyfikowanych śladów linii papilarnych z miejsc przestępstw obejmujące:
- a) obrazy śladów linii papilarnych,
  - b) datę i miejsce zabezpieczenia,
  - c) kategorię przestępstwa,
  - d) jednostkę organizacyjną wprowadzającą,
  - e) oznaczenie i numer sprawy;
- 5) informacje, w tym dane osobowe, dotyczące śladów linii papilarnych, które mogą pochodzić od osób zaginionych, obejmujące:
- a) obrazy śladów linii papilarnych,
  - b) datę i miejsce zabezpieczenia,
  - c) kategorię zdarzenia,
  - d) jednostkę organizacyjną wprowadzającą,
  - e) oznaczenie i numer sprawy.

3. W zbiorach danych daktyloskopijnych przetwarza się, z wyłączeniem przechowywania, informacje, w tym dane osobowe, dotyczące osób o nieustalonej tożsamości lub usiłujących ukryć swoją tożsamość oraz zwłok ludzkich o nieustalonej tożsamości, obejmujące:

- 1) obrazy odcisków linii papilarnych;
- 2) płeć;
- 3) oznaczenie i numer sprawy.

Art. 21i. Informacje, w tym dane osobowe, wprowadza się do zbiorów danych daktyloskopijnych na podstawie wniosku organu prowadzącego postępowanie lub poszukiwanie osoby zaginionej.

Art. 21j. Informacje, w tym dane osobowe, przetwarzane w zbiorach danych daktyloskopijnych oraz uzyskane w wyniku ich przetwarzania są udzielane bezpłatnie organom prowadzącym:

- 1) postępowanie karne;
- 2) postępowanie w sprawach nieletnich;
- 3) czynności wykrywcze lub identyfikacyjne;
- 4) czynności związane z wprowadzaniem danych daktyloskopijnych do innych zbiorów danych na podstawie odrębnych przepisów.

Art. 21k. 1. Informacje, w tym dane osobowe, o których mowa w art. 21h ust. 2 pkt 1 lit. a–h, są przechowywane w zbiorach danych daktyloskopijnych w celu prowadzenia czynności identyfikacyjnych.

2. Informacje, w tym dane osobowe, o których mowa w art. 21h ust. 2 pkt 1 lit. a–f, są przechowywane w zbiorach danych daktyloskopijnych i wykorzystywane w celu prowadzenia czynności wykrywczych.

3. Informacje, w tym dane osobowe, o których mowa w art. 21h ust. 2 pkt 1 lit. j, są przetwarzane w zbiorach danych daktyloskopijnych w celu wyeliminowania, spośród wszystkich zebranych w toku prowadzonego postępowania, śladów pozostawionych przez osoby, o których mowa w art. 20 ust. 11.

Art. 21l. 1. W weryfikacji, o której mowa w art. 16 ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o ochronie danych osobowych przetwarzanych w związku z zapobieganiem i zwalczaniem przestępczości, uczestniczą jednostki organizacyjne Policji, służby, instytucje państwowe lub organy władzy publicznej, które przekazały informacje, w tym dane osobowe, do zbiorów danych daktyloskopijnych.

2. Informacje, w tym dane osobowe, o których mowa w art. 21h ust. 2 pkt 1 lit. a–c, e i f, usuwa się ze zbiorów danych daktyloskopijnych, w przypadku gdy:

- 1) zostało umorzono postępowanie z uwagi na to, że:
  - a) czynu stanowiącego podstawę wprowadzenia danych osobowych do zbioru danych nie popełniono albo brak jest danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie jego popełnienia,
  - b) zdarzenie lub okoliczność, w związku z którymi wprowadzono dane osobowe do zbioru danych, nie ma znamion czynu zabronionego;
- 2) osoba, której dane dotyczą:
  - a) została uniewinniona prawomocnym wyrokiem sądu,
  - b) ukończyła 100. rok życia,
  - c) zmarła;
- 3) utracą swoją przydatność eliminacyjną, jednakże nie dłużej niż po upływie 5 lat od dnia ustania stosunku służbowego lub pracy – w przypadku osób, o których mowa w art. 20 ust. 11.

3. Informacje, w tym dane osobowe, o których mowa w art. 21h ust. 2 pkt 1 lit. g, usuwa się ze zbiorów danych daktyloskopijnych, jeżeli osoba, której dane dotyczą:

- 1) uzyskała obywatelstwo polskie;
- 2) ukończyła 100. rok życia;
- 3) zmarła.

4. Informacje, w tym dane osobowe, o których mowa w art. 21h ust. 2 pkt 1, usuwa się ze zbiorów danych daktyloskopijnych po uzyskaniu wiarygodnej informacji.

Art. 21m. 1. Informacje, w tym dane osobowe, o których mowa w art. 21h ust. 2 pkt 1 lit. i, usuwa się ze zbiorów danych daktyloskopijnych po upływie okresu przedawnienia karalności przestępstwa, na wniosek organu prowadzącego postępowanie karne.

2. Informacje, w tym dane osobowe, o których mowa w art. 21h ust. 2 pkt 1 lit. h, usuwa się ze zbiorów danych daktyloskopijnych, w przypadku odnalezienia lub ustalenia miejsca pobytu osoby zaginionej lub po upływie 55 lat od dnia rozpoczęcia ich przetwarzania w zbiorach danych daktyloskopijnych. Informacje te, w tym dane osobowe, usuwa się na wniosek jednostki organizacyjnej, służby, instytucji państwowej lub organu władzy publicznej prowadzącej poszukiwanie.

Art. 21n. Usunięcia informacji, w tym danych osobowych, ze zbioru danych daktyloskopijnych, w tym zniszczenia kart daktyloskopijnych i chejroskopijnych, dokonuje komisja powołana przez Komendanta Głównego Policji, sporządzając z tych czynności protokół.

Art. 21na. Zadania, o których mowa w art. 21a–21e oraz art. 21h–21n, Komendant Główny Policji realizuje przy pomocy Centralnego Laboratorium Kryminalistycznego Policji.

Art. 21nb. 1. Komendant Główny Policji prowadzi Krajowy System Informacyjny Policji, zwany dalej „KSIP”, będący zestawem zbiorów danych, w którym przetwarza się informacje, w tym dane osobowe, w związku z realizacją zadań ustawowych.

2. W odniesieniu do informacji, w tym danych osobowych, przetwarzanych w KSIP Komendant Główny Policji jest administratorem w rozumieniu przepisów o ochronie danych osobowych.

3. Komendant Główny Policji zapewnia utrzymanie, rozbudowę oraz modyfikację KSIP.

4. Utrzymanie, rozbudowa i modyfikacja KSIP są finansowane z budżetu państwa, z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw wewnętrznych.

Art. 21o. 1. Komendant Główny Policji prowadzi policyjną mapę zagrożeń przestępstwami na tle seksualnym zawierającą aktualne informacje o miejscach szczególnego zagrożenia przestępstwami przeciwko wolności seksualnej, wymienionymi w rozdziale XXV Kodeksu karnego.

2. Mapa zagrożeń przestępstwami na tle seksualnym jest udostępniana do wiadomości publicznej przez publikację na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Komendy Głównej Policji.

3. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, sposób prowadzenia mapy zagrożeń przestępstwami na tle seksualnym i tryb jej aktualizacji, uwzględniając potrzebę bieżącej analizy występowania zagrożeń przestępstwami, o których mowa w ust. 1, oraz ocenę ryzyka w konkretnych miejscach występowania tych zagrożeń.

Art. 22. 1. Policja przy wykonywaniu swych zadań może korzystać z pomocy osób niebędących policjantami. Zabronione jest ujawnianie danych o osobie udzielającej pomocy Policji, w zakresie czynności operacyjno-rozpoznawczych.

1a. Udostępnienie danych o osobie, o której mowa w ust. 1, może nastąpić jedynie w przypadkach i trybie określonych w art. 20ba.

1b. Dane o osobie, o której mowa w ust. 1, mogą być udostępnione, na żądanie prokuratora lub sądu, także w razie uzasadnionego podejrzenia popełnienia przez tę osobę przestępstwa ściganego z oskarżenia publicznego w związku z wykonywaniem czynności operacyjno-rozpoznawczych oraz w przypadku ujawnienia przez tę osobę faktu udzielania pomocy Policji w zakresie czynności operacyjno-rozpoznawczych; udostępnienie tych danych następuje w trybie określonym w art. 20ba.

2. Za udzielenie pomocy, o której mowa w ust. 1, osobom niebędącym policjantami może być przyznane wynagrodzenie.

2a. Koszty podejmowanych przez Policję czynności operacyjno-rozpoznawczych, w zakresie których ze względu na ochronę, o której mowa w art. 20a ust. 1–3, nie mogą być stosowane przepisy o finansach publicznych i rachunkowości, a także wynagrodzenia osób wymienionych w ust. 1, pokrywane są z tworzonego na ten cel funduszu operacyjnego.

3. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze zarządzenia, zasady tworzenia i gospodarowania funduszem operacyjnym.

4. Jeżeli w czasie korzystania i w związku z korzystaniem przez Policję z pomocy osób, o których mowa w ust. 1, osoby te utraciły życie lub poniosły uszczerbek na zdrowiu albo szkodę w mieniu, odszkodowanie przysługuje na zasadach i w trybie określonych w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

Rozdział 3a

Bandera i znaki rozpoznawcze

Art. 22a. Jednostki pływające Policji podnoszą jako banderę flagę państwową z godłem Rzeczypospolitej Polskiej, określoną w odrębnych przepisach.

Art. 22b. 1. W czasie wykonywania zadań określonych w ustawie jednostki pływające Policji podnoszą, niezależnie od bandery, flagę Policji.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, wzór flagi Policji, okoliczności i warunki jej podnoszenia oraz sposób oznakowania jednostek pływających i statków powietrznych, a także znaki rozpoznawcze używane na nich przez Policję w nocy, uwzględniając sposób umieszczenia bandery i flagi na jednostkach pływających, ze wskazaniem, które z nich podnoszą flagę Policji, oraz oznakowania statków powietrznych Policji, z ustaleniem, które z nich oznakowuje się symbolem Policji.

Rozdział 4

(uchylony)

Rozdział 5

Służba w Policji

Art. 25. 1. Służbę w Policji może pełnić obywatel polski o nieposzlakowanej opinii, który nie był skazany prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, korzystający z pełni praw publicznych, posiadający co najmniej wykształcenie średnie lub średnie branżowe oraz zdolność fizyczną i psychiczną do służby w formacjach uzbrojonych, podległych szczególnej dyscyplinie służbowej, której gotów jest się podporządkować, a także dający rękojmię zachowania tajemnicy stosownie do wymogów określonych w przepisach o ochronie informacji niejawnych.

2. Przyjęcie kandydata do służby w Policji następuje po przeprowadzeniu postępowania kwalifikacyjnego mającego na celu ustalenie, czy kandydat spełnia warunki przyjęcia do służby w Policji oraz określenie jego predyspozycji do pełnienia tej służby. Postępowanie kwalifikacyjne, z zastrzeżeniem ust. 3, składa się z następujących etapów:

- 1) złożenie podania o przyjęcie do służby, kwestionariusza osobowego kandydata do służby, a także dokumentów stwierdzających wymagane wykształcenie i kwalifikacje zawodowe oraz zawierających dane o uprzednim zatrudnieniu;
- 2) test wiedzy;

- 3) test sprawności fizycznej;
- 4) test psychologiczny;
- 5) przeprowadzenie rozmowy kwalifikacyjnej;
- 6) ustalenie zdolności fizycznej i psychicznej do służby w Policji;
- 7) sprawdzenie w ewidencjach, rejestrach i kartotekach prawdziwości danych zawartych w kwestionariuszu osobowym kandydata do służby;
- 8) przeprowadzenie postępowania sprawdzającego określonego w przepisach o ochronie informacji niejawnych.

3. Postępowanie kwalifikacyjne w stosunku do kandydata ubiegającego się o przyjęcie do służby w Policji:

- 1) w charakterze członka personelu lotniczego, posiadającego uprawnienia lotnicze w określonej specjalności,
- 2) w charakterze członka personelu medycznego w oddziale prewencji Policji,
- 3) który złożył dokumenty wymienione w ust. 2 pkt 1 przed upływem 3 lat od dnia zwolnienia z tej służby, jeżeli podczas jej pełnienia uzyskał kwalifikacje zawodowe podstawowe

– składa się z etapów, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i 5–8.

4. Postępowanie kwalifikacyjne zarządza i prowadzi Komendant Główny Policji albo komendant wojewódzki (Stołeczny) Policji.

5. Komendant Główny Policji albo komendant wojewódzki (Stołeczny) Policji odmawia poddania kandydata postępowaniu kwalifikacyjnemu, albo odstępuje od jego prowadzenia w przypadku:

- 1) niezłożenia kompletu dokumentów, o których mowa w ust. 2 pkt 1;
- 2) niespełnienia wymagań określonych w ust. 1;
- 3) uzyskania negatywnego wyniku z jednego z etapów postępowania kwalifikacyjnego, o których mowa w ust. 2 pkt 3–6 i 8;
- 4) zatajenia lub podania nieprawdziwych danych w kwestionariuszu osobowym, o którym mowa w ust. 2 pkt 1;
- 5) niepoddania się przez kandydata przewidzianym w postępowaniu kwalifikacyjnym czynnościom lub etapom tego postępowania;
- 6) przystąpienia do ponownego postępowania kwalifikacyjnego pomimo uzyskania przez niego w poprzednim postępowaniu kwalifikacyjnym negatywnego wyniku z etapu postępowania kwalifikacyjnego, o którym mowa w ust. 2 pkt 7 lub 8, gdy z informacji posiadanych przez komendanta prowadzącego postępowanie wynika, że nie uległy zmianie okoliczności stanowiące podstawę negatywnego wyniku z danego etapu;
- 7) gdy nie znajduje to uzasadnienia w potrzebach kadrowych Policji.

6. Informacje o wyniku postępowania kwalifikacyjnego stanowią informację publiczną.

7. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) zakres informacji o planowanym postępowaniu kwalifikacyjnym oraz sposób podawania ich do wiadomości;
- 2) tryb i sposób przeprowadzania postępowania kwalifikacyjnego;
- 3) wzór kwestionariusza osobowego, o którym mowa w ust. 2 pkt 1;
- 4) zakres tematyczny testu wiedzy oraz zakres i sposób przeprowadzania testu sprawności fizycznej i testu psychologicznego;
- 5) sposób dokonywania oceny kandydatów oraz preferencje z tytułu posiadanego przez nich wykształcenia lub posiadanych umiejętności;
- 6) sposób zakończenia postępowania kwalifikacyjnego oraz minimalny okres, po którym kandydat do służby może ponownie przystąpić do postępowania kwalifikacyjnego lub poszczególnych jego etapów;
- 7) zakres informacji o wyniku postępowania kwalifikacyjnego.

8. Wydając rozporządzenie, o którym mowa w ust. 7, minister właściwy do spraw wewnętrznych uwzględni: powszechność dostępu do informacji o postępowaniu kwalifikacyjnym, czynności niezbędne do przeprowadzenia postępowania kwalifikacyjnego i ustalenia w jego toku predyspozycji kandydata do pełnienia służby w Policji, a także potrzebę zapewnienia sprawności prowadzenia tego postępowania, przejrzystości stosowanych kryteriów oceny, obiektywności wyników postępowania i wyboru kandydatów posiadających w największym stopniu cechy, umiejętności oraz kwalifikacje przydatne do realizacji zadań służbowych.

Art. 25a. 1. Funkcjonariusz Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Służby Celno-Skarbowej, Państwowej Straży Pożarnej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Wywiadu Wojskowego, Służby Kontrwywiadu Wojskowego lub Centralnego Biura Antykorupcyjnego może być na własną prośbę przeniesiony do służby w Policji, jeżeli wykazuje on szczególne predyspozycje do jej pełnienia.

2. Funkcjonariusza, o którym mowa w ust. 1, do służby w Policji przenosi w porozumieniu odpowiednio z Komendantem Głównym Straży Granicznej, Szefem Kancelarii Sejmu, Komendantem Służby Ochrony Państwa, Szefem Krajowej Administracji Skarbowej, Komendantem Głównym Państwowej Straży Pożarnej, Szefem Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szefem Agencji Wywiadu, Szefem Służby Wywiadu Wojskowego, Szefem Służby Kontrwywiadu Wojskowego lub Szefem Centralnego Biura Antykorupcyjnego Komendant Główny Policji za zgodą ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

3. Funkcjonariusz Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Służby Celno-Skarbowej, Państwowej Straży Pożarnej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Wywiadu Wojskowego, Służby Kontrwywiadu Wojskowego lub Centralnego Biura Antykorupcyjnego przeniesiony do służby w Policji zachowuje ciągłość służby.

4. Funkcjonariuszowi przenoszonemu w trybie, o którym mowa w ust. 1, nie przysługuje odprawa ani inne należności przewidziane dla funkcjonariuszy odchodzących ze służby.

5. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób i tryb prowadzenia postępowania w stosunku do funkcjonariuszy, o których mowa w ust. 1, uwzględniając szczególnie kwalifikacje predestynujące do służby w Policji, równorzędność okresów służby i stażu, należności oraz uzyskanych w dotychczasowych jednostkach kwalifikacji zawodowych z policyjnymi.

Art. 26. 1. Zdolność fizyczną i psychiczną do służby ustalają komisje lekarskie podległe ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych.

2. (uchylony)

Art. 27. 1. Przed podjęciem służby policjant składa ślubowanie według następującej roty:

„Ja, obywatel Rzeczypospolitej Polskiej, świadom podejmowanych obowiązków policjanta, ślubuję: służyć wiernie Narodowi, chronić ustanowiony Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej porządek prawny, strzec bezpieczeństwa Państwa i jego obywateli, nawet z narażeniem życia. Wykonując powierzone mi zadania, ślubuję pilnie przestrzegać prawa, dochować wierności konstytucyjnym organom Rzeczypospolitej Polskiej, przestrzegać dyscypliny służbowej oraz wykonywać rozkazy i polecenia przełożonych. Ślubuję strzec tajemnic związanych ze służbą, honoru, godności i dobrego imienia służby oraz przestrzegać zasad etyki zawodowej”.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze zarządzenia, ceremoniał ślubowania, uwzględniając warunki, tryb i termin składania ślubowania przez policjantów, organy uprawnione do przyjmowania ślubowania, przebieg i sposób dokumentowania ślubowania oraz wzór formularza aktu ślubowania.

Art. 28. 1. Stosunek służbowy policjanta powstaje w drodze mianowania na podstawie dobrowolnego zgłoszenia się do służby.

1a. Mianowanie, o którym mowa w ust. 1, może nastąpić:

- 1) na okres służby przygotowawczej lub kandydackiej;
- 2) na okres służby kontraktowej;
- 3) na stałe.

1b. Mianowanie w służbie kontraktowej może nastąpić po zawarciu umowy, zwanej dalej „kontraktem”, zawartej pomiędzy osobą, która zgłosiła się do tej służby, a przełożonym wymienionym w art. 32 ust. 1.

1c. Kontrakt zawiera się na okres od 3 do 5 lat. Zawarcie kontraktu z tą samą osobą może nastąpić najwyżej dwukrotnie.

2. Początek służby liczy się od dnia określonego w rozkazie o mianowaniu funkcjonariusza Policji.

3. Mianowanie może nastąpić po odbyciu zasadniczej służby wojskowej albo po przeniesieniu do rezerwy.

4. Warunku określonego w ust. 3 nie stosuje się do kobiet, policjantów w służbie kandydackiej, a także do osób rozpoczynających naukę lub przeszkolenie zawodowe w szkołach resortu spraw wewnętrznych.

5. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, w drodze rozporządzenia, określa rodzaje i wzory legitymacji służbowych i innych dokumentów policjantów, organy właściwe do ich wydawania oraz zasady dokonywania wpisów w tych dokumentach.

Art. 28a. 1. Mianowanie w służbie kontraktowej może nastąpić na stanowisko podstawowe, jeżeli osoba mianowana ma wykształcenie średnie lub średnie branżowe i odbyła w Policji przeszkolenie podstawowe lub ukończyła służbę kandydacką i zobowiąże się do uzupełnienia przeszkolenia podstawowego w terminie określonym w kontrakcie.

2. Osoba nieposiadająca wykształcenia średniego lub średniego branżowego może być mianowana na stanowisko, o którym mowa w ust. 1, jeżeli postępowanie kwalifikacyjne wykaże posiadanie przez tę osobę szczególnych predyspozycji do służby w Policji.

3. Dla policjanta w służbie kontraktowej początkowe 12 miesięcy służby w ramach pierwszego kontraktu jest okresem próbnym.

4. Policjant lub przełożony, o którym mowa w art. 32 ust. 1, mogą oświadczyć na piśmie, najpóźniej na jeden miesiąc przed upływem okresu próbnego, o zamiarze rozwiązania stosunku służbowego. W takim przypadku z dniem upływu okresu próbnego policjanta zwalnia się ze służby.

5. W przypadku niezłożenia oświadczeń, o których mowa w ust. 4, policjant pełni nadal służbę kontraktową bez odrębnego mianowania.

6. Najpóźniej na 6 miesięcy przed upływem okresu, na jaki został zawarty kontrakt, policjant lub przełożony, o którym mowa w art. 32 ust. 1, mogą wystąpić z wnioskiem o zawarcie kolejnego kontraktu. W przypadku zawarcia kolejnego kontraktu policjant pełni nadal służbę kontraktową.

Art. 29. 1. Osobę przyjętą do służby w Policji mianuje się policjantem w służbie przygotowawczej na okres 3 lat.

2. Po upływie okresu służby przygotowawczej policjant zostaje mianowany na stałe.

3. W szczególnie uzasadnionych przypadkach przełożony, o którym mowa w art. 32 ust. 1, z wyłączeniem komendanta powiatowego (miejskiego) Policji, może skrócić okres służby przygotowawczej policjanta albo zwolnić go od odbywania tej służby.

4. W razie przerwy w wykonywaniu przez policjanta obowiązków służbowych, trwającej dłużej niż 3 miesiące, przełożony może przedłużyć okres jego służby przygotowawczej.

Art. 30. 1. Osobę podlegającą kwalifikacji wojskowej skierowaną za jej zgodą do służby w oddziałach prewencji Policji mianuje się policjantem w służbie kandydackiej na okres, o którym mowa w art. 56 ust. 2 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2021 r. poz. 372 i 1728).

2. Policjant w służbie kandydackiej pełni służbę w systemie skoszarowanym.

3. Policjanci w służbie kandydackiej wykonują jedynie czynności administracyjno-porządkowe.

4. Okres służby kandydackiej zalicza się do okresu służby przygotowawczej, jeżeli przerwa pomiędzy służbą kandydacką a podjęciem służby przygotowawczej nie przekracza 3 miesięcy.

Art. 31. 1. Osobom, które stosownie do przepisów o powszechnym obowiązku obrony odbywają ćwiczenia w jednostkach organizacyjnych podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych na podstawie przydziałów organizacyjno-mobilizacyjnych, przysługują w zakresie przydzielonych im zadań uprawnienia policjantów określone w art. 15 i art. 16.

2. Zakres uprawnień i obowiązków osób, o których mowa w ust. 1, wynikających ze stosunku służby określają odrębne przepisy.

Art. 31a. 1. W razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny Policja może być objęta militaryzacją, o której mowa w art. 174 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Policjanci pozostający w stosunku służbowym w dniu ogłoszenia mobilizacji lub w dniu, w którym rozpoczyna się czas wojny, określonym przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie art. 4a ust. 1 pkt 4a ustawy, o której mowa w ust. 1, stają się z mocy prawa policjantami pełniącymi służbę w czasie wojny i pozostają w tej służbie do czasu zwolnienia.

Art. 32. 1. Do mianowania policjanta na stanowiska służbowe, przenoszenia oraz zwalniania z tych stanowisk właściwi są przełożeni: Komendant Główny Policji, Komendant CBŚP, Komendant BSWP, komendanci wojewódzcy i powiatowi (miejscy) Policji oraz komendanci szkół policyjnych.

2. Od decyzji, o których mowa w ust. 1, policjantowi służy odwołanie do wyższego przełożonego.

3. Jeżeli decyzję, o której mowa w ust. 1, ustawa zastrzega dla Komendanta Głównego Policji, od decyzji takiej służy odwołanie do ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

Art. 33. 1. Czas pełnienia służby policjanta jest określony wymiarem jego obowiązków, z uwzględnieniem prawa do wypoczynku.

2. Zadania służbowe policjanta powinny być ustalone w sposób pozwalający na ich wykonanie w ramach 40-godzinnego tygodnia służby, w okresach rozliczeniowych od dnia 1 stycznia do dnia 30 czerwca danego roku oraz od dnia 1 lipca do dnia 31 grudnia danego roku.

2a. Liczba godzin służby przekraczających normę określoną w ust. 2 nie może przekraczać 8 godzin tygodniowo w okresie rozliczeniowym.

2b. Przepisu ust. 2a nie stosuje się do realizacji zadań o szczególnym charakterze dla ochrony bezpieczeństwa ludzi oraz utrzymania bezpieczeństwa i porządku publicznego, w szczególności mających na celu zapobieżenie zdarzeniom, o których mowa w art. 18 ust. 1.

3. W zamian za czas służby przekraczający normę określoną w ust. 2 policjantowi przysługuje w okresie rozliczeniowym czas wolny od służby w tym samym wymiarze albo po zakończeniu okresu rozliczeniowego rekompensata pieniężna, o ile w terminie 10 dni od zakończenia okresu rozliczeniowego nie wystąpi z wnioskiem o udzielenie czasu wolnego od służby w tym samym wymiarze.

3a. Rekompensatę pieniężną, o której mowa w ust. 3, przyznaje się w wysokości 1/172 części miesięcznego uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym należnego policjantowi na stanowisku zajmowanym w ostatnim dniu okresu rozliczeniowego za każdą godzinę służby przekraczającą normę określoną w ust. 2. Łączny czas służby przekraczający normę w danym okresie rozliczeniowym zaokrąglą się w górę do pełnej godziny.

3b. Przyznanie rekompensaty pieniężnej, o której mowa w ust. 3, może nastąpić także na podstawie porozumienia, o którym mowa w art. 13 ust. 4a pkt 1, jeżeli przekroczenie normy określonej w ust. 2 nastąpiło w związku z realizacją tego porozumienia. Rekompensata pieniężna przysługuje policjantowi za każdą pełną godzinę służby przekraczającą normę określoną w ust. 2.

3c. W razie śmierci lub zaginięcia policjanta należną mu rekompensatę pieniężną, o której mowa w ust. 3, wypłaca się małżonkowi policjanta, który pozostawał z nim we wspólności małżeńskiej, a w dalszej kolejności jego dzieciom oraz rodzicom, jeżeli w dniu śmierci policjanta spełniali warunki do uzyskania renty rodzinnej na podstawie przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin.

3d. Rekompensatę pieniężną, o której mowa w ust. 3, wypłaca się:

- 1) do końca kwartału następującego po okresie rozliczeniowym, o którym mowa w art. 33 ust. 2, lecz nie później niż w dniu zwolnienia ze służby;
- 2) w przypadku śmierci albo zaginięcia policjanta – niezwłocznie po wydaniu rozkazu personalnego o wygaśnięciu stosunku służbowego.

4. Przepisu ust. 3 nie stosuje się do policjanta uprawnionego do dodatku funkcyjnego.

5. Liczba godzin służby przekraczających normę określoną w ust. 2, za którą przyznano rekompensatę pieniężną, o której mowa w art. 13 ust. 4a pkt 1, nie może przekraczać 1/4 tygodniowego wymiaru czasu służby policjanta w 3-miesięcznym okresie rozliczeniowym.

6. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, podstawowy i zmianowy rozkład czasu służby, dzienny i tygodniowy wymiar czasu służby, przypadki przedłużenia czasu służby ponad ustaloną normę, sposób ewidencjonowania i rozliczania czasu służby, tryb oraz warunki przyznawania i termin wypłaty rekompensaty pieniężnej, o której mowa w art. 13 ust. 4a pkt 1, sposób pełnienia przez policjantów dyżurów domowych oraz grupy policjantów zwolnionych z pełnienia służby w porze nocnej, niedziele i święta, mając na względzie zapewnienie całodobowej i sprawnej realizacji zadań przez Policję.

Art. 34. 1. Mianowanie lub powołanie na stanowisko służbowe jest uzależnione od posiadanego przez policjanta wykształcenia, uzyskania określonych kwalifikacji zawodowych, a także stażu służby w Policji.

2. W szczególnie uzasadnionych przypadkach Komendant Główny Policji, Komendant CBŚP albo Komendant BSWP może wyrazić zgodę na mianowanie na stanowisko służbowe policjanta, także w służbie przygotowawczej, przed uzyskaniem przez niego kwalifikacji zawodowych oraz stażu służby wymaganych na tym stanowisku, przy spełnieniu wymagań w zakresie wykształcenia. Kwalifikacje zawodowe policjant jest obowiązany uzyskać przed mianowaniem na stałe.

3. Warunkiem uzyskania kwalifikacji zawodowych niezbędnych do mianowania na stanowisko służbowe jest ukończenie przez policjanta:

- 1) szkolenia zawodowego podstawowego;
- 2) szkolenia zawodowego dla absolwentów szkół wyższych;
- 3) Wyższej Szkoły Policji.

4. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wymagania w zakresie wykształcenia, kwalifikacji zawodowych i stażu służby, jakim powinni odpowiadać policjanci na stanowiskach komendantów Policji i innych stanowiskach służbowych, oraz warunki mianowania na wyższe stanowiska służbowe, uwzględniając zakres wykonywanych przez nich zadań;
- 2) szczegółowe warunki odbywania szkoleń zawodowych oraz doskonalenia zawodowego w Policji, uwzględniając rodzaje, formy, warunki i tryb ich odbywania, a także organizację i sposób prowadzenia szkoleń i doskonalenia zawodowego oraz nadzór nad ich realizacją.

Art. 35. 1. Policjant podlega okresowemu opiniowaniu służbowemu.

2. Policjant zapoznaje się z opinią służbową w ciągu 14 dni od jej sporządzenia; może on w terminie 14 dni od zapoznania się z opinią wnieść odwołanie do wyższego przełożonego.

3. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, wzór formularza opinii służbowej, szczególne zasady i tryb opiniowania funkcjonariuszy, uwzględniając przesłanki opiniowania i jego częstotliwości, kryteria brane pod uwagę przy opiniowaniu, właściwość przełożonych w zakresie wydawania opinii, tryb zapoznawania funkcjonariuszy z opinią służbową oraz tryb wnoszenia i rozpatrywania odwołań od opinii.

Art. 35a. 1. Policjant może zostać poddany procedurze określającej jego predyspozycje do służby na określonych stanowiskach lub w określonych komórkach organizacyjnych, poprzez przeprowadzenie testu sprawności fizycznej, badania psychologicznego lub badania psychofizjologicznego.

2. Test lub badania są przeprowadzane przez uprawnioną komórkę organizacyjną Policji.

3. W stosunku do policjantów pełniących służbę lub ubiegających się o podjęcie służby w Komendzie Głównej Policji test i badania zarządza Komendant Główny Policji.

3a. W stosunku do policjantów pełniących służbę lub ubiegających się o podjęcie służby w CBŚP test i badania zarządza Komendant CBŚP.

3b. W stosunku do policjantów pełniących służbę lub ubiegających się o podjęcie służby w BSWP test i badania zarządza Komendant BSWP.

3c. W stosunku do policjantów pełniących służbę lub ubiegających się o podjęcie służby w BOA test i badania zarządza Komendant Główny Policji.

3d. W stosunku do policjantów pełniących służbę lub ubiegających się o podjęcie służby w samodzielnym pododdziale kontrterrorystycznym Policji test i badania zarządza właściwy miejscowo komendant wojewódzki lub Komendant Stołeczny Policji.

4. W stosunku do policjantów pełniących służbę na obszarze terytorialnego działania komendanta wojewódzkiego, z zastrzeżeniem art. 6 ust. 3 i 4, test i badania zarządza komendant wojewódzki Policji.

5. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, tryb i warunki ustalania zdolności fizycznej lub psychicznej do służby na określonych stanowiskach lub w określonych komórkach organizacyjnych oraz przeprowadzania badań psychofizjologicznych, uwzględniając wykaz komórek organizacyjnych uprawnionych do przeprowadzania testu lub badań, o których mowa w ust. 1, wykaz komórek organizacyjnych i stanowisk służbowych, dla których test lub badania mogą być przeprowadzane, oraz zakres i ramową metodykę badań na każde z tych stanowisk.

Art. 36. 1. Policjant może być przeniesiony do pełnienia służby albo delegowany do czasowego pełnienia służby w innej jednostce organizacyjnej Policji lub w innej miejscowości z urzędu lub na własną prośbę.

2. Do przenoszenia lub delegowania policjanta właściwi są: Komendant Główny Policji na obszarze całego państwa, Komendant CBŚP w odniesieniu do policjanta CBŚP w ramach tej jednostki organizacyjnej, Komendant BSWP w odniesieniu do policjanta BSWP w ramach tej jednostki organizacyjnej, komendant wojewódzki Policji na obszarze

właściwego województwa, komendant powiatowy (miejski) Policji na obszarze właściwego powiatu (miasta). Jeżeli przeniesienie między województwami, a także między CBŚP a innymi jednostkami organizacyjnymi Policji oraz między BSWP a innymi jednostkami organizacyjnymi Policji następuje w związku z porozumieniem zainteresowanych przełożonych i policjanta, przeniesienia dokonuje komendant wojewódzki Policji właściwy dla województwa, w którym policjant ma pełnić służbę, w przypadku przeniesienia do CBŚP – Komendant CBŚP, a w przypadku przeniesienia do BSWP – Komendant BSWP.

3. Czas delegacji nie może przekraczać 6 miesięcy. Komendant Główny Policji, Komendant CBŚP albo Komendant BSWP w wyjątkowych przypadkach może przedłużyć czas delegacji do 12 miesięcy.

4. Komendant Główny Policji może oddelegować policjanta, za jego zgodą, do pełnienia zadań służbowych poza Policją w kraju i za granicą na czas określony.

4a. Policjant może być oddelegowany do wykonywania zadań służbowych poza Policją w celu realizacji zadań określonych w ustawie lub zadań Policji wynikających z obowiązujących Rzeczpospolitą Polską umów i zobowiązań międzynarodowych.

4b. Policjant może być oddelegowany do:

- 1) urzędu krajowego obsługującego organ władzy publicznej, w którym są wykonywane zadania o charakterze określonym w ust. 4a, zwanego dalej „instytucją krajową”;
- 2) urzędu, organizacji lub instytucji międzynarodowej albo państwa obcego, w których są wykonywane zadania, o których mowa w ust. 4a, zwanych dalej „instytucją zagraniczną”.

4c. Oddelegowanie policjanta do wykonywania zadań w Biurze Nadzoru Wewnętrzny następuje na zasadach określonych w ustawie z dnia 21 czerwca 1996 r. o szczególnych formach sprawowania nadzoru przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych. W zakresie nieuregulowanym stosuje się odpowiednio przepisy art. 36a–36p.

5. (uchylony)

6. (uchylony)

Art. 36a. 1. Z wnioskiem o oddelegowanie policjanta do wykonywania zadań służbowych poza Policją mogą wystąpić:

- 1) organy Policji lub kierownik komórki organizacyjnej Komendy Głównej Policji;
- 2) instytucje krajowe;
- 3) instytucje zagraniczne.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, powinien określać nazwę instytucji, komórki organizacyjnej oraz nazwę stanowiska przeznaczonego dla policjanta lub pełnionej funkcji, opis kwalifikacji wymaganych do zajmowania stanowiska lub pełnienia funkcji, zakres wykonywanych zadań, przewidywany okres oddelegowania oraz określenie należności pieniężnych i innych świadczeń przysługujących oddelegowanemu policjantowi. Wniosek instytucji zagranicznej powinien dodatkowo zawierać określenie uprawnień i należności przysługujących oddelegowanemu policjantowi w tej instytucji.

3. W przypadku policjanta, który ma zostać oddelegowany za granicę do wykonywania zadań zleconych przez instytucję zagraniczną albo zadań wynikających z programów finansowanych ze środków funduszy Unii Europejskiej, gdy okres oddelegowania ma trwać co najmniej rok, a wykonywanie zadań nie wymaga objęcia przez policjanta stanowiska w instytucji zagranicznej, wniosek powinien dodatkowo określać zakres uprawnień i należności, jakie przysługują oddelegowanemu policjantowi lub jego jednostce organizacyjnej Policji od instytucji finansującej, przez którą należy rozumieć instytucję krajową albo instytucję zagraniczną, w tym organizację międzynarodową, inną niż podmiot oddelegowujący lub podmiot, do którego następuje oddelegowanie, finansującą wykonywanie zadań, o których mowa w art. 36 ust. 4a.

4. Wniosek składa się nie później niż 14 dni przed przewidywanym dniem oddelegowania policjanta do instytucji krajowej lub instytucji zagranicznej.

Art. 36b. Oddelegowanie do wykonywania zadań służbowych poza Policją następuje po zapoznaniu się policjanta z treścią wniosku oraz w wyrażeniu przez niego zgody na oddelegowanie w formie pisemnego oświadczenia wskazującego nazwę instytucji krajowej lub instytucji zagranicznej, nazwę stanowiska służbowego lub pełnionej funkcji, a także okres oddelegowania.

Art. 36c. 1. W przypadku gdy oddelegowanie policjanta do instytucji zagranicznej jest poprzedzone postępowaniem kwalifikacyjnym przewidzianym w umowie międzynarodowej lub przepisach prawa Unii Europejskiej, policjant zwraca się pisemnie do Komendanta Głównego Policji z wnioskiem o wyrażenie zgody na uczestnictwo w tym postępowaniu.

2. W przypadku pozytywnie zakończonego postępowania kwalifikacyjnego, o którym mowa w ust. 1, oddelegowanie policjanta do instytucji zagranicznej następuje po przedstawieniu Komendantowi Głównemu Policji kontraktu z instytucją zagraniczną.

3. W razie otrzymania przez policjanta od instytucji zagranicznej propozycji przedłużenia kontraktu lub gdy policjant ubiega się o kolejny kontrakt w instytucji zagranicznej, stosuje się odpowiednio ust. 1.

Art. 36d. Komendant Główny Policji może z własnej inicjatywy oddelegować policjanta do wykonywania zadań służbowych poza Policją.

Art. 36e. 1. Komendant Główny Policji w razie uwzględnienia wniosku:

- 1) uzgadnia z instytucją krajową lub instytucją zagraniczną obsadę personalną stanowiska służbowego określonego we wniosku albo pełnią funkcję, po uprzednim uzyskaniu od policjanta pisemnego oświadczenia, o którym mowa w art. 36b, jeśli kwestie te nie zostały wcześniej uzgodnione;
- 2) zwalnia policjanta z zajmowanego stanowiska służbowego, z jednoczesnym przeniesieniem go do dyspozycji przełożonego właściwego w sprawach osobowych;
- 3) zalicza, do celów obliczenia uposażenia i innych należności pieniężnych przysługujących policjantowi w okresie oddelegowania, stanowisko służbowe w instytucji krajowej określone we wniosku do odpowiedniej grupy zaszerzegowania oraz ustala policyjny stopień etatowy, stosownie do zaszerzegowania stanowisk służbowych policjantów;
- 4) oddelegowuje policjanta do wykonywania zadań służbowych poza Policją, z wyjątkiem przypadku, o którym mowa w art. 11g ust. 4 ustawy z dnia 21 czerwca 1996 r. o szczególnych formach sprawowania nadzoru przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

2. Od decyzji, o której mowa w ust. 1 pkt 4, policjantowi służy odwołanie do ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

3. Komendant Główny Policji nie uwzględnia wniosku, jeżeli wskazane w nim stanowisko, charakter lub zakres zadań, jakie miałby wykonywać policjant oddelegowany poza Policję, nie odpowiada zadaniom określonym w ustawie oraz zadaniom wynikającym z obowiązujących Rzeczpospolitą Polską umów i zobowiązań międzynarodowych.

Art. 36f. 1. Warunkiem oddelegowania policjanta do instytucji krajowej lub instytucji zagranicznej jest wyznaczenie go na stanowisko służbowe lub do pełnienia funkcji, zgodnie z wnioskiem, o którym mowa w art. 36a ust. 2.

2. Instytucja krajowa lub instytucja zagraniczna może przenieść oddelegowanego policjanta na inne stanowisko służbowe niż określone we wniosku o oddelegowanie, jeżeli na stanowisku tym są wykonywane zadania, o których mowa w art. 36 ust. 4a. W takim przypadku przepisy art. 36a–36e i art. 36g stosuje się odpowiednio.

Art. 36g. 1. Komendant Główny Policji odwołuje policjanta z oddelegowania w przypadku konieczności zwolnienia go ze służby w Policji, zawiadamiając o tym odpowiednio instytucję krajową, instytucję zagraniczną lub instytucję finansującą.

2. Komendant Główny Policji, na uzasadniony wniosek instytucji krajowej, instytucji zagranicznej lub instytucji finansującej, odwołuje policjanta z oddelegowania bez jego zgody. Właściwa instytucja, składając Komendantowi Głównemu Policji wniosek o odwołanie policjanta z oddelegowania, zawiadamia o tym policjanta. Odwołanie następuje nie wcześniej niż z upływem 30 dni od dnia złożenia wniosku.

3. Komendant Główny Policji odwołuje policjanta z oddelegowania do instytucji krajowej lub instytucji zagranicznej na jego wniosek, zawiadamiając odpowiednio właściwą instytucję. Odwołanie następuje w terminie do 3 miesięcy od dnia złożenia wniosku.

4. Komendant Główny Policji, z uwagi na uzasadnione potrzeby Policji, może odwołać policjanta z oddelegowania bez jego zgody, zawiadamiając o tym instytucję krajową, instytucję zagraniczną lub instytucję finansującą oraz policjanta. Odwołanie następuje nie wcześniej niż z upływem 30 dni od dnia zawiadomienia.

5. Terminy, o których mowa w ust. 2–4, mogą być skracane za porozumieniem Komendanta Głównego Policji, instytucji krajowej, instytucji zagranicznej lub instytucji finansującej oraz zainteresowanego policjanta.

Art. 36h. 1. Po odwołaniu policjanta z oddelegowania przełożony właściwy w sprawach osobowych mianuje go na stanowisko nie niższe niż zajmowane przed oddelegowaniem.

2. Komendant Główny Policji może wyrazić zgodę na zwolnienie ze służby w Policji policjanta, o którym mowa w art. 36g, ze stanowiska równorzędnego do zajmowanego w instytucji krajowej. Nie dotyczy to policjanta, który podlega zwolnieniu ze służby na podstawie art. 41 ust. 1 pkt 3–5 oraz ust. 2 pkt 1, 2, 5 i 8 albo wobec którego orzeczono karę dyscyplinarną wyznaczenia na niższe stanowisko służbowe.

Art. 36i. 1. Policjant w okresie oddelegowania do instytucji krajowej lub instytucji zagranicznej podlega przełożonemu właściwemu w sprawach osobowych, z wyjątkiem oddelegowania do Biura Nadzoru Wewnętrznego.

2. Przepis ust. 1 nie narusza uprawnień przełożonego, któremu policjant podlega z tytułu zajmowania stanowiska służbowego albo pełnienia funkcji w instytucji krajowej lub instytucji zagranicznej.

Art. 36j. 1. Policjant oddelegowany do wykonywania zadań służbowych w instytucji krajowej zachowuje prawo do urlopu w wymiarze i na zasadach określonych w ustawie.

2. Policjantowi oddelegowanemu do wykonywania zadań służbowych w instytucji zagranicznej przysługuje urlop w wymiarze i na zasadach obowiązujących w tej instytucji.

3. Policjant oddelegowany do wykonywania zadań służbowych w instytucji zagranicznej jest obowiązany informować na piśmie przełożonego właściwego w sprawach osobowych o wymiarze urlopu przysługującego i wykorzystanego w instytucji zagranicznej.

4. Policjantowi odwołanemu z oddelegowania w instytucji zagranicznej przysługuje urlop uzupełniający w wymiarze odpowiadającym różnicy pomiędzy wymiarem urlopu wypoczynkowego i dodatkowego, ustalonego na podstawie ustawy, a wymiarem urlopu przysługującego mu w instytucji zagranicznej.

Art. 36k. 1. Policjantowi oddelegowanemu do wykonywania zadań służbowych w instytucji krajowej przysługują uprawnienia i świadczenia, w tym uposażenie i inne należności pieniężne, w wysokości i na warunkach określonych w ustawie.

2. Policjantowi oddelegowanemu do wykonywania zadań służbowych w instytucji krajowej położonej poza miejscowością stanowiącą siedzibę jednostki organizacyjnej Policji, w której policjant pełnił dotychczas służbę, przysługują z tego tytułu należności przewidziane dla policjanta delegowanego do czasowego pełnienia służby w innej miejscowości.

3. Instytucja krajowa wypłaca oddelegowanemu policjantowi:

- 1) uposażenie zasadnicze wraz z dodatkami do uposażenia;
- 2) nagrody roczne za okres oddelegowania;
- 3) nagrody motywacyjne;
- 4) należności z tytułu podróży służbowych oraz oddelegowania, o którym mowa w ust. 2.

4. Świadczenia i należności pieniężne niewymienione w ust. 3 przyznaje i wypłaca jednostka organizacyjna Policji, w której policjant pełnił służbę bezpośrednio przed oddelegowaniem.

Art. 36l. Do policjanta oddelegowanego do wykonywania zadań służbowych w instytucji krajowej stosuje się przepisy, które mają zastosowanie do pracowników zatrudnionych na stanowiskach analogicznych do zajmowanego przez niego stanowiska służbowego, w szczególności dotyczące obowiązków pracodawcy i pracownika, regulaminów pracy, wyróżnień, odpowiedzialności materialnej pracowników, czasu pracy, bezpieczeństwa i higieny pracy, a także funduszu nagród, z wyłączeniem pozostałych przepisów w sprawie wynagrodzeń oraz innych świadczeń i należności pieniężnych wynikających ze stosunku pracy.

Art. 36m. 1. Policjant w czasie oddelegowania do wykonywania zadań służbowych w instytucji zagranicznej zachowuje prawo do uposażenia zasadniczego, dodatków do uposażenia o charakterze stałym i innych należności pieniężnych należnych na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym, z uwzględnieniem powstałych w tym okresie zmian mających wpływ na prawo do uposażenia i innych należności pieniężnych lub na ich wysokość.

2. Policjantowi, o którym mowa w ust. 1, przysługują również:

- 1) należności z tytułu zagranicznej podróży służbowej;
- 2) zwrot kosztów przewozu rzeczy osobistego użytku i przedmiotów gospodarstwa domowego;
- 3) ryczałt na pokrycie kosztów utrzymania;
- 4) zwrot kosztów leczenia.

3. Uposażenie oraz świadczenia i należności pieniężne, o których mowa w ust. 1 i ust. 2 pkt 3, nie przysługują policjantowi otrzymującemu za granicą wynagrodzenie na podstawie kontraktu zawartego z instytucją zagraniczną lub instytucją finansującą.

4. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do policjanta oddelegowanego za granicę do wykonywania zadań zleconych przez instytucję zagraniczną albo zadań wynikających z programów finansowanych ze środków funduszy Unii Europejskiej, gdy okres oddelegowania trwa co najmniej rok, a wykonywanie zadań nie wymaga objęcia przez policjanta stanowiska w instytucji zagranicznej, w przypadku gdy wynagrodzenie to jest refundowane jednostce organizacyjnej Policji przez instytucję finansującą.

Art. 36ma.¹⁵⁾ Kierownik lub dyrektor generalny urzędu, jednostki organizacyjnej lub służby, do których oddelegowano policjanta, na wniosek Komendanta Głównego Policji lub upoważnionej przez niego osoby przesyła informacje dotyczące oceny wykonywania przez policjanta zadań i obowiązków w czasie trwania oddelegowania, w celu i zakresie niezbędnym do sporządzenia opinii służbowej.

Art. 36n. 1. Policjantowi oddelegowanemu do wykonywania zadań służbowych w instytucji zagranicznej przysługują diety na pokrycie kosztów wyżywienia i inne drobne wydatki, zwrot kosztów noclegów, przejazdów i dojazdów oraz innych niezbędnych wydatków uznanych przez Komendanta Głównego Policji, na warunkach określonych w przepisach w sprawie przyznawania policjantom należności za podróże służbowe i przeniesienia.

2. Należności, o których mowa w ust. 1, policjant otrzymuje z tytułu podróży odbywanych:

- 1) w związku z rozpoczęciem i zakończeniem służby w instytucji zagranicznej;
- 2) w celu załatwienia w kraju lub w innym państwie spraw służbowych na polecenie lub za zgodą Komendanta Głównego Policji;
- 3) w razie śmierci pozostających w kraju członków rodziny, na których przysługuje zasiłek pogrzebowy na podstawie ustawy, a w innych przypadkach losowych – za zgodą Komendanta Głównego Policji;
- 4) w celu wykorzystania urlopu wypoczynkowego w kraju, raz na 2 lata, nie wcześniej niż po upływie 12 miesięcy służby w instytucji zagranicznej, z wyłączeniem ostatniego roku tej służby.

3. Zwrot kosztów przewozu nie przysługuje, jeżeli z tytułu podróży, o której mowa w ust. 2 pkt 1, policjant otrzymał zwrot kosztów przejazdu ustalony z uwzględnieniem stawek za kilometr przebiegu pojazdu, określony na podstawie przepisów w sprawie przyznawania policjantom należności za podróże służbowe i przeniesienia.

Art. 36o. Należności i świadczenia, o których mowa w art. 36m ust. 2, nie przysługują, jeżeli policjant otrzymuje od instytucji zagranicznej lub instytucji finansującej świadczenia pieniężne na cele analogiczne do określonych w tych przepisach.

Art. 36p. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, wysokość, tryb przyznawania i wypłaty należności przysługujących policjantowi oddelegowanemu do instytucji zagranicznej, o których mowa w art. 36m ust. 2, oraz właściwość przelożonych w tych sprawach, a także sposób i zakres składania informacji przelożonemu w związku z oddelegowaniem do instytucji zagranicznej, mając na względzie zapewnienie sprawnej i terminowej wypłaty należności.

Art. 37. Policjantowi można powierzyć pełnienie obowiązków służbowych na innym stanowisku w tej samej miejscowości na czas nieprzekraczający 12 miesięcy; w takim przypadku uposażenie policjanta nie może być obniżone.

Art. 37a. Policjanta w przypadku zwolnienia z dotychczas zajmowanego stanowiska służbowego można przenieść do dyspozycji przelożonego właściwego w sprawach osobowych, na okres:

- 1) poprzedzający powołanie lub mianowanie na inne stanowisko służbowe albo zwolnienie ze służby, nie dłuższy niż 12 miesięcy;
- 2) zwolnienia z obowiązku wykonywania zadań służbowych, udzielonego na zasadach określonych w przepisach o związkach zawodowych;
- 3) delegowania do pełnienia zadań służbowych poza Policją w kraju lub za granicą.

Art. 38. 1. Policjanta przenosi się na niższe stanowisko służbowe w razie wymierzenia kary dyscyplinarnej wyznaczenia na niższe stanowisko służbowe.

2. Policjanta można przenieść na niższe stanowisko służbowe w przypadkach:

- 1) orzeczenia trwałej niezdolności do pełnienia służby na zajmowanym stanowisku przez komisję lekarską, jeżeli nie ma możliwości mianowania go na stanowisko równorzędne;
- 2) nieprzydatności na zajmowanym stanowisku, stwierdzonej w opinii służbowej w okresie służby przygotowawczej;

¹⁵⁾ Dodany przez art. 1 pkt 4 ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

- 3) niewywiązywania się z obowiązków służbowych na zajmowanym stanowisku, stwierdzonego w okresie służby stałej w dwóch kolejnych opiniach służbowych, między którymi upłynęło co najmniej 6 miesięcy;
- 4) likwidacji zajmowanego stanowiska służbowego lub z innych przyczyn uzasadnionych potrzebami organizacyjnymi, gdy nie ma możliwości mianowania go na inne równorzędne stanowisko;
- 5) niewyrażenia zgody na mianowanie na stanowisko służbowe w okresie pozostawania w dyspozycji przełożonego właściwego w sprawach osobowych, gdy nie ma możliwości mianowania go na inne równorzędne stanowisko.

3. Policjanta można przenieść na niższe stanowisko służbowe również na jego prośbę.

4. Policjant, który nie wyraził zgody na przeniesienie na niższe stanowisko z przyczyn określonych w ust. 2, może być zwolniony ze służby.

Art. 38a.¹⁶⁾ Równorzędnym stanowiskiem służbowym jest stanowisko zaszerogowane do tej samej grupy uposażenia zasadniczego i takiego samego stopnia etatowego.

Art. 39. 1. Policjanta zawiesza się w czynnościach służbowych w razie wszczęcia przeciwko niemu postępowania karnego w sprawie o przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, umyślne, ścigane z oskarżenia publicznego – na czas nie dłuższy niż 3 miesiące.

2.¹⁷⁾ Policjanta można zawiesić w czynnościach służbowych w razie wszczęcia przeciwko niemu postępowania karnego w sprawie o przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, nieumyślne, ścigane z oskarżenia publicznego lub postępowania dyscyplinarnego, jeżeli jest to celowe z uwagi na dobro postępowania lub dobro służby – na czas nie dłuższy niż 12 miesięcy.

2a. W razie wniesienia przeciwko policjantowi aktu oskarżenia określonego w art. 55 § 1 Kodeksu postępowania karnego przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio.

3. W szczególnie uzasadnionych przypadkach okres zawieszenia w czynnościach służbowych można przedłużyć do czasu ukończenia postępowania karnego.

4. (uchylony)¹⁸⁾

Art. 39a.¹⁹⁾ 1. Przełożonymi właściwymi do zawieszania policjantów w czynnościach służbowych są:

- 1) minister właściwy do spraw wewnętrznych – w stosunku do Komendanta Głównego Policji oraz Komendanta BSWP i jego zastępcy;
- 2) Komendant Główny Policji – w stosunku do policjanta na stanowisku służbowym:
  - a) Komendanta CBŚP i jego zastępcy,
  - b) komendanta wojewódzkiego (Stołecznego) Policji i jego zastępcy,
  - c) Komendanta-Rektora Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie i jego zastępcy,
  - d) komendanta szkoły policyjnej i jego zastępcy,
  - e) w Komendzie Głównej Policji lub pozostającego w jego dyspozycji,
  - f) w Centralnym Laboratorium Kryminalistycznym Policji,
  - g) w BOA;
- 3) Komendant CBŚP – w stosunku do policjanta na stanowisku służbowym w CBŚP;
- 4) Komendant BSWP – w stosunku do policjanta na stanowisku służbowym w BSWP;
- 5) komendant wojewódzki (Stołeczny) Policji – w stosunku do policjanta na stanowisku służbowym:
  - a) komendanta powiatowego (miejskiego, rejonowego) Policji oraz jego zastępcy,
  - b) w jednostce organizacyjnej Policji bezpośrednio podległej,
  - c) w komendzie wojewódzkiej (Stołecznej) Policji lub pozostającego w jego dyspozycji;

¹⁶⁾ Dodany przez art. 1 pkt 5 ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

¹⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 6 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

¹⁸⁾ Przez art. 1 pkt 6 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

¹⁹⁾ Dodany przez art. 1 pkt 7 ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

- 6) komendant powiatowy (miejski, rejonowy) Policji – w stosunku do policjanta na stanowisku służbowym:
  - a) komendanta komisariatu Policji oraz jego zastępcy,
  - b) w jednostce organizacyjnej Policji bezpośrednio podległej,
  - c) w komendzie powiatowej (miejskiej, rejonowej) Policji lub pozostającego w jego dyspozycji;
- 7) Komendant-Rektor Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie – w stosunku do policjanta na stanowisku służbowym w Wyższej Szkole Policji w Szczytnie;
- 8) komendant szkoły policyjnej – w stosunku do policjanta na stanowisku służbowym w szkole policyjnej.

2. W szczególnie uzasadnionych przypadkach Komendant Główny Policji może zawiesić w czynnościach służbowych również policjantów wymienionych w ust. 1 pkt 3–8.

3. Okres zawieszenia w czynnościach służbowych przedłuża przełożony właściwy do zawieszenia w czynnościach służbowych. Jeżeli zawieszenie w czynnościach służbowych nastąpiło na podstawie ust. 2, okres zawieszenia w czynnościach służbowych przedłuża Komendant Główny Policji.

Art. 39b.¹⁹⁾ 1. Zawieszenie w czynnościach służbowych oraz przedłużenie okresu zawieszenia w czynnościach służbowych następują w drodze decyzji.

2. W decyzji o zawieszeniu w czynnościach służbowych oraz decyzji o przedłużeniu okresu zawieszenia w czynnościach służbowych zamieszcza się:

- 1) oznaczenie przełożonego podejmującego decyzję;
- 2) datę wydania decyzji;
- 3) podstawę prawną;
- 4) stopień policyjny, nazwisko i imię, imię ojca oraz numer identyfikacyjny zawieszonoego policjanta;
- 5) nazwę stanowiska służbowego zawieszonoego policjanta oraz nazwę jednostki organizacyjnej Policji;
- 6) wskazanie okresu, na który nastąpi zawieszenie lub przedłużenie okresu zawieszenia;
- 7) termin rozliczenia się z obowiązków oraz realizacji zadań i czynności służbowych zawieszonoego policjanta;
- 8) uzasadnienie faktyczne i prawne zawieszenia w czynnościach służbowych policjanta;
- 9) pouczenie o przysługującym zawieszonoemu policjantowi środku odwoławczym;
- 10) podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego przełożonego uprawnionego do ich wydania.

3. Decyzję, o której mowa w ust. 1, doręcza się niezwłocznie zainteresowanemu policjantowi, a kopię decyzji włącza się do jego akt osobowych.

Art. 39c.¹⁹⁾ 1. Od decyzji o zawieszeniu w czynnościach służbowych oraz od decyzji o przedłużeniu okresu zawieszenia w czynnościach służbowych policjantowi przysługuje odwołanie do:

- 1) ministra właściwego do spraw wewnętrznych, jeżeli decyzję wydał Komendant Główny Policji;
- 2) Komendanta Głównego Policji, jeżeli decyzję wydał: Komendant BSWP, Komendant CBŚP, komendant wojewódzki (Stołeczny) Policji, Komendant-Rektor Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie oraz komendant szkoły policyjnej;
- 3) komendanta wojewódzkiego (Stołecznego) Policji, jeżeli decyzję wydał komendant powiatowy (miejski, rejonowy) Policji.

2. Jeżeli decyzję o zawieszeniu w czynnościach służbowych lub decyzję o przedłużeniu okresu zawieszenia w czynnościach służbowych wydał minister właściwy do spraw wewnętrznych, odwołanie nie przysługuje. Odwołujący może zwrócić się z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy do ministra właściwego do spraw wewnętrznych. Do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy stosuje się przepisy dotyczące odwołań od decyzji.

3. Decyzja o zawieszeniu w czynnościach służbowych lub decyzja o jego przedłużeniu podlega natychmiastowemu wykonaniu.

4. Odwołanie i wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy, o których mowa w ust. 1 i 2, wnosi się w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji przełożonego, który wydał decyzję.

5. Rozpatrzenie odwołania i wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, o których mowa w ust. 1 i 2, następuje w drodze decyzji, wydanej w terminie 7 dni od dnia otrzymania odwołania lub wniosku, wraz z aktami sprawy.

Art. 39d.¹⁹⁾ 1. Wygaśnięcie decyzji o zawieszeniu w czynnościach służbowych następuje w przypadku:

- 1) upływu terminu określonego w decyzji o zawieszeniu w czynnościach służbowych, jeżeli zawieszenia nie przedłużono do czasu ukończenia postępowania karnego;
- 2) prawomocnego zakończenia postępowania karnego lub dyscyplinarnego;
- 3) zwolnienia policjanta ze służby;
- 4) śmierci lub zaginięcia policjanta.

2. Decyzję o zawieszeniu w czynnościach służbowych uchyla się w przypadku ustania przesłanek:

- 1) wskazujących na celowość zawieszenia, o których mowa w art. 39 ust. 2;
- 2) które były podstawą przedłużenia okresu zawieszenia.

3. Do decyzji o uchyleniu zawieszenia w czynnościach służbowych stosuje się odpowiednio przepisy art. 39a ust. 1 i 2, art. 39b ust. 2 pkt 1–5, 7–10 i ust. 3 oraz art. 39c.

Art. 40. Policjant może być skierowany do komisji lekarskiej podległej ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych:

- 1) z urzędu lub na jego wniosek – w celu określenia stanu zdrowia oraz ustalenia zdolności fizycznej i psychicznej do służby, jak również związku poszczególnych chorób ze służbą;
- 2) z urzędu – w celu sprawdzenia prawidłowości orzekania o czasowej niezdolności do służby z powodu choroby lub prawidłowości wykorzystania zwolnienia lekarskiego.

Art. 40a. 1. Funkcjonariusz jest obowiązany poddać się badaniom zleconym przez komisję lekarską, w tym również badaniom specjalistycznym, psychologicznym i dodatkowym.

2. W przypadku gdy przeprowadzone badania i zgromadzona dokumentacja nie pozwalają na wydanie orzeczenia, funkcjonariusz może zostać skierowany na obserwację w podmiocie leczniczym, jeżeli wyraża na to zgodę.

Art. 41. 1. Policjanta zwalnia się ze służby w przypadkach:

- 1) orzeczenia trwałej niezdolności do służby przez komisję lekarską;
- 2) nieprzydatności do służby, stwierdzonej w opinii służbowej w okresie służby przygotowawczej;
- 3) wymierzenia kary dyscyplinarnej wydalenia ze służby;
- 4) skazania prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, umyślne, ścigane z oskarżenia publicznego;
- 4a) wymierzenia przez sąd prawomocnym orzeczeniem środka karnego w postaci zakazu wykonywania zawodu policjanta;
- 5) zrzeczenia się obywatelstwa polskiego lub nabycia obywatelstwa innego państwa;
- 6) upływu okresu służby określonego w kontrakcie, jeżeli nie nastąpi zawarcie kolejnego kontraktu lub mianowanie na stałe;
- 7) upływu okresu próbnego służby kontraktowej, jeżeli policjant lub przełożony skorzystał z uprawnienia określonego w art. 28a ust. 4.

2. Policjanta można zwolnić ze służby w przypadkach:

- 1) niewywiązywania się z obowiązków służbowych w okresie odbywania służby stałej lub służby kontraktowej, stwierdzonego w 2 kolejnych opiniach, między którymi upłynęło co najmniej 6 miesięcy;
- 2) skazania prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe inne niż określone w ust. 1 pkt 4;
- 3) powołania do innej służby państwowej, a także objęcia funkcji z wyboru w organach samorządu terytorialnego lub stowarzyszeniach;
- 4) nabycia prawa do emerytury z tytułu osiągnięcia 30 lat wysługi emerytalnej;
- 5) gdy wymaga tego ważny interes służby;
- 6) likwidacji jednostki Policji lub jej reorganizacji połączonej ze zmniejszeniem obsady etatowej, jeżeli przeniesienie policjanta do innej jednostki lub na niższe stanowisko służbowe nie jest możliwe;
- 7) upływu 12 miesięcy od dnia zaprzestania służby z powodu choroby;

- 7a) dwukrotnego nieusprawiedliwionego niestawienia się na badania, o których mowa w art. 40a ust. 1, lub niepoddania się im, albo w przypadku dwukrotnego nieusprawiedliwionego niestawienia się na obserwację w podmiocie leczniczym, w przypadku wyrażenia zgody przez funkcjonariusza, chyba że skierowanie do komisji lekarskiej nastąpiło na wniosek funkcjonariusza;
- 8) popełnienia czynu o znamionach przestępstwa albo przestępstwa skarbowego, jeżeli popełnienie czynu jest oczywiste i uniemożliwia jego pozostanie w służbie;
- 9) upływu 12 miesięcy zawieszenia w czynnościach służbowych, jeżeli nie ustały przyczyny będące podstawą zawieszenia.

3. Policjanta zwalnia się ze służby w terminie do 3 miesięcy od dnia pisemnego zgłoszenia przez niego wystąpienia ze służby.

3a. (uchylony)

3b. (uchylony)

4. W przypadkach określonych w ust. 2 pkt 6 zwolnienie następuje po upływie 6 miesięcy, a w przypadku służby przygotowawczej, po upływie 3 miesięcy od dnia podjęcia decyzji o likwidacji jednostki Policji lub jej reorganizacji.

Art. 42. 1. Uchylenie lub stwierdzenie nieważności decyzji o zwolnieniu ze służby w Policji z powodu jej wadliwości stanowi podstawę przywrócenia do służby na stanowisko równorzędne.

2. Jeżeli zwolniony policjant w ciągu 7 dni od przywrócenia do służby nie zgłosi gotowości niezwłocznego jej podjęcia, stosunek służbowy ulega rozwiązaniu na podstawie art. 41 ust. 3.

3. Jeżeli po przywróceniu do służby okaże się, że mimo zgłoszenia gotowości niezwłocznego podjęcia służby policjant nie może zostać do niej dopuszczony, gdyż po zwolnieniu zaistniały okoliczności powodujące niemożność jej pełnienia, stosunek służbowy ulega rozwiązaniu na podstawie art. 41 ust. 2 pkt 5, chyba że zaistnieje inna podstawa zwolnienia.

4. Prawo do uposażenia powstaje z dniem podjęcia służby, chyba że po zgłoszeniu do służby zaistniały okoliczności usprawiedliwiające niepodjęcie tej służby.

5. Policjantowi przywróconemu do służby przysługuje za okres pozostawania poza służbą świadczenie pieniężne równe uposażeniu na stanowisku zajmowanym przed zwolnieniem, nie więcej jednak niż za okres 6 miesięcy i nie mniej niż za 1 miesiąc. Takie samo świadczenie przysługuje osobie, o której mowa w ust. 3.

6. Okres, za który policjantowi przysługuje świadczenie pieniężne, wlicza się do okresu służby uwzględnianego przy ustalaniu okresu, od którego zależą uprawnienia określone w art. 29 ust. 2, art. 52 ust. 1, art. 82 ust. 2 i 3, art. 101 ust. 1, art. 110 ust. 1, art. 111 ust. 1 i art. 115 ust. 1. Okresu pozostawania poza służbą, za który policjant nie otrzymał świadczenia, nie uważa się za przerwę w służbie w zakresie uprawnień uzależnionych od nieprzerwanego jej biegu.

7. Przepisy ust. 1–6 stosuje się odpowiednio do policjanta zwolnionego ze służby na podstawie:

- 1) art. 41 ust. 1 pkt 3, jeżeli zapadło prawomocne orzeczenie, o którym mowa w art. 135s ust. 1 pkt 1, w postępowaniu dyscyplinarnym, które wznowiono ze względu na to, że prowadzone przeciwko niemu, o ten sam czyn, postępowanie karne, karne skarbowe lub w sprawach o wykroczenia, zostało zakończone prawomocnym wyrokiem uniewinniającym albo orzeczeniem o umorzeniu postępowania ze względu na okoliczności określone w art. 17 § 1 pkt 1 lub 2 Kodeksu postępowania karnego albo w art. 5 § 1 pkt 1 lub 2 Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia;
- 2) art. 41 ust. 2 pkt 8 i 9, jeżeli postępowanie karne lub karne skarbowe zostało zakończone prawomocnym wyrokiem uniewinniającym albo orzeczeniem o umorzeniu postępowania ze względu na okoliczności określone w art. 17 § 1 pkt 1 lub 2 Kodeksu postępowania karnego.

Art. 43. 1.²⁰⁾ Zwolnienie policjanta ze służby na podstawie art. 38 ust. 4 oraz art. 41 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz ust. 2 pkt 1, 4 i 6 nie może nastąpić przed upływem 12 miesięcy od dnia zaprzestania służby z powodu choroby, chyba że policjant zgłosi pisemnie wystąpienie ze służby.

2. (uchylony)

3. Zwolnienie policjanta ze służby na podstawie art. 41 ust. 2 pkt 5 i 8 może nastąpić po zasięgnięciu opinii zakładowej organizacji związkowej reprezentującej policjanta.

4. Policjant może wskazać zakładową organizację związkową, o której mowa w ust. 3, w terminie 3 dni od dnia doręczenia wezwania w sprawie wskazania takiej organizacji.

²⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 8 ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

5. Zakładowa organizacja związkowa, o której mowa w ust. 3, sporządza opinię w terminie 7 dni od dnia otrzymania wniosku o sporządzenie opinii.

6. W przypadku, gdy policjant w terminie, o którym mowa w ust. 4, nie wskazał zakładowej organizacji związkowej albo zakładowa organizacja związkowa w terminie, o którym mowa w ust. 5, nie przekazała opinii, zwolnienie policjanta ze służby może nastąpić bez zasięgnięcia opinii zakładowej organizacji związkowej.

Art. 44. 1. Policjanta nie można zwolnić ze służby w okresie ciąży, w czasie urlopu macierzyńskiego, urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, urlopu ojcowskiego, urlopu rodzicielskiego lub urlopu wychowawczego, z wyjątkiem przypadków określonych w art. 41 ust. 1 pkt 3 i 4 oraz ust. 2 pkt 2, 3, 5 i 6.

2. W razie zwolnienia policjanta ze służby na podstawie art. 41 ust. 2 pkt 5 i 6 w okresie ciąży, w czasie urlopu macierzyńskiego, urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, urlopu ojcowskiego lub urlopu rodzicielskiego przysługuje mu uposażenie do końca okresu ciąży oraz trwania wymienionego urlopu.

Art. 44a. Policjantowi zwolnionemu na podstawie art. 41 ust. 2 pkt 5 i 6 w czasie urlopu wychowawczego przysługują do końca okresu, na który ten urlop został udzielony:

- 1) świadczenie pieniężne, wypłacane na zasadach obowiązujących przy wypłacaniu zasiłku wychowawczego;
- 2) inne uprawnienia przewidziane dla pracowników zwalnianych z pracy w czasie urlopu wychowawczego z przyczyn niedotyczących pracowników.

Art. 45. 1. Zwolnienia ze służby na podstawie art. 41 ust. 2 pkt 5 dokonuje właściwy komendant wojewódzki Policji, Komendant CBŚP albo Komendant BSWP.

2. Pozostawienie w służbie policjanta, o którym mowa w art. 41 ust. 2 pkt 2, wymaga zgody właściwego komendanta wojewódzkiego Policji.

3. W pozostałych przypadkach decyzje w sprawach, o których mowa w art. 37–41, podejmuje przełożony wymieniony w art. 32 ust. 1.

Art. 46. 1. Policjant zwolniony ze służby otrzymuje niezwłocznie świadectwo służby oraz na swój wniosek opinię o służbie.

2. Policjant może żądać sprostowania świadectwa służby oraz odwołać się do wyższego przełożonego od opinii o służbie w terminie 7 dni od dnia otrzymania opinii.

3. Szczegółowe dane, które należy podać w świadectwie służby oraz w opinii o służbie, a także tryb wydawania i prostowania świadectw służby oraz odwoływania się od opinii o służbie, określa minister właściwy do spraw wewnętrznych w przepisach wydanych na podstawie art. 81.

Art. 46a. Komendant Główny Policji określa, w drodze zarządzenia, zasady prowadzenia przez przełożonych dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem służbowym policjantów oraz sposób prowadzenia akt osobowych.

Art. 46b. 1. Policja jest uprawniona do przetwarzania informacji, w tym danych osobowych, w zakresie niezbędnym do prowadzenia postępowań kwalifikacyjnych do służby w Policji, przenoszenia do służby w Policji oraz w zakresie wynikającym z przebiegu stosunku służbowego policjantów, także po jego ustaniu, w tym ma prawo przetwarzać dane osobowe, o których mowa w art. 9 i art. 10 rozporządzenia (UE) 2016/679, z wyłączeniem danych dotyczących kodu genetycznego oraz danych daktyloskopijnych.

2. Do przetwarzania danych osobowych, o których mowa w ust. 1, nie stosuje się art. 13 ust. 1 lit. d i e oraz art. 16 rozporządzenia (UE) 2016/679, w zakresie, w jakim przepisy szczególne przewidują odrębny tryb sprostowania. Zabezpieczenie przetwarzania danych osobowych polega co najmniej na dopuszczeniu do ich przetwarzania wyłącznie policjantów lub pracowników posiadających pisemne upoważnienie wydane przez administratora danych po pisemnym zobowiązaniu policjantów lub pracowników do zachowania przetwarzanych danych w poufności.

3. Administratorem danych osobowych, o których mowa w ust. 1, w zakresie, w jakim przetwarza te dane, jest Komendant Główny Policji, Komendant CBŚP, Komendant BSWP, dyrektor Centralnego Laboratorium Kryminalistycznego Policji, komendanci wojewódzcy (Stołeczny) Policji, Komendant-Rektor Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie oraz komendanci szkół policyjnych.

Rozdział 6

Korpusy i stopnie policyjne

Art. 47. 1. Ustanawia się korpusy Policji i stopnie policyjne w następującym porządku:

- 1) w korpusie generałów Policji:
  - a) generalny inspektor Policji,
  - b) nadinspektor Policji;
- 2) w korpusie oficerów starszych Policji:
  - a) inspektor Policji,
  - b) młodszy inspektor Policji,
  - c) podinspektor Policji;
- 3) w korpusie oficerów młodszych Policji:
  - a) nadkomisarz Policji,
  - b) komisarz Policji,
  - c) podkomisarz Policji;
- 4) w korpusie aspirantów Policji:
  - a) aspirant sztabowy Policji,
  - b) starszy aspirant Policji,
  - c) aspirant Policji,
  - d) młodszy aspirant Policji;
- 5) w korpusie podoficerów Policji:
  - a) sierżant sztabowy Policji,
  - b) starszy sierżant Policji,
  - c) sierżant Policji;
- 6) w korpusie szeregowych Policji:
  - a) starszy posterunkowy,
  - b) posterunkowy.

2. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, jakie stopnie wojskowe, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Biura Ochrony Rządu, Służby Ochrony Państwa, Służby Celno-Skarbowej, Państwowej Straży Pożarnej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Wywiadu Wojskowego lub Służby Kontrwywiadu Wojskowego odpowiadają poszczególnym stopniom policyjnym, uwzględniając równorzędność pierwszych stopni w poszczególnych korpusach.

Art. 48. 1. Na stopnie policyjne w korpusie szeregowych Policji mianuje przełożony, o którym mowa w art. 32 ust. 1. Na stopień posterunkowego mianuje się z dniem mianowania na stanowisko służbowe.

2. Na stopnie policyjne w korpusach podoficerów i aspirantów Policji, a także na stopnie komisarza i nadkomisarza Policji, mianuje przełożony, o którym mowa w art. 32 ust. 1, z wyjątkiem komendanta powiatowego (miejskiego, rejonowego) Policji.

3. Na pierwszy stopień oficerski, z zastrzeżeniem art. 56 ust. 3, oraz na stopnie generalnego inspektora Policji i nadinspektora Policji mianuje Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej na wniosek ministra właściwego do spraw wewnętrznych. Na pozostałe stopnie oficerskie w służbie spraw wewnętrznych mianuje minister właściwy do spraw wewnętrznych. Natomiast na pozostałe stopnie oficerskie mianuje Komendant Główny Policji.

Art. 49. 1. Na pierwszy stopień policyjny w korpusie podoficerów Policji może być mianowany policjant, który spełnia warunki określone w art. 25 ust. 1 lub 2, ukończył szkolenie zawodowe podstawowe i został mianowany lub powołany na stanowisko, dla którego został określony stopień w korpusach podoficerów, aspirantów lub oficerów Policji.

2. Na pierwszy stopień policyjny w korpusie aspirantów Policji może być mianowany podoficer Policji, który spełnia warunki określone w art. 25 ust. 1 i został mianowany lub powołany na stanowisko, dla którego został określony stopień w korpusach aspirantów lub oficerów Policji.

Art. 50. Na pierwszy stopień policyjny w korpusie oficerów młodszych Policji może być mianowany policjant, który spełnia warunki określone w art. 25 ust. 1, ukończył studia w Wyższej Szkole Policji lub szkolenie zawodowe dla absolwentów szkół wyższych, został mianowany lub powołany na stanowisko, dla którego został określony stopień w korpusie oficerów Policji, i złożył egzamin oficerski.

Art. 50a. W przypadku planowanego przedterminowego mianowania na stopnie policyjne w korpusie oficerów młodszych Policji i korpusie oficerów starszych Policji właściwy przełożony może wystąpić do Inspektora Nadzoru Wewnętrznego o dokonanie weryfikacji, o której mowa w art. 11a ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 21 czerwca 1996 r. o szczególnych formach sprawowania nadzoru przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

Art. 51. (uchylony)

Art. 52. 1. Mianowanie na kolejny wyższy stopień następuje stosownie do zajmowanego stanowiska służbowego oraz w zależności od opinii służbowej. Nadanie tego stopnia nie może jednak nastąpić wcześniej niż po przesłuzeniu w dotychczasowym stopniu:

– posterunkowego	– 1 roku,
– starszego posterunkowego	– 1 roku,
– sierżanta	– 2 lat,
– starszego sierżanta	– 2 lat,
– sierżanta sztabowego	– 2 lat,
– młodszego aspiranta	– 3 lat,
– aspiranta	– 3 lat,
– starszego aspiranta	– 2 lat,
– aspiranta sztabowego	– 4 lat,
– podkomisarza	– 3 lat,
– komisarza	– 4 lat,
– nadkomisarza	– 4 lat,
– podinspektora	– 3 lat,
– młodszego inspektora	– 4 lat,
– inspektora	– 4 lat.

1a. W szczególnie uzasadnionych przypadkach Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, na wniosek ministra właściwego do spraw wewnętrznych, może mianować inspektora Policji na stopień nadinspektora Policji z pominięciem wymogu przesłuzenia w dotychczasowym stopniu okresu, o którym mowa w ust. 1 tiret piętnaste.

2. (uchylony)

3. W szczególnie uzasadnionych przypadkach minister właściwy do spraw wewnętrznych, na wniosek Komendanta Głównego Policji, może mianować każdego policjanta na wyższy stopień, z uwzględnieniem ograniczeń wynikających z przepisów art. 48 oraz art. 49 i art. 50.

4. W szczególnie uzasadnionych przypadkach:

- 1) Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, na wniosek ministra właściwego do spraw wewnętrznych, może mianować na pierwszy stopień oficerski oraz na stopnie generalnego inspektora Policji i nadinspektora Policji,
- 2) Komendant Główny Policji może mianować na pozostałe stopnie policyjne
– policjanta, który poniósł śmierć w związku z wykonywaniem czynności służbowych.

Art. 53. 1. Stopnie określone w art. 47 są dożywotnie.

2. Policjanci zwolnieni ze służby mogą używać posiadanych stopni, o których mowa w art. 47, z dodaniem określenia „w stanie spoczynku”.

3. Utrata stopnia wymienionego w art. 47 następuje w razie:

- 1) utraty obywatelstwa polskiego lub
- 2)²¹⁾ orzeczenia prawomocnym wyrokiem sądu środka karnego pozbawienia praw publicznych albo
- 3)²¹⁾ skazania prawomocnym wyrokiem sądu na karę pozbawienia wolności za przestępstwo popełnione w wyniku motywacji zasługującej na szczególne potępienie.

Art. 54. 1. O obniżeniu stopnia decyduje przełożony właściwy do mianowania na ten stopień.

2. O pozbawieniu stopnia oficerskiego decyduje Komendant Główny Policji.

3. O obniżeniu stopnia lub pozbawieniu stopni generalnego inspektora i nadinspektora Policji decyduje Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej na wniosek ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

Art. 55. 1. Policjantowi przywraca się stopień w razie uchylenia:

- 1) prawomocnego skazania na karę dodatkową pozbawienia praw publicznych lub
- 2) prawomocnego skazania na karę pozbawienia wolności za przestępstwo popełnione z niskich pobudek albo
- 3) decyzji, na podstawie której nastąpiło pozbawienie stopnia, albo
- 4) kary dyscyplinarnej obniżenia stopnia.

2. Decyzję o przywróceniu stopnia oficerskiego podejmuje Komendant Główny Policji. W pozostałych przypadkach decyzję o przywróceniu stopnia podejmuje przełożony właściwy do mianowania na ten stopień.

Art. 56. 1. Osobę przyjmowaną do służby i posiadającą stopień wojskowy mianuje się na odpowiedni stopień policyjny.

2. Mianowanie, o którym mowa w ust. 1, uzależnione jest od ukończenia szkolenia zawodowego wymienionego w art. 34 ust. 3.

3. Przy przyjmowaniu do służby osoby posiadającej stopień wojskowy podporucznika na odpowiedni pierwszy stopień oficerski mianuje Komendant Główny Policji.

4. Osobę przyjmowaną do służby na podstawie art. 25a ust. 1 i posiadającą stopień Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Biura Ochrony Rządu, Służby Ochrony Państwa, Służby Celno-Skarbowej, Państwowej Straży Pożarnej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Wywiadu Wojskowego lub Służby Kontrwywiadu Wojskowego mianuje się na odpowiedni stopień policyjny.

Art. 57. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, sposób i tryb mianowania policjantów na stopnie policyjne oraz wzory wniosku o mianowanie na stopień policyjny i aktu mianowania na stopień policyjny, a także tryb ich sporządzania oraz przełożonych właściwych w tych sprawach, uwzględniając warunki przystąpienia do egzaminu oficerskiego, jego zakres, tryb i terminy składania, jednostki Policji właściwe do przeprowadzania egzaminu oficerskiego oraz terminy mianowania na stopnie policyjne.

Rozdział 7

Obowiązki i prawa policjanta

Art. 58. 1. Policjant jest obowiązany dochować obowiązków wynikających z roty złożonego ślubowania.

2. Policjant obowiązany jest odmówić wykonania rozkazu lub polecenia przełożonego, a także polecenia prokuratora, organu administracji państwowej lub samorządu terytorialnego, jeśli wykonanie rozkazu lub polecenia łączyłoby się z popełnieniem przestępstwa.

3. O odmowie wykonania rozkazu lub polecenia, o których mowa w ust. 2, policjant powinien zameldować Komendantowi Głównemu Policji z pominięciem drogi służbowej.

Art. 59. 1. Przełożony policjanta niebędącego w stanie wykonać polecenia sądu lub prokuratora w wyznaczonym terminie lub zakresie, o którym mowa w art. 14 ust. 2, jest obowiązany wystąpić z wnioskiem o przedłużenie terminu, zmianę lub uchylenie polecenia.

---

²¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 3 pkt 4 ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

2. W przypadku nieusprawiedliwionego niewykonania polecenia w wyznaczonym terminie lub zakresie, na żądanie sądu lub prokuratora przełożony policjanta wszczyna przeciwko niemu postępowanie dyscyplinarne. O wyniku tego postępowania zawiadamia się odpowiednio sąd lub prokuratora.

Art. 60. 1. Policjant w czasie służby jest obowiązany do noszenia przepisowego munduru i wyposażenia.

2. Komendant Główny Policji określa przypadki, w których policjant w czasie wykonywania obowiązków służbowych nie ma obowiązku noszenia munduru.

Art. 61. 1. W przypadkach przewidzianych w art. 60 ust. 2 policjant, wykonując czynności dochodzeniowo-śledcze, a także czynności określone w art. 14 ust. 2 i art. 15 ust. 1 pkt 2–4, obowiązany jest okazać legitymację służbową w taki sposób, aby zainteresowany miał możliwość odczytać i zanotować numer i organ, który wydał legitymację, oraz nazwisko policjanta.

2. Przy wykonywaniu innych czynności administracyjno-porządkowych nieumundurowany policjant obowiązany jest na żądanie obywatela okazać legitymację służbową lub znak identyfikacyjny w sposób określony w ust. 1.

Art. 61a. 1. Policjant jest obowiązany utrzymywać sprawność fizyczną zapewniającą wykonywanie przez niego zadań służbowych, w szczególności poprzez udział w doskonaleniu zawodowym, o którym mowa w przepisach dotyczących szczegółowych warunków odbywania szkoleń zawodowych oraz doskonalenia zawodowego w Policji.

2. Sprawność fizyczną, o której mowa w ust. 1, ocenia się na podstawie wyników testu sprawności fizycznej policjantów.

Art. 62. 1. Policjant nie może podejmować zajęcia zarobkowego poza służbą bez pisemnej zgody przełożonego ani wykonywać czynności lub zajęć sprzecznych z obowiązkami wynikającymi z ustawy lub podważających zaufanie do Policji.

2. Policjant jest obowiązany złożyć oświadczenie o swoim stanie majątkowym, w tym o majątku objętym małżeńską wspólnością majątkową, przy nawiązywaniu lub rozwiązywaniu stosunku służbowego lub stosunku pracy, corocznie oraz na żądanie przełożonego właściwego w sprawach osobowych. Oświadczenie to powinno zawierać informacje o źródłach i wysokości uzyskanych przychodów, posiadanych zasobach pieniężnych, nieruchomościach, udziałach i akcjach w spółkach prawa handlowego, a ponadto o nabytym przez tę osobę albo jej małżonka od Skarbu Państwa, innej państwowej osoby prawnej, gminy, związku międzygminnego, powiatu, związku powiatów, związku powiatowo-gminnego lub związku metropolitalnego mieniu, które podlegało zbyciu w drodze przetargu. Oświadczenie to powinno również zawierać dane dotyczące prowadzenia działalności gospodarczej oraz pełnienia funkcji w spółkach prawa handlowego lub spółdzielniach, z wyjątkiem funkcji w radzie nadzorczej spółdzielni mieszkaniowej.

3. Oświadczenie o stanie majątkowym corocznie składa się do dnia 31 marca według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedniego.

4. Przełożeni właściwi w sprawach osobowych lub osoby przez nich upoważnione, w celu przeprowadzenia analizy zgodności ze stanem faktycznym złożonych oświadczeń o stanie majątkowym, mają prawo wglądu do ich treści i przetwarzania danych w nich zawartych.

4a. Inspektor Nadzoru Wewnętrzznego w celu przeprowadzenia analizy złożonych oświadczeń o stanie majątkowym ma prawo wglądu do ich treści i przetwarzania danych w nich zawartych.

5. Informacje zawarte w oświadczeniu o stanie majątkowym stanowią tajemnicę prawnie chronioną i podlegają ochronie przewidzianej dla informacji niejawnych o klauzuli tajności „zastrzeżone” określonej w przepisach o ochronie informacji niejawnych, chyba że policjant, który złożył oświadczenie, wyraził pisemną zgodę na ich ujawnienie, z zastrzeżeniem ust. 7.

6. Oświadczenie o stanie majątkowym przechowuje się przez 10 lat.

7. Informacje zawarte w oświadczeniach o stanie majątkowym osób pełniących funkcje organów Policji są publikowane, bez ich zgody, na właściwych stronach Biuletynu Informacji Publicznej, z wyłączeniem danych dotyczących daty i miejsca urodzenia, numeru PESEL, miejsca zamieszkania i położenia nieruchomości.

8. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, tryb postępowania w sprawach oświadczeń o stanie majątkowym, sposób analizy ich zgodności ze stanem faktycznym, a także wzór oświadczenia o stanie majątkowym oraz tryb publikowania oświadczeń, o których mowa w ust. 7, uwzględniając zakres danych objętych oświadczeniem o stanie majątkowym.

Art. 62a. Policjant jest obowiązany poinformować przełożonego właściwego w sprawach osobowych o podjęciu przez małżonka lub osoby pozostające z nim we wspólnym gospodarstwie domowym zatrudnienia lub innych czynności zarobkowych w podmiotach świadczących usługi detektywistyczne lub ochrony osób i mienia oraz o objęciu w nich akcji lub udziałów, a także o fakcie bycia wykonawcą w rozumieniu ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1129 i 1598) na rzecz organów i jednostek nadzorowanych i podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych, w terminie 14 dni od dnia powzięcia informacji o tym zdarzeniu.

Art. 63. 1. Policjant nie może być członkiem partii politycznej.

2. Z chwilą przyjęcia policjanta do służby ustaje jego dotychczasowe członkostwo w partii politycznej.

3. Policjant jest obowiązany poinformować przełożonego o przynależności do stowarzyszeń krajowych działających poza służbą.

4. Przynależność do organizacji lub stowarzyszeń zagranicznych albo międzynarodowych wymaga zezwolenia Komendanta Głównego Policji lub upoważnionego przez niego przełożonego.

Art. 64. Policjant jest obowiązany powiadomić swojego bezpośredniego przełożonego o planowanym wyjeździe zagranicznym, poza obszar Unii Europejskiej, na więcej niż 3 dni.

Art. 65. (uchylony)

Art. 66. 1. Policjant podczas lub w związku z pełnieniem obowiązków służbowych korzysta z ochrony przewidzianej w Kodeksie karnym dla funkcjonariuszy publicznych.

2. Z ochrony przewidzianej w Kodeksie karnym dla funkcjonariuszy publicznych podczas lub w związku z pełnieniem obowiązków służbowych korzysta również policjant, który poza czasem służby działa na rzecz:

- 1) zapobieżenia zagrożeniu dla życia lub zdrowia ludzkiego;
- 2) przywrócenia bezpieczeństwa i porządku publicznego;
- 3) ujęcia sprawcy czynu zabronionego.

Art. 66a.²²⁾ 1. Policjantowi przysługuje zwrot kosztów poniesionych na ochronę prawną, jeżeli wszczęte przeciwko niemu postępowanie karne o przestępstwo popełnione w związku z wykonywaniem czynności służbowych zostanie zakończone prawomocnym orzeczeniem o umorzeniu postępowania z powodu braku ustawowych znamion czynu zabronionego lub niepełnienia przestępstwa albo wyrokiem uniewinniającym.

2. Zwrot kosztów poniesionych na ochronę prawną następuje ze środków budżetowych Policji, na wniosek policjanta, w wysokości faktycznie poniesionych kosztów, nie wyższej niż czterokrotność przeciętnego uposażenia policjantów, o którym mowa w art. 99 ust. 3, obowiązującego w roku poprzedzającym dzień złożenia wniosku.

3. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, kierując się dobrem służby, Komendant Główny Policji może zapewnić policjantowi, przeciwko któremu wszczęto postępowanie karne o przestępstwo popełnione w związku z wykonywaniem czynności służbowych, ochronę prawną jeszcze przed zakończeniem tego postępowania. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio. Poniesione przez Policję koszty ochrony prawnej nie podlegają zwrotowi przez policjanta, niezależnie od wyniku postępowania karnego.

Art. 66b.²²⁾ 1. Policjantowi pokrzywdzonemu przestępstwem, o którym mowa w art. 222, art. 223 lub art. 226 Kodeksu karnego, w związku z wykonywaniem czynności służbowych przysługuje, na jego wniosek, bezpłatna ochrona prawna w postępowaniu karnym, w którym uczestniczy w charakterze pokrzywdzonego lub oskarżyciela posiłkowego.

2. Ochronę prawną, o której mowa w ust. 1, zapewnia jednostka organizacyjna Policji, w której policjant pokrzywdzony przestępstwem pełni służbę, a jeżeli jednostka ta nie ma zapewnionej obsługi prawnej realizowanej przez radców prawnych lub adwokatów, ochronę prawną zapewnia właściwa miejscowo komenda wojewódzka Policji albo Komenda Stołeczna Policji.

3. W przypadku braku możliwości zapewniania ochrony prawnej przez jednostkę organizacyjną Policji, o której mowa w ust. 2, policjantowi przysługuje zwrot kosztów ochrony prawnej, o której mowa w ust. 1, w wysokości faktycznie poniesionych kosztów, nie wyższej niż czterokrotność przeciętnego uposażenia policjantów, o którym mowa w art. 99 ust. 3, obowiązującego w roku poprzedzającym dzień złożenia wniosku.

4. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, tryb postępowania oraz sposób dokumentowania przez policjanta kosztów poniesionych na ochronę prawną w przypadkach, o których mowa w ust. 3 oraz w art. 66a ust. 1 i 3, a także podmioty właściwe w sprawie zwrotu kosztów ochrony prawnej, o których mowa w ust. 3 i w art. 66a ust. 2, kierując się koniecznością korzystania przez policjanta z ochrony prawnej na wysokim poziomie, a także szybkiego zwrotu kosztów poniesionych przez policjanta na ochronę prawną.

Art. 66c.²²⁾ Ochrona prawna, o której mowa w art. 66a i art. 66b, przysługuje również policjantowi oddelegowanemu do wykonywania zadań służbowych poza Policję, na jego wniosek, w przypadku gdy postępowanie karne, o którym mowa w art. 66a ust. 1 lub art. 66b ust. 1, zostało wszczęte w związku z wykonywaniem przez niego czynności służbowych w ramach podjętej interwencji w znaczeniu, o którym mowa w art. 15 ust. 7c.

²²⁾ Dodany przez art. 1 pkt 9 ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

Art. 67. 1. Policjanci mogą zrzeszać się w związkach zawodowych, z tym że nie przysługuje im prawo do strajku.

2. Przepisy ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 263 oraz z 2021 r. poz. 1666) stosuje się odpowiednio, z tym że:

- 1) określone w przepisach prawa uprawnienia w sprawach indywidualnych przysługują zakładowej organizacji związkowej, jeżeli jej członkiem jest co najmniej jeden policjant inny niż ten, którego w danej sprawie reprezentuje zakładowa organizacja związkowa;
- 2) uprawnienie, o którym mowa w art. 19 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych, przysługuje związkowi zawodowemu, którego terytorialny zakres działania obejmuje co najmniej obszar terytorialnego działania komendanta wojewódzkiego Policji;
- 3) policjant może być członkiem międzyzakładowej organizacji związkowej, której zakresem działania objęte są wyłącznie jednostki organizacyjne Policji.

3. W przypadku realizacji określonych w przepisach prawa uprawnień w sprawach indywidualnych zakładowa organizacja związkowa niezwłocznie informuje właściwego komendanta Policji o spełnieniu warunku, o którym mowa w ust. 2 pkt 1.

4. Związek zawodowy, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, mający zamiar korzystać z uprawnienia, o którym mowa w art. 19 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych, informuje o tym zamiarze Komendanta Głównego Policji.

5. Szczegółowe zasady współdziałania związku zawodowego z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych, Komendantem Głównym Policji oraz właściwymi komendantami Policji określa statut tego związku zarejestrowany w sądzie lub porozumienie zawarte z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych lub właściwym komendantem Policji.

6. Policjant pełniący służbę na stanowisku, dla którego ustawa przewiduje powołanie, a także policjant mianowany na stanowisko dyrektora komórki organizacyjnej, zastępcy dyrektora komórki organizacyjnej albo naczelnika, nie może pełnić funkcji w związkach zawodowych oraz nie podlega ochronie, o której mowa w art. 32 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych.

Art. 68. (uchylony)

Art. 69. (uchylony)

Art. 69a. 1. Jeżeli policjant zwolniony ze służby nie spełnia warunków do nabycia prawa do emerytury policyjnej lub policyjnej renty inwalidzkiej, od uposażenia wypłaconego policjantowi po dniu 31 grudnia 1998 r. do dnia zwolnienia ze służby, od którego nie odprowadzono składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, przekazuje się do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych składek za ten okres przewidziane w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.

2. Przez uposażenie stanowiące podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, o którym mowa w ust. 1, rozumie się:

- 1) kwotę najniższego wynagrodzenia ustalaną na podstawie odrębnych przepisów – za okres służby kandydackiej przed dniem 1 stycznia 2003 r.;
- 2) kwotę minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w grudniu roku poprzedniego, ustalonego na podstawie odrębnych przepisów – za okres służby kandydackiej po dniu 31 grudnia 2002 r.;
- 3) uposażenie zasadnicze, dodatki do uposażenia, nagrody roczne i uznaniowe oraz dodatkowe wynagrodzenie wypłacane na podstawie art. 112, odpowiednio przeliczone zgodnie z art. 110 ustawy, o której mowa w ust. 1 – za pozostałe okresy służby.

3. Składki przekazuje się również w przypadku, gdy policjant spełnia jedynie warunki do nabycia prawa do policyjnej renty inwalidzkiej. Przekazanie składek następuje na wniosek policjanta.

4. Składki podlegają waloryzacji wskaźnikiem waloryzacji składek określonym na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

5. Przy obliczaniu kwoty należnych składek, waloryzowanych na podstawie ust. 4, stosuje się odpowiednio art. 19 ust. 1 i art. 22 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

6. Przepisy ust. 1–5 stosuje się również do funkcjonariusza, który pozostawał w służbie przed dniem 2 stycznia 1999 r., jeżeli po zwolnieniu ze służby, pomimo spełnienia warunków do nabycia prawa do emerytury policyjnej, zgłosił wniosek o przyznanie emerytury z tytułu podlegania ubezpieczeniom społecznym.

7. W przypadku, o którym mowa w ust. 6, kwotę należnych, zwaloryzowanych składek przekazuje się niezwłocznie na podstawie zawiadomienia przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych o ustaleniu funkcjonariuszowi prawa do emerytury przewidzianej w przepisach, o których mowa w ust. 4.

8. Kwota należnych, zwaloryzowanych składek stanowi przychody Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

9. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego, określi, w drodze rozporządzenia, tryb i terminy przekazywania do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych składek, o których mowa w ust. 1, 3, 4 i 7, oraz jednostki do tego właściwe, mając na uwadze konieczność zapewnienia prawidłowego i niezwłocznego wykonywania czynności związanych z przekazywaniem tych składek.

Art. 70. 1. Policjant otrzymuje bezpłatne umundurowanie.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, określi, w drodze rozporządzenia, wysokość i warunki przyznawania równoważnika pieniężnego w zamian za umundurowanie, uwzględniając:

- 1) elementy umundurowania stanowiące podstawę do określenia wysokości równoważnika;
- 2) sposób ustalania wysokości równoważnika;
- 3) tryb i przypadki przyznawania, zwrotu i zawieszania wypłaty równoważnika;
- 4) terminy wypłacania lub zwrotu równoważnika.

Art. 71. 1. Jednostki i komórki organizacyjne Policji oraz policjanci otrzymują wyposażenie niezbędne do wykonywania czynności służbowych.

2. Normy wyposażenia, o którym mowa w ust. 1, szczególnie zasady jego przyznawania i użytkowania określa Komendant Główny Policji.

Art. 71a. 1. Za stan bezpieczeństwa i higieny służby w stosunku do podległych policjantów odpowiadają Komendant Główny Policji, Komendant CBŚP, Komendant BSWP, komendanci wojewódzcy Policji, Komendant Stołeczny Policji, komendanci powiatowi (miejscy) Policji, komendanci rejonowi Policji, dyrektor instytutu badawczego, Komendant Wyższej Szkoły Policji i komendanci szkół policyjnych.

2. W przypadku policjantów odbywających szkolenia zawodowe lub doskonalenie zawodowe centralne w Policji za stan bezpieczeństwa i higieny służby odpowiadają Komendant Wyższej Szkoły Policji, komendanci szkół policyjnych i kierownik ośrodka szkolenia Policji, realizując obowiązki, o których mowa w art. 207 § 2 pkt 1–6, art. 207¹, art. 209¹ § 1–3, art. 209², art. 214, art. 215, art. 237⁴ i art. 237⁶ ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1320 oraz z 2021 r. poz. 1162), zwanej dalej „Kodeksem pracy”.

3. Za pracodawcę, w rozumieniu przepisów działu dziesiątego Kodeksu pracy, a także przepisów wykonawczych wydanych na jego podstawie, w stosunku do podległych policjantów uważa się przełożonych wymienionych w ust. 1.

4. Za osobę kierującą pracownikami, w rozumieniu przepisów działu dziesiątego Kodeksu pracy, a także przepisów wykonawczych wydanych na jego podstawie, uważa się policjanta pełniącego służbę lub wykonującego obowiązki na stanowisku kierowniczym.

5. Policjant jest obowiązany do przestrzegania przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny służby.

6. W sprawach bezpieczeństwa i higieny służby stosuje się odpowiednio przepisy działu dziesiątego Kodeksu pracy, a także przepisy wykonawcze wydane na jego podstawie, z wyłączeniem przepisów art. 207 § 2 pkt 7, art. 209¹ § 4, art. 228 § 1 i 2, art. 229 § 1–1², 4a i 8 w zakresie niedotyczącym wskazówek metodycznych w sprawie przeprowadzania badań profilaktycznych pracowników oraz dokumentowania i kontroli badań okresowych i kontrolnych, art. 230 § 2, art. 232, art. 234 § 1–3¹, art. 235–235², art. 237–237², art. 237⁷ § 1 pkt 1 i § 2–4, art. 237⁸ § 1, art. 237⁹ § 3, art. 237¹¹ § 4 oraz art. 237^{11a} § 4.

7. Przepisów art. 209², art. 209³, art. 210 § 1–5 i art. 226 oraz przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 210 § 6 Kodeksu pracy nie stosuje się do wykonywanych przez policjanta zadań określonych w:

- 1) art. 1 ust. 2 pkt 1–4 oraz 6;
- 2) art. 1 ust. 2 pkt 7 i ust. 3, jeżeli charakter tych działań ma związek z zadaniami określonymi w pkt 1.

8. W czasie wykonywania zadań, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1 i 3a, w okolicznościach uzasadnionych stanem wyższej konieczności, policjant służby kontrterrorystycznej może odstąpić od przestrzegania przepisów oraz zasad bezpieczeństwa i higieny służby, z zachowaniem dostępnych w danych warunkach zabezpieczeń, jeżeli w jego ocenie, dokonanej w miejscu i czasie wykonywania zadania, istnieje prawdopodobieństwo uratowania życia ludzkiego lub odwrócenia zagrożenia godzącego w bezpieczeństwo państwa.

9. Za przygotowanie i zapewnienie właściwych warunków bezpieczeństwa i higieny służby w trakcie realizacji szkolenia zawodowego lub doskonalenia zawodowego, w szczególności prowadzonych z użyciem środków przymusu bezpośredniego, środków ochrony indywidualnej lub broni palnej, odpowiedzialni są odpowiednio: Komendant Główny Policji, Komendant CBŚP, Komendant BSWP, komendanci wojewódzcy Policji, Komendant Stołeczny Policji, komendanci powiatowi (miejscy) Policji, komendanci rejonowi Policji, dyrektor instytutu badawczego, Komendant Wyższej Szkoły Policji i komendanci szkół policyjnych.

10. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki bezpieczeństwa i higieny służby w trakcie realizacji szkolenia lub doskonalenia, o których mowa w ust. 9, oraz szczegółowe warunki uczestnictwa w tym szkoleniu lub doskonaleniu, uwzględniając konieczność właściwego ich przygotowania oraz właściwość i specyfikę służby w Policji.

Art. 71b. 1. W celu ustalenia zdolności do wykonywania zadań na zajmowanym stanowisku służbowym policjant jest obowiązany poddać się badaniom okresowym lub kontrolnym w terminie wskazanym w skierowaniu na takie badanie.

2. Skierowanie na badanie okresowe lub kontrolne zawiera w szczególności imię i nazwisko, numer PESEL, adres zamieszkania, stanowisko służbowe policjanta kierowanego na badanie oraz opis warunków pełnienia służby występujących na zajmowanym stanowisku służbowym, w tym czynników szkodliwych lub uciążliwych, o których mowa w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 229 § 8 Kodeksu pracy, i innych wynikających z warunków pełnienia służby.

3. Na pierwsze badanie okresowe policjant jest kierowany w terminie 3 lat od dnia przyjęcia do służby.

4. Rodzaj, zakres i częstotliwość badań okresowych są uzależnione od rodzaju pełnionej służby i wieku policjanta.

5. Lekarz przeprowadzający badanie okresowe lub kontrolne, w celu uwzględnienia wszystkich czynników szkodliwych lub uciążliwych i innych wynikających z warunków pełnienia służby wskazanych w skierowaniu na badanie, może poszerzyć jego zakres o dodatkowe badania lekarskie, konsultacje u lekarzy specjalistów lub badania diagnostyczne, a także wyznaczyć termin następnego badania okresowego krótszy niż określony w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie ust. 18, jeżeli stwierdzi, że jest to niezbędne dla ustalenia zdolności do wykonywania zadań na zajmowanym stanowisku służbowym. Badania i konsultacje stanowią część badania okresowego lub kontrolnego.

6. W przypadku, o którym mowa w ust. 5, lekarz wykorzystuje wskazówki metodyczne w sprawie przeprowadzania badań profilaktycznych pracowników określone w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 229 § 8 Kodeksu pracy.

7. Policjanta kieruje się na badanie okresowe w przypadku przeniesienia go na stanowisko służbowe, na którym występują czynniki szkodliwe lub uciążliwe i inne wynikające z warunków pełnienia służby, inne niż występujące na dotychczas zajmowanym stanowisku służbowym, z uwzględnieniem terminu określonego w ust. 3.

8. Badania okresowe i kontrolne są wykonywane na podstawie skierowania na badanie wystawionego przez:

- 1) przełożonych, o których mowa w art. 71a ust. 1, lub upoważnione przez nich osoby;
- 2) ministra właściwego do spraw wewnętrznych lub upoważnioną przez niego osobę w stosunku do Komendanta Głównego Policji, I Zastępcy Komendanta Głównego Policji oraz zastępców Komendanta Głównego Policji.

9. Skierowanie na badanie:

- 1) kontrolne – wystawia się najpóźniej w dniu zgłoszenia się policjanta do służby,
  - 2) okresowe – wystawia się nie później niż w terminie 30 dni przed upływem ważności orzeczenia lekarskiego
- w 3 egzemplarzach, z których jeden przeznaczony jest dla policjanta kierowanego na badanie.

10. Badania okresowe i kontrolne kończą się orzeczeniem lekarskim stwierdzającym:

- 1) brak przeciwwskazań zdrowotnych do służby na określonym stanowisku służbowym,
  - 2) istnienie przeciwwskazań zdrowotnych do służby na określonym stanowisku służbowym
- w warunkach służby opisanych w skierowaniu na badanie.

11. Od orzeczenia lekarskiego policjantowi i przełożonym, o których mowa w art. 71a ust. 1, przysługuje odwołanie w terminie 7 dni od dnia otrzymania orzeczenia.

12. Odwołanie od orzeczenia lekarskiego wraz z uzasadnieniem wnosi się na piśmie za pośrednictwem lekarza, który wydał to orzeczenie, do:

- 1) wojewódzkiego ośrodka medycyny pracy właściwego ze względu na miejsce pełnienia służby policjanta;
- 2) instytutu badawczego w dziedzinie medycyny pracy lub Uniwersyteckiego Centrum Medycyny Morskiej i Tropikalnej w Gdyni, jeżeli odwołanie dotyczy orzeczenia lekarskiego wydanego przez lekarza zatrudnionego w wojewódzkim ośrodku medycyny pracy.

13. Lekarz, za którego pośrednictwem jest składane odwołanie, w terminie 7 dni od dnia otrzymania odwołania wraz z uzasadnieniem przekazuje je wraz z dokumentacją stanowiącą podstawę wydanego orzeczenia lekarskiego do właściwego podmiotu, o którym mowa w ust. 12.

14. Badanie w trybie odwołania przeprowadza w terminie 14 dni od dnia otrzymania odwołania właściwy podmiot, o którym mowa w ust. 12.

15. Orzeczenie lekarskie wydane w trybie odwołania jest ostateczne.

16. Badania okresowe i kontrolne podlegają dokumentowaniu i kontroli w sposób określony w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 229 § 8 Kodeksu pracy.

17. Kontrolę badań okresowych i kontrolnych wykonują podmioty, o których mowa w ust. 12.

18. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) rodzaj, zakres i częstotliwość badań okresowych, uwzględniając rodzaj pełnionej służby i wiek policjanta;
- 2) wzór skierowania na badanie okresowe lub kontrolne, uwzględniając konieczność zamieszczenia w tym wzorze informacji niezbędnych do jednoznacznego ustalenia zakresu badań;
- 3) wzór orzeczenia lekarskiego, uwzględniając jednolitość informacji znajdujących się w orzeczeniu.

Art. 71c. 1. Policjant w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny służby podlega następującym szkoleniom:

- 1) wstępnemu ogólnemu;
- 2) wstępnemu na stanowisku służby;
- 3) okresowemu.

2. Szkoleniu wstępnemu ogólnemu podlega wyłącznie policjant nowo przyjęty do służby w Policji.

3. Szkoleniu wstępnemu na stanowisku służby podlega policjant w przypadku zmiany:

- 1) jednostki organizacyjnej Policji;
- 2) stanowiska służbowego, w związku z którym zmieniają się czynniki szkodliwe lub uciążliwe, lub inne czynniki wynikające z warunków pełnienia służby.

4. Ukończenie szkolenia zawodowego podstawowego, o którym mowa w art. 34 ust. 3 pkt 1, jest równoznaczne z odbyciem pierwszego szkolenia wstępnego na stanowisku służby.

5. Szkoleniu okresowemu podlega policjant oraz policjant pełniący służbę na stanowisku kierowniczym – nie rzadziej niż raz na 5 lat, a w przypadku służby na stanowisku służbowym, na którym występują warunki szczególnie uciążliwe lub szkodliwe dla zdrowia – nie rzadziej niż raz na 3 lata.

6. Szkolenie okresowe przełożonego, o którym mowa w art. 71a ust. 1, oraz policjanta pełniącego służbę na stanowisku kierowniczym zawiera tematykę z zakresu bezpieczeństwa i higieny służby oraz bezpieczeństwa i higieny pracy.

Art. 71d. W przypadku policjantów delegowanych do czasowego pełnienia służby w innej jednostce organizacyjnej Policji lub w innej miejscowości przełożony w jednostce, do której policjant został delegowany, realizuje w stosunku do niego zadania, o których mowa w art. 71a–71c.

Art. 72.²³⁾ 1. Policjantowi w czasie pełnienia służby przysługuje bezpłatnie wyżywienie w naturze, jeżeli rodzaj i warunki służby lub właściwości lub miejsce jej pełnienia uzasadniają przyznanie wyżywienia w naturze, albo świadczenie pieniężne w zamian za wyżywienie.

---

²³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 10 ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

2. Wyżywienie w naturze przysługuje policjantowi:

- 1) pełniącemu służbę w systemie skoszarowanym;
- 2) biorącemu udział w szkoleniach lub ćwiczeniach z zakresu systemu obronnego kraju, działań antyterrorystycznych lub zarządzania kryzysowego, jeżeli trwają one w sposób ciągły powyżej 8 godzin;
- 3) biorącemu udział w akcjach ochrony porządku publicznego, zapobiegania skutkom klęsk żywiołowych lub usuwania ich skutków oraz w działaniach porządkowych podczas akcji ratowniczych przy likwidacji skutków klęsk żywiołowych, trwających ponad 8 godzin, a w przypadku akcji w miejscu stałego pełnienia służby – w warunkach powodujących konieczność pełnienia służby przez okres powyżej 10 godzin;
- 4) który w przypadku zaistnienia poważnego zagrożenia porządku publicznego bierze bezpośredni udział w działaniach porządkowych lub wchodzi w skład sił wyznaczonych do tych działań i przebywa na terenie objętym tymi działaniami;
- 5) w innych uzasadnionych przypadkach.

3. Wyżywienie w naturze przysługuje policjantowi na podstawie normy wyżywienia, którą stanowi wartość energetyczna, odżywcza i pieniężna produktów żywnościowych przysługujących policjantowi w określonych przypadkach. W razie zwiększonego zapotrzebowania na wartość energetyczną i odżywczą ze względu na rodzaj i warunki służby lub właściwości lub miejsce jej pełnienia norma może zostać uzupełniona.

4. Normy wyżywienia mogą być realizowane w formie suchego prowiantu, gotowych pakietów żywnościowych, lub posiłków sporządzanych przez zewnętrzne podmioty gastronomiczne, w sytuacji gdy zorganizowanie wyżywienia w postaci posiłków sporządzanych w punktach żywienia Policji nie jest możliwe albo gdy rodzaj i warunki pełnionej służby wymagają tego rodzaju wyżywienia. W przypadku realizacji wyżywienia w formie gotowych pakietów żywnościowych lub w formie posiłków sporządzanych przez zewnętrzne podmioty gastronomiczne normę wyżywienia podwyższa się o koszty zapewnienia wyżywienia.

5. W przypadku wyżywienia w naturze należy się kierować zasadami racjonalnego żywienia, w granicach obowiązujących wartości energetycznych, odżywczych i pieniężnych produktów żywnościowych określonych dla poszczególnych norm wyżywienia.

6. Policjant otrzymuje świadczenie pieniężne w zamian za wyżywienie w przypadku:

- 1) pełnienia w okresie od dnia 1 listopada do dnia 31 marca służby na wolnym powietrzu przez co najmniej 4 godziny dziennie albo
- 2) gdy rodzaj i warunki pełnienia służby lub względy techniczne lub organizacyjne uniemożliwiają korzystanie z wyżywienia przysługującego temu policjantowi w naturze, albo
- 3) braku możliwości zapewnienia policjantowi bezpłatnego wyżywienia w naturze z powodów zdrowotnych, udokumentowanych zaświadczeniem lekarskim.

7. Świadczenie pieniężne w zamian za wyżywienie podwyższa się:

- 1) gdy rodzaj i warunki pełnienia służby lub względy techniczne lub organizacyjne uniemożliwiają korzystanie z wyżywienia przysługującego w naturze policjantowi:
  - a) który jest słuchaczem Wyższej Szkoły Policji, szkoły policyjnej lub ośrodka szkolenia na kursie stacjonarnym,
  - b) w służbie kandydackiej;
- 2) w służbie kandydackiej przebywającemu na urlopie lub pełnodobowej przepustce;
- 3) w przypadku skierowania policjanta zaliczonego do personelu latającego do wykonywania lotów poza miejsce stałej dyslokacji na czas powyżej 8 godzin.

8. Policjant, któremu przysługuje wyżywienie w naturze lub świadczenie pieniężne w zamian za wyżywienie z kilku tytułów, otrzymuje wyżywienie w naturze albo świadczenie pieniężne w zamian za wyżywienie tylko z jednego tytułu według najkorzystniejszej dla niego normy wyżywienia, z wyłączeniem przypadków, w których policjant uczestniczy w uroczystym posiłku organizowanym w punkcie żywienia Policji.

9. Policjantowi, który zrezygnował z przysługującego mu wyżywienia w naturze, nie przysługuje świadczenie pieniężne w zamian za wyżywienie ani dieta na pokrycie zwiększonych kosztów wyżywienia, z wyjątkiem rezygnacji z wyżywienia w naturze z powodów zdrowotnych, udokumentowanych zaświadczeniem lekarskim w sytuacji braku możliwości zapewnienia policjantowi bezpłatnie wyżywienia w naturze.

10. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) rodzaje norm wyżywienia oraz ich wartość pieniężną,
- 2) średnie wartości energetyczne i odżywcze produktów żywnościowych objętych poszczególnymi normami,
- 3) przypadki przyznawania poszczególnych norm wyżywienia,
- 4) przypadki, w których normy wyżywienia mogą zostać uzupełnione, oraz wartość pieniężną uzupełnienia,
- 5) wartości świadczenia pieniężnego w zamian za wyżywienie oraz wymiar jego podwyższania, a także jednostkę organizacyjną Policji właściwą do jego wypłacania i terminy jego wypłaty

– uwzględniając zasady racjonalnego żywienia, adekwatność środków finansowych służących zapewnieniu policjantom wyżywienia w naturze względem realnej wartości wyżywienia, przyporządkowanie norm wyżywienia do przypadków, w których policjantowi przysługuje wyżywienie w naturze, wskazanych w ust. 2, rozróżnienie przypadków wypłacania świadczenia pieniężnego w zamian za wyżywienie oraz mając na względzie właściwe warunki pełnienia służby.

Art. 72a.²⁴⁾ Napoje w naturze, w ilości zaspokajającej potrzeby policjanta, przysługują w czasie pełnienia służby, w przypadkach i na warunkach określonych w art. 232 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy oraz w przepisach wykonawczych wydanych na jego podstawie.

Art. 73. 1. Policjantowi i członkom jego rodziny przysługuje raz w roku prawo przejazdu na koszt właściwego organu Policji środkami publicznego transportu zbiorowego do jednej z obranych przez siebie miejscowości w kraju i z powrotem.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, warunki korzystania przez policjanta z prawa, o którym mowa w ust. 1, uwzględniając sposób rozliczania kosztów przejazdu.

3. W razie niewykorzystania przysługującego przejazdu osoba uprawniona otrzymuje zryczałtowany równoważnik pieniężny.

4. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, warunki przyznania równoważnika pieniężnego, o którym mowa w ust. 3, uwzględniając sposób ustalania wysokości równoważnika i rozliczania niewykorzystanego przez policjanta przejazdu.

5. Zwrot kosztów przejazdu lub zryczałtowany równoważnik pieniężny, o których mowa w ust. 1 i 3, nie przysługują policjantowi w roku kalendarzowym, w którym wykupiono uprawnienia do bezpłatnych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego na podstawie odrębnych przepisów.

6. Osobom, o których mowa w ust. 1, mogą być przyznawane także inne świadczenia socjalne i bytowe.

7. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego, określi, w drodze rozporządzenia, rodzaj i zakres świadczeń, o których mowa w ust. 6, uwzględniając warunki korzystania z tych świadczeń, sposób ich realizacji, a w przypadku świadczeń finansowych – ich wysokość, sposób obliczania, terminy rozliczeń oraz terminy wypłaty.

Art. 74. (uchylony)

Art. 75. (pominięty)

Art. 76. (pominięty)

Art. 77. 1. Za członków rodziny policjanta uprawnionych do świadczeń przewidzianych w art. 73, 75 i 76 uważa się małżonka i dzieci.

2. Za dzieci uważa się dzieci własne, dzieci małżonka, dzieci przysposobione i dzieci przyjęte na wychowanie, które:

- 1) nie przekroczyły 18 roku życia, a w razie uczęszczania do szkoły – 24 lat albo 25 lat, jeżeli odbywają studia w szkole wyższej, a ukończenie 24 lat przypada na ostatni lub przedostatni rok studiów, albo
- 2) stały się *inwalidami I*²⁵⁾ lub *II grupy*²⁶⁾ przed osiągnięciem wieku określonego w pkt 1.

²⁴⁾ Dodany przez art. 1 pkt 11 ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

²⁵⁾ Obecnie całkowicie niezdolne do pracy oraz niezdolne do samodzielnej egzystencji, na podstawie art. 10 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 28 czerwca 1996 r. o zmianie niektórych ustaw o zaopatrzeniu emerytalnym i o ubezpieczeniu społecznym (Dz. U. poz. 461), która weszła w życie z dniem 1 września 1997 r.

²⁶⁾ Obecnie całkowicie niezdolne do pracy, na podstawie art. 10 ust. 2 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 25.

Art. 78. Okres służby policjanta traktuje się jako pracę w szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów o *zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin*²⁷⁾.

Art. 79. 1. Policjantowi przysługują uprawnienia pracownika związane z rodzicielstwem określone w Kodeksie pracy, jeżeli przepisy niniejszej ustawy nie stanowią inaczej. Jeżeli oboje rodzice lub opiekunowie są funkcjonariuszami, z uprawnień może korzystać tylko jedno z nich.

2. Policjantowi nie przysługuje prawo złożenia wniosku o obniżenie wymiaru czasu służby w okresie, w którym mógłby korzystać z urlopu wychowawczego.

Art. 79a. Jeżeli zachodzi konieczność zastępstwa policjanta w czasie jego nieobecności w służbie w związku z przebywaniem na urlopie macierzyńskim, urlopie na warunkach urlopu macierzyńskiego, urlopie ojcowskim, urlopie rodzicielskim lub urlopie wychowawczym, można w tym celu zatrudnić pracownika na podstawie umowy o pracę na czas określony, obejmujący czas tej nieobecności.

Art. 80. 1.²⁸⁾ Policjantowi, który po zwolnieniu ze służby w Policji podjął pracę, okres tej służby wlicza się do okresu zatrudnienia w zakresie wszelkich uprawnień wynikających z prawa pracy.

2. (uchylony)²⁹⁾

3. (uchylony)²⁹⁾

4.³⁰⁾ Przepisu ust. 1 nie stosuje się do policjanta zwolnionego ze służby na podstawie art. 41 ust. 1 pkt 3, 4 i 4a.

Art. 81. 1. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, szczególne prawa i obowiązki oraz przebieg służby policjantów, uwzględniając właściwości i specyfikę służby w jednostkach organizacyjnych Policji, tryb nawiązywania, zmiany i rozwiązywania stosunku służbowego policjanta, zadania kierowników komórek organizacyjnych właściwych w sprawach osobowych, treść rozkazów personalnych o mianowaniu policjanta na dane stanowisko służbowe lub o zwolnieniu policjanta ze służby, tryb wydawania świadectwa służby i opinii o służbie policjanta, ich wzory, termin żądania sprostowania świadectwa i opinii oraz termin dokonania takiego sprostowania.

2. Sposób pełnienia służby policjantów określają zarządzenia, regulaminy i rozkazy Komendanta Głównego Policji.

Art. 82. 1. Policjantowi przysługuje prawo do corocznego płatnego urlopu wypoczynkowego w wymiarze 26 dni roboczych.

2. Policjant uzyskuje prawo do pierwszego urlopu z upływem 6 miesięcy służby w wymiarze połowy urlopu przysługującego po roku służby.

3. Prawo do urlopu w pełnym wymiarze policjant nabywa z upływem roku służby. Do tego urlopu wlicza się urlop, o którym mowa w ust. 2.

Art. 83. 1. Policjanta można odwołać z urlopu wypoczynkowego z ważnych względów służbowych, a także wstrzymać udzielenie mu urlopu w całości lub w części. Termin urlopu może być także przesunięty na wniosek policjanta, umotywowany ważnymi względami.

2. Policjantowi odwołanemu z urlopu przysługuje zwrot kosztów przejazdu według norm ustalonych w przepisach o należnościach służbowych w przypadkach przeniesienia lub oddelegowania, jak również innych kosztów.

2a. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, tryb zwrotu kosztów przejazdu i innych poniesionych kosztów przysługujących policjantowi w razie odwołania z urlopu, z uwzględnieniem norm określonych dla przenoszonych lub delegowanych policjantów, udokumentowanych opłat dokonanych przez policjanta, a które nie zostały wykorzystane w związku z odwołaniem z urlopu, jak również opłat poniesionych na członków rodziny, o których mowa w art. 77, jeżeli odwołanie policjanta z urlopu spowodowało także ich powrót.

3. Odwołanie policjanta z urlopu ze względów służbowych wymaga zgody przełożonego.

4. Policjantowi, który nie wykorzystał urlopu w danym roku kalendarzowym, urlopu tego należy udzielić w ciągu pierwszych 3 miesięcy następnego roku.

²⁷⁾ Obecnie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, na podstawie art. 192 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 291, 353, 794 i 1621), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 1999 r.

²⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 12 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

²⁹⁾ Przez art. 1 pkt 12 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

³⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 12 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

Art. 83a. 1. Policjantowi posiadającemu status weterana poszkodowanego przysługuje prawo do corocznego płatnego dodatkowego urlopu wypoczynkowego w wymiarze 5 dni roboczych.

2. Prawo do urlopu, o którym mowa w ust. 1, nie przysługuje policjantowi posiadającemu status weterana poszkodowanego uprawnionemu do urlopu wypoczynkowego i urlopów dodatkowych, z wyłączeniem urlopu dodatkowego z tytułu pełnienia służby w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia, w wymiarze przekraczającym 26 dni roboczych.

3. Prawo do pierwszego urlopu, o którym mowa w ust. 1, powstaje z dniem, w którym decyzja administracyjna o przyznaniu statusu weterana poszkodowanego stała się ostateczna, przy czym realizacja tego prawa może nastąpić nie wcześniej niż z dniem przedstawienia przez policjanta tej decyzji przełożonemu, o którym mowa w art. 32 ust. 1.

4. Urlop, o którym mowa w ust. 1, wykorzystuje się w całości w roku kalendarzowym, w którym policjant ma do niego prawo, w terminie uzgodnionym z przełożonym policjanta.

5. W zakresie nieuregulowanym w ustawie do urlopu, o którym mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy wydane na podstawie art. 86.

Art. 84. Minister właściwy do spraw wewnętrznych może, w drodze rozporządzenia, wprowadzić płatne urlopy dodatkowe w wymiarze do 13 dni roboczych rocznie dla policjantów, którzy pełnią służbę w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia albo osiągnęli określony wiek lub staż służby, albo gdy jest to uzasadnione szczególnymi właściwościami służby.

Art. 85. Policjantowi można udzielić płatnego urlopu zdrowotnego lub okolicznościowego, a także urlopu bezpłatnego z ważnych przyczyn.

Art. 86. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady przyznawania policjantom urlopów, tryb postępowania w tych sprawach oraz wymiar urlopów, o których mowa w art. 84 i 85, uwzględniając okres służby, wiek policjanta, przypadki warunków szczególnie uciążliwych i szkodliwych dla zdrowia oraz stopnie szkodliwości wpływające na wymiar urlopu dodatkowego.

Art. 87. 1. Policjantowi, który wzorowo wykonuje obowiązki, przejawia inicjatywę w służbie i doskonali kwalifikacje zawodowe, mogą być udzielane wyróżnienia:

- 1) pochwałą;
- 2) krótkoterminowy dodatkowy urlop wypoczynkowy w wymiarze do 10 dni roboczych;
- 3) przyznanie odznaki resortowej;
- 4) przedterminowe mianowanie na wyższy stopień policyjny.

2. Wyróżnienia udziela policjantowi uprawniony przełożony, o którym mowa w art. 32 ust. 1.

3. Wyróżnienia nie udziela się policjantowi:

- 1) ukaranemu karą dyscyplinarną, przed jej zatarciem;
- 2) skazanemu wyrokiem sądu lub w stosunku do którego postępowanie karne zostało warunkowo umorzone, przez okres roku od dnia uprawomocnienia się orzeczenia.

4. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy tryb postępowania przy udzielaniu wyróżnień policjantom, uwzględniając zakres uprawnień przełożonych do udzielania wyróżnień oraz formę udzielania wyróżnień.

Rozdział 8

Mieszkania funkcjonariuszy Policji

Art. 88. 1. Policjantowi w służbie stałej przysługuje prawo do lokalu mieszkalnego w miejscowości, w której pełni służbę, lub w miejscowości pobliskiej, z uwzględnieniem liczby członków rodziny oraz ich uprawnień wynikających z przepisów odrębnych.

2. Policjant w służbie przygotowawczej może otrzymać tymczasową kwaterę.

3. Policjant traci prawo do lokalu mieszkalnego w razie dyscyplinarnego wydalenia ze służby.

4. Miejscowością pobliską, o której mowa w ust. 1, jest miejscowość, z której czas dojazdu do miejsca pełnienia służby i z powrotem środkami publicznego transportu zbiorowego, zgodnie z rozkładem jazdy, łącznie z przesiadkami, nie przekracza w obie strony dwóch godzin, licząc od stacji (przystanku) położonej najbliżej miejsca zamieszkania do stacji (przystanku) położonej najbliżej miejsca pełnienia służby bez uwzględnienia czasu dojazdu do i od stacji (przystanku) w obrębie miejscowości, z której policjant dojeżdża, oraz miejscowości, w której wykonuje obowiązki służbowe.

Art. 89. Członkami rodziny policjanta, których uwzględnia się przy przydziale lokalu mieszkalnego, są pozostający z policjantem we wspólnym gospodarstwie domowym:

- 1) małżonek;
- 2) dzieci (własne lub małżonka, przysposobione lub przyjęte na wychowanie w ramach rodziny zastępczej) pozostające na jego utrzymaniu, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez nie 25 lat życia;
- 3) rodzice policjanta i jego małżonka będący na jego wyłącznym utrzymaniu lub jeżeli ze względu na wiek albo *inwalidztwo*³¹⁾, albo inne okoliczności są niezdolni do wykonywania zatrudnienia; za rodziców uważa się również ojczyma i macochę oraz osoby przysposabiające.

Art. 90. Na lokale mieszkalne dla policjantów przeznaczają się lokale będące w dyspozycji ministra właściwego do spraw wewnętrznych lub podległych mu organów.

Art. 91. 1. Policjantowi przysługuje równoważnik pieniężny za remont zajmowanego lokalu mieszkalnego, z uwzględnieniem liczby członków rodziny oraz ich uprawnień wynikających z przepisów odrębnych.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, określi, w drodze rozporządzenia, wysokość oraz szczegółowe zasady przyznawania, odmowy przyznania, cofania i zwracania równoważnika, o którym mowa w ust. 1, uwzględniając podmioty uprawnione do jego otrzymania, wzory wymaganych dokumentów, organy właściwe do jego przyznawania, odmowy przyznania, wypłaty, cofania albo żądania jego zwrotu oraz sposób postępowania w przypadku wystąpienia zbiegu uprawnień do jego otrzymania.

Art. 92. 1. Policjantowi przysługuje równoważnik pieniężny, jeżeli on sam lub członkowie jego rodziny nie posiadają lokalu mieszkalnego w miejscu pełnienia służby lub w miejscowości pobliskiej.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, określi, w drodze rozporządzenia, wysokość oraz szczegółowe zasady przyznawania, odmowy przyznania, cofania oraz zwracania równoważnika pieniężnego, o którym mowa w ust. 1, uwzględniając podmioty uprawnione do jego otrzymania, sposób ustalania wysokości równoważnika, wzory wymaganych dokumentów, organy właściwe do jego przyznawania, odmowy przyznania, wypłaty, cofania albo żądania jego zwrotu, a także sposób postępowania w przypadku wystąpienia zbiegu uprawnień do jego otrzymania.

Art. 93. 1. Policjantowi, który zajmuje lokal mieszkalny w miejscowości pobliskiej miejsca pełnienia służby, przysługuje zwrot kosztów dojazdu do miejsca pełnienia służby w wysokości ceny biletów za przejazd koleją lub autobusem.

2. Zwrot kosztów, o których mowa w ust. 1, nie przysługuje w roku kalendarzowym, w którym wykupiono uprawnienia do bezpłatnych przejazdów państwowymi środkami komunikacji, na podstawie odrębnych przepisów.

Art. 94. 1. Policjantowi, który nie otrzymał lokalu mieszkalnego na podstawie decyzji administracyjnej o przydziale, przysługuje pomoc finansowa na uzyskanie lokalu mieszkalnego w spółdzielni mieszkaniowej albo domu jednorodzinnego lub lokalu mieszkalnego stanowiącego odrębną nieruchomość.

1a. Osoba, która została skazana prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo umyślne lub przestępstwo skarbowe umyślne, ścigane z oskarżenia publicznego, popełnione w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych i w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej, albo za przestępstwo określone w art. 258 Kodeksu karnego lub wobec której orzeczono prawomocnie środek karny pozbawienia praw publicznych za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, jest obowiązana do zwrotu pomocy finansowej, o której mowa w ust. 1.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, tryb postępowania oraz szczegółowe zasady przyznawania, cofania oraz zwracania pomocy finansowej, o której mowa w ust. 1, uwzględniając przypadki, w których pomoc ta jest przyznawana, cofana lub podlega zwrotowi, jak również sposób obliczania wysokości pomocy finansowej przyznawanej lub orzekanej do zwrotu, a także rodzaje dokumentów wymaganych przy ubieganiu się o przyznanie tej pomocy.

³¹⁾ Obecnie całkowita lub częściowa niezdolność do pracy, na podstawie art. 10 ust. 1 ustawy, o której mowa w odnośniku 25.

Art. 95. 1. Lokalu mieszkalnego na podstawie decyzji administracyjnej nie przydziela się policjantowi:

- 1) w razie skorzystania z pomocy finansowej, o której mowa w art. 94;
- 2) posiadającemu w miejscowości, w której pełni służbę, lub w miejscowości pobliskiej lokal mieszkalny odpowiadający co najmniej przysługującej mu powierzchni mieszkalnej albo dom jednorodzinny lub dom mieszkalno-pensjonatowy;
- 3) którego małżonek posiada lokal mieszkalny lub dom określony w pkt 2;
- 4) w razie zbycia przez niego lub jego małżonka własnościowego prawa do spółdzielczego lokalu mieszkalnego stanowiącego odrębną nieruchomość albo dom, o którym mowa w pkt 2, z wyjątkiem przypadków określonych na podstawie art. 96 ust. 3.

2. Decyzję o opróżnieniu lokalu mieszkalnego, o którym mowa w art. 90, wydaje się, jeżeli policjant:

- 1) podnajmuje albo oddaje do bezpłatnego używania przydzielony lokal lub jego część;
- 2) używa lokal mieszkalny w sposób sprzeczny z umową najmu lub niezgodnie z przeznaczeniem, zaniedbuje obowiązki, dopuszczając do powstania szkód, albo niszczy urządzenia przeznaczone do wspólnego korzystania przez mieszkańców;
- 3) wykracza w sposób rażący lub uporczywy przeciwko porządkowi domowemu, czyniąc uciążliwym korzystanie z innych lokali;
- 4) jest w zwłoce z zapłatą czynszu lub opłat za świadczenia związane z eksploatacją lokalu przez okres co najmniej dwóch pełnych okresów płatności, pomimo uprzedzenia na piśmie o zamiarze wydania decyzji o opróżnieniu lokalu i wyznaczenia dodatkowego, miesięcznego terminu zapłaty zaległych i bieżących należności;
- 5) otrzymał pomoc finansową, o której mowa w art. 94 ust. 1;
- 6) został przeniesiony do pełnienia służby w innej miejscowości i przydzielono mu w tej lub pobliskiej miejscowości następny lokal mieszkalny;
- 7) nie zwolnił, w terminie określonym odrębnymi przepisami, wcześniej przydzielonego lokalu mieszkalnego;
- 8) zrzekł się uprawnień do zajmowanego lokalu mieszkalnego;
- 9) został skazany prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo umyślne lub przestępstwo skarbowe umyślne, ścigane z oskarżenia publicznego, popełnione w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych i w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej, albo za przestępstwo określone w art. 258 Kodeksu karnego lub wobec którego orzeczono prawomocnie środek karny pozbawienia praw publicznych za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe.

3. Decyzję o opróżnieniu lokalu mieszkalnego wydaje się także:

- 1) jeżeli policjantowi lub jego małżonkowi przysługuje tytuł prawny do innego lokalu mieszkalnego, o którym mowa w art. 90; w takim przypadku osobom tym przysługuje prawo wyboru jednego z zajmowanych lokali;
- 2) gdy policjant zwolniony ze służby lub pozostali po policjancie członkowie rodziny zajmują lokal mieszkalny położony w budynku przeznaczonym na cele służbowe lub na terenie obiektu zamkniętego, a osobom tym przydzielono lokal mieszkalny w tej samej lub pobliskiej miejscowości, o powierzchni odpowiadającej przysługującym normom zaludnienia;
- 3) w przypadku zajmowania lokalu mieszkalnego, o którym mowa w art. 90, przez policjanta lub członków jego rodziny albo inne osoby – bez tytułu prawnego.

3a. Decyzję o opróżnieniu lokalu wydaje się również, jeżeli właściciel lokalu wypowiedział stosunek prawny dotyczący lokalu.

4. Decyzję o opróżnieniu lokalu wydaje się w stosunku do wszystkich osób zamieszkałych w tym lokalu.

Art. 96. 1.³²⁾ Policjantowi przeniesionemu do służby w innej miejscowości, który poza miejscem pełnienia służby posiada lokal mieszkalny, dom jednorodzinny lub dom mieszkalno-pensjonatowy, może być przydzielony lokal mieszkalny na podstawie decyzji administracyjnej w nowym miejscu pełnienia służby, jeżeli:

- 1) zwolni zajmowany lokal mieszkalny lub dom;

³²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 13 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

2) zwróci pomoc finansową przyznaną:

- a) na wkład mieszkaniowy lub wkład budowlany w wysokości zwaloryzowanej przez spółdzielnię,
- b) na spłatę innych należności – w wysokości przyznanej.

2. Policjantowi, który skorzystał z pomocy finansowej, może być przydzielony lokal mieszkalny na podstawie decyzji administracyjnej, jeżeli zwolni zajmowany lokal mieszkalny lub dom, o którym mowa w ust. 1, oraz zwróci pomoc finansową na zasadach określonych w tym przepisie.

3. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, tryb przydzielania lokalu mieszkalnego w przypadkach, o których mowa w ust. 1 i 2, szczegółowe zasady zwracania udzielonej pomocy finansowej oraz zwalniania zajmowanych lokali mieszkalnych lub domów określonych w ust. 1, uwzględniając przesłanki uzasadniające przydział lokalu mieszkalnego policjantowi przeniesionemu do służby w innej miejscowości, sposób postępowania w przypadku, gdy policjant ten skorzystał z pomocy finansowej na uzyskanie lokalu mieszkalnego, oraz rodzaje dokumentów potwierdzających zwolnienie przez policjanta lokalu mieszkalnego dotychczas zajmowanego.

4.³³⁾ Policjantowi przeniesionemu z urzędu do służby w innej miejscowości lub innej jednostce organizacyjnej Policji, który nie zwolnił zajmowanego lokalu mieszkalnego lub domu, o którym mowa w ust. 1, można przydzielić tymczasową kwaterę według przysługujących norm, bez uwzględnienia zamieszkałych z nim członków rodziny. Koszty zakwaterowania pokrywane są ze środków budżetowych Policji.

5. Policjant delegowany do czasowego pełnienia służby w innej miejscowości otrzymuje tymczasową kwaterę. Koszty zakwaterowania pokrywa się ze środków budżetu Policji.

Art. 97. 1. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady przydziału i opróżniania oraz normy zaludnienia lokali mieszkalnych, o których mowa w art. 90, a także szczegółowe zasady przydziału lokalu mieszkalnego i tymczasowej kwatery policjantowi, opróżnienia lub zamiany tego lokalu i tymczasowej kwatery, oraz organy właściwe do wydawania decyzji administracyjnych w tych sprawach, wysokość norm zaludnienia i sposób ich ustalania.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa oraz ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, określi, w drodze rozporządzenia, warunki najmu lokali mieszkalnych znajdujących się w budynkach będących własnością Skarbu Państwa pozostających w zarządzie jednostek organizacyjnych Policji, a także sposób obliczania czynszu najmu, prawa i obowiązki najemcy oraz wynajmującego, a także części składowe czynszu najmu i okoliczności wpływające na jego wysokość.

3. Dodatkowe normy zaludnienia określone na podstawie ust. 1, związane z zajmowanym stanowiskiem służbowym lub posiadanym stopniem, stosuje się również przy przydziałach policjantom innych lokali mieszkalnych niż wymienione w art. 90.

4. W sprawach spornych, wynikających ze stosunku najmu lokali, o których mowa w ust. 2, rozstrzygają sądy powszechne.

5. Przydział i opróżnianie mieszkań oraz załatwianie spraw, o których mowa w art. 91, 92, 94 i 95 ust. 2–4, następuje w formie decyzji administracyjnej.

Art. 98. Policjant zwolniony ze służby, który nie posiada prawa do lokalu mieszkalnego na warunkach określonych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin, zachowuje prawo do przydzielonego lokalu mieszkalnego według norm powszechnie obowiązujących lub może być przeniesiony do zamiennego lokalu mieszkalnego.

Rozdział 9

Uposażenie i inne świadczenia pieniężne policjantów

Art. 99. 1. Prawo do uposażenia powstaje z dniem mianowania policjanta na stanowisko służbowe.

2. Z tytułu służby policjant otrzymuje jedno uposażenie i inne świadczenia pieniężne określone w ustawie.

³³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 13 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

3. Przeciętne uposażenie policjantów stanowi wielokrotność kwoty bazowej, której wysokość ustaloną według odrębnych zasad określa ustawa budżetowa.

3a. Przez przeciętne uposażenie, o którym mowa w ust. 3, należy rozumieć uposażenie wraz z miesięczną równowartością nagrody rocznej.

4. Wielokrotność kwoty bazowej, o której mowa w ust. 3, określa Rada Ministrów w drodze rozporządzenia.

Art. 100. Uposażenie policjanta składa się z uposażenia zasadniczego i z dodatków do uposażenia.

Art. 101. 1. Wysokość uposażenia zasadniczego policjanta jest uzależniona od grupy zaszeregowania jego stanowiska służbowego oraz od posiadanej wysługi lat.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady otrzymywania oraz wysokość uposażenia zasadniczego policjantów, uwzględniając grupy zaszeregowania i odpowiadające im stawki uposażenia, zaszeregowanie stanowisk służbowych do poszczególnych grup i odpowiadające im policyjne stopnie etatowe, warunki podwyższania tego uposażenia, a także sposób ustalania jego wzrostu z tytułu wysługi lat.

Art. 102. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady ustalania wysługi lat, od której jest uzależniony wzrost uposażenia zasadniczego, uwzględniając rodzaje okresów służby, pracy i innych okresów podlegających zaliczeniu do wysługi, sposób jej dokumentowania oraz tryb postępowania w tych sprawach.

Art. 103. 1. Policjant przeniesiony na stanowisko służbowe zaszeregowane do niższej grupy uposażenia zasadniczego zachowuje prawo do stawki uposażenia pobieranego na poprzednio zajmowanym stanowisku, do czasu uzyskania wyższej stawki uposażenia według stanowiska służbowego.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, w przypadkach szczególnie uzasadnionych, może zezwolić na zachowanie przez policjanta przeniesionego na stanowisko służbowe zaszeregowane do niższej grupy uposażenia zasadniczego prawa do zaszeregowania należnego na poprzednio zajmowanym stanowisku, z jednoczesnym zachowaniem stopnia związanego z tym stanowiskiem.

3. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do policjantów przeniesionych na niższe stanowisko służbowe na podstawie art. 38 ust. 1 lub ust. 2 pkt 2 i 3 oraz policjantów przeniesionych na własną prośbę.

Art. 104. 1. Policjantowi przysługuje dodatek za stopień w wysokości uzależnionej od posiadanego stopnia policyjnego.

2. Policjantowi pełniącemu służbę lub obowiązki na stanowisku kierowniczym lub samodzielnym przysługuje dodatek funkcyjny.

3. Na stanowiskach innych niż wymienione w ust. 2 policjant za należyte wykonywanie obowiązków służbowych może otrzymywać dodatek służbowy.

4. Niezależnie od dodatków, o których mowa w ust. 1–3, policjantowi mogą być przyznawane dodatki do uposażenia uzasadnione szczególnymi właściwościami, kwalifikacjami, warunkami lub miejscem pełnienia służby.

5. Dodatkami do uposażenia o charakterze stałym są dodatki ustalone w stawkach miesięcznych.

6. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady otrzymywania oraz wysokość dodatków do uposażenia, o których mowa w ust. 1–4, uwzględniając ich rodzaj i charakter, przesłanki przyznawania lub podwyższania na stałe lub na czas określony, warunki obniżania lub cofania oraz stanowiska uprawniające do dodatku funkcyjnego.

Art. 105. 1. Uposażenie i inne świadczenia oraz należności pieniężne są płatne bezpośrednio do rąk policjanta, z zastrzeżeniem ust. 5.

2. Uposażenie zasadnicze i dodatki do uposażenia o charakterze stałym są płatne miesięcznie z góry w pierwszym dniu roboczym każdego miesiąca, z zastrzeżeniem ust. 3 i 5.

3. Minister właściwy do spraw wewnętrznych może określić, w drodze rozporządzenia, inne terminy płatności dodatków do uposażenia o charakterze stałym, uwzględniając, które z nich są płatne miesięcznie z dołu.

4. Terminy wypłaty innych świadczeń i należności pieniężnych oraz dodatków do uposażenia, niewymienionych w ust. 2, określają przepisy w sprawie warunków ich otrzymywania.

5. Uposażenie i inne świadczenia oraz należności pieniężne mogą być wypłacane w formie bezgotówkowej, na warunkach ustalonych w pisemnym porozumieniu między płatnikiem i policjantem, nie wcześniej jednak niż w terminach, o których mowa w ust. 2–4.

Art. 106. 1. Zmiana uposażenia następuje z dniem zaistnienia okoliczności uzasadniających tę zmianę.

2. Jeżeli prawo do uposażenia powstało lub zmiana uposażenia nastąpiła w ciągu miesiąca, uposażenie na czas do końca miesiąca oblicza się w wysokości 1/30 części miesięcznego uposażenia za każdy dzień, gdy przepisy szczególne nie stanowią inaczej.

3. Prawo do uposażenia wygasa z ostatnim dniem miesiąca, w którym nastąpiło zwolnienie policjanta ze służby lub zaistniały inne okoliczności uzasadniające wygaśnięcie tego prawa.

Art. 107. 1. Roszczenia z tytułu prawa do uposażenia i innych świadczeń oraz należności pieniężnych ulegają przedawnieniu z upływem 3 lat od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne.

2. Organ właściwy do rozpatrywania roszczeń może nie uwzględnić przedawnienia, jeżeli opóźnienie w dochodzeniu roszczenia jest usprawiedliwione wyjątkowymi okolicznościami.

3. Bieg przedawnienia roszczenia z tytułu uposażenia i innych świadczeń oraz należności pieniężnych przerywa:

- 1) każda czynność przed kierownikiem jednostki organizacyjnej podległej ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych, właściwym do rozpatrywania roszczeń, podjęta bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia roszczenia;
- 2) uznanie roszczenia.

Art. 108. 1. Policjantowi przysługują następujące świadczenia pieniężne:

- 1) zasiłek na zagospodarowanie;
- 2) nagrody oraz zapomogi;
- 3) nagrody jubileuszowe;
- 4) dodatkowe wynagrodzenie za wykonywanie zleconych zadań wykraczających poza obowiązki służbowe;
- 4a) rekompensata pieniężna w zamian za czas służby przekraczający normę określoną w art. 33 ust. 2;
- 5) należności za podróże służbowe i przeniesienia;
- 5a)³⁴⁾ świadczenie motywacyjne;
- 6) świadczenia związane ze zwolnieniem ze służby;
- 7)³⁵⁾ świadczenie pieniężne w zamian za wyżywienie.

1a. Policjanci mogą otrzymywać nagrody za osiągnięcia w służbie, ze środków finansowych, o których mowa w art. 13 ust. 4a.

2. W razie śmierci policjanta lub członka jego rodziny, przysługują:

- 1) zasiłek pogrzebowy;
- 2) odprawa pośmiertna.

Art. 109. 1. Policjantowi, w związku z mianowaniem na stałe, przysługuje zasiłek na zagospodarowanie w wysokości jednomiesięcznego uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym, należnymi w dniu mianowania na stałe.

2. Zasiłek, o którym mowa w ust. 1, nie przysługuje policjantowi pełniącemu służbę w Policji po zwolnieniu z zawodowej służby wojskowej lub innej służby, w czasie której otrzymał taki zasiłek.

Art. 110. 1. Policjantowi za służbę pełnioną w danym roku kalendarzowym przysługuje nagroda roczna w wysokości 1/12 uposażenia otrzymanego w roku kalendarzowym, za który nagroda przysługuje.

2. (uchylony)

3. Nagroda roczna przysługuje, jeżeli policjant w danym roku kalendarzowym pełnił służbę przez okres co najmniej 6 miesięcy kalendarzowych. Okresy służby krótsze od miesiąca kalendarzowego sumuje się, przyjmując, że każde 30 dni służby stanowi pełny miesiąc kalendarzowy.

³⁴⁾ Dodany przez art. 1 pkt 14 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

³⁵⁾ Dodany przez art. 1 pkt 14 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

3a. Do okresu, o którym mowa w ust. 3, nie zalicza się okresów niewykonywania zadań służbowych z następujących przyczyn:

- 1) korzystania z urlopu bezpłatnego;
- 2) przerw w wykonywaniu obowiązków służbowych, za które policjant nie zachował prawa do uposażenia, wymienionych w art. 126 ust. 1–3;
- 3) zawieszenia w czynnościach służbowych albo tymczasowego aresztowania.

3b. Przepisu ust. 3a pkt 3 nie stosuje się, jeżeli postępowanie karne w sprawie o przestępstwo lub przestępstwo skarbowe lub postępowanie dyscyplinarne, w sprawie o czyn pozostający w związku z aresztowaniem lub zawieszeniem w czynnościach służbowych zostało umorzone prawomocnym orzeczeniem bądź policjant został uniewinniony na podstawie prawomocnego wyroku lub orzeczenia o uniewinnieniu w postępowaniu dyscyplinarnym.

3c. Umorzenie postępowania, o którym mowa w ust. 3b, nie dotyczy warunkowego umorzenia postępowania karnego lub postępowania w sprawie o przestępstwo skarbowe ani umorzenia tego postępowania z powodu przedawnienia lub amnestii.

4. Warunku, o którym mowa w ust. 3, nie stosuje się przy ustalaniu uprawnień do nagrody rocznej za rok kalendarzowy, w którym policjant:

- 1) korzystał z urlopu wychowawczego, urlopu macierzyńskiego, urlopu ojcowskiego, urlopu rodzicielskiego, urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego;
- 1a) korzystał ze zwolnienia od wykonywania zajęć służbowych, z przyczyn, o których mowa w art. 185 § 2 lub art. 188 Kodeksu pracy;
- 1b) korzystał ze zwolnienia od wykonywania zajęć służbowych w razie urodzenia się dziecka policjanta, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 298² Kodeksu pracy;
- 1c) korzystał ze zwolnienia od wykonywania zajęć służbowych z powodu konieczności osobistego sprawowania opieki nad dzieckiem, o którym mowa w art. 33 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2021 r. poz. 1133 i 1621);
- 2) został delegowany lub odwołany z delegowania bez prawa do uposażenia w przypadkach, o których mowa w art. 36 ust. 4 i art. 122a;
- 3) został zwolniony ze służby w związku z nabyciem uprawnień do emerytury lub renty bądź na podstawie art. 41 ust. 2 pkt 6 i 7;
- 4) zmarł lub został uznany za zaginionego.

4a. Do uposażenia, o którym mowa w ust. 1, nie wlicza się uposażenia otrzymanego w okresie zawieszenia w czynnościach służbowych albo tymczasowego aresztowania. Przepisy ust. 3b i 3c stosuje się.

5. Nagrodę roczną obniża się policjantowi, z zastrzeżeniem ust. 7, w przypadku:

- 1) popełnienia przestępstwa lub przestępstwa skarbowego stwierdzonego prawomocnym orzeczeniem sądu;
- 2)³⁶⁾ popełnienia przewinienia dyscyplinarnego, stwierdzonego w prawomocnie zakończonym postępowaniu dyscyplinarnym;
- 3) otrzymania opinii służbowej, o której mowa w art. 38 ust. 2 pkt 2;
- 4) otrzymania pierwszej lub kolejnej opinii służbowej, o której mowa w art. 38 ust. 2 pkt 3.

6. Obniżenie, o którym mowa w ust. 5, może nastąpić w granicach od 20% do 50%.

7. Nagroda roczna nie przysługuje policjantowi w przypadku:

- 1) skazania prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, o których mowa w art. 41 ust. 1 pkt 4;

---

³⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 15 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

- 2) popełnienia przestępstwa lub przestępstwa skarbowego albo czynu, z powodu którego policjanta zwolniono ze służby na podstawie art. 41 ust. 1 pkt 4a i ust. 2 pkt 2 i 8;
- 3)³⁷⁾ popełnienia czynu, za który policjantowi wymierzono jedną z kar dyscyplinarnych, o których mowa w art. 134 pkt 3–7;
- 4) zwolnienia ze służby na podstawie art. 41 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 1.

8. Obniżenie lub pozbawienie prawa do nagrody rocznej następuje za rok kalendarzowy, w którym policjant popełnił przestępstwo lub czyn, o których mowa w ust. 5 pkt 1 i 2, w art. 41 ust. 1 pkt 4 i 4a oraz ust. 2 pkt 2 i 8, a także w art. 134 pkt 3–7, lub otrzymał opinię, o której mowa w art. 38 ust. 2 pkt 2 i 3, albo został zwolniony ze służby w przypadkach, o których mowa w art. 41 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 1, a jeżeli nagroda została już wypłacona – za rok, w którym:³⁸⁾

- 1) postępowanie karne lub dyscyplinarne w tej sprawie zostało zakończone prawomocnym orzeczeniem lub
- 2) policjant został zwolniony ze służby.

8a. Okoliczności uzasadniające pozbawienie lub ograniczenie prawa do nagrody rocznej ustala się na podstawie orzeczeń i decyzji organów właściwych w sprawach karnych o przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, w sprawach dyscyplinarnych oraz w sprawach dotyczących opiniowania policjantów, a także na podstawie dokumentacji prowadzonej w sprawach osobowych policjantów.

8b. Przy obniżaniu nagrody rocznej uwzględnia się całokształt okoliczności sprawy, w szczególności charakter popełnionego przestępstwa, przestępstwa skarbowego lub przewinienia, jego skutki, rodzaj i wymiar orzeczonej kary oraz dotychczasowe wyniki policjanta w służbie.

8c. Od decyzji przełożonego o przyznaniu, obniżeniu lub odmowie przyznania nagrody rocznej policjantowi służy odwołanie do wyższego przełożonego.

9. Nagrodę roczną wypłaca się do dnia 31 marca roku kalendarzowego następującego po roku, za który przysługuje nagroda.

10. Policjantowi zwalnianemu ze służby nagrodę roczną wypłaca się w terminie 14 dni od dnia zwolnienia.

11. W razie śmierci albo zaginięcia policjanta należą mu nagrodę roczną wypłaca się małżonkowi, a w dalszej kolejności dzieciom oraz rodzicom uprawnionym do renty rodzinnej. Przepis ust. 10 stosuje się odpowiednio.

12. W przypadku pełnienia przez policjanta w roku kalendarzowym służby w różnych jednostkach organizacyjnych Policji nagrodę roczną przyznaje się i wypłaca w jednostce, która była w danym roku ostatnim miejscem pełnienia przez niego służby.

13. Nagrody roczne przyznają przełożeni właściwi w sprawach mianowania policjantów na stanowiska służbowe, przenoszenia oraz zwalniania z tych stanowisk.

14. Minister właściwy do spraw wewnętrznych przyznaje nagrody roczne Komendantowi Głównemu Policji oraz zastępcom Komendanta Głównego Policji.

15. Komendant Główny Policji przyznaje nagrody roczne Komendantowi CBŚP, dowódcy BOA, komendantom wojewódzkim Policji (Komendantowi Stołecznemu Policji), komendantom szkół policyjnych i ich zastępcom oraz rektorowi Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie i osobie pełniącej w uczelni służb państwowych funkcję kierowniczą do spraw realizacji zadań uczelni jako jednostki organizacyjnej właściwej służby. Komendantowi BSWP oraz jego zastępcom przyznaje nagrodę roczną, na wniosek Inspektora Nadzoru Wewnętrznego, minister właściwy do spraw wewnętrznych.

Art. 110a. 1. Policjantowi, niezależnie od wyróżnień, o których mowa w art. 87 ust. 1, mogą być przyznawane nagrody motywacyjne, w formie pieniężnej lub rzeczowej, za wzorowe wykonywanie zadań służbowych, wykazywane w służbie męstwo i inicjatywę oraz pełnienie służby w trudnych warunkach. Art. 87 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

2. Policjantowi mogą być przyznawane zapomogi, w formie pieniężnej lub rzeczowej, w przypadku indywidualnych zdarzeń losowych, klęski żywiołowej, choroby, śmierci członka rodziny oraz innych zdarzeń powodujących pogorszenie sytuacji materialnej policjanta i jego rodziny.

3. Tworzy się w Policji fundusz nagród i zapomóg dla policjantów, z przeznaczeniem na nagrody i zapomogi, o których mowa w ust. 1 i 2.

³⁷⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 15 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

³⁸⁾ Wprowadzenie do wyliczenia ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 15 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

Art. 110b. Minister właściwy do spraw wewnętrznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy oraz ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i tryb przyznawania policjantom nagród i zapomóg, o których mowa w art. 110a, tryb postępowania oraz przełożonych właściwych w zakresie przyznawania tych nagród i zapomóg, sposób tworzenia funduszu nagród i zapomóg dla policjantów, jednostki Policji, w których tworzy się fundusz nagród i zapomóg, a także sposoby ustalania i warunki zwiększania jego wysokości dla poszczególnych dysponentów, mając na względzie celową i racjonalną politykę w zakresie dysponowania środkami finansowymi.

Art. 111. 1. Policjantowi przysługują nagrody jubileuszowe w wysokości:

- po 20 latach służby – 75%,
- po 25 latach służby – 100%,
- po 30 latach służby – 150%,
- po 35 latach służby – 200%,
- po 40 latach służby – 300%

miesięcznego uposażenia zasadniczego, wraz z dodatkami o charakterze stałym.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy, określi, w drodze rozporządzenia, okresy wliczane do okresu służby, od którego zależy nabycie prawa do nagrody jubileuszowej, oraz tryb jej obliczania i wypłacania, uwzględniając okresy służby, pracy i nauki powodujące nabycie prawa do nagrody jubileuszowej, sposób dokumentowania tych okresów oraz postępowania w przypadku zbiegu prawa do kilku nagród, a także termin wypłacania nagrody.

Art. 112. 1. Za wykonywanie zleconych zadań wykraczających poza obowiązki służbowe policjant otrzymuje dodatkowe wynagrodzenie.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, warunki otrzymania dodatkowego wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 1, uwzględniając rodzaje zadań zleconych, wysokość i sposób obliczania wynagrodzenia oraz tryb jego wypłacania.

3. (uchylony)

Art. 113. 1. W razie przeniesienia policjanta do pełnienia służby w innej miejscowości albo delegowania go do czasowego pełnienia służby, policjantowi przysługują należności za podróże służbowe i przeniesienia.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy, określi, w drodze rozporządzenia, wysokość, warunki oraz tryb przyznawania należności, o których mowa w ust. 1, uwzględniając sposoby obliczania czasu podróży służbowej oraz rodzaje należności i sposoby ustalania ich wysokości oraz terminy i tryb wypłaty należności.

Art. 114. 1. Policjant zwalniany ze służby otrzymuje, z zastrzeżeniem ust. 2–4:

- 1) odprawę;
- 2) ekwiwalent pieniężny za niewykorzystane urlopy wypoczynkowe lub dodatkowe, z wyjątkiem urlopu, o którym mowa w art. 83a ust. 1;
- 3) zwrot kosztów przejazdu policjanta i członków jego rodziny oraz przewozu urządzenia domowego do nowego miejsca zamieszkania w kraju, w zakresie i na zasadach obowiązujących przy przeniesieniach z urzędu.

2. Świadczenia, o których mowa w ust. 1 pkt 3, przysługują policjantowi, jeżeli w dniu zwolnienia ze służby spełniał warunki do uzyskania świadczenia z zaopatrzenia emerytalnego.

3. Policjant zwalniany ze służby na podstawie art. 41 ust. 1 pkt 3 i 4a oraz ust. 2 pkt 8 otrzymuje 50% odprawy oraz ekwiwalent pieniężny, o którym mowa w ust. 1 pkt 2.

4. Policjant zwalniany ze służby na podstawie art. 41 ust. 1 pkt 4 i ust. 2 pkt 2 otrzymuje ekwiwalent pieniężny, o którym mowa w ust. 1 pkt 2. Komendant Główny Policji lub upoważniony przez niego przełożony może w przypadkach szczególnie uzasadnionych potrzeb rodziny policjanta przyznać mu nie więcej niż 50% odprawy.

Art. 115. 1. Wysokość odprawy dla policjanta w służbie stałej równa się wysokości trzymiesięcznego uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym, należnymi na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym. Odprawa ulega zwiększeniu o 20% uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym za każdy dalszy pełny rok wysługi ponad 5 lat nieprzerwanej służby aż do wysokości sześciomiesięcznego zasadniczego uposażenia wraz z dodatkami o charakterze stałym. Okres służby przekraczający 6 miesięcy liczy się jako pełny rok.

2. Przy ustalaniu wysokości odprawy uwzględnia się również okresy nieprzerwanej zawodowej służby wojskowej, jeżeli bezpośrednio po zwolnieniu z tej służby żołnierz został przyjęty do służby w Policji i nie otrzymał odprawy z tytułu poprzednio pełnionej służby.

3. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio w przypadku podjęcia służby w Policji po zwolnieniu ze służby w innych służbach, w których przysługują świadczenia tego rodzaju.

4. Wysokość odprawy dla policjanta w służbie przygotowawczej równa się wysokości jednomiesięcznego uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym należnymi na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym.

Art. 115a.³⁹⁾ Ekwiwalent pieniężny za 1 dzień niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego lub dodatkowego ustala się w wysokości 1/21 części miesięcznego uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym należnego policjantowi na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym.

Art. 116. 1. W razie śmierci policjanta, pozostałej po nim rodzinie przysługuje odprawa pośmiertna w takiej wysokości, w jakiej przysługiwałaby temu policjantowi odprawa, gdyby był zwolniony ze służby, oraz świadczenia określone w art. 114 ust. 1 pkt 2 i 3.

2. Świadczenia, o których mowa w ust. 1, przysługują małżonkowi policjanta, który pozostawał z nim we wspólności małżeńskiej, a w dalszej kolejności dzieciom oraz rodzicom, jeżeli w dniu śmierci policjanta spełniali warunki do uzyskania renty rodzinnej na podstawie przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się także do zaginionych policjantów. Zaginięcie policjanta oraz związek tego zaginięcia ze służbą stwierdza minister właściwy do spraw wewnętrznych.

Art. 116a. 1. W przypadku policjanta, którego śmierć nastąpiła w związku ze służbą, każdemu z dzieci będących na jego utrzymaniu, które w dniu jego śmierci spełniały warunki do uzyskania renty rodzinnej, Komendant Główny Policji przyznaje pomoc finansową na kształcenie, ze środków przeznaczonych na ten cel w budżecie Policji.

2. Pomoc finansowa, o której mowa w ust. 1, przysługuje uczniom i słuchaczom ponadpodstawowych szkół publicznych i niepublicznych oraz publicznych i niepublicznych szkół artystycznych realizujących kształcenie ogólne w zakresie szkoły ponadpodstawowej, a także słuchaczom kolegiów pracowników służb społecznych, oraz studentom szkół wyższych do czasu ukończenia kształcenia, nie dłużej jednak niż do ukończenia 25. roku życia.

3. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i tryb przyznawania pomocy, o której mowa w ust. 1, uwzględniając tryb przyznawania i wysokość pomocy w zależności od poziomu kształcenia i rodzaju szkoły.

Art. 117. 1. Policjantowi w służbie stałej, zwolnionemu ze służby na podstawie art. 41 ust. 1 pkt 1 oraz ust. 2 pkt 4, wypłaca się co miesiąc przez okres roku po zwolnieniu ze służby świadczenie pieniężne w wysokości odpowiadającej uposażeniu zasadniczemu wraz z dodatkami o charakterze stałym, pobieranymi na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym.

2. Policjantowi uprawnionemu do świadczenia określonego w ust. 1, który nabył prawo do zaopatrzenia emerytalnego, przysługuje prawo wyboru jednego z tych świadczeń.

3. Policjantowi zwolnionemu ze służby na podstawie art. 41 ust. 2 pkt 5 i 6, który z powodu nadal trwającej choroby nie może podjąć zatrudnienia, wypłaca się co miesiąc świadczenie pieniężne określone w ust. 1 przez okres choroby, nie dłużej jednak niż przez okres 3 miesięcy, chyba że wcześniej komisja lekarska wyda orzeczenie o inwalidztwie stanowiące podstawę do ustalenia prawa do renty inwalidzkiej.

Art. 118. Odprawa, o której mowa w art. 114, oraz świadczenia określone w art. 117 nie przysługują policjantowi, który bezpośrednio po zwolnieniu ze służby został przyjęty do zawodowej służby wojskowej lub do innej służby, w której przysługuje prawo do takich świadczeń.

³⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 16 ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

Art. 119. 1. W razie śmierci policjanta, niezależnie od odpłaty pośmiertnej, o której mowa w art. 116, przysługuje zasiłek pogrzebowy w wysokości:

- 1) 4000 zł, jeżeli koszty pogrzebu ponosi małżonek, dzieci, wnuki, rodzeństwo lub rodzice;
- 2) kosztów rzeczywiście poniesionych, najwyżej jednak do wysokości określonej w pkt 1, jeżeli koszty pogrzebu ponosi inna osoba.

2. Jeżeli śmierć policjanta nastąpiła na skutek wypadku pozostającego w związku ze służbą, koszty pogrzebu pokrywa się ze środków Komendy Głównej Policji. Komendant Główny Policji może wyrazić zgodę na pokrycie kosztów pogrzebu policjanta zmarłego wskutek choroby pozostającej w związku ze służbą.

3. W razie pokrycia kosztów pogrzebu policjanta ze środków Komendy Głównej Policji osobom wymienionym w ust. 1 pkt 1 przysługuje połowa zasiłku pogrzebowego.

Art. 120. 1. W razie śmierci członka rodziny, policjantowi przysługuje zasiłek pogrzebowy w wysokości:

- 1) 4000 zł – jeżeli koszty pogrzebu ponosi policjant;
- 2) kosztów rzeczywiście poniesionych, najwyżej jednak do wysokości określonej w pkt 1 – jeżeli koszty pogrzebu ponosi inna osoba.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, warunki pokrywania kosztów pogrzebu policjanta ze środków właściwego organu Policji oraz określi członków rodziny, na których przysługuje zasiłek pogrzebowy, uwzględniając rodzaje wydatków pokrywanych w ramach kosztów pogrzebu i ich wysokość, przypadki oraz sposób ustalania wysokości oraz tryb wypłaty zasiłku pogrzebowego lub jego wyrównania z tytułu śmierci członka rodziny oraz dokumenty wymagane do ich wypłaty.

3. (uchylony)

Art. 120a.⁴⁰⁾ 1. Policjantowi przyznaje się świadczenie motywacyjne po osiągnięciu:

- 1) 25 lat służby, ale nie więcej niż 28 lat i 6 miesięcy – w wysokości 1500 zł miesięcznie, albo
- 2) 28 lat i 6 miesięcy służby – w wysokości 2500 zł miesięcznie.

2. Do stażu służby, o którym mowa w ust. 1, zalicza się okresy:

- 1) służby w Policji;
- 2) służby w Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Wywiadu Wojskowego, Centralnym Biurze Antykorupcyjnym, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służbie Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służbie Celnej, Służbie Celno-Skarbowej i Służbie Więziennej;
- 3) traktowane jako równorzędne ze służbą, o której mowa w pkt 1 i 2, wymienione w art. 13 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2020 r. poz. 723 i 2320).

3. Decyzję o przyznaniu lub odmowie przyznania świadczenia motywacyjnego przełożony, o którym mowa w art. 32 ust. 1, wydaje nie później niż w terminie 30 dni po osiągnięciu przez policjanta stażu służby, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lub 2.

4. Przed wydaniem decyzji o przyznaniu świadczenia motywacyjnego policjant podlega opiniowaniu służbowemu na zasadach, o których mowa w art. 35, jeżeli od dnia wydania ostatniej opinii o tym policjancie upłynęły co najmniej 3 miesiące.

5. Minister właściwy do spraw wewnętrznych przyznaje świadczenie motywacyjne Komendantowi Głównemu Policji i jego zastępcom oraz Komendantowi BSWP i jego zastępcom.

6. Komendant Główny Policji przyznaje świadczenie motywacyjne Komendantowi CBŚP, dowódcy BOA, komendantom wojewódzkim Policji, Komendantowi Stołecznemu Policji, komendantom szkół policyjnych i ich zastępcom oraz Komendantowi-Rektorowi Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie i osobie pełniącej w uczelni służb państwowych funkcję kierowniczą do spraw realizacji zadań uczelni jako jednostki organizacyjnej właściwej służby. Przepisy ust. 3 i 4 stosuje się odpowiednio.

---

⁴⁰⁾ Dodany przez art. 1 pkt 17 ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

7. Świadczenia motywacyjnego nie przyznaje się policjantowi:

- 1) który podczas ostatniego opiniowania służbowego otrzymał jedną z opinii służbowych, o których mowa w art. 38 ust. 2 pkt 2 albo 3 albo art. 41 ust. 1 pkt 2 albo ust. 2 pkt 1 – przez okres jednego roku od dnia wydania ostatecznej opinii służbowej;
- 2) przeciwko któremu wszczęto postępowanie karne lub dyscyplinarne do czasu prawomocnego zakończenia tego postępowania;
- 3) ukaranemu karą dyscyplinarną – do czasu jej zatarcia;
- 4) skazanemu wyrokiem sądu lub w stosunku do którego postępowanie karne zostało warunkowo umorzone – przez okres jednego roku od dnia uprawomocnienia się orzeczenia.

8. Jeżeli po przyznaniu świadczenia motywacyjnego wystąpią okoliczności, o których mowa w ust. 7, niezwłocznie wydaje się decyzję stwierdzającą ustanie prawa do wypłaty tego świadczenia.

9. Od decyzji o odmowie przyznania świadczenia motywacyjnego oraz od decyzji stwierdzającej ustanie prawa do wypłaty świadczenia motywacyjnego policjantowi przysługuje odwołanie do wyższego przełożonego w terminie 7 dni od dnia doręczenia decyzji. W przypadku decyzji wydanej przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych lub Komendanta Głównego Policji przysługuje, w takim samym terminie, wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.

10. Świadczenia motywacyjnego nie wypłaca się za okres:

- 1) korzystania z urlopu bezpłatnego,
- 2) przerw w wykonywaniu obowiązków służbowych, za które policjant nie zachował prawa do uposażenia, wymienionych w art. 126 ust. 1–3,
- 3) zawieszenia w czynnościach służbowych albo tymczasowego aresztowania,
- 4) zwolnienia z zajęć służbowych, o którym mowa w art. 121b ust. 2 pkt 1 i 3–5,
- 5) innej nieobecności trwającej co najmniej jeden miesiąc

– proporcjonalnie do tego okresu.

11. Świadczenie motywacyjne wypłaca się w każdym kolejnym miesiącu kalendarzowym, począwszy od miesiąca następującego po miesiącu, w którym wydano decyzję o przyznaniu świadczenia motywacyjnego.

12. Świadczenie motywacyjne płatne jest z dołu do dziesiątego dnia miesiąca następującego po miesiącu, za który świadczenie motywacyjne przysługuje.

13. Prawo do wypłaty świadczenia motywacyjnego ustaje w miesiącu, w którym decyzja, o której mowa w ust. 8, stała się ostateczna lub nastąpiło rozwiązanie stosunku służbowego w związku ze zwolnieniem policjanta ze służby, z jego śmiercią lub zaginięciem. Świadczenia motywacyjnego za ten miesiąc nie wypłaca się.

Art. 121. 1. W razie urlopu, zwolnienia od zajęć służbowych oraz w okresie pozostawania bez przydziału służbowego policjant otrzymuje uposażenie zasadnicze, dodatki do uposażenia o charakterze stałym i inne należności pieniężne należne na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym – z uwzględnieniem powstałych w tym okresie zmian, mających wpływ na prawo do uposażenia i innych należności pieniężnych lub na ich wysokość.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy może, w drodze rozporządzenia, ograniczyć w całości lub w części wypłatę niektórych dodatków do uposażenia w okresie urlopu okolicznościowego albo pozostawania policjanta bez przydziału służbowego, uwzględniając rodzaje i wysokość dodatków, których wypłata podlega ograniczeniu w razie urlopu okolicznościowego albo pozostawania policjanta bez przydziału służbowego, a także właściwość organów w tych sprawach.

Art. 121a. 1. Miesięczne uposażenie policjanta za okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu macierzyńskiego, okres urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego oraz okres urlopu ojcowskiego wynosi 100% miesięcznego uposażenia, o którym mowa w art. 121 ust. 1.

2. Miesięczne uposażenie policjanta za okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu rodzicielskiego wynosi:

- 1) 100% miesięcznego uposażenia, o którym mowa w art. 121 ust. 1, za okres do:
  - a) 6 tygodni urlopu rodzicielskiego, w przypadku, o którym mowa w art. 182^{1a} § 1 pkt 1 i art. 183 § 4 pkt 1 Kodeksu pracy,

- b) 8 tygodni urlopu rodzicielskiego, w przypadkach, o których mowa w art. 182^{1a} § 1 pkt 2 i art. 183 § 4 pkt 2 Kodeksu pracy,
  - c) 3 tygodni urlopu rodzicielskiego, w przypadku, o którym mowa w art. 183 § 4 pkt 3 Kodeksu pracy;
- 2) 60% miesięcznego uposażenia, o którym mowa w art. 121 ust. 1, za okres urlopu rodzicielskiego przypadający po okresach, o których mowa w pkt 1.

3. Miesięczne uposażenie policjanta-kobiety, która we wniosku, złożonym nie później niż 21 dni po porodzie, wystąpi o udzielenie jej, bezpośrednio po urlopie macierzyńskim, urlopu rodzicielskiego w pełnym wymiarze, wynosi 80% miesięcznego uposażenia, o którym mowa w art. 121 ust. 1, za cały okres odpowiadający okresowi tych urlopow.

3a. W przypadku gdy wysokość uposażenia policjanta pomniejszonego o zaliczkę na podatek dochodowy od osób fizycznych, obliczonego zgodnie z ust. 1–3, jest niższa niż kwota świadczenia rodzicielskiego, określonego w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 111 oraz z 2021 r. poz. 1162), kwotę uposażenia policjanta pomniejszonego o zaliczkę na podatek dochodowy od osób fizycznych podwyższa się do wysokości świadczenia rodzicielskiego.

4. Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio do policjanta, który we wniosku, złożonym nie później niż 21 dni po przyjęciu dziecka na wychowanie i wystąpieniu do sądu opiekuńczego z wnioskiem o wszczęcie postępowania w sprawie przysposobienia dziecka lub po przyjęciu dziecka na wychowanie jako rodzina zastępcza, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej, wystąpi o udzielenie mu, bezpośrednio po urlopie na warunkach urlopu macierzyńskiego, urlopu rodzicielskiego w pełnym wymiarze.

5. Policjantowi, który z uwagi na wniosek złożony w trybie ust. 3 albo 4 otrzymał 80% uposażenia, o którym mowa w ust. 3, w przypadku rezygnacji z urlopu rodzicielskiego w pełnym wymiarze albo rezygnacji z urlopu rodzicielskiego w wymiarze, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, przysługuje jednorazowe wyrównanie otrzymywanego uposażenia, o którym mowa w ust. 3, do wysokości 100%, pod warunkiem niepobrania uposażenia za okres odpowiadający okresom tych urlopow.

Art. 121b. 1. W okresie przebywania na zwolnieniu lekarskim policjant otrzymuje 80% uposażenia.

2. Zwolnienie lekarskie obejmuje okres, w którym policjant jest zwolniony od zajęć służbowych z powodu:

- 1) choroby policjanta, w tym niemożności wykonywania zajęć służbowych z przyczyn określonych w art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa;
- 2) oddawania krwi lub jej składników w jednostkach organizacyjnych publicznej służby krwi lub z powodu okresowego badania lekarskiego dawców krwi;
- 3) konieczności osobistego sprawowania opieki nad chorym dzieckiem własnym lub małżonka policjanta, dzieckiem przysposobionym, dzieckiem przyjętym na wychowanie i utrzymanie, do ukończenia przez nie 14. roku życia;
- 4) konieczności osobistego sprawowania opieki nad chorym członkiem rodziny; za członków rodziny uważa się małżonka, rodziców, rodzica dziecka policjanta, ojczyma, macochę, teściów, dziadków, wnuki, rodzeństwo oraz dzieci w wieku powyżej 14 lat, jeżeli pozostają we wspólnym gospodarstwie domowym z policjantem w okresie sprawowania nad nimi opieki;
- 5) konieczności osobistego sprawowania opieki nad dzieckiem własnym lub małżonka policjanta, dzieckiem przysposobionym, dzieckiem przyjętym na wychowanie i utrzymanie, do ukończenia przez nie 8. roku życia, w przypadku:
  - a) nieprzewidzianego zamknięcia żłobka, klubu dziecięcego, przedszkola lub szkoły, do których dziecko uczęszcza, a także w przypadku choroby niani, z którą rodzice mają zawartą umowę uaktywniającą, o której mowa w art. 50 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2021 r. poz. 75 i 952), lub dziennego opiekuna, sprawujących opiekę nad dzieckiem,
  - b) porodu lub choroby małżonka policjanta lub rodzica dziecka policjanta, stale opiekujących się dzieckiem, jeżeli poród lub choroba uniemożliwia temu małżonkowi lub rodzicowi sprawowanie opieki nad dzieckiem,
  - c) pobytu małżonka policjanta lub rodzica dziecka policjanta, stale opiekujących się dzieckiem, w szpitalu lub innym zakładzie leczniczym podmiotu leczniczego wykonującego działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całonocne świadczenia zdrowotne.

3. Zwolnienie od zajęć służbowych z powodu konieczności osobistego sprawowania opieki, o której mowa w ust. 2 pkt 3 i 5, przysługuje przez okres nie dłuższy niż 60 dni w roku kalendarzowym, a w przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 4 – przez okres nie dłuższy niż 14 dni w roku kalendarzowym, przy czym okresy te łącznie nie mogą przekroczyć 60 dni w roku kalendarzowym.

4. Przepis ust. 3 stosuje się bez względu na liczbę dzieci i innych członków rodziny wymagających opieki.

5. Jeżeli zwolnienie lekarskie obejmuje okres, w którym policjant jest zwolniony od zajęć służbowych z powodu:

- 1) wypadku pozostającego w związku z pełnieniem służby,
- 2) choroby powstałej w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami służby,
- 3) wypadku w drodze do miejsca pełnienia służby lub w drodze powrotnej ze służby,
- 4) choroby przypadającej w czasie ciąży,
- 5) poddania się niezbędnym badaniom lekarskim przewidzianym dla kandydatów na dawców komórek, tkanek i narządów oraz poddania się zabiegowi pobrania komórek, tkanek i narządów,
- 6) oddania krwi lub jej składników w jednostkach organizacyjnych publicznej służby krwi lub z powodu badania lekarskiego dawców krwi,
- 7) przebywania na obserwacji w podmiocie leczniczym w wyniku skierowania przez komisję lekarską,
- 8)⁴¹⁾ stwierdzenia zakażenia lub zachorowania na chorobę, o której mowa w przepisach o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, przy czym stwierdzone zakażenie lub zachorowanie powstało w związku z wykonywaniem zadań służbowych w okresie ogłoszenia stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii z powodu tej choroby

– zachowuje on prawo do 100% uposażenia.

6. Prawo do 100% uposażenia przysługuje również wtedy, gdy policjant został zwolniony od zajęć służbowych:

- 1) podczas oddelegowania do pełnienia służby poza granicami państwa w kontyngencie policyjnym, o którym mowa w art. 145a ust. 1 pkt 1–3;
- 2) w wyniku popełnienia przez inną osobę umyślnego czynu zabronionego w związku z wykonywaniem przez policjanta czynności służbowych, stwierdzonego orzeczeniem wydanym przez uprawniony organ;
- 3) na skutek czynów o charakterze bohaterskim dokonanych w szczególnie niebezpiecznych warunkach, z wykazaniem wyjątkowej odwagi, z narażeniem życia lub zdrowia, w obronie prawa, nienaruszalności granic państwowych, życia, mienia lub bezpieczeństwa obywateli;
- 4)⁴²⁾ na skutek podlegania obowiązkowej kwarantannie, izolacji lub izolacji w warunkach domowych, o których mowa w przepisach o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, jeżeli podleganie tej kwarantannie lub izolacji powstało w związku z wykonywaniem zadań służbowych w okresie ogłoszenia stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii z powodu tej choroby.

6a.⁴³⁾ Wykonywanie zadań służbowych, o których mowa w ust. 5 pkt 8 i ust. 6 pkt 4, stwierdza pisemnie przełożony właściwy do spraw osobowych lub upoważniona przez niego osoba.

7. Związek zwolnienia od zajęć służbowych z czynami, o których mowa w ust. 6 pkt 3, stwierdza, w drodze decyzji, przełożony policjanta.

8. Od decyzji, o której mowa w ust. 7, policjantowi przysługuje odwołanie do wyższego przełożonego.

Art. 121c. 1. Okres przebywania na zwolnieniu lekarskim stwierdza zaświadczenie lekarskie wystawione zgodnie z art. 55 ust. 1 i art. 55a ust. 7 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa albo wydruk zaświadczenia lekarskiego, o którym mowa w art. 55a ust. 6 tej ustawy, z tym że:

- 1) w przypadku poddania się niezbędnym badaniom lekarskim przewidzianym dla kandydatów na dawców komórek, tkanek i narządów oraz niezdolności do służby wskutek poddania się zabiegowi pobrania komórek, tkanek i narządów – zaświadczenie wystawione przez lekarza na zwykłym druku zgodnie z przepisem art. 53 ust. 3 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa;
- 2) w przypadku, o którym mowa w art. 121b ust. 2 pkt 2 – zaświadczenie jednostki organizacyjnej publicznej służby krwi;

⁴¹⁾ Dodany przez art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 28 października 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z przeciwdziałaniem sytuacjom kryzysowym związanym z wystąpieniem COVID-19 (Dz. U. poz. 2112), która weszła w życie z dniem 29 listopada 2020 r.; wszedł w życie z dniem 29 listopada 2020 r. z mocą od dnia 5 września 2020 r.

⁴²⁾ Dodany przez art. 3 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 41; wszedł w życie z dniem 29 listopada 2020 r. z mocą od dnia 5 września 2020 r.

⁴³⁾ Dodany przez art. 3 pkt 3 ustawy, o której mowa w odnośniku 41; wszedł w życie z dniem 29 listopada 2020 r. z mocą od dnia 5 września 2020 r.

- 3) w przypadku, o którym mowa w art. 121b ust. 2 pkt 5 lit. a – oświadczenie policjanta;
- 4) w przypadkach, o których mowa w art. 121b ust. 2 pkt 5 lit. b i c – zaświadczenie lekarskie wystawione przez lekarza na zwykłym druku;
- 5) w przypadku, o którym mowa w art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa – decyzja wydana przez właściwy organ albo uprawniony podmiot na podstawie przepisów o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi.

2. W przypadkach uzasadnionych charakterem zadań służbowych wykonywanych przez policjanta okres jego przebywania na zwolnieniu lekarskim stwierdza się w inny sposób niż określony w ust. 1.

3. Komendant Główny Policji określi, w drodze zarządzenia, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych, sposób stwierdzania przebywania na zwolnieniu lekarskim policjanta, o którym mowa w ust. 2.

Art. 121d. 1. Doręczenie zaświadczenia lekarskiego odbywa się przy wykorzystaniu profilu informacyjnego, o którym mowa w art. 58 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, na zasadach określonych w tej ustawie. Kierownicy jednostek organizacyjnych Policji wykorzystują lub tworzą profil informacyjny płatnika składek, o którym mowa w art. 58 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa.

2. Wydruk zaświadczenia lekarskiego, o którym mowa w art. 55a ust. 6 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, zaświadczenie lekarskie, o którym mowa w art. 55a ust. 7 tej ustawy, albo zaświadczenie wystawione przez lekarza na zwykłym druku w przypadkach, o których mowa w art. 121b ust. 2 pkt 5 lit. b i c oraz art. 121c ust. 1 pkt 1, policjant jest obowiązany dostarczyć przełożonemu właściwemu do spraw osobowych w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania.

3. Zaświadczenie jednostki organizacyjnej publicznej służby krwi albo decyzję, o której mowa w art. 121c ust. 1 pkt 5, policjant jest obowiązany dostarczyć właściwemu przełożonemu w terminie 7 dni od dnia ich otrzymania.

4. Oświadczenie o wystąpieniu okoliczności, o których mowa w art. 121b ust. 2 pkt 5 lit. a, policjant jest obowiązany złożyć przełożonemu właściwemu do spraw osobowych w terminie 7 dni od dnia ich zaistnienia.

5. W przypadku niedopełnienia obowiązków, o których mowa w ust. 2–4, nieobecność w służbie w okresie przebywania na zwolnieniu lekarskim uznaje się za nieobecność nieusprawiedliwioną, chyba że niedostarczenie zaświadczenia, oświadczenia albo decyzji nastąpiło z przyczyn niezależnych od policjanta.

Art. 121e. 1. Prawidłowość orzekania o czasowej niezdolności do służby z powodu choroby, prawidłowość wykorzystania zwolnienia lekarskiego, spełnienie wymogów formalnych zaświadczeń lekarskich oraz oświadczenie policjanta, o którym mowa w art. 121c ust. 1 pkt 3, może podlegać kontroli.

2. Kontrolę przeprowadzają:

- 1) komisje lekarskie podległe ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych – w zakresie prawidłowości orzekania o czasowej niezdolności do służby z powodu choroby oraz prawidłowości wykorzystania zwolnienia lekarskiego;
- 2) przełożony policjanta właściwy w sprawach osobowych – w zakresie prawidłowości wykorzystania zwolnienia lekarskiego i spełnienia wymogów formalnych zaświadczeń lekarskich oraz w zakresie oświadczenia policjanta, o którym mowa w art. 121c ust. 1 pkt 3.

3. Jeżeli w wyniku kontroli zostanie ustalone nieprawidłowe wykorzystanie zwolnienia lekarskiego, policjant traci prawo do uposażenia za cały okres zwolnienia.

4. Jeżeli w wyniku kontroli zostanie ustalone, że oświadczenie policjanta, o którym mowa w art. 121c ust. 1 pkt 3, zostało złożone niezgodnie z prawdą, policjant traci prawo do uposażenia za cały okres zwolnienia.

5. Jeżeli w wyniku kontroli komisja lekarska ustali datę ustania niezdolności do służby wcześniejszą niż data orzeczonej w zaświadczeniu lekarskim, policjant traci prawo do uposażenia za okres od tej daty do końca zwolnienia.

6. Jeżeli w wyniku kontroli zostanie ustalone, że zwolnienie lekarskie zostało sfalszowane, policjant traci prawo do uposażenia za cały okres zwolnienia.

7. Kontrola prawidłowości wykorzystania zwolnień lekarskich polega na ustaleniu, czy policjant w okresie orzeczonej niezdolności do służby, w tym sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem lub innym członkiem rodziny, nie wykorzystuje zwolnienia lekarskiego w sposób niezgodny z jego celem, a w szczególności czy nie wykonuje pracy zarobkowej.

8. Kontrola oświadczenia policjanta, o którym mowa w art. 121c ust. 1 pkt 3, polega na ustaleniu, czy nastąpiło nieprzewidziane zamknięcie żłobka, klubu dziecięcego, przedszkola lub szkoły, do których uczęszcza dziecko policjanta, lub na ustaleniu, czy niania lub dzienny opiekun dziecka przebywali na zwolnieniu lekarskim.

9. Kontrolę prawidłowości wykorzystania zwolnienia lekarskiego oraz oświadczenia policjanta, o którym mowa w art. 121c ust. 1 pkt 3, przeprowadza osoba upoważniona przez przełożonego policjanta.

10. W razie stwierdzenia w trakcie kontroli, że policjant wykonuje pracę zarobkową albo wykorzystuje zwolnienie lekarskie w inny sposób niezgodny z jego celem, osoba kontrolująca sporządza protokół, w którym podaje, na czym polegało nieprawidłowe wykorzystanie zwolnienia lekarskiego.

11. W razie stwierdzenia w trakcie kontroli, że oświadczenie policjanta, o którym mowa w art. 121c ust. 1 pkt 3, nie jest zgodne z prawdą, osoba kontrolująca sporządza protokół.

12. Protokół przedstawia się policjantowi w celu wniesienia do niego ewentualnych uwag. Wniesienie uwag policjant potwierdza własnoręcznym podpisem.

13. Na podstawie ustaleń zawartych w protokole przełożony stwierdza utratę prawa do uposażenia za okres, o którym mowa w ust. 3 lub 4. Przepis stosuje się odpowiednio w przypadku zawiadomienia przez komisję lekarską podległą ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych w wyniku przeprowadzenia przez tę komisję kontroli o nieprawidłowościach w wykorzystaniu zwolnienia lekarskiego.

14. Od decyzji, o której mowa w ust. 13, policjantowi służy odwołanie do wyższego przełożonego.

15. Kontrola wymogów formalnych zaświadczeń lekarskich polega na sprawdzeniu, czy zaświadczenie:

- 1) nie zostało sfałszowane;
- 2) zostało wydane zgodnie z przepisami w sprawie zasad i trybu wystawiania zaświadczeń lekarskich.

16. Jeżeli w wyniku kontroli, o której mowa w ust. 15 pkt 1, zachodzi podejrzenie, że zaświadczenie lekarskie zostało sfałszowane, przełożony występuje do lekarza, który wystawił zaświadczenie lekarskie, o wyjaśnienie sprawy.

17. W razie podejrzenia, że zaświadczenie lekarskie zostało wydane niezgodnie z przepisami w sprawie zasad i trybu wystawiania zaświadczeń lekarskich, przełożony występuje o wyjaśnienie sprawy do terenowej jednostki organizacyjnej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Art. 121f. 1. Podstawę uposażenia, o którym mowa w art. 121b, stanowi uposażenie zasadnicze wraz z dodatkami o charakterze stałym, należne policjantowi na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym, z uwzględnieniem powstałych w tym okresie zmian, mających wpływ na prawo do uposażenia i innych należności lub ich wysokość.

2. Przy obliczaniu uposażenia za okres przebywania na zwolnieniu lekarskim przyjmuje się, że uposażenie za jeden dzień przebywania na zwolnieniu lekarskim stanowi 1/30 uposażenia, o którym mowa w art. 121b.

3. W przypadku gdy policjant pobrał już uposażenie za okres, w którym przebywał na zwolnieniu lekarskim, potrąca mu się odpowiednią część uposażenia przy najbliższej wypłacie.

4. Policjantowi, który przebywał na zwolnieniu lekarskim w ostatnim miesiącu pełnienia służby, potrąca się odpowiednią część uposażenia z należności przysługujących mu z tytułu zwolnienia ze służby albo policjant ten zwraca odpowiednią część uposażenia w dniu ustania stosunku służbowego.

Art. 121g. 1. Środki finansowe uzyskane z tytułu zmniejszenia uposażeń policjantów w okresie przebywania na zwolnieniu lekarskim przeznaczają się w całości na nagrody za wykonywanie zadań służbowych w zastępstwie policjantów przebywających na zwolnieniach lekarskich.

2. Środki finansowe, o których mowa w ust. 1, zwiększają fundusz nagród i zapomóg dla policjantów.

3. Rozdział środków finansowych, o których mowa w ust. 1, odbywa się po zakończeniu okresu rozliczeniowego, trwającego nie krócej niż jeden miesiąc kalendarzowy i nie dłużej niż 3 miesiące kalendarzowe, przy czym wybór okresu rozliczeniowego uzależnia się od wielkości środków finansowych uzyskanych z tytułu zmniejszenia uposażeń policjantów.

Art. 121h. Zmniejszenia wysokości uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym za okres przebywania na zwolnieniu lekarskim nie uwzględnia się przy ustalaniu podstawy wymiaru świadczeń, o których mowa w art. 108 ust. 1 pkt 1, 3, 4a i 6 i ust. 2 pkt 2 oraz art. 117.

Art. 121i. 1. Komendant Główny Policji sporządza roczne zestawienie zbiorcze przyczyn przebywania policjantów na zwolnieniach lekarskich, które przekazuje ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych w terminie do końca marca następnego roku.

2. W zestawieniu, o którym mowa w ust. 1, wskazuje się łączny okres przebywania policjantów na zwolnieniach lekarskich, z uwzględnieniem podziału na przyczyny wskazane w art. 121b ust. 2, 5 i 6, oraz średni okres przebywania policjanta na zwolnieniu lekarskim, w tym średnią roczną liczbę godzin niewykonywania obowiązków przez policjanta.

3. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, wzór zestawienia, o którym mowa w ust. 1, mając na uwadze potrzebę zapewnienia przejrzystości informacji zawartych w zestawieniu.

Art. 122. 1. Policjant skierowany do szkoły lub na przeszkolenie albo na studia w kraju otrzymuje uposażenie oraz inne należności pieniężne.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, wysokość i zasady otrzymywania uposażenia oraz innych należności, o których mowa w ust. 1, uwzględniając przypadki uprawniające policjanta skierowanego do szkoły lub na przeszkolenie albo na studia w kraju do otrzymywania uposażenia, oraz sposób obliczania zryczałtowanego równoważnika pieniężnego na pokrycie kosztów przejazdu, a także zasady rozliczania podróży służbowych związanych z odbywaniem nauki.

3. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych oraz ministrem właściwym do spraw pracy, określi, w drodze rozporządzenia, wysokość uposażenia i innych należności pieniężnych policjanta skierowanego do akademii lub innych szkół (na kursy) za granicą, uwzględniając warunki ich otrzymywania oraz sposób i terminy ich wypłacania.

Art. 122a. Do policjanta delegowanego do pełnienia funkcji oficera łącznikowego w polskich przedstawicielstwach dyplomatycznych w zakresie prawa do uposażenia oraz innych świadczeń i należności pieniężnych stosuje się wyłącznie przepisy dotyczące pracowników polskich przedstawicielstw dyplomatycznych.

Art. 123. 1. W razie pobierania przez policjanta wynagrodzenia przewidzianego w przepisach o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, policjantowi oraz członkom jego rodziny przysługują świadczenia i należności pieniężne z tytułu służby, określone w niniejszej ustawie, z wyjątkiem należności, o których mowa w art. 72.

2. Świadczenia i należności pieniężne określone w ust. 1 wypłaca się w wysokości ustalonej, z uwzględnieniem wynagrodzenia należnego policjantowi na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym lub według stawki obowiązującej w dniu zwolnienia ze służby albo w dniu jego śmierci.

Art. 124. 1. Policjantowi zawieszonemu w czynnościach służbowych zawieszają się od najbliższego terminu płatności 50% ostatnio należnego uposażenia.

2. Po zakończeniu postępowania karnego lub dyscyplinarnego, będącego przyczyną zawieszenia w czynnościach służbowych, policjant otrzymuje zawieszoną część uposażenia oraz obligatoryjne podwyżki wprowadzone w okresie zawieszenia, jeżeli nie został skazany prawomocnym wyrokiem sądu lub ukarany karą dyscyplinarną wydalenia ze służby.

Art. 125. 1. Policjantowi tymczasowo aresztowanemu zawieszają się od najbliższego terminu płatności 50% ostatnio należnego uposażenia.

2. W razie umorzenia postępowania karnego lub uniewinnienia prawomocnym wyrokiem sądu, policjant otrzymuje zawieszoną część uposażenia oraz obligatoryjne podwyżki tego uposażenia, wprowadzone w okresie zawieszenia, choćby umorzenie lub uniewinnienie nastąpiło po zwolnieniu policjanta ze służby, z zastrzeżeniem przepisu ust. 3.

3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się w przypadku, gdy postępowanie karne umorzono z powodu przedawnienia lub amnestii, a także w razie warunkowego umorzenia postępowania karnego.

Art. 126. 1. Policjantowi, który samowolnie opuścił miejsce pełnienia służby albo pozostaje poza nim lub nie podejmuje służby, zawieszają się uposażenie od najbliższego terminu płatności. Jeżeli policjant pobrał już za czas nieusprawiedliwionej nieobecności uposażenie, potrąca mu się odpowiednią część uposażenia przy najbliższej wypłacie.

2. W razie uznania nieobecności za usprawiedliwioną, wypłaca się policjantowi zawieszony uposażenie; w przypadku nieobecności nieusprawiedliwionej policjant traci za każdy dzień nieobecności 1/30 część uposażenia miesięcznego.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio w razie zawnionej niemożności pełnienia przez policjanta obowiązków służbowych.

4. Policjantowi, który rozpoczyna urlop bezpłatny w ciągu miesiąca kalendarzowego, przysługuje uposażenie w wysokości 1/30 uposażenia miesięcznego za każdy dzień poprzedzający dzień rozpoczęcia urlopu bezpłatnego. Jeżeli policjant pobrał już uposażenie za czas urlopu bezpłatnego, potrąca się mu odpowiednią część uposażenia przy najbliższej wypłacie.

Art. 127. 1. Z uposażenia policjanta mogą być dokonywane potrącenia w granicach i na zasadach określonych w przepisach prawa pracy oraz w innych przepisach szczególnych stosowanych do wynagrodzeń za pracę, jeżeli przepisy niniejszej ustawy nie stanowią inaczej.

2. Przez uposażenie, o którym mowa w ust. 1, należy rozumieć uposażenie wymienione w art. 100, odprawę z tytułu zwolnienia ze służby oraz świadczenia wymienione w art. 112 i 117, z zastrzeżeniem ust. 3.

3. Odprawa z tytułu zwolnienia ze służby podlega egzekucji wyłącznie na zaspokojenie zaległych świadczeń alimentacyjnych, z uwzględnieniem ograniczeń wynikających z ust. 1.

Art. 128. Przepisu art. 127 ust. 1 i 2 nie stosuje się do zaliczek pobieranych do rozliczenia, a w szczególności na koszty podróży służbowej, delegacji i przeniesienia. Należności te potrąca się z uposażenia w pełnej wysokości, niezależnie od potrąceń z innych tytułów.

Art. 129. Uprawnienia przewidziane w art. 12, art. 101 ust. 2, art. 102, art. 104 ust. 6, art. 105 ust. 3, art. 110 ust. 1, art. 112 ust. 2, art. 113 ust. 2 i art. 120 ust. 2 minister właściwy do spraw wewnętrznych wykonuje po zasięgnięciu opinii związków zawodowych.

Art. 130. (uchylony)

Art. 131. 1. Przepisy rozdziałów 7–9 niniejszej ustawy dotyczące policjantów w służbie przygotowawczej stosuje się również do policjantów w służbie kandydackiej, z wyjątkiem przepisów art. 88 ust. 2 i art. 115 ust. 4.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do policjantów w służbie kontraktowej.

Rozdział 10

Odpowiedzialność dyscyplinarna i karna policjantów

Art. 132. 1. Policjant odpowiada dyscyplinarnie za popełnienie przewinienia dyscyplinarnego polegającego na naruszeniu dyscypliny służbowej lub nieprzestrzeganiu zasad etyki zawodowej.

2. Naruszenie dyscypliny służbowej stanowi czyn policjanta polegający na zawinionym przekroczeniu uprawnień lub niewykonaniu obowiązków wynikających z przepisów prawa lub rozkazów i poleceń wydanych przez przełożonych uprawnionych na podstawie tych przepisów.

3.⁴⁴⁾ Naruszeniem dyscypliny służbowej jest w szczególności:

- 1) niedopełnienie obowiązków policjanta wynikających ze złożonego ślubowania, a także przepisów prawa;
- 2) odmowa wykonania lub niewykonanie rozkazu lub polecenia, z zastrzeżeniem przypadku określonego w art. 58 ust. 2;
- 3) zaniechanie czynności służbowej albo wykonanie jej w sposób nieprawidłowy;
- 4) niedopełnienie obowiązków służbowych albo przekroczenie uprawnień określonych w przepisach prawa;
- 5) wprowadzenie w błąd przełożonego lub innego policjanta, jeżeli spowodowało to lub mogło spowodować szkodę służbie, policjantowi lub innej osobie;
- 6) nadużycie zajmowanego stanowiska dla osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej;
- 7) postępowanie przełożonego w sposób przyczyniający się do rozluźnienia dyscypliny służbowej w podległej jednostce organizacyjnej lub komórce organizacyjnej Policji;
- 8) porzucenie służby;
- 9) samowolne oddalenie się z rejonu zakwaterowania lub nieusprawiedliwione opuszczenie miejsca pełnienia służby lub niestawienie się w tym miejscu;
- 10) stawianie się do służby w stanie nietrzeźwości albo po użyciu alkoholu lub po użyciu podobnie działającego środka, pełnienie jej w takim stanie, a także spożywanie alkoholu lub używanie podobnie działającego środka w czasie służby;
- 11) umyślne naruszenie dóbr osobistych innego policjanta;
- 12) utrata służbowej broni palnej, amunicji lub legitymacji służbowej;
- 13) utrata przedmiotu stanowiącego wyposażenie służbowe, którego wykorzystanie przez osoby nieuprawnione wyrządziło szkodę innej osobie lub stworzyło zagrożenie dla porządku publicznego lub bezpieczeństwa powszechnego;
- 14) ujawnienie informacji pozostającej w związku z wykonywaniem czynności służbowych, jeżeli spowodowało to lub mogło spowodować szkodę służbie.

⁴⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 18 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

4. Czyn stanowiący przewinienie dyscyplinarne, wypełniający jednocześnie znamiona przestępstwa lub wykroczenia albo przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego, podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej niezależnie od odpowiedzialności karnej.

4a. W przypadku czynu stanowiącego przewinienie dyscyplinarne, wypełniającego jednocześnie znamiona wykroczenia, w przypadku mniejszej wagi lub ukarania grzywną, przełożony dyscyplinarny może nie wszczynać postępowania dyscyplinarnego, a wszczęte umorzyć.

4b. W przypadku czynu stanowiącego przewinienie dyscyplinarne mniejszej wagi przełożony dyscyplinarny może odstąpić od wszczęcia postępowania i przeprowadzić ze sprawcą przewinienia dyscyplinarnego udokumentowaną w formie notatki rozmowę dyscyplinującą.

4ba.⁴⁵⁾ Rozmowę dyscyplinującą, o której mowa w ust. 4b, można przeprowadzić w terminie do 30 dni od dnia powzięcia przez przełożonego dyscyplinarnego wiadomości o popełnieniu przewinienia dyscyplinarnego. Rozmowa ta polega na wytknięciu policjantowi niewłaściwego postępowania oraz uprzedzeniu go o możliwości zastosowania innych środków dyscyplinujących, a także wszczęcia postępowania i wymierzenia kary dyscyplinarnej w przypadku ponownego popełnienia czynu, za który policjant ponosi odpowiedzialność dyscyplinarną.

4c.⁴⁶⁾ Notatkę, o której mowa w ust. 4b, włącza się do akt osobowych na okres 5 miesięcy.

4d.⁴⁷⁾ W terminie 5 dni od dnia przeprowadzenia rozmowy dyscyplinującej sprawca przewinienia dyscyplinarnego może złożyć sprzeciw do przełożonego dyscyplinarnego. Złożenie sprzeciwu skutkuje wszczęciem postępowania dyscyplinarnego, a zebrane dotychczas materiały stają się materiałami postępowania dyscyplinarnego.

4e.⁴⁷⁾ Rozmowę dyscyplinującą przeprowadza przełożony dyscyplinarny. W uzasadnionym przypadku przełożony dyscyplinarny może na piśmie upoważnić do przeprowadzenia w jego imieniu rozmowy dyscyplinującej policjanta w stopniu nie niższym od stopnia posiadanego przez policjanta, z którym rozmowa dyscyplinująca ma być prowadzona, lub zajmującego co najmniej równorzędne z tym policjantem stanowisko służbowe.

4f.⁴⁷⁾ Upoważnienie do przeprowadzenia rozmowy dyscyplinującej zawiera:

- 1) podstawę prawną;
- 2) stopień, imię, nazwisko i stanowisko służbowe upoważnionego policjanta;
- 3) stopień, imię, nazwisko i stanowisko służbowe policjanta, z którym ma być prowadzona rozmowa dyscyplinująca;
- 4) określenie czynu, w związku z którym rozmowa dyscyplinująca ma być prowadzona, wraz z jego kwalifikacją prawną;
- 5) określenie przesłanek, jakie spowodowały podjęcie przez przełożonego dyscyplinarnego rozstrzygnięcia o przeprowadzeniu w danym przypadku rozmowy dyscyplinującej;
- 6) określenie terminu, w jakim przeprowadza się rozmowę dyscyplinującą.

Art. 132a. Przewinienie dyscyplinarne jest zawinione wtedy, gdy policjant:

- 1) ma zamiar jego popełnienia, to jest chce je popełnić albo przewidując możliwość jego popełnienia, na to się godzi;
- 2) nie mając zamiaru jego popełnienia, popełnia je jednak na skutek niezachowania ostrożności wymaganej w danych okolicznościach, mimo że możliwość taką przewidywał albo mógł i powinien przewidzieć.

Art. 132b.⁴⁸⁾ 1. Policjant odpowiada dyscyplinarnie, jeżeli popełnia przewinienie dyscyplinarne sam albo wspólnie i w porozumieniu z inną osobą, a także w przypadku gdy kieruje popełnieniem przez innego policjanta przewinienia dyscyplinarnego albo poleca jego popełnienie.

2. Policjant odpowiada dyscyplinarnie także wówczas, gdy chcąc, aby inny policjant popełnił przewinienie dyscyplinarne, nakłania go do tego.

3. Policjant odpowiada dyscyplinarnie w przypadku, gdy chcąc, aby inny policjant popełnił przewinienie dyscyplinarne lub godząc się na to, swoim zachowaniem ułatwia jego popełnienie.

4. Każdy z policjantów, o których mowa w ust. 1–3, odpowiada w granicach swojej winy, niezależnie od odpowiedzialności pozostałych osób.

5. Policjant odpowiada dyscyplinarnie za popełnienie przewinienia dyscyplinarnego za granicą.

⁴⁵⁾ Dodany przez art. 1 pkt 18 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

⁴⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 18 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

⁴⁷⁾ Dodany przez art. 1 pkt 18 lit. d ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

⁴⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 19 ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

Art. 132c.⁴⁹⁾ Dwa lub więcej zachowań podjętych w krótkich odstępach czasu w celu wykonania tego samego zamiaru lub z wykorzystaniem takiej samej sposobności uważa się za jedno przewinienie dyscyplinarne.

Art. 133. 1. Przełożonym dyscyplinarnym jest przełożony, o którym mowa w art. 32 ust. 1⁵⁰⁾. Taką samą władzę dyscyplinarną posiada policjant, któremu powierzono pełnienie obowiązków na stanowisku służbowym, o którym mowa w art. 32 ust. 1.

2.⁵¹⁾ Przełożonym dyscyplinarnym policjanta delegowanego do czasowego pełnienia służby lub policjanta, któremu powierzono pełnienie obowiązków służbowych albo którego skierowano na szkolenie zawodowe, doskonalenie zawodowe centralne lub studia w Wyższej Szkole Policji, jest przełożony dyscyplinarny w miejscu pełnienia służby, odbywania szkolenia, doskonalenia lub studiów, z wyłączeniem możliwości orzekania kar dyscyplinarnych określonych w art. 134 pkt 3–7, które wymierza przełożony, o którym mowa w art. 32 ust. 1.

3.⁵²⁾ Przełożonym dyscyplinarnym policjanta delegowanego do pełnienia służby poza granicami państwa jest dowódca kontyngentu policyjnego, w którym policjant pełni służbę, z wyłączeniem możliwości orzekania kar określonych w art. 134 pkt 3–7, które wymierza przełożony, o którym mowa w art. 32 ust. 1.

3a.⁵²⁾ Przełożonym dyscyplinarnym policjanta oddelegowanego do pełnienia służby w Biurze Nadzoru Wewnętrznego jest Inspektor Nadzoru Wewnętrznego, z wyłączeniem możliwości orzekania kar określonych w art. 134 pkt 3–7, które wymierza przełożony, o którym mowa w art. 32 ust. 1. Przepisy art. 135d ust. 2, art. 135h ust. 2, art. 135k ust. 4, art. 135r ust. 9 oraz art. 135s ust. 5 stosuje się odpowiednio.

3b. Przełożonym dyscyplinarnym Komendanta Głównego Policji, Komendanta BSWP i jego zastępców jest minister właściwy do spraw wewnętrznych.⁵³⁾ Przepisy art. 135d ust. 2, art. 135h ust. 2, art. 135k ust. 4, art. 135r ust. 9 oraz art. 135s ust. 5 stosuje się odpowiednio.

4. W przypadku przeniesienia policjanta do pełnienia służby w innej jednostce organizacyjnej Policji i związanej z tym zmiany właściwości przełożonego dyscyplinarnego, postępowanie dyscyplinarne wszczęte wobec policjanta przejmuje i orzeka w pierwszej instancji nowy przełożony dyscyplinarny.

5. Policjant oddelegowany do pełnienia zadań służbowych poza Policją podlega władzy dyscyplinarnej przełożonego, o którym mowa w art. 32 ust. 1.

6. Przełożony dyscyplinarny może w formie pisemnej upoważnić swoich zastępców lub innych policjantów z kierowanej przez niego jednostki organizacyjnej Policji do załatwiania spraw dyscyplinarnych w jego imieniu w ustalonym zakresie.

7. Wątpliwości w zakresie ustalenia właściwości przełożonego w sprawach dyscyplinarnych rozstrzyga wyższy przełożony dyscyplinarny w drodze postanowienia.

8. Wyższymi przełożonymi dyscyplinarnymi w postępowaniu dyscyplinarnym są:

- 1) komendant wojewódzki Policji – w stosunku do komendanta powiatowego (miejskiego) Policji;
- 2) Komendant Stołeczny Policji – w stosunku do komendanta powiatowego (miejskiego) i rejonowego Policji;
- 3)⁵⁴⁾ Komendant Główny Policji – w stosunku do Komendanta CBŚP, dowódcy BOA, komendanta wojewódzkiego Policji, Komendanta Stołecznego Policji, komendanta szkoły policyjnej, dowódcy kontyngentu policyjnego oraz policjantów, których przełożonym dyscyplinarnym jest Komendant BSWP.

Art. 134.⁵⁵⁾ Karami dyscyplinarnymi są:

- 1) upomnienie;
- 2) nagana;
- 3) ostrzeżenie o niepełnej przydatności do służby na zajmowanym stanowisku;

⁴⁹⁾ Dodany przez art. 1 pkt 20 ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

⁵⁰⁾ Zdanie pierwsze ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 21 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

⁵¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 21 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

⁵²⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 21 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

⁵³⁾ Zdanie pierwsze w brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 21 lit. d ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

⁵⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 21 lit. e ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

⁵⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 22 ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

- 4) wyznaczenie na niższe stanowisko służbowe;
- 5) obniżenie stopnia;
- 6) ostrzeżenie o niepełnej przydatności do służby;
- 7) wydalenie ze służby.

Art. 134a.⁵⁵⁾ Kara upomnienia i kara nagany oznaczają wytknięcie ukaranemu przez przełożonego dyscyplinarnego niewłaściwego postępowania.

Art. 134b. (uchylony)⁵⁶⁾

Art. 134c.⁵⁷⁾ Kara ostrzeżenia o niepełnej przydatności do służby na zajmowanym stanowisku oznacza wytknięcie ukaranemu niewłaściwego postępowania i uprzedzenie go, że jeżeli ponownie popełni przewinienie dyscyplinarne, zostanie wyznaczony na niższe stanowisko służbowe lub ukarany surowszą karą dyscyplinarną.

Art. 134d. 1. Kara wyznaczenia na niższe stanowisko służbowe oznacza odwołanie lub zwolnienie z dotychczas zajmowanego stanowiska służbowego i powołanie lub mianowanie na stanowisko służbowe niższe od dotychczas zajmowanego. Wymierzenie kary wyznaczenia na niższe stanowisko służbowe powoduje utratę uprawnień, o których mowa w art. 6e ust. 3 i art. 103 ust. 2.

2. Przed zatarciem kary wyznaczenia na niższe stanowisko służbowe policjanta nie można powołać lub mianować na wyższe stanowisko służbowe.

Art. 134e. 1. Kara obniżenia stopnia oznacza obniżenie posiadanego stopnia policyjnego.

2.⁵⁸⁾ Karę obniżenia stopnia można wymierzyć tylko obok kary wyznaczenia na niższe stanowisko służbowe, kary ostrzeżenia o niepełnej przydatności do służby albo kary wydalenia ze służby.

Art. 134ea.⁵⁹⁾ Kara ostrzeżenia o niepełnej przydatności do służby oznacza wytknięcie ukaranemu niewłaściwego postępowania i uprzedzenie go, że jeżeli ponownie popełni przewinienie dyscyplinarne, zostanie wydalony ze służby.

Art. 134f. Kara wydalenia ze służby oznacza zwolnienie ze służby w Policji.

Art. 134g. 1. Za popełnione przewinienie dyscyplinarne można wymierzyć tylko jedną karę dyscyplinarną.

2. Za popełnienie kilku przewinień dyscyplinarnych można wymierzyć jedną karę dyscyplinarną, odpowiednio surowszą.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się z zastrzeżeniem art. 134e ust. 2.

Art. 134h. 1.⁶⁰⁾ Obwinionemu wymierza się karę dyscyplinarną współmierną do popełnionego przewinienia dyscyplinarnego oraz stopnia zawinienia.

1a.⁶¹⁾ Przy wymierzaniu kary dyscyplinarnej uwzględnia się okoliczności popełnienia przewinienia dyscyplinarnego, jego skutki, w tym następstwa negatywne dla służby, rodzaj i stopień naruszenia ciężących na obwinionym obowiązków, pobudki działania, zachowanie obwinionego przed popełnieniem przewinienia dyscyplinarnego i po jego popełnieniu, dotychczasowy przebieg służby, opinię służbową, okres pozostawania w służbie, a także istotne w sprawie okoliczności, zarówno łagodzące, jak i obciążające.

2. Na zaostrzenie wymiaru kary mają wpływ następujące okoliczności popełnienia przewinienia dyscyplinarnego:

- 1)⁶²⁾ działanie z motywacji zasługującej na szczególne potępienie, w stanie nietrzeźwości albo w stanie po użyciu alkoholu lub podobnie działającego środka;
- 2) popełnienie przewinienia dyscyplinarnego przez policjanta przed zatarciem wymierzonej mu kary dyscyplinarnej;
- 3) poważne skutki przewinienia dyscyplinarnego, zwłaszcza istotne zakłócenie realizacji zadań Policji lub naruszenia dobrego imienia Policji;
- 4) działanie w obecności podwładnego, wspólnie z nim lub na jego szkodę.

⁵⁶⁾ Przez art. 1 pkt 23 ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

⁵⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 24 ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

⁵⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 25 ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

⁵⁹⁾ Dodany przez art. 1 pkt 26 ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

⁶⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 27 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

⁶¹⁾ Dodany przez art. 1 pkt 27 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

⁶²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 27 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

3. Na złagodzenie wymiaru kary mają wpływ następujące okoliczności popełnienia przewinienia dyscyplinarnego:

- 1) nieumyślność jego popełnienia;
- 2) podjęcie przez policjanta starań o zmniejszenie jego skutków;
- 3) brak należytego doświadczenia zawodowego lub dostatecznych umiejętności zawodowych;
- 4) dobrowolne poinformowanie przełożonego dyscyplinarnego o popełnieniu przewinienia dyscyplinarnego przed wszczęciem postępowania dyscyplinarnego.

4. Przełożony dyscyplinarny uwzględnia okoliczności, o których mowa w ust. 1–3, wyłącznie w stosunku do policjanta, którego one dotyczą.

Art. 134ha.⁶³⁾ 1. Podstawę wszelkich rozstrzygnięć w postępowaniach dyscyplinarnych stanowią ustalenia faktyczne.

2. Przełożony dyscyplinarny i rzecznik dyscyplinarny kształtują swoje przekonanie na podstawie wszystkich przeprowadzonych dowodów, ocenianych swobodnie, z uwzględnieniem zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego.

3. Przełożony dyscyplinarny i rzecznik dyscyplinarny rozstrzygają samodzielnie zagadnienia faktyczne i prawne oraz nie są związani rozstrzygnięciem sądu lub innego organu. Prawomocne rozstrzygnięcia sądu kształtujące prawo lub stosunek prawny są jednak wiążące.

Art. 134i. 1. Przełożony dyscyplinarny, jeżeli zachodzi uzasadnione przypuszczenie popełnienia przez policjanta przewinienia dyscyplinarnego:

- 1) wszczyna postępowanie dyscyplinarne:
  - a) z własnej inicjatywy,
  - b) na wniosek bezpośredniego przełożonego policjanta,
  - c) na polecenie wyższego przełożonego,
  - d) na żądanie sądu lub prokuratora,
  - e)⁶⁴⁾ wskutek złożenia sprzeciwu, o którym mowa w art. 132 ust. 4d;
- 2)⁶⁵⁾ może wszcząć postępowanie dyscyplinarne na wniosek innego zainteresowanego organu, instytucji lub pokrzywdzonego.

1a.⁶⁶⁾ Wszczęcie postępowania dyscyplinarnego następuje w drodze postanowienia, którego odpis niezwłocznie doręcza się obwinionemu.

1b.⁶⁶⁾ Pokrzywdzonym jest osoba, której dobro prawne zostało bezpośrednio naruszone przez przewinienie dyscyplinarne.

2.⁶⁷⁾ Wyższy przełożony dyscyplinarny lub Komendant Główny Policji mogą wszcząć lub przejąć do prowadzenia postępowanie dyscyplinarne przed wydaniem orzeczenia, jeżeli w jego ocenie jest to konieczne z uwagi na charakter sprawy.

3.⁶⁷⁾ W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lit. d i pkt 2, przełożony dyscyplinarny lub Komendant Główny Policji zawiadamiają odpowiednio sąd lub prokuratora oraz organ lub instytucję albo pokrzywdzonego o wszczęciu postępowania dyscyplinarnego i wyniku tego postępowania. Materiały przekazane przez sąd, prokuratora, organ, instytucję albo pokrzywdzonego włącza się do akt postępowania dyscyplinarnego.

4. Jeżeli zachodzą wątpliwości co do popełnienia przewinienia dyscyplinarnego, jego kwalifikacji prawnej albo tożsamości sprawcy, przed wszczęciem postępowania dyscyplinarnego przełożony dyscyplinarny zleca przeprowadzenie czynności wyjaśniających. Czynności te należy ukończyć w terminie 30 dni. W szczególnych przypadkach ze względu na charakter sprawy czynności wyjaśniające za zgodą przełożonego właściwego w sprawach dyscyplinarnych mogą być kontynuowane w terminie nie dłuższym niż 60 dni od dnia wydania postanowienia, o którym mowa w ust. 4a.⁶⁸⁾

⁶³⁾ Dodany przez art. 1 pkt 28 ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

⁶⁴⁾ Dodana przez art. 1 pkt 29 lit. a tiret pierwsze ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

⁶⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 29 lit. a tiret drugie ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

⁶⁶⁾ Dodany przez art. 1 pkt 29 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

⁶⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 29 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

⁶⁸⁾ Zdanie trzecie dodane przez art. 1 pkt 29 lit. d ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

4a.⁶⁹⁾ Rozpoczęcie czynności wyjaśniających następuje w drodze postanowienia.

4b.⁶⁹⁾ Postanowienie, o którym mowa w ust. 4a, zawiera:

- 1) stopień, imię, nazwisko i stanowisko służbowe przełożonego dyscyplinarnego;
- 2) datę wydania;
- 3) podstawę prawną;
- 4) datę otrzymania przez przełożonego dyscyplinarnego informacji uzasadniających przeprowadzenie czynności wyjaśniających;
- 5) określenie okoliczności stanowiących przedmiot czynności wyjaśniających;
- 6) wskazanie rzecznika dyscyplinarnego do prowadzenia czynności wyjaśniających;
- 7) podpis przełożonego dyscyplinarnego i urzędową pieczęć jednostki organizacyjnej Policji albo urzędową pieczęć ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

4c.⁶⁹⁾ Jeżeli w toku czynności wyjaśniających zostały ujawnione inne okoliczności wskazujące na możliwość popełnienia przewinienia dyscyplinarnego, rzecznik dyscyplinarny za zgodą przełożonego dyscyplinarnego może poszerzyć zakres okoliczności stanowiących przedmiot czynności wyjaśniających, o których mowa w ust. 4b pkt 5.

4d.⁶⁹⁾ W toku czynności wyjaśniających nie przeprowadza się dowodu z opinii biegłego ani czynności wymagających spisania protokołu.

4e.⁶⁹⁾ Z czynności wyjaśniających rzecznik dyscyplinarny sporządza sprawozdanie, w którym w szczególności przedstawia wnioski dotyczące wszczęcia postępowania dyscyplinarnego, odstąpienia od wszczęcia postępowania dyscyplinarnego albo odstąpienia od wszczęcia postępowania dyscyplinarnego i przeprowadzenia rozmowy dyscyplinującej ze sprawcą przewinienia dyscyplinarnego.

4f.⁶⁹⁾ W przypadku wszczęcia postępowania dyscyplinarnego materiały zebrane podczas przeprowadzania czynności wyjaśniających stają się materiałami postępowania dyscyplinarnego.

4g.⁶⁹⁾ Wyższy przełożony dyscyplinarny lub Komendant Główny Policji może zlecić przeprowadzenie lub przeprowadzić czynności wyjaśniające w sprawach dotyczących policjantów podległych przełożonym dyscyplinarnym, jeżeli w jego ocenie jest to konieczne ze względu na charakter sprawy.

5. Postępowanie dyscyplinarne wszczyna się z dniem wydania postanowienia o wszczęciu postępowania dyscyplinarnego. Policjanta, co do którego wydano postanowienie o wszczęciu postępowania dyscyplinarnego, uważa się za obwinionego.

5a.⁷⁰⁾ Celem postępowania dyscyplinarnego jest w szczególności:

- 1) ustalenie, czy czyn, którego popełnienie zarzucono obwinionemu, został popełniony i czy obwiniony jest jego sprawcą;
- 2) wyjaśnienie przyczyn i okoliczności popełnienia czynu, o którym mowa w pkt 1;
- 3) zebranie i utrwalenie dowodów w sprawie.

5b.⁷⁰⁾ Przełożony dyscyplinarny i wyższy przełożony dyscyplinarny badają swoją właściwość przed podjęciem czynności w sprawach dyscyplinarnych, a w przypadku stwierdzenia braku właściwości przekazują sprawę odpowiednio uprawnionemu przełożonemu dyscyplinarnemu albo wyższemu przełożonemu dyscyplinarnemu.

5c.⁷⁰⁾ Rzecznik dyscyplinarny przekazuje niezwłocznie przełożonemu dyscyplinarnemu dokumenty w sprawach dyscyplinarnych zastrzeżonych do jego właściwości.

6. Postanowienie o wszczęciu postępowania dyscyplinarnego zawiera:

- 1) oznaczenie przełożonego dyscyplinarnego;
- 2) datę wydania postanowienia;
- 3) stopień, imię i nazwisko oraz stanowisko służbowe obwinionego;
- 4) opis przewinienia dyscyplinarnego zarzucanego obwinionemu wraz z jego kwalifikacją prawną;

⁶⁹⁾ Dodany przez art. 1 pkt 29 lit. e ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

⁷⁰⁾ Dodany przez art. 1 pkt 29 lit. f ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

- 5) uzasadnienie faktyczne zarzucanego przewinienia dyscyplinarnego;
- 6) oznaczenie rzecznika dyscyplinarnego prowadzącego postępowanie;
- 7) podpis z podaniem stopnia, imienia i nazwiska przełożonego dyscyplinarnego;
- 8) pouczenie o uprawnieniach przysługujących obwinionemu w toku postępowania dyscyplinarnego;
- 9)⁷¹⁾ datę otrzymania przez przełożonego dyscyplinarnego informacji uzasadniającej podejrzenie popełnienia przez policjanta zarzucanego mu czynu.

7.⁷²⁾ W przypadku uchylenia w postępowaniu odwoławczym orzeczenia, o którym mowa w art. 135fa ust. 1, i przekazania sprawy do ponownego rozpatrzenia za dzień wszczęcia postępowania dyscyplinarnego przyjmuje się dzień wydania orzeczenia, o którym mowa w art. 135fa ust. 1.

Art. 135. 1.⁷³⁾ Postępowania dyscyplinarnego nie wszczyna się, jeżeli:

- 1) czynności wyjaśniające nie potwierdziły popełnienia czynu stanowiącego przewinienie dyscyplinarne;
- 2) upłynęły terminy określone w ust. 4 i 5;
- 3) postępowanie dyscyplinarne w sprawie tego samego czynu i tego samego policjanta zostało prawomocnie zakończone lub, wcześniej wszczęte, toczy się.

2. Postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania dyscyplinarnego oraz orzeczenie o umorzeniu postępowania dyscyplinarnego doręcza się pokrzywdzonemu, jeżeli złożył on wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego. Na postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania dyscyplinarnego oraz na orzeczenie o umorzeniu tego postępowania pokrzywdzony może wnieść odpowiednio zażalenie lub odwołanie, w terminie 7 dni od dnia ich doręczenia.

3. Postępowania dyscyplinarnego nie wszczyna się po upływie 90 dni od dnia powzięcia przez przełożonego dyscyplinarnego wiadomości o popełnieniu przewinienia dyscyplinarnego.

3a.⁷⁴⁾ Jeżeli policjant z powodu nieobecności w służbie nie ma możliwości złożenia wyjaśnień, bieg terminu, o którym mowa w ust. 3, nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega zawieszeniu do dnia stawienia się policjanta do służby.

4. Karalność przewinienia dyscyplinarnego ustaje z upływem 2 lat od dnia jego popełnienia.⁷⁵⁾ Zawieszenie postępowania dyscyplinarnego wstrzymuje bieg tego terminu.

5. Jeżeli przewinieniem dyscyplinarnym jest czyn zawierający jednocześnie znamiona przestępstwa lub wykroczenia albo przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego, upływ terminu określonego w ust. 4 nie może nastąpić wcześniej niż terminów przedawnienia karalności tych przestępstw lub wykroczeń.

6. (uchylony)⁷⁶⁾

Art. 135a. 1. Postępowanie dyscyplinarne oraz czynności wyjaśniające, o których mowa w art. 134i ust. 4, prowadzi rzecznik dyscyplinarny.

2.⁷⁷⁾ Przełożony dyscyplinarny powołuje rzeczników dyscyplinarnych na okres 4 lat spośród policjantów w służbie stałej.

3. Przełożony dyscyplinarny do prowadzenia postępowania dyscyplinarnego oraz czynności wyjaśniających, o których mowa w art. 134i ust. 4, wyznacza rzecznika dyscyplinarnego w stopniu:

- 1) co najmniej młodszego aspiranta, jeżeli postępowanie ma dotyczyć policjanta posiadającego stopień w korpusie szeregowych, podoficerów lub aspirantów;
- 2) co najmniej podkomisarza, jeżeli postępowanie ma dotyczyć policjanta posiadającego stopień podkomisarza, komisarza lub nadkomisarza albo policjanta ze stopniem, o którym mowa w pkt 1;
- 3) co najmniej podinspektora, jeżeli postępowanie ma dotyczyć policjanta posiadającego stopień podinspektora lub wyższy albo policjanta ze stopniem, o którym mowa w pkt 2.

⁷¹⁾ Dodany przez art. 1 pkt 29 lit. g ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

⁷²⁾ Dodany przez art. 1 pkt 29 lit. h ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

⁷³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 30 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

⁷⁴⁾ Dodany przez art. 1 pkt 30 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

⁷⁵⁾ Zdanie pierwsze w brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 30 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

⁷⁶⁾ Przez art. 1 pkt 30 lit. d ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

⁷⁷⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 31 ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

Art. 135b. 1. Przełożony dyscyplinarny odwołuje rzecznika dyscyplinarnego w przypadkach:

- 1) zaistnienia okoliczności, które stanowią podstawę zwolnienia go ze służby w Policji;
- 2) prawomocnego ukarania go karą dyscyplinarną;
- 3) przeniesienia go do innej jednostki organizacyjnej Policji niepodlegającej bezpośrednio przełożonemu dyscyplinarnemu.

1a.⁷⁸⁾ Przełożony dyscyplinarny może odwołać rzecznika dyscyplinarnego na jego uzasadniony wniosek.

2. Rzecznik dyscyplinarny, za zgodą przełożonego dyscyplinarnego, może skorzystać z pomocy innego rzecznika dyscyplinarnego przy przeprowadzaniu czynności dowodowych.

Art. 135c. 1. Przełożony dyscyplinarny lub rzecznik dyscyplinarny podlegają wyłączeniu od udziału w postępowaniu dyscyplinarnym, jeżeli:

- 1) sprawa dotyczy go bezpośrednio;
- 2) jest małżonkiem, krewnym lub powinowatym obwinionego lub osoby przez niego pokrzywdzonej w rozumieniu przepisów Kodeksu postępowania karnego;
- 3) był świadkiem czynu;
- 4) między nim a obwinionym lub osobą pokrzywdzoną przez obwinionego zachodzi stosunek osobisty mogący wywołać wątpliwości co do jego bezstronności.

2. Przełożonego dyscyplinarnego i rzecznika dyscyplinarnego można wyłączyć od udziału w postępowaniu dyscyplinarnym także z innych uzasadnionych przyczyn.

3. O okolicznościach uzasadniających wyłączenie od udziału w postępowaniu dyscyplinarnym przełożony dyscyplinarny i rzecznik dyscyplinarny zawiadamiają niezwłocznie odpowiednio wyższego przełożonego dyscyplinarnego i przełożonego dyscyplinarnego.

4. Wyłączenie przełożonego dyscyplinarnego i rzecznika dyscyplinarnego od udziału w postępowaniu dyscyplinarnym może nastąpić również na wniosek obwinionego lub jego obrońcy, jeżeli został ustanowiony.

5. Przełożony dyscyplinarny wydaje postanowienie o wyłączeniu lub odmowie wyłączenia rzecznika dyscyplinarnego od udziału w postępowaniu dyscyplinarnym.

6. Wyższy przełożony dyscyplinarny wydaje postanowienie o wyłączeniu lub o odmowie wyłączenia przełożonego dyscyplinarnego od udziału w postępowaniu dyscyplinarnym.

7.⁷⁹⁾ Do dnia wydania postanowienia, o którym mowa w ust. 6, przełożony dyscyplinarny podejmuje czynności niecierpiące zwłoki.

Art. 135d. 1. W przypadku wyłączenia przełożonego dyscyplinarnego od udziału w postępowaniu dyscyplinarnym na podstawie art. 135c ust. 1 i 2, postępowanie dyscyplinarne przejmuje wyższy przełożony dyscyplinarny albo wyznacza przełożonego dyscyplinarnego z równorzędnej jednostki organizacyjnej Policji.

2. W przypadku wyłączenia Komendanta Głównego Policji od udziału w postępowaniu dyscyplinarnym na podstawie art. 135c ust. 1 i 2, postępowanie dyscyplinarne przejmuje jeden z jego zastępców.

3. W przypadku wyłączenia rzecznika dyscyplinarnego od udziału w postępowaniu dyscyplinarnym na podstawie art. 135c ust. 1 i 2, postępowanie dyscyplinarne przejmuje do prowadzenia inny wyznaczony rzecznik dyscyplinarny.

4. Do czasu wydania przez przełożonego dyscyplinarnego postanowienia o wyłączeniu rzecznik dyscyplinarny podejmuje wyłączenie czynności niecierpiące zwłoki.

Art. 135e. 1. Rzecznik dyscyplinarny zbiera materiał dowodowy i podejmuje czynności niezbędne do wyjaśnienia sprawy. W szczególności przesłuchuje świadków, obwinionego i pokrzywdzonego, przeprowadza oględziny, konfrontacje, okazania oraz dokonuje odtworzenia przebiegu stanowiących przedmiot rozpoznania zdarzeń lub ich fragmentów.⁸⁰⁾ Z czynności tych sporządza protokoły. Rzecznik dyscyplinarny może także zlecić przeprowadzenie odpowiednich badań.

⁷⁸⁾ Dodany przez art. 1 pkt 32 ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

⁷⁹⁾ Dodany przez art. 1 pkt 33 ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

⁸⁰⁾ Zdanie drugie w brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 34 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

2. Z czynności innych niż wymienione w ust. 1 sporządza się protokół, jeżeli przepis szczególny tego wymaga albo przełożony dyscyplinarny lub rzecznik dyscyplinarny uzna to za potrzebne. W pozostałych przypadkach można ograniczyć się do sporządzenia notatki urzędowej.

3. Protokół zawiera:⁸¹⁾

- 1) oznaczenie czynności, jej czasu i miejsca, osób w niej uczestniczących lub obecnych oraz charakteru ich uczestnictwa;
- 2) opis przebiegu czynności;
- 3) w miarę potrzeby:
  - a) stwierdzenie innych okoliczności dotyczących przebiegu czynności,
  - b) oświadczenia i wnioski uczestników czynności,
  - c) pouczenie o uprawnieniach i obowiązkach.

4. Wyjaśnienia, zeznania, oświadczenia i wnioski oraz stwierdzenia określonych okoliczności przez rzecznika dyscyplinarnego lub kierownika jednostki organizacyjnej Policji, o którym mowa w ust. 8, zapisuje się w protokole z możliwą dokładnością, a osoby biorące udział w czynności mają prawo żądać zapisania w protokole z pełną dokładnością wszystkiego, co dotyczy ich praw i interesów.

5. Osoby biorące udział w czynności, z której jest sporządzany protokół, a także osoby obecne, po zapoznaniu się z treścią protokołu, podpisują każdą jego stronę. Odmowę zapoznania się z treścią protokołu, a także odmowę lub brak podpisu którejkolwiek osoby należy omówić w protokole.

6. Rzecznik dyscyplinarny w toku postępowania wydaje postanowienia, jeżeli ich wydanie nie jest zastrzeżone do właściwości przełożonego dyscyplinarnego.

7. Postanowienie wydane w toku postępowania, z wyjątkiem postanowienia o wszczęciu postępowania dyscyplinarnego, powinno zawierać:

- 1) oznaczenie wydającego postanowienie rzecznika dyscyplinarnego lub przełożonego dyscyplinarnego;
- 2) datę wydania postanowienia;
- 3) podstawę prawną wydania postanowienia;
- 4) stopień, imię i nazwisko oraz stanowisko służbowe obwinionego;
- 5) rozstrzygnięcie;
- 6) uzasadnienie faktyczne i prawne;
- 7) pouczenie, czy i w jakim trybie przysługuje prawo złożenia zażalenia;
- 8) podpis z podaniem stopnia, imienia i nazwiska wydającego postanowienie.

7a.⁸²⁾ Rzecznik dyscyplinarny, który wydał postanowienie, w przypadku wniesienia zażalenia na to postanowienie, niezwłocznie przekazuje je przełożonemu dyscyplinarnemu wraz z aktami postępowania oraz ze swoim stanowiskiem, nie później jednak niż w terminie 3 dni od dnia, w którym otrzymał zażalenie.

8.⁸³⁾ W przypadku konieczności przeprowadzenia czynności poza miejscowością, w której toczy się postępowanie dyscyplinarne, przełożony dyscyplinarny lub rzecznik dyscyplinarny mogą zwrócić się o ich przeprowadzenie do przełożonego dyscyplinarnego właściwego według miejsca, w którym czynność ma być dokonana. Czynności przeprowadza rzecznik dyscyplinarny wyznaczony przez kierownika tej jednostki organizacyjnej Policji.

9. Jeżeli czyn będący przedmiotem postępowania dyscyplinarnego jest lub był przedmiotem innego postępowania, w tym postępowania przygotowawczego, przełożony dyscyplinarny lub rzecznik dyscyplinarny mogą zwrócić się do właściwego organu o udostępnienie akt tego postępowania w całości lub w części.⁸⁴⁾ Za zgodą tego organu, potrzebne odpisy lub wyciągi z udostępnionych akt włącza się do akt postępowania dyscyplinarnego.

⁸¹⁾ Wprowadzenie do wyliczenia w brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 34 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

⁸²⁾ Dodany przez art. 1 pkt 34 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

⁸³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 34 lit. d ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

⁸⁴⁾ Zdanie pierwsze w brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 34 lit. e ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

9a.⁸⁵⁾ Rzecznik dyscyplinarny, w razie ustalenia na podstawie zebranego materiału dowodowego, że obwinionemu należy zarzucić czyn, który nie był objęty uprzednio wydanym postanowieniem, lub że zachodzi potrzeba istotnej zmiany opisu czynu lub jego kwalifikacji prawnej, występuje do przełożonego dyscyplinarnego z wnioskiem o zmianę lub uzupełnienie zarzutów.

10. Jeżeli zebrany materiał dowodowy to uzasadnia, przełożony dyscyplinarny wydaje postanowienie o zmianie lub uzupełnieniu zarzutów.

Art. 135f. 1. W toku postępowania dyscyplinarnego obwiniony ma prawo do:

- 1) odmowy składania wyjaśnień;
- 2) zgłaszania wniosków dowodowych;
- 3)⁸⁶⁾ przeglądania akt postępowania dyscyplinarnego oraz sporządzania z nich notatek lub fotokopii;
- 4) (utracił moc)⁸⁷⁾
- 4a) ustanowienia obrońcy, którym może być policjant, adwokat albo radca prawny;
- 5) wnoszenia do przełożonego dyscyplinarnego zażaleń na postanowienia wydane w toku postępowania przez rzecznika dyscyplinarnego, w terminie 3 dni od dnia doręczenia i w przypadkach wskazanych w ustawie; od postanowień wydanych przez przełożonego dyscyplinarnego zażalenie przysługuje do wyższego przełożonego dyscyplinarnego, z zastrzeżeniem art. 135k ust. 4.

2. Rzecznik dyscyplinarny może, w drodze postanowienia, odmówić udostępnienia akt, jeżeli sprzeciwia się temu dobro postępowania dyscyplinarnego. Na postanowienie przysługuje zażalenie.

3. Ustanowienie obrońcy uprawnia go do działania w całym postępowaniu dyscyplinarnym, nie wyłączając czynności po uprawomocnieniu się orzeczenia, jeżeli nie zawiera ograniczeń. O zmianie zakresu pełnomocnictwa uprawniającego do działania w postępowaniu dyscyplinarnym lub o jego cofnięciu obwiniony niezwłocznie zawiadamia obrońcę oraz rzecznika dyscyplinarnego.

4. Obrońca nie może podejmować czynności na niekorzyść obwinionego. Może on zrezygnować z reprezentowania obwinionego w toku postępowania dyscyplinarnego, zawiadamiając o tym obwinionego oraz rzecznika dyscyplinarnego. Do czasu ustanowienia nowego obrońcy, jednak nie dłużej niż 14 dni od dnia zawiadomienia obwinionego, obrońca jest obowiązany podejmować niezbędne czynności.

5. Udział obrońcy w postępowaniu dyscyplinarnym nie wyłącza osobistego działania w nim obwinionego.

6. Orzeczenia, postanowienia, zawiadomienia i inne pisma, wydane w toku postępowania dyscyplinarnego, doręcza się obwinionemu oraz obrońcy, jeżeli został ustanowiony. W razie doręczenia obwinionemu i obrońcy w różnych terminach pisma, od którego przysługuje odwołanie lub zażalenie, termin do złożenia odwołania lub zażalenia liczy się od dnia doręczenia, które nastąpiło wcześniej.

7. Wniosek dowodowy obwiniony zgłasza na piśmie rzecznikowi dyscyplinarnemu, który rozstrzyga o uwzględnieniu wniosku albo odmawia, w drodze postanowienia, uwzględnienia wniosku, jeżeli:

- 1) okoliczność, która ma być udowodniona, nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy albo jest już udowodniona zgodnie z twierdzeniem wnioskodawcy;
- 2) dowód jest nieprzydatny do stwierdzenia danej okoliczności lub nie da się przeprowadzić;
- 3)⁸⁸⁾ przeprowadzenie dowodu jest niedopuszczalne;
- 4)⁸⁹⁾ wniosek dowodowy w sposób oczywisty zmierza do przedłużenia postępowania;
- 5)⁸⁹⁾ wniosek dowodowy został złożony po określonym terminie, o którym wnioskodawca został zawiadomiony.

8. Na postanowienie w przedmiocie nieuwzględnienia wniosku dowodowego przysługuje zażalenie.

---

⁸⁵⁾ Dodany przez art. 1 pkt 34 lit. f ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

⁸⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 35 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

⁸⁷⁾ Z dniem 2 kwietnia 2007 r. na podstawie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 19 marca 2007 r. sygn. akt K 47/05 (Dz. U. poz. 390).

⁸⁸⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 35 lit. b tiret pierwsze ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

⁸⁹⁾ Dodany przez art. 1 pkt 35 lit. b tiret drugie ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

9. Nieusprawiedliwiona nieobecność obwinionego w służbie, zwolnienie obwinionego od zajęć służbowych z powodu choroby oraz nieusprawiedliwione niestawiennictwo na wezwanie rzecznika dyscyplinarnego nie wstrzymują biegu postępowania dyscyplinarnego, a czynności, w których jest przewidziany udział obwinionego, nie przeprowadza się albo przeprowadza się w miejscu jego pobytu.

10.⁹⁰⁾ Choroba obwinionego, świadka i innego uczestnika postępowania dyscyplinarnego stwierdzona zwolnieniem lekarskim usprawiedliwia nieobecność tych osób podczas czynności objętych danym postępowaniem przez okresy nie dłuższe niż łącznie 14 dni w ciągu całego postępowania dyscyplinarnego. Usprawiedliwienie nieobecności z powodu choroby za każdy następny jej okres wymaga przedstawienia zaświadczenia wystawionego przez lekarza uprawnionego do wystawiania zaświadczeń potwierdzających niemożność stawienia się na wezwanie lub zawiadomienie organu prowadzącego postępowanie karne.

Art. 135fa.⁹¹⁾ 1. Przełożony dyscyplinarny może wydać orzeczenie bez wszczynania postępowania dyscyplinarnego, jeżeli okoliczności popełnionego czynu i wina policjanta nie budzą wątpliwości oraz nie zachodzi potrzeba wymierzenia kary dyscyplinarnej surowszej niż nagana.

2. W przypadkach, o których mowa w ust. 1, orzeczenie wydaje się po wysłuchaniu policjanta i złożeniu przez niego wyjaśnienia na piśmie oraz wyrażeniu pisemnej zgody na poddanie się karze dyscyplinarnej bez prowadzenia postępowania dyscyplinarnego.

3. Po wszczęciu postępowania dyscyplinarnego do czasu zakończenia pierwszego przesłuchania w charakterze obwinionego obwiniony może złożyć wniosek o dobrowolne poddanie się karze dyscyplinarnej.

4. Przełożony dyscyplinarny może uwzględnić wniosek o dobrowolne poddanie się karze dyscyplinarnej, jeżeli okoliczności popełnienia przewinienia dyscyplinarnego i wina obwinionego nie budzą wątpliwości, a charakter popełnionego przewinienia uzasadnia wymierzenie kary dyscyplinarnej, o której mowa w art. 134 pkt 1 lub 2. Czynności, o których mowa w art. 135i ust. 1–6, nie przeprowadza się.

5. W przypadku uwzględnienia wniosku o dobrowolne poddanie się karze dyscyplinarnej przełożony dyscyplinarny wydaje orzeczenie o ukaraniu.

6. Od orzeczenia o ukaraniu obwinionemu przysługuje odwołanie w terminie 7 dni od dnia doręczenia orzeczenia. Odwołanie składa się do przełożonego dyscyplinarnego, który wydał orzeczenie.

7. Przełożony dyscyplinarny odmawia przyjęcia odwołania, w drodze postanowienia, jeżeli zostało wniesione po terminie lub przez osobę nieuprawnioną albo jest niedopuszczalne. Postanowienie w tej sprawie jest ostateczne.

8. W przypadku złożenia odwołania przez obwinionego przełożony dyscyplinarny uchyla orzeczenie o ukaraniu, kontynuuje postępowanie dyscyplinarne i wydaje orzeczenie, o którym mowa w art. 135j ust. 1, od którego przysługuje odwołanie w trybie art. 135k.

9. Cofnięcie odwołania, o którym mowa w ust. 6, jest niedopuszczalne.

Art. 135g. 1. Przełożony dyscyplinarny i rzecznik dyscyplinarny są obowiązani badać oraz uwzględniać okoliczności przemawiające zarówno na korzyść, jak i na niekorzyść obwinionego.

2. Obwinionego uważa się za niewinnego, dopóki wina jego nie zostanie udowodniona i stwierdzona prawomocnym orzeczeniem. Niedające się usunąć wątpliwości rozstrzyga się na korzyść obwinionego.

Art. 135h. 1.⁹²⁾ Czynności dowodowe w postępowaniu dyscyplinarnym kończy się w terminie miesiąca od dnia wszczęcia tego postępowania. Wyższy przełożony dyscyplinarny, w drodze postanowienia, może przedłużyć termin prowadzenia czynności dowodowych na czas oznaczony do 3 miesięcy.

2.⁹²⁾ Komendant Główny Policji, w drodze postanowienia, może przedłużyć termin prowadzenia czynności dowodowych na czas oznaczony dłuższy niż 3 miesiące.

2a.⁹³⁾ Przedłużenie terminu następuje na wniosek przełożonego dyscyplinarnego prowadzącego postępowanie dyscyplinarne. Wniosek o przedłużenie terminu prowadzenia czynności dowodowych w postępowaniu dyscyplinarnym składa się nie później niż 5 dni przed upływem tego terminu. Przed wydaniem postanowienia o przedłużeniu terminu prowadzenia czynności dowodowych właściwy do jego wydania wyższy przełożony dyscyplinarny lub Komendant Główny Policji może zażądać niezwłocznego przekazania akt postępowania.

⁹⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 35 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

⁹¹⁾ Dodany przez art. 1 pkt 36 ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

⁹²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 37 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

⁹³⁾ Dodany przez art. 1 pkt 37 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

3.⁹⁴⁾ Przełożony dyscyplinarny może zawiesić postępowanie dyscyplinarne, w drodze postanowienia, z powodu zaistnienia długotrwałej przeszkody uniemożliwiającej prowadzenie postępowania.

3a.⁹⁵⁾ Przełożony dyscyplinarny zawiesza postępowanie dyscyplinarne z ostatnim dniem pełnienia służby w jednostce organizacyjnej Policji i przekazuje materiały postępowania dyscyplinarnego przełożonemu dyscyplinarnemu w nowym miejscu służby obwinionego.

3b.⁹⁵⁾ Na postanowienie o zawieszeniu postępowania dyscyplinarnego obwinionemu i pokrzywdzonemu przysługuje zażalenie, z wyjątkiem postanowienia, o którym mowa w ust. 3a. Jeżeli postanowienie wydał minister właściwy do spraw wewnętrznych albo Komendant Główny Policji, zażalenie nie przysługuje, jednak obwiniony i pokrzywdzony mogą zwrócić się odpowiednio do ministra właściwego do spraw wewnętrznych albo Komendanta Głównego Policji z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.

3c.⁹⁵⁾ Zawieszenie postępowania dyscyplinarnego wstrzymuje bieg terminów.

4. Przełożony dyscyplinarny wydaje postanowienie o podjęciu zawieszzonego postępowania dyscyplinarnego po ustaniu przeszkody, o której mowa w ust. 3.

5.⁹⁶⁾ Postanowienie o podjęciu zawieszzonego postępowania dyscyplinarnego w sprawie obwinionego przeniesionego do innej jednostki organizacyjnej Policji wydaje się niezwłocznie po otrzymaniu materiałów postępowania dyscyplinarnego wszczętego w poprzednim miejscu służby obwinionego.

Art. 135ha.⁹⁷⁾ 1. Jeżeli przeciwko obwinionemu jest prowadzone postępowanie dyscyplinarne obejmujące zarzuty popełnienia dwóch lub więcej czynów, a zebrane na danym etapie postępowania dowody dają podstawy do uznania obwinionego winnym popełnienia jednego z zarzuconych mu czynów, przełożony dyscyplinarny może, w drodze postanowienia, wyłączyć ten czyn do odrębnego postępowania dyscyplinarnego, bez względu na to, czy wyjaśniono wszystkie okoliczności dotyczące pozostałych czynów objętych postępowaniem.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, zebrane w toku postępowania dyscyplinarnego dowody dotyczące wyłączonego czynu stają się dowodami odrębnego postępowania dyscyplinarnego.

Art. 135hb.⁹⁷⁾ 1. Oczywiście omyłki pisarskie i rachunkowe w orzeczeniu lub postanowieniu można sprostować w każdym czasie w drodze postanowienia.

2. Sprostowanie oczywistych omyłek pisarskich i rachunkowych w protokołach sporządzanych w toku postępowania dyscyplinarnego wymaga opisania tych omyłek przez osobę sporządzającą protokół przed jego podpisaniem. W przypadku ujawnienia omyłek pisarskich lub rachunkowych po podpisaniu protokołu prostuje się je w drodze postanowienia.

3. Od postanowień, o których mowa w ust. 1 i 2, odwołanie nie przysługuje.

4. Sprostowanie omyłek pisarskich i rachunkowych następuje z urzędu albo na wniosek pokrzywdzonego, ukaranego lub obwinionego albo, w przypadku jego śmierci, na wniosek jego małżonka, krewnych w linii prostej, rodzeństwa, przysposabiającego lub przysposobionego.

5. Sprostowania dokonuje przełożony dyscyplinarny lub rzecznik dyscyplinarny, który popełnił omyłkę.

Art. 135i. 1. Rzecznik dyscyplinarny, po przeprowadzeniu czynności dowodowych i uznaniu, że zostały wyjaśnione wszystkie istotne okoliczności sprawy, zapoznaje obwinionego z aktami postępowania dyscyplinarnego.

2. Obrońca może zapoznać się z aktami postępowania dyscyplinarnego, o których mowa w ust. 1, nie później niż do dnia zapoznania obwinionego z tymi aktami.

3. Z czynności zapoznania z aktami postępowania dyscyplinarnego sporządza się protokół.

4. Odmowa zapoznania się z aktami postępowania lub złożenia podpisu stwierdzającego tę okoliczność nie wstrzymuje postępowania. Rzecznik dyscyplinarny dokonuje wzmianki o odmowie w aktach postępowania. Nieusprawiedliwione niestawienie się obwinionego lub jego obrońcy na czynność zapoznania się z aktami postępowania dyscyplinarnego jest równoznaczne z odmową skorzystania z prawa do zapoznania się z tymi aktami.⁹⁸⁾

⁹⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 37 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

⁹⁵⁾ Dodany przez art. 1 pkt 37 lit. d ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

⁹⁶⁾ Dodany przez art. 1 pkt 37 lit. e ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

⁹⁷⁾ Dodany przez art. 1 pkt 38 ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

⁹⁸⁾ Zdanie trzecie dodane przez art. 1 pkt 39 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

5. Obwiniony ma prawo w terminie 3 dni od dnia zapoznania się z aktami postępowania dyscyplinarnego zgłosić wniosek o ich uzupełnienie. Na wydane przez rzecznika dyscyplinarnego postanowienie o odmowie uzupełnienia akt postępowania dyscyplinarnego obwinionemu służy prawo złożenia zażalenia.

6. Obwiniony ma prawo w terminie 3 dni od dnia zapoznania się z uzupełnionymi aktami postępowania dyscyplinarnego zgłosić wniosek o ich uzupełnienie w zakresie wynikającym z przeprowadzonych czynności dowodowych uzupełniających akta tego postępowania.

7. Rzecznik dyscyplinarny, po zapoznaniu obwinionego z aktami postępowania dyscyplinarnego, wydaje postanowienie o zakończeniu czynności dowodowych oraz w terminie 7 dni od dnia zakończenia czynności dowodowych sporządza sprawozdanie, które:⁹⁹⁾

- 1) wskazuje prowadzącego postępowanie i przełożonego dyscyplinarnego, który wydał postanowienie o wszczęciu postępowania dyscyplinarnego;
- 2) wskazuje obwinionego oraz określa zarzucane mu przewinienie dyscyplinarne, z opisem stanu faktycznego ustalonym na podstawie zebranych dowodów;
- 3) przedstawia wnioski dotyczące uniewinnienia, odstąpienia od ukarania lub wymierzenia kary albo umorzenia postępowania.

Art. 135j. 1.¹⁰⁰⁾ Na podstawie zebranego w postępowaniu materiału dowodowego przełożony dyscyplinarny wydaje orzeczenie o:

- 1) uniewinnieniu, jeżeli przeprowadzone postępowanie nie potwierdziło zarzutów stawianych obwinionemu, albo
- 2) uznaniu winnym popełnienia czynu, za który obwiniony ponosi odpowiedzialność dyscyplinarną, i o wymierzeniu kary dyscyplinarnej, albo
- 3) uznaniu winnym popełnienia czynu, za który obwiniony ponosi odpowiedzialność dyscyplinarną, i o odstąpieniu od wymierzenia kary dyscyplinarnej, albo
- 4) umorzeniu postępowania.

1a.¹⁰¹⁾ Przełożony dyscyplinarny w orzeczeniu może zmienić opis czynu lub jego kwalifikację prawną wyłącznie w granicach czynu zarzucanego obwinionemu i jego kwalifikacji prawnej.

2. Orzeczenie powinno zawierać:

- 1) oznaczenie przełożonego dyscyplinarnego;
- 2) datę wydania orzeczenia;
- 3) stopień, imię i nazwisko oraz stanowisko służbowe obwinionego;
- 4) opis przewinienia dyscyplinarnego zarzucanego obwinionemu wraz z kwalifikacją prawną;
- 5) rozstrzygnięcie o uniewinnieniu, stwierdzeniu winy i odstąpieniu od ukarania lub wymierzeniu kary dyscyplinarnej albo umorzeniu postępowania dyscyplinarnego;
- 6) uzasadnienie faktyczne i prawne orzeczenia;
- 7) pouczenie o prawie, terminie i trybie wniesienia odwołania;
- 8) podpis, z podaniem stopnia, imienia i nazwiska przełożonego dyscyplinarnego, oraz pieczęć jednostki organizacyjnej Policji.

3.¹⁰²⁾ Jeżeli przełożony dyscyplinarny uzna, że w przekazanych mu aktach postępowania dyscyplinarnego są istotne braki, w terminie 14 dni od dnia przekazania mu akt wydaje postanowienie o uchyleniu postanowienia o zakończeniu czynności dowodowych i zwraca sprawę rzecznikowi dyscyplinarnemu w celu usunięcia stwierdzonych braków w materiale dowodowym.

4.¹⁰²⁾ Jeżeli w dniu wydania orzeczenia zachodzi okoliczność uzasadniająca umorzenie postępowania w części, o umorzeniu rozstrzyga się w tym orzeczeniu.

⁹⁹⁾ Wprowadzenie do wyliczenia w brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 39 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

¹⁰⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 40 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

¹⁰¹⁾ Dodany przez art. 1 pkt 40 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

¹⁰²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 40 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

5. Przełożony dyscyplinarny może odstąpić od ukarania, jeżeli stopień winy lub stopień szkodliwości przewinienia dyscyplinarnego dla służby nie jest znaczny, a właściwości i warunki osobiste policjanta oraz dotychczasowy przebieg służby uzasadniają przypuszczenie, że pomimo odstąpienia od ukarania będzie on przestrzegał dyscypliny służbowej oraz zasad etyki zawodowej.

6. Orzeczenie, o którym mowa w ust. 1, wraz z uzasadnieniem sporządza się na piśmie nie później niż w terminie 14 dni od dnia wydania postanowienia o zakończeniu czynności dowodowych.

7. Orzeczenie, o którym mowa w ust. 1, doręcza się niezwłocznie obwinionemu.

8. Jeżeli przełożony dyscyplinarny, o którym mowa w art. 133 ust. 2 i 3, uzna, że należy wymierzyć karę dyscyplinarną, do której wymierzenia nie jest uprawniony, wniosek w tej sprawie wraz z aktami postępowania dyscyplinarnego przesyła przełożonemu dyscyplinarnemu uprawnionemu do wymierzenia tej kary.

9. W przypadku zamiaru wymierzenia kary wydalenia ze służby w Policji przełożony dyscyplinarny, przed wydaniem orzeczenia dyscyplinarnego, wzywa obwinionego do raportu w celu wysłuchania go. W raporcie uczestniczy rzecznik dyscyplinarny. O terminie raportu należy zawiadomić wskazaną przez obwinionego, w terminie 3 dni od dnia doręczenia wezwania w sprawie, zakładową organizację związkową. Przedstawiciel zakładowej organizacji związkowej będący policjantem może uczestniczyć w raporcie, chyba że obwiniony nie wyrazi na to zgody. Obwinionemu oraz zakładowej organizacji związkowej, w przypadku gdy obwiniony wyraził zgodę na udział jej przedstawiciela w raporcie, doręcza się sprawozdanie w terminie umożliwiającym zapoznanie się z nim przed raportem.

10. Przepisu ust. 9 nie stosuje się w przypadku:

- 1) tymczasowego aresztowania obwinionego;
- 2) odmowy obwinionego stawienia się do raportu lub nieusprawiedliwionej nieobecności w wyznaczonym terminie raportu;
- 3) zaistnienia innej przeszkody uniemożliwiającej obwinionemu stawienie się do raportu w terminie 14 dni od dnia doręczenia postanowienia o zakończeniu czynności dowodowych.

Art. 135ja.¹⁰³⁾ 1. Postępowanie dyscyplinarne umarza się, jeżeli:

- 1) nastąpiło przedawnienie wymierzenia kary dyscyplinarnej;
- 2) postępowanie dyscyplinarne wszczęto po upływie terminu, o którym mowa w art. 135 ust. 3;
- 3) ustalono, że czyn stanowiący przewinienie dyscyplinarne przypisany obwinionemu nie wypełnia znamion czynu stanowiącego przewinienie dyscyplinarne;
- 4) obwiniony zmarł lub został uznany za zaginionego;
- 5) obwiniony przestał podlegać orzecznictwu dyscyplinarnemu;
- 6) postępowanie dyscyplinarne w sprawie tego samego czynu zarzuconego obwinionemu zostało prawomocnie zakończone albo, wszczęte wcześniej, toczy się.

2. Postępowanie dyscyplinarne można umorzyć w przypadku:

- 1) długotrwałej choroby obwinionego;
- 2) wycofania wniosku, o którym mowa w art. 134i ust. 1 pkt 2.

3. Orzeczenia o umorzeniu postępowania z uwagi na przedawnienie karalności nie wydaje się, w przypadku gdy zebrane dowody uzasadniają u niewinnienie obwinionego od popełnienia zarzucanego mu czynu.

4. W przypadku przywrócenia do służby policjanta, wobec którego w dniu jego zwolnienia ze służby postępowanie dyscyplinarne zostało umorzone na podstawie przesłanki, o której mowa w ust. 1 pkt 5, przełożony dyscyplinarny wydaje postanowienie o uchyleniu orzeczenia o umorzeniu tego postępowania dyscyplinarnego, o ile nie nastąpiło przedawnienie wymierzenia kary dyscyplinarnej za czyn będący przedmiotem tego postępowania, oraz wyznacza rzeczownika dyscyplinarnego do prowadzenia postępowania dyscyplinarnego.

---

¹⁰³⁾ Dodany przez art. 1 pkt 41 ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

Art. 135k. 1. Postępowanie dyscyplinarne jest dwuinstancyjne. Od orzeczenia wydanego w pierwszej instancji obwinionemu przysługuje odwołanie w terminie 7 dni od dnia doręczenia orzeczenia.

2. Odwołanie składa się do wyższego przełożonego dyscyplinarnego za pośrednictwem przełożonego, który wydał orzeczenie w pierwszej instancji.

3. Wyższy przełożony dyscyplinarly odmawia przyjęcia odwołania, w drodze postanowienia, jeżeli zostało wniesione po terminie lub przez osobę nieuprawnioną albo jest niedopuszczalne. Postanowienie w tej sprawie jest ostateczne.

4.¹⁰⁴⁾ Jeżeli orzeczenie lub postanowienie w pierwszej instancji wydał minister właściwy do spraw wewnętrznych lub Komendant Główny Policji, odwołanie lub zażalenie nie przysługuje. Obwiniony może jednak w terminie, o którym mowa w ust. 1, zwrócić się do ministra właściwego do spraw wewnętrznych lub Komendanta Głównego Policji z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy; do wniosku tego stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące odwołań od orzeczeń.

5.¹⁰⁵⁾ Przełożony dyscyplinarly, który wydał orzeczenie lub postanowienie w pierwszej instancji, w przypadku wniesienia odwołania lub zażalenia niezwłocznie przekazuje je wyższemu przełożonemu dyscyplinarnemu wraz z aktami postępowania, aktami osobowymi obwinionego oraz ze swoim stanowiskiem, nie później jednak niż w terminie 14 dni od dnia, w którym otrzymał odwołanie lub zażalenie.

Art. 135l. 1. W postępowaniu odwoławczym rozpoznanie sprawy następuje na podstawie stanu faktycznego ustalonego w postępowaniu dyscyplinarnym. Jeżeli jest to potrzebne do prawidłowego wydania orzeczenia, wyższy przełożony dyscyplinarly może uzupełnić materiał dowodowy, zlecając rzecznikowi dyscyplinarnemu prowadzącemu postępowanie dyscyplinarne wykonanie czynności dowodowych, określając ich zakres.

2. Z materiałami uzyskanymi w wyniku czynności dowodowych, o których mowa w ust. 1, rzecznik dyscyplinarly zapoznaje obwinionego. W terminie 3 dni od dnia zapoznania obwiniony ma prawo zgłoszenia wyższemu przełożonemu dyscyplinarnemu, o którym mowa w ust. 1, uwag dotyczących przeprowadzonych czynności dowodowych. Przepisy art. 135i ust. 1–4 stosuje się odpowiednio.

Art. 135m. 1.¹⁰⁶⁾ Wyższy przełożony dyscyplinarly w terminie 7 dni od dnia wniesienia odwołania może powołać komisję do zbadania zaskarżonego orzeczenia, zwaną dalej „komisją”. W przypadku odwołania od orzeczenia o ukaraniu karą, o której mowa w art. 134 pkt 4–7, wyższy przełożony dyscyplinarly jest obowiązany powołać komisję.

2. Komisja składa się z trzech oficerów w służbie stałej, z których dwóch wyznacza wyższy przełożony dyscyplinarly, a jednego wskazana przez obwinionego zakładowa organizacja związkowa.

3. O wyznaczeniu przedstawiciela związku zawodowego do składu komisji zakładowa organizacja związkowa zawiadamia wyższego przełożonego dyscyplinarnego w terminie 7 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o powołaniu takiej komisji. W przypadku niewyznaczenia przedstawiciela związku zawodowego, trzeciego członka komisji wyznacza wyższy przełożony dyscyplinarly.

4. Wyższy przełożony dyscyplinarly wyznacza przewodniczącego spośród członków komisji.

5. Przepisy art. 135c ust. 1–3 stosuje się odpowiednio do członków komisji.

6. Komisja może wysłuchać rzecznika dyscyplinarnego, obwinionego lub jego obrońcę.

7. Niestawiennictwo prawidłowo zawiadomionych: rzecznika dyscyplinarnego, obwinionego lub jego obrońcy nie wstrzymuje rozpoznawania sprawy.

8. Komisja może wystąpić do wyższego przełożonego dyscyplinarnego o uzupełnienie materiału dowodowego w trybie art. 135l ust. 1.

Art. 135n. 1. Z przeprowadzonych czynności komisja sporządza sprawozdanie wraz z wnioskiem dotyczącym sposobu załatwienia odwołania.

2. Komisja przedstawia wyższemu przełożonemu dyscyplinarnemu sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1, w terminie 21 dni od dnia jej powołania.

3.¹⁰⁷⁾ Rozpatrzenie odwołania przez wyższego przełożonego dyscyplinarnego następuje w terminie 30 dni od dnia wpływu odwołania, a w przypadku powołania komisji – w terminie 14 dni od dnia otrzymania sprawozdania, o którym mowa w ust. 1.

¹⁰⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 42 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

¹⁰⁵⁾ Dodany przez art. 1 pkt 42 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

¹⁰⁶⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 43 ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

¹⁰⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 44 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

4. Wyższy przełożony dyscyplinarny może zaskarżone orzeczenie:

- 1) utrzymać w mocy albo
- 2)¹⁰⁸⁾ uchylić w całości albo w części i w tym zakresie uniewinnić obwinionego, odstąpić od ukarania, względnie wymierzyć inną karę dyscyplinarną albo umorzyć postępowanie, albo uchylając to orzeczenie – umorzyć postępowanie dyscyplinarne pierwszej instancji, albo
- 3) uchylić w całości i przekazać sprawę do ponownego rozpatrzenia przez przełożonego dyscyplinarnego, gdy rozstrzygnięcie sprawy wymaga przeprowadzenia czynności dowodowych w całości lub w znacznej części.

5. Postępowanie odwoławcze umarza się w przypadku cofnięcia odwołania.

6. W postępowaniu odwoławczym wyższy przełożony dyscyplinarny nie może wymierzyć surowszej kary dyscyplinarnej, chyba że zaskarżone orzeczenie rażąco narusza prawo lub interes służby.

Art. 135o. 1. Orzeczenie lub postanowienie staje się prawomocne:

- 1)¹⁰⁹⁾ z upływem terminu do wniesienia odwołania, wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy lub zażalenia, jeżeli go nie wniesiono;
- 2) w dniu wydania orzeczenia lub postanowienia przez organ odwoławczy.

2.¹¹⁰⁾ Przełożony dyscyplinarny, po uprawomocnieniu się orzeczenia lub postanowienia, niezwłocznie wykonuje orzeczoną karę.

3.¹¹¹⁾ Przełożony właściwy w sprawach osobowych po uprawomocnieniu się orzeczenia niezwłocznie wykonuje karę ostrzeżenia o niepełnej przydatności do służby na zajmowanym stanowisku lub karę ostrzeżenia o niepełnej przydatności do służby.

4. Przełożony, o którym mowa w ust. 3, po uprawomocnieniu się orzeczenia niezwłocznie wykonuje karę: wyznaczenia na niższe stanowisko służbowe, obniżenia stopnia lub wydalenia ze służby przez wydanie rozkazu personalnego odpowiednio o: zwolnieniu lub odwołaniu ukaranego z dotychczas zajmowanego stanowiska służbowego i powołaniu lub mianowaniu go na niższe stanowisko służbowe, obniżeniu stopnia lub zwolnieniu ukaranego policjanta ze służby. Przepis art. 134e ust. 2 stosuje się odpowiednio.

5. Prawomocne orzeczenie o odstąpieniu od ukarania albo o ukaraniu oraz prawomocne postanowienie o odstąpieniu od wszczęcia postępowania dyscyplinarnego włącza się do akt osobowych policjanta.

Art. 135p. 1.¹¹²⁾ W zakresie nieuregulowanym w niniejszej ustawie do postępowania dyscyplinarnego stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania karnego dotyczące porządku czynności procesowych, z wyjątkiem art. 117 i art. 117a, wezwań, terminów, doręczeń i świadków, z wyłączeniem możliwości nakładania kar porządkowych oraz konfrontacji, okazania, oględzin i eksperymentu procesowego. W postępowaniu dyscyplinarnym do świadków nie stosuje się przepisu art. 184 Kodeksu postępowania karnego.

2. O zwolnieniu od złożenia zeznania lub odpowiedzi na pytania osoby pozostającej z obwinionym w szczególnie bliskim stosunku osobistym rozstrzyga rzecznik dyscyplinarny. Na odmowę zwolnienia od złożenia zeznania lub odpowiedzi na pytania służy zażalenie w terminie 3 dni od dnia doręczenia postanowienia.

Art. 135q. 1. Zatarcie kary dyscyplinarnej oznacza uznanie kary za niebyłą.

2. Kary dyscyplinarne podlegają zatarciu po upływie:

- 1)¹¹³⁾ 6 miesięcy od dnia uprawomocnienia się orzeczenia kary upomnienia lub nagany;
- 2) 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się orzeczenia kary ostrzeżenia o niepełnej przydatności do służby na zajmowanym stanowisku;
- 3) 18 miesięcy od dnia uprawomocnienia się orzeczenia kary wyznaczenia na niższe stanowisko służbowe;
- 4)¹¹⁴⁾ 24 miesięcy od dnia uprawomocnienia się orzeczenia kary ostrzeżenia o niepełnej przydatności do służby.

¹⁰⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 44 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

¹⁰⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 45 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

¹¹⁰⁾ Zdanie drugie skreślone przez art. 1 pkt 45 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

¹¹¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 45 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

¹¹²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 46 ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

¹¹³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 47 lit. a tiret pierwsze ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

¹¹⁴⁾ Dodany przez art. 1 pkt 47 lit. a tiret drugie ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

3.¹¹⁵⁾ W przypadku nienagannej służby stwierdzonej w opinii służbowej przełożony dyscyplinarny, o którym mowa w art. 32 ust. 1, może zatrzeć karę dyscyplinarną przed upływem terminu określonego w ust. 2, jednak nie wcześniej niż przed upływem:

- 1) 3 miesiący od dnia uprawomocnienia się orzeczenia kary upomnienia lub nagany;
- 2) 6 miesięcy od dnia uprawomocnienia się orzeczenia kary ostrzeżenia o niepełnej przydatności do służby na zajmowanym stanowisku;
- 3) 9 miesięcy od dnia uprawomocnienia się orzeczenia kary wyznaczenia na niższe stanowisko służbowe;
- 4) 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się orzeczenia kary ostrzeżenia o niepełnej przydatności do służby.

3a.¹¹⁶⁾ Kara obniżenia stopnia podlega zatarciu po upływie terminu przewidzianego dla kary dyscyplinarnej wymierzonej obok kary obniżenia stopnia. Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio.

4. Za wykazanie męstwa lub odwagi oraz za poważne osiągnięcia w wykonywaniu zadań służbowych przełożony dyscyplinarny, o którym mowa w art. 32 ust. 1, może w każdym czasie zatrzeć karę dyscyplinarną.

5. Jeżeli policjant zostanie ponownie ukarany przed zatarciem kary dyscyplinarnej, okres wymagany do zatarcia nieodbytej kary biegnie na nowo od dnia orzeczenia nowej kary.

6. W przypadku jednoczesnego wykonywania więcej niż jednej kary dyscyplinarnej zatarcie kar następuje z upływem terminu przewidzianego dla kary surowszej.

7. Zatarcie kary dyscyplinarnej powoduje usunięcie z akt osobowych policjanta orzeczenia o ukaraniu. Orzeczenie o odstąpieniu od ukarania usuwa się z akt osobowych po upływie 6 miesięcy od dnia jego uprawomocnienia się, przepisy ust. 3 i 4 stosuje się odpowiednio.

Art. 135qa.¹¹⁷⁾ 1. Decyzję o zatarciu kary dyscyplinarnej w przypadku, o którym mowa w art. 135q ust. 3, wydaje przełożony dyscyplinarny, o którym mowa w art. 32 ust. 1.

2. Decyzję o zatarciu kary dyscyplinarnej doręcza się policjantowi.

Art. 135r. 1. Postępowanie dyscyplinarne zakończone prawomocnym orzeczeniem wznawia się, jeżeli:

- 1) dowody, na podstawie których ustalono istotne dla sprawy okoliczności, okazały się fałszywe;
- 2) zostały ujawnione istotne dla sprawy okoliczności, które nie były znane w toku postępowania dyscyplinarnego;
- 3) orzeczenie wydano z naruszeniem obowiązujących przepisów, jeżeli mogło to mieć wpływ na treść orzeczenia;
- 4) orzeczenie zostało wydane w oparciu o inną decyzję lub orzeczenie sądu, które zostały następnie uchylone lub zmienione;
- 5) prowadzone o ten sam czyn postępowanie karne, karne skarbowe lub w sprawach o wykroczenia zostało zakończone prawomocnym wyrokiem uniewinniającym albo orzeczeniem o umorzeniu postępowania ze względu na okoliczności określone w art. 17 § 1 pkt 1 lub 2 Kodeksu postępowania karnego albo w art. 5 § 1 pkt 1 lub 2 Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia.

2. Postępowanie dyscyplinarne wznawia się na wniosek ukaranego lub obwinionego albo, w przypadku jego śmierci, na wniosek jego małżonka, krewnych w linii prostej, rodzeństwa, przysposabiającego lub przysposobionego oraz rzecznika dyscyplinarnego, jeżeli w wyniku orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego stracił moc lub uległ zmianie przepis prawny będący podstawą wydania orzeczenia dyscyplinarnego.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, wniosek o wznowienie składa się w terminie miesiąca od dnia wejścia w życie orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego.

4. Postępowania dyscyplinarnego nie wznawia się na niekorzyść ukaranego po ustaniu karalności przewinienia dyscyplinarnego.

5. Postępowania dyscyplinarnego nie wznawia się po upływie 10 lat od dnia uprawomocnienia się orzeczenia dyscyplinarnego.

5a. Przepisu ust. 5 nie stosuje się do spraw o wznowienie postępowania dyscyplinarnego zakończonego prawomocnym orzeczeniem o wydaleniu ze służby.

¹¹⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 47 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

¹¹⁶⁾ Dodany przez art. 1 pkt 47 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

¹¹⁷⁾ Dodany przez art. 1 pkt 48 ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

6. Przełożony dyscyplinarny, który wydał prawomocne orzeczenie dyscyplinarne, wznawia postępowanie dyscyplinarne z urzędu lub na wniosek ukaranego lub obwinionego albo, w przypadku jego śmierci, na wniosek jego małżonka, krewnych w linii prostej, rodzeństwa, przysposabiającego lub przysposobionego. O wznowieniu postępowania dyscyplinarnego z urzędu zawiadamia się ukaranego lub obwinionego albo, w przypadku jego śmierci, jego małżonka, krewnych w linii prostej, rodzeństwo, przysposabiającego lub przysposobionego.

7. Wniosek o wznowienie postępowania dyscyplinarnego wnosi się do przełożonego dyscyplinarnego, który wydał orzeczenie w pierwszej instancji, w terminie 30 dni od dnia, w którym obwiniony dowiedział się o okoliczności stanowiącej podstawę do wznowienia postępowania.

8. Jeżeli przyczyną wznowienia postępowania jest działalność przełożonego dyscyplinarnego, o którym mowa w ust. 6, o wznowieniu rozstrzyga wyższy przełożony dyscyplinarny.

9. Na postanowienie o odmowie wznowienia postępowania dyscyplinarnego ukaranemu oraz osobom, o których mowa w ust. 6, służy zażalenie do wyższego przełożonego dyscyplinarnego w terminie 7 dni od dnia doręczenia, z tym że na postanowienie wydane przez Komendanta Głównego Policji przysługuje jedynie w takim samym terminie wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Art. 135s. 1. Po wznowieniu postępowania dyscyplinarnego przeprowadza się czynności dowodowe ograniczone do przyczyn wznowienia, a po ich zakończeniu, stosownie do poczynionych ustaleń, wydaje się orzeczenie:

- 1) uchylające dotychczasowe orzeczenie i stwierdzające uniewinnienie ukaranego lub umorzenie postępowania dyscyplinarnego albo
- 2) zmieniające dotychczasowe orzeczenie i wymierzające inną karę dyscyplinarną, albo
- 3) odmawiające uchylenia dotychczasowego orzeczenia.

2. Zmiana dotychczasowego orzeczenia i wymierzenie innej kary dyscyplinarnej nie może nastąpić po ustaniu karalności przewinienia dyscyplinarnego.

3. Orzeczenie kary surowszej od dotychczasowej jest możliwe tylko wtedy, gdy wznowienie następuje z urzędu i orzeczona kara jest rażąco niewspółmierna do popełnionego przewinienia dyscyplinarnego.

4. Jeżeli w następstwie wznowienia postępowania wymierzono karę łagodniejszą, ulegają uchyleniu skutki kary dotychczasowej, a w razie wymierzenia kary surowszej, jej wykonanie rozpoczyna się od dnia wymierzenia.

5. Na orzeczenie i postanowienie wydane w trybie wznowienia postępowania dyscyplinarnego służy ukaranemu lub obwinionemu, a w przypadku jego śmierci, jego małżonkowi, krewnym w linii prostej, rodzeństwu, przysposabiającemu lub przysposobionemu, odwołanie lub zażalenie do wyższego przełożonego dyscyplinarnego w terminie 7 dni od dnia doręczenia, z tym że na orzeczenia i postanowienia wydane przez Komendanta Głównego Policji przysługuje jedynie w takim samym terminie wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy. Przepisy art. 135n ust. 4–6 stosuje się odpowiednio.

6. Termin zatarcia kary zmienionej w następstwie wznowienia postępowania liczy się od dnia uprawomocnienia się orzeczenia o wymierzeniu nowej kary. Na poczet okresu zatarcia nowej kary zalicza się okres zatarcia, który upłynął od uprawomocnienia się orzeczenia kary dotychczasowej.

Art. 136. (uchylony)

Art. 137. (uchylony)

Art. 138.¹¹⁸⁾ Od orzeczenia i postanowienia kończących postępowanie dyscyplinarne policjantowi przysługuje prawo wniesienia skargi do sądu administracyjnego.

Art. 139.¹¹⁸⁾ Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, obieg dokumentów związanych z postępowaniem dyscyplinarnym oraz wzory postanowień i innych dokumentów sporządzanych w postępowaniu dyscyplinarnym, mając na względzie potrzebę zapewnienia rzetelności i sprawności prowadzonego postępowania.

Art. 140. (uchylony)

Art. 141. (uchylony)

Art. 141a. Przepisy art. 115 § 18 oraz art. 318 i 344 Kodeksu karnego mają odpowiednie zastosowanie do funkcjonariuszy Policji.

Art. 142. (uchylony)

---

¹¹⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 49 ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

Art. 143. (uchylony)

Art. 144. (uchylony)

Art. 144a. Nie popełnia przestępstwa, kto, będąc do tego uprawnionym, wykonuje czynności określone w art. 19a ust. 1 i 2, a także kto wykonuje czynności określone w art. 19b ust. 1.

Art. 145. (uchylony)

Rozdział 10a

Kontyngenty policyjne wydzielone do realizacji zadań poza granicami państwa

Art. 145a. 1. Policjant może zostać delegowany do pełnienia służby poza granicami państwa w celu realizacji zadań określonych w art. 1 ust. 2 pkt 7 i ust. 3, w kontyngencie policyjnym wydzielonym do udziału w:

- 1) misji pokojowej;
- 2) akcji zapobiegania aktom terroryzmu lub ich skutkom;
- 3) akcji ratowniczej i poszukiwawczej lub humanitarnej;
- 4) szkoleniu i ćwiczeniach policyjnych;
- 5) przedsięwzięciach reprezentacyjnych.

2. Delegowanie do pełnienia służby poza granicami państwa oraz przedłużanie czasu delegowania w przypadkach wymienionych w ust. 1 pkt 1 i 2 następuje za pisemną zgodą policjanta.

Art. 145b. 1. O utworzeniu i likwidacji kontyngentu policyjnego postanawia:

- 1) Rada Ministrów – uchwałą, w przypadku, o którym mowa w art. 145a ust. 1 pkt 1;
- 2) minister właściwy do spraw wewnętrznych – zarządzeniem, w przypadkach, o których mowa w art. 145a ust. 1 pkt 2 i 3;
- 3) Komendant Główny Policji – decyzją, w przypadkach, o których mowa w art. 145a ust. 1 pkt 4 i 5.

2. W uchwale, zarządzeniu lub decyzji, o których mowa w ust. 1, określa się w szczególności:

- 1) nazwę kontyngentu, jego liczebność oraz czas pozostawania poza granicami państwa;
- 2) cel skierowania kontyngentu, zakres jego zadań oraz obszar działania;
- 3) system kierowania i dowodzenia kontyngentem oraz organ organizacji międzynarodowej, któremu kontyngent zostanie podporządkowany na czas operacji;
- 4) organy administracji rządowej odpowiedzialne za współpracę z kierowniczymi organami właściwej organizacji międzynarodowej w zakresie kierowania działalnością kontyngentu wykonującego zadania poza granicami państwa;
- 5) uzbrojenie i wyposażenie kontyngentu w środki i sprzęt specjalny;
- 6) trasy i czas przemieszczania się kontyngentu w przypadku tranzytu.

Art. 145c. 1. W skład kontyngentu policyjnego mogą wchodzić pracownicy Policji, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. W celu zapewnienia obsady niektórych stanowisk w kontyngencie policyjnym przez osoby posiadające specjalistyczne kwalifikacje można zatrudniać pracowników na zasadach określonych w przepisach Kodeksu pracy.

Art. 145d. 1. Policjanci i pracownicy Policji wchodzący w skład kontyngentu policyjnego podlegają na terytorium państwa obcego przepisom dyscyplinarnym i porządkowym obowiązującym w Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Osoby, o których mowa w ust. 1, są obowiązane przestrzegać prawa państwa przyjmującego oraz wiążące Rzeczpospolitą Polską prawo międzynarodowe.

Art. 145e. 1. Policjant w czasie delegowania do pełnienia służby w kontyngencie policyjnym poza granicami państwa otrzymuje uposażenie zasadnicze, dodatki do uposażenia i inne należności pieniężne przysługujące na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym – z uwzględnieniem powstałych w tym okresie zmian, mających wpływ na prawo do uposażenia i innych należności lub ich wysokość.

2. Policjantowi, o którym mowa w ust. 1, mogą być przyznawane dodatki do uposażenia, świadczenia z tytułu uszczerbku na zdrowiu, podróży i przejazdów oraz inne należności pieniężne związane z delegowaniem, wypłacane w walucie polskiej lub obcej.

Art. 145f. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) warunki otrzymywania, rodzaj waluty oraz wysokość dodatków, świadczeń i należności, o których mowa w art. 145e ust. 2, uwzględniając ich rodzaje i zakres przyznawania z uwagi na występujące zagrożenia, uciążliwość lub miejsce pełnienia służby oraz sprawowaną przez policjanta funkcję;
- 2) uprawnienia i obowiązki policjantów delegowanych do pełnienia służby poza granicami państwa, z uwzględnieniem warunków i trybu delegowania policjantów, przypadków ich odwoływania przed wyznaczonym terminem oraz przedłużania czasu delegowania, a także przełożonych właściwych w tych sprawach;
- 3) szczegółowe zasady zatrudniania w kontyngentach policyjnych pracowników, o których mowa w art. 145c, i ich wynagradzania, z uwzględnieniem postanowień zawartych w przepisach prawa pracy oraz specyfiki związanej z wykonywaniem pracy w kontyngencie policyjnym realizującym zadania poza granicami państwa, a w szczególności prawa do dodatku zagranicznego, świadczeń z tytułu podróży i przejazdów oraz innych należności pieniężnych związanych z delegowaniem, a także świadczeń odszkodowawczych wynikających z odrębnych ustaw;
- 4) warunki otrzymywania świadczeń opieki zdrowotnej, o których mowa w art. 42 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1285, 1292, 1559 i 1773), przez policjantów i pracowników, o których mowa w art. 145c, w związku z urazami nabytymi podczas wykonywania przez nich zadań poza granicami państwa oraz sposób i tryb finansowania kosztów, uwzględniając zasady i sposób wydatkowania środków publicznych;
- 5) szczegółowe zasady i tryb finansowania i działania kontyngentu policyjnego, w tym jego wyposażenia i przewozu, z uwzględnieniem przepisów o finansach publicznych.

Art. 145g. 1. Wydatki związane z udziałem kontyngentów policyjnych poza granicami państwa finansowane są z budżetu państwa, w części ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

2. Jeżeli środki finansowe na ten cel nie zostały uwzględnione w budżecie ministra właściwego do spraw wewnętrznych, zapewnia je Rada Ministrów.

Art. 145ga. 1. Policjant delegowany do pełnienia służby poza granicami państwa w kontyngencie policyjnym, o którym mowa w art. 145a ust. 1 pkt 1–3, po powrocie do kraju podlega bezpłatnym badaniom lekarskim i psychologicznym.

2. W przypadku odniesienia ran, kontuzji, urazu psychicznego lub schorzenia przez policjanta, o którym mowa w ust. 1, lub ze względu na jego stan psychofizyczny zgodnie ze wskazaniem lekarza policjant może być skierowany na bezpłatny turnus leczniczo-profilaktyczny wraz z pełnoletnim najbliższym członkiem rodziny w rozumieniu art. 4 pkt 12 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o weteranach działań poza granicami państwa (Dz. U. z 2020 r. poz. 2055).

3. Turnus leczniczo-profilaktyczny trwa 14 dni kalendarzowych i obejmuje działania leczniczo-rehabilitacyjne i profilaktykę zdrowotną, w tym profilaktykę psychologiczną.

4. Udział policjanta w kolejnym turnusie leczniczo-profilaktycznym po pełnieniu służby w tym samym kontyngencie policyjnym może odbyć się pod warunkiem poddania się leczeniu specjalistycznemu, ambulatoryjnemu lub stacjonarnemu albo konsultacji specjalistycznej zakończonej wskazaniem uczestnictwa w turnusie leczniczo-profilaktycznym jako niezbędnym do kontynuacji leczenia.

5. Osoby skierowane na turnus leczniczo-profilaktyczny mogą skorzystać z prawa do turnusu leczniczo-profilaktycznego w trakcie pełnienia służby przez policjanta.

6. Pełne koszty uczestnictwa w turnusie leczniczo-profilaktycznym policjanta oraz 50% kosztów uczestnictwa pełnoletniego najbliższego członka rodziny pokrywa się z budżetu państwa z części pozostającej w dyspozycji ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

7. Skierowanie na badania, o których mowa w ust. 1, zawiera następujące dane policjanta:

- 1) imię i nazwisko;
- 2) numer PESEL;
- 3) miejsce zamieszkania;
- 4) miejsce pełnienia służby;
- 5) okres delegowania, miejsce, stanowisko i zakres zadań wykonanych podczas służby w kontyngencie.

8. Skierowanie na turnus leczniczo-profilaktyczny zawiera następujące dane:

- 1) policjanta:
  - a) imię i nazwisko,
  - b) numer PESEL,
  - c) miejsce zamieszkania,
  - d) miejsce pełnienia służby;
- 2) pełnoletniego najbliższego członka rodziny:
  - a) imię i nazwisko,
  - b) datę urodzenia,
  - c) stopień pokrewieństwa.

9. Przepisy ust. 1–8 stosuje się odpowiednio do pracowników Policji, o których mowa w art. 145c ust. 1.

10. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) organ właściwy do kierowania policjanta i pracownika Policji na badania, o których mowa w ust. 1,
- 2) zakres badań, o których mowa w ust. 1,
- 3) podmiot właściwy do przeprowadzania badań, o których mowa w ust. 1,
- 4) rodzaje i wzory dokumentów wystawianych po przeprowadzeniu badań, o których mowa w ust. 1,
- 5) tryb kierowania policjanta i pracownika Policji, wraz z pełnoletnim najbliższym członkiem rodziny, na turnus leczniczo-profilaktyczny,
- 6) podmiot kierujący na turnus leczniczo-profilaktyczny,
- 7) ramowy program turnusu leczniczo-profilaktycznego,
- 8) podmiot prowadzący turnus leczniczo-profilaktyczny,
- 9) rodzaje i wzory dokumentów wystawianych w związku z kierowaniem na turnus leczniczo-profilaktyczny

– uwzględniając potrzeby policjanta i pracownika Policji wynikające z ich aktualnego stanu zdrowia, w tym konieczność zapewnienia ich pełnej rekonwalescencji oraz umożliwienie im dalszego leczenia lub rehabilitacji po zakończeniu pobytu na turnusie leczniczo-profilaktycznym.

Rozdział 10b

Realizacja wspólnych działań na terytorium państw członkowskich Unii Europejskiej

Art. 145h. Policjanci i pracownicy Policji są uprawnieni do wykonywania obowiązków służbowych na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w celu realizacji zadań:

- 1) w formie wspólnych patroli lub innego rodzaju wspólnych operacji w celu ochrony porządku i bezpieczeństwa publicznego oraz zapobiegania przestępczości, o których mowa w art. 17 decyzji Rady 2008/615/WSiSW z dnia 23 czerwca 2008 r. w sprawie intensyfikacji współpracy transgranicznej, szczególnie w zwalczaniu terroryzmu i przestępczości transgranicznej (Dz. Urz. UE L 210 z 06.08.2008, str. 1), zwanej dalej „decyzją Rady 2008/615/WSiSW”;
- 2) w formie udzielania wsparcia w związku ze zgromadzeniami, imprezami masowymi lub podobnymi wydarzeniami, klęskami żywiołowymi oraz poważnymi wypadkami w celu ochrony porządku i bezpieczeństwa publicznego oraz zapobiegania przestępczości, o którym mowa w art. 18 decyzji Rady 2008/615/WSiSW;
- 3) w ramach udzielania pomocy przez specjalną jednostkę interwencyjną, o której mowa w decyzji Rady 2008/617/WSiSW z dnia 23 czerwca 2008 r. w sprawie usprawnienia współpracy pomiędzy specjalnymi jednostkami interwencyjnymi państw członkowskich Unii Europejskiej w sytuacjach kryzysowych (Dz. Urz. UE L 210 z 06.08.2008, str. 73).

Art. 145i. O wykonywaniu obowiązków służbowych przez policjantów lub pracowników Policji na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, oraz określeniu warunków wykonywania tych obowiązków postanawia:

- 1) Komendant Główny Policji – decyzją, w przypadku, o którym mowa w art. 145h pkt 1;
- 2) minister właściwy do spraw wewnętrznych – zarządzeniem, w przypadkach, o których mowa w art. 145h pkt 2 i 3.

Rozdział 10c

Punkty kontaktowe wymiany informacji z państwami członkowskimi Unii Europejskiej oraz krajowe biuro do spraw odzyskiwania mienia

Art. 145j. 1. Komendant Główny Policji wykonuje zadania:

- 1) krajowego punktu kontaktowego do spraw wymiany danych o profilach DNA, o którym mowa w art. 6 ust. 1 decyzji Rady 2008/615/WSiSW;
- 2) krajowego punktu kontaktowego do spraw wymiany danych daktyloskopijnych ze zautomatyzowanych systemów identyfikacji daktyloskopijnej, o którym mowa w art. 11 ust. 1 decyzji Rady 2008/615/WSiSW;
- 3) krajowego punktu kontaktowego do spraw współpracy przy wymianie danych rejestracyjnych pojazdów, o którym mowa w art. 12 ust. 2 decyzji Rady 2008/615/WSiSW;
- 4) krajowego punktu kontaktowego do spraw wymiany danych osobowych i nieosobowych, o którym mowa w art. 15 decyzji Rady 2008/615/WSiSW;
- 5) punktu kontaktowego, o którym mowa w art. 17 ust. 1 decyzji Rady 2008/616/WSiSW w sprawie wdrożenia decyzji 2008/615/WSiSW w sprawie intensyfikacji współpracy transgranicznej, szczególnie w zwalczaniu terroryzmu i przestępczości transgranicznej (Dz. Urz. UE L 210 z 06.08.2008, str. 12);
- 6) krajowego punktu kontaktowego, o którym mowa w art. 9 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 98/2013 z dnia 15 stycznia 2013 r. w sprawie wprowadzania do obrotu i używania prekursorów materiałów wybuchowych (Dz. Urz. UE L 39 z 09.02.2013, str. 1), zwanego dalej „rozporządzeniem (UE) nr 98/2013”;
- 7) krajowego punktu dostępu do systemu Eurodac, o którym mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 603/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie ustanowienia systemu Eurodac do porównywania odcisków palców w celu skutecznego stosowania rozporządzenia (UE) nr 604/2013 w sprawie ustanowienia kryteriów i mechanizmów ustalania państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej złożonego w jednym z państw członkowskich przez obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca oraz w sprawie występowania o porównanie z danymi Eurodac przez organy ścigania państw członkowskich i Europol na potrzeby ochrony porządku publicznego, oraz zmieniającym rozporządzenie (UE) nr 1077/2011 ustanawiające Europejską Agencję ds. Zarządzania Operacyjnego Wielkoskalowymi Systemami Informatycznymi w Przestrzeni Wolności, Bezpieczeństwa i Sprawiedliwości (wersja przekształcona) (Dz. Urz. UE L 180 z 29.06.2013, str. 1), zwanym dalej „rozporządzeniem (UE) 603/2013”.

2. Do zadań krajowego punktu kontaktowego, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, należy:

- 1) udostępnianie punktom kontaktowym państw członkowskich Unii Europejskiej, do automatycznych przeszukań, danych referencyjnych obejmujących wyłącznie profile DNA ustalone na podstawie niekodującej części DNA oraz indywidualne oznaczenia identyfikacyjne ze zautomatyzowanego systemu gromadzenia i przetwarzania profili DNA, działającego w ramach zbioru danych DNA, o którym mowa w art. 21a, gromadzone w celach wykrywania sprawców przestępstw, ich ścigania, zapobiegania przestępczości lub jej zwalczania, z wyłączeniem danych, co do których uprawnione podmioty zastrzegły, że nie podlegają wymianie międzynarodowej;
- 2) wykonywanie, na zlecenie podmiotów wymienionych w art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 16 września 2011 r. o wymianie informacji z organami ścigania państw członkowskich Unii Europejskiej, przeszukań w bazach danych DNA udostępnianych przez punkty kontaktowe do spraw wymiany danych o profilach DNA innych państw członkowskich Unii Europejskiej;
- 2a) wykonywanie zautomatyzowanych, okresowych przeszukań baz danych udostępnianych przez punkty kontaktowe do spraw wymiany danych o profilach DNA innych państw członkowskich Unii Europejskiej;
- 3) współpraca z punktem kontaktowym, o którym mowa w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 16 września 2011 r. o wymianie informacji z organami ścigania państw członkowskich Unii Europejskiej, w zakresie udostępniania, przetwarzania i wymiany danych o profilach DNA.

3. Do zadań krajowego punktu kontaktowego, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, należy:

- 1) udostępnianie punktom kontaktowym państw członkowskich Unii Europejskiej, do automatycznych przeszukań, danych referencyjnych obejmujących wyłącznie dane daktyloskopijne oraz indywidualne oznaczenia identyfikacyjne ze zautomatyzowanego systemu identyfikacji daktyloskopijnej, działającego w ramach Centralnej Registratury Daktyloskopijnej, zgromadzone w celach wykrywania sprawców przestępstw, ich ścigania, zapobiegania przestępczości lub jej zwalczania, z wyłączeniem danych, co do których uprawnione podmioty zastrzegły, że nie podlegają wymianie międzynarodowej;

- 2) wykonywanie, na zlecenie podmiotów wymienionych w art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 16 września 2011 r. o wymianie informacji z organami ścigania państw członkowskich Unii Europejskiej, przeszukań w zautomatyzowanych systemach identyfikacji daktyloskopijnej udostępnianych przez punkty kontaktowe do spraw wymiany danych daktyloskopijnych innych państw członkowskich Unii Europejskiej;
- 2a) wykonywanie zautomatyzowanych, okresowych przeszukań zbiorów danych udostępnianych przez punkty kontaktowe do spraw wymiany danych daktyloskopijnych innych państw członkowskich Unii Europejskiej;
- 3) współpraca z punktem kontaktowym, o którym mowa w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 16 września 2011 r. o wymianie informacji z organami ścigania państw członkowskich Unii Europejskiej, w zakresie udostępniania, przetwarzania i wymiany danych daktyloskopijnych.

4. Do zadań krajowego punktu kontaktowego, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, należy:

- 1) udostępnianie, we współpracy z ministrem właściwym do spraw informatyzacji, punktem kontaktowym państw członkowskich Unii Europejskiej, do przeszukań, danych lub informacji zawartych w centralnej ewidencji pojazdów, o której mowa w art. 80a ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym, w celu wykrywania sprawców przestępstw oraz innych czynów zabronionych należących do jurysdykcji sądów lub prokuratury w tych państwach;
- 2) wykonywanie, na zlecenie podmiotów wymienionych w art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 16 września 2011 r. o wymianie informacji z organami ścigania państw członkowskich Unii Europejskiej, przeszukań w bazach krajowych danych rejestracyjnych pojazdów udostępnianych przez punkty kontaktowe do spraw wymiany danych o pojazdach innych państw członkowskich Unii Europejskiej;
- 3) współpraca z punktem kontaktowym, o którym mowa w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 16 września 2011 r. o wymianie informacji z organami ścigania państw członkowskich Unii Europejskiej, oraz z ministrem właściwym do spraw informatyzacji w zakresie udostępniania, przetwarzania i wymiany danych o pojazdach.

5. Do zadań krajowego punktu kontaktowego, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, należy:

- 1) przekazywanie punktom kontaktowym państw członkowskich Unii Europejskiej informacji, w tym danych osobowych, w związku z istotnymi wydarzeniami o skutkach transgranicznych, otrzymanych od właściwych organów krajowych, do których ustawowych zadań należy realizacja zadań w zakresie zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego;
- 2) otrzymywanie od punktów kontaktowych państw członkowskich Unii Europejskiej informacji, o których mowa w pkt 1, oraz ich przekazywanie właściwym organom krajowym, do których ustawowych zadań należy realizacja zadań w zakresie zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego.

5a. Do zadań krajowego punktu kontaktowego, o którym mowa w ust. 1 pkt 6, należy:

- 1) obsługa ogólnopolskiego systemu zgłaszania podejrzanych transakcji lub prób dokonania takich transakcji, zniknięć i kradzieży znacznych ilości substancji wymienionych w załącznikach I i II do rozporządzenia (UE) nr 98/2013 lub w aktach delegowanych wydanych na podstawie art. 12 tego rozporządzenia oraz mieszanin lub substancji zawierających te substancje, o którym mowa w rozdziale 2 ustawy z dnia 13 kwietnia 2016 r. o bezpieczeństwie obrotu prekursorami materiałów wybuchowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 994);
- 2) zapewnienie odbierania połączeń telefonicznych oraz obsługa adresu poczty elektronicznej na potrzeby zgłaszania podejrzanych transakcji, o których mowa w pkt 1;
- 3) prowadzenie ewidencji zgłoszeń podejrzanych transakcji lub prób dokonania takich transakcji, zniknięć i kradzieży znacznych ilości substancji wymienionych w załącznikach I i II do rozporządzenia (UE) nr 98/2013 lub w aktach delegowanych wydanych na podstawie art. 12 tego rozporządzenia oraz mieszanin lub substancji zawierających te substancje;
- 4) korzystanie z systemu wczesnego ostrzegania Europolu w celu ułatwienia wykrywania sprawców przestępstw i ostrzeganie właściwych organów w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej przed możliwymi zagrożeniami wynikającymi z możliwości użycia substancji, o których mowa w pkt 3, do nielegalnego wytwarzania materiałów wybuchowych;
- 5) upowszechnianie wytycznych, o których mowa w art. 9 ust. 5 rozporządzenia (UE) nr 98/2013, w ramach współpracy między właściwymi organami i podmiotami gospodarczymi;
- 6) wymiana informacji z właściwymi krajowymi punktami kontaktowymi innych państw członkowskich Unii Europejskiej, w szczególności za pomocą urządzeń teletransmisji danych, w celu zapobiegania przestępstwom o charakterze terrorystycznym.

5b. Do zadań krajowego punktu dostępu do systemu Eurodac, o którym mowa w ust. 1 pkt 7, należy:

- 1) przesyłanie do systemu Eurodac danych daktyloskopijnych wraz z właściwymi numerami referencyjnymi zgodnie z art. 24 ust. 1 rozporządzenia (UE) 603/2013;
- 2) weryfikowanie wyników porównania zgodnie z art. 25 ust. 4 rozporządzenia (UE) 603/2013;
- 3) komunikowanie się z systemem Eurodac zgodnie z art. 26 rozporządzenia (UE) 603/2013;
- 4) przekazywanie wyników porównania danych daktyloskopijnych z danymi Eurodac właściwym organom.

6. Zadania, o których mowa w ust. 2, 3 i 5b, Komendant Główny Policji wykonuje przy pomocy Centralnego Laboratorium Kryminalistycznego Policji.

Art. 145k. 1. Komenda Główna Policji wykonuje zadania krajowego biura do spraw odzyskiwania mienia, o którym mowa w art. 1 ust. 1 decyzji Rady 2007/845/WSiSW z dnia 6 grudnia 2007 r. dotyczącej współpracy pomiędzy biurami ds. odzyskiwania mienia w państwach członkowskich w dziedzinie wykrywania i identyfikacji korzyści pochodzących z przestępstwa lub innego mienia związanego z przestępstwem (Dz. Urz. UE L 332 z 18.12.2007, str. 103).

2. Współpraca, w rozumieniu przepisów decyzji Rady 2007/845/WSiSW, między krajowym biurem do spraw odzyskiwania mienia, o którym mowa w ust. 1, a krajowymi biurami ds. odzyskiwania mienia innych państw członkowskich Unii Europejskiej, w szczególności w zakresie wymiany informacji w celu wykrywania i identyfikacji korzyści pochodzących z przestępstwa lub innego mienia związanego z przestępstwem, oraz w zakresie przetwarzania tych informacji, odbywa się na zasadach i warunkach określonych w ustawie z dnia 16 września 2011 r. o wymianie informacji z organami ścigania państw członkowskich Unii Europejskiej.

Rozdział 10d¹¹⁹⁾

Psy służbowe i konie służbowe

Art. 145l. 1. Do użycia w Policji psy i konie dobiera się w taki sposób, aby spełniały kryteria zdrowotne i użytkowe, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 5, zapewniające przydatność zwierzęcia do użycia go w celu realizacji zadań, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1, 2 i 3a–4a.

2. Psy służbowe i konie służbowe mogą być używane w Policji po odbyciu szkolenia, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 5.

3. Psy służbowe i konie służbowe znajdują się na stanie jednostki organizacyjnej Policji, która dokonała zakupu tych zwierząt, o ile Komendant Główny Policji nie wskazał innej jednostki organizacyjnej Policji.

4. Psy służbowe wycofane z użycia i konie służbowe wycofane z użycia pozostają na stanie jednostki organizacyjnej Policji, o której mowa w ust. 3, albo jednostki organizacyjnej Policji wskazanej przez Komendanta Głównego Policji.

Art. 145m. Opiekunem psa służbowego lub opiekunem konia służbowego jest odpowiednio:

- 1) przewodnik – policjant, któremu przydzielono pod opiekę psa służbowego i który ukończył szkolenie, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 5;
- 2) kandydat na przewodnika – policjant, któremu przydzielono pod opiekę psa służbowego i którego wytypowano lub skierowano po raz pierwszy na szkolenie, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 5;
- 3) policjant-jeździec – policjant, któremu przydzielono pod opiekę konia służbowego i który ukończył szkolenie, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 5;
- 4) kandydat na policjanta-jeźdźcę – policjant, któremu przydzielono pod opiekę konia służbowego i którego wytypowano lub skierowano po raz pierwszy na szkolenie, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 5;
- 5) pracownik Policji wykonujący czynności służbowe z użyciem danego zwierzęcia lub w zakresie opieki nad nim.

Art. 145n. 1. Opiekunem psa służbowego wycofanego z użycia lub opiekunem konia służbowego wycofanego z użycia w pierwszej kolejności może być dotychczasowy opiekun tego zwierzęcia, jeżeli złoży pisemną deklarację woli sprawowania opieki.

¹¹⁹⁾ Rozdział dodany przez art. 1 pkt 3 ustawy, o której mowa w odnośniku 5.

2. W następnej kolejności opiekunem psa służbowego wycofanego z użycia lub opiekunem konia służbowego wycofanego z użycia może być inny opiekun psa służbowego lub konia służbowego, jeżeli złoży pisemną deklarację woli sprawowania opieki.

3. Jeżeli pies służbowy wycofany z użycia lub koń służbowy wycofany z użycia nie zostanie powierzony opiekunowi, o którym mowa w ust. 1 albo 2, zwierzę można powierzyć innemu policjantowi lub pracownikowi Policji, emerytowanemu policjantowi lub policjantowi zwolnionemu ze służby w Policji, który ma ustalone prawo do policyjnej renty inwalidzkiej w rozumieniu ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin, jeżeli złoży pisemną deklarację woli sprawowania opieki oraz posiada wiedzę i umiejętności w zakresie opieki nad psem lub koniem.

4. W przypadku zgłoszenia się większej liczby kandydatów na opiekuna psa służbowego wycofanego z użycia lub kandydatów na opiekuna konia służbowego wycofanego z użycia, o których mowa w ust. 2 i 3, kierownik jednostki organizacyjnej Policji, na której stanie znajduje się zwierzę, przeprowadza postępowanie rekrutacyjne.

5. W ramach postępowania rekrutacyjnego w pierwszej kolejności są uwzględniane osoby, które zamieszkują na terenie działania jednostki organizacyjnej Policji, która przeprowadza to postępowanie.

6. W przypadku śmierci opiekuna psa służbowego wycofanego z użycia lub opiekuna konia służbowego wycofanego z użycia opiekunem tego zwierzęcia w pierwszej kolejności może zostać członek rodziny zmarłego opiekuna, który prowadził z tym opiekunem wspólne gospodarstwo domowe, jeżeli złoży pisemną deklarację woli sprawowania opieki. Przepisy ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.

7. W przypadku gdy pies służbowy wycofany z użycia lub koń służbowy wycofany z użycia nie zostanie powierzony osobom, o których mowa w ust. 1–3 albo 6, opiekę nad zwierzęciem sprawuje jednostka organizacyjna Policji, na której stanie znajduje się zwierzę, albo jednostka organizacyjna Policji wskazana przez Komendanta Głównego Policji.

8. Kierownik jednostki organizacyjnej Policji, na której stanie znajduje się zwierzę, albo kierownik jednostki organizacyjnej Policji wskazanej przez Komendanta Głównego Policji wyznacza opiekuna psa służbowego wycofanego z użycia lub konia służbowego wycofanego z użycia.

9. Kierownik jednostki organizacyjnej Policji, na której stanie znajduje się zwierzę, albo kierownik jednostki organizacyjnej Policji wskazanej przez Komendanta Głównego Policji może powierzyć opiekę nad psem służbowym wycofanym z użycia lub koniem służbowym wycofanym z użycia organizacji społecznej, której statutowym celem działania jest ochrona zwierząt.

10. Opiekunem psa służbowego wycofanego z użycia lub konia służbowego wycofanego z użycia nie może zostać osoba, która w następstwie swojego zawinionego działania przyczyniła się do wycofania z użycia psa służbowego lub konia służbowego.

11. Opiekunem psa służbowego wycofanego z użycia lub konia służbowego wycofanego z użycia nie może zostać opiekun, któremu odebrano zwierzę z powodów, o których mowa w art. 145v ust. 1 pkt 1 lub 2. Do organizacji, o której mowa w ust. 9, zdanie pierwsze stosuje się.

Art. 145o. Opiekun psa służbowego, opiekun konia służbowego, opiekun psa służbowego wycofanego z użycia i opiekun konia służbowego wycofanego z użycia, zwani dalej „opiekunem”, oraz organizacja, o której mowa w art. 145n ust. 9, zapewniają prawidłowe utrzymanie zwierzęcia obejmujące w szczególności:

- 1) racjonalne żywienie oraz stały dostęp do czystej i świeżej wody;
- 2) dbanie o stan zdrowia i kondycję, w tym poddawanie terminowym szczepieniom i zabiegom profilaktycznym oraz zapewnienie możliwości codziennego ruchu;
- 3) pielęgnację i utrzymanie w czystości;
- 4) warunki utrzymania dostosowane do potrzeb biologicznych.

Art. 145p. 1. Żywienie psa służbowego, konia służbowego, psa służbowego wycofanego z użycia lub konia służbowego wycofanego z użycia jest dostosowane do potrzeb jego organizmu, wagi, wieku, stanu zdrowia, warunków klimatycznych, funkcji fizjologicznych oraz wysiłku fizycznego lub wskazań lekarza weterynarii.

2. Żywnienie psa służbowego, konia służbowego, psa służbowego wycofanego z użycia lub konia służbowego wycofanego z użycia odbywa się na podstawie normy wyżywienia, którą stanowi dobowa ilość karmy lub paszy, artykułów spożywczych oraz dodatków paszowych, niezbędnych do prawidłowego żywienia jednego psa lub konia. Z uwagi na zwiększone zapotrzebowanie energetyczne i odżywcze w trakcie odbywania szkolenia przez psa służbowego lub konia służbowego norma ta może zostać podwyższona. W przypadku wycofania psa służbowego lub konia służbowego z użycia norma ta jest zmniejszana w związku ze zmniejszonym wysiłkiem fizycznym zwierzęcia.

3. W przypadku stwierdzenia przez lekarza weterynarii konieczności zastosowania w żywieniu psa służbowego, konia służbowego, psa służbowego wycofanego z użycia lub konia służbowego wycofanego z użycia diety lub karmy leczniczej norma, o której mowa w ust. 2, może zostać podwyższona.

4. Opiekun psa służbowego lub opiekun konia służbowego otrzymuje wyżywienie dla psa lub konia w naturze albo równoważnik pieniężny w formie ryczałtu na pokrycie kosztów wyżywienia zwierzęcia. Ryczałt wypłaca się co miesiąc z góry.

5. Opiekun psa służbowego wycofanego z użycia, opiekun konia służbowego wycofanego z użycia oraz organizacja, o której mowa w art. 145n ust. 9, otrzymują równoważnik pieniężny w formie ryczałtu na pokrycie kosztów wyżywienia zwierzęcia. Ryczałt wypłaca się co miesiąc z góry.

6. Opiekun oraz organizacja, o której mowa w art. 145n ust. 9, są obowiązani do proporcjonalnego zwrotu wypłaconego ryczałtu na pokrycie kosztów wyżywienia zwierzęcia w przypadku:

- 1) padnięcia albo konieczności bezzwłocznego uśmiercenia zwierzęcia na zasadach określonych w ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt;
- 2) odebrania zwierzęcia, o którym mowa w art. 145v ust. 1;
- 3) utraty lub zaginięcia zwierzęcia;
- 4) rezygnacji ze sprawowania opieki nad zwierzęciem;
- 5) powierzenia opieki nad psem służbowym lub koniem służbowym innemu opiekunowi, o którym mowa w art. 145v ust. 3 albo 4;
- 6) korzystania przez zwierzę w trakcie odbywania szkolenia z wyżywienia w naturze.

7. W sprawach, o których mowa w ust. 3–6, właściwy jest kierownik jednostki organizacyjnej Policji, na której stanie znajduje się zwierzę. W przypadku odbywania szkolenia przez psa służbowego w szkole policyjnej, wyżywienie w naturze dla psa służbowego zapewnia komendant szkoły policyjnej.

Art. 145q. 1. Psa służbowego, konia służbowego, psa służbowego wycofanego z użycia lub konia służbowego wycofanego z użycia poddaje się zabiegom profilaktycznym i leczeniu według wskazań lekarza weterynarii. Leczenie psa służbowego, konia służbowego, psa służbowego wycofanego z użycia lub konia służbowego wycofanego z użycia następuje po uprzednim uzgodnieniu z kierownikiem jednostki organizacyjnej Policji, na której stanie znajduje się zwierzę, lub z osobą przez niego upoważnioną.

2. W sytuacjach nagłych, wymagających udzielenia natychmiastowej pomocy lekarsko-weterynaryjnej w celu ratowania życia lub zdrowia psa służbowego, konia służbowego, psa służbowego wycofanego z użycia lub konia służbowego wycofanego z użycia dopuszcza się możliwość odstąpienia od uzgodnienia zakresu udzielanej pomocy z kierownikiem jednostki organizacyjnej Policji, na której stanie znajduje się zwierzę, lub z osobą przez niego upoważnioną.

3. W przypadku wystąpienia sytuacji nagłej, o której mowa w ust. 2, należy niezwłocznie poinformować o zaistniałej sytuacji i zakresie udzielonej pomocy lekarsko-weterynaryjnej kierownika jednostki organizacyjnej Policji, na której stanie znajduje się zwierzę, lub osobą przez niego upoważnioną.

4. Koszty zabiegów profilaktycznych i leczenia psa służbowego, konia służbowego, psa służbowego wycofanego z użycia lub konia służbowego wycofanego z użycia, w tym koszty lekarstw, pokrywa się ze środków budżetowych Policji na podstawie faktury.

5. Koszt utylizacji zwłok psa służbowego, konia służbowego, psa służbowego wycofanego z użycia lub konia służbowego wycofanego z użycia pokrywa się ze środków budżetowych Policji na podstawie faktury.

6. W sprawach, o których mowa w ust. 4 i 5, właściwy jest kierownik jednostki organizacyjnej Policji, na której stanie znajduje się zwierzę. W przypadku odbywania szkolenia przez psa służbowego w szkole policyjnej właściwy w sprawach, o których mowa w ust. 1–4, jest komendant szkoły policyjnej.

Art. 145r. Opiekunowi oraz organizacji, o której mowa w art. 145n ust. 9, zabrania się:

- 1) zbywania zwierzęcia;
- 2) rozmnażania zwierzęcia, z wyjątkiem psów będących na stanie szkoły policyjnej;
- 3) wykorzystywania zwierzęcia w celach zarobkowych.

Art. 145s. 1. Psa służbowego lub konia służbowego wycofuje się z użycia w przypadku:

- 1) trwałej utraty sprawności użytkowej;
- 2) wystąpienia stanu chorobowego nierokującego poprawy;
- 3) wystąpienia narowów u konia;
- 4) braku postępów w szkoleniu rokujących osiągnięcie odpowiedniego poziomu wyszkolenia zwierzęcia;
- 5) padnięcia albo konieczności jego bezzwłocznego uśmiercenia na zasadach określonych w ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt;
- 6) upływu 6 miesięcy od dnia jego utraty albo zaginięcia.

2. Pies służbowy lub koń służbowy będące po raz pierwszy w trakcie szkolenia w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 2 lub 4, podlegają wymianie albo zwrotowi sprzedawcy na zasadach określonych w ustawie z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2020 r. poz. 1740 i 2320 oraz z 2021 r. poz. 1509). W przypadkach, o których mowa w zdaniu pierwszym, nie mają zastosowania przepisy art. 145l ust. 4, art. 145n–145r i art. 145t–145v.

3. Psa służbowego lub konia służbowego można wycofać z użycia po ukończeniu:

- 1) 9. roku życia przez psa;
- 2) 15. roku życia przez konia.

4. Psa służbowego lub konia służbowego wycofuje z użycia kierownik jednostki organizacyjnej Policji, na której stanie znajduje się zwierzę.

Art. 145t. 1. Nadzór nad psami służbowymi, końmi służbowymi, psami służbowymi wycofanymi z użycia oraz końmi służbowymi wycofanymi z użycia sprawuje kierownik jednostki organizacyjnej Policji, na której stanie znajdują się zwierzęta.

2. Jeżeli pies służbowy wycofany z użycia lub koń służbowy wycofany z użycia znajduje się na terenie innej jednostki organizacyjnej Policji niż wymieniona w ust. 1, na wniosek kierownika jednostki organizacyjnej Policji, na której stanie znajdują się zwierzęta, wsparcie w trakcie realizacji nadzoru nad sposobem sprawowania opieki nad zwierzętami zapewnia kierownik jednostki organizacyjnej Policji, na której terenie znajdują się zwierzęta.

Art. 145u. 1. Opiekun i przedstawiciel organizacji, o której mowa w art. 145n ust. 9, w celu umożliwienia sprawowania nadzoru, na żądanie policjanta lub pracownika wyznaczonego przez kierownika jednostki organizacyjnej Policji, na której stanie albo terenie znajduje się zwierzę, okazuje zwierzę, a opiekun konia okazuje dodatkowo paszport konia.

2. Opiekun oraz organizacja, o której mowa w art. 145n ust. 9, niezwłocznie powiadamiają kierownika jednostki organizacyjnej Policji, na której stanie znajduje się zwierzę, o:

- 1) zmianie stałego miejsca przebywania lub chowu zwierzęcia oraz zmianie miejsca przebywania zwierzęcia trwającej dłużej niż 30 dni, o ile nie przebywa ono w obiekcie należącym do tej jednostki organizacyjnej Policji;
- 2) padnięciu albo konieczności bezzwłocznego uśmiercenia zwierzęcia na zasadach określonych w ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt, utracie albo zaginięciu zwierzęcia oraz o okolicznościach tych zdarzeń.

Art. 145v. 1. Psa służbowego, konia służbowego, psa służbowego wycofanego z użycia albo konia służbowego wycofanego z użycia odbiera się opiekunowi lub organizacji, o której mowa w art. 145n ust. 9, w przypadku:

- 1) stwierdzenia zaniedbania zwierzęcia;
- 2) niewywiązywania się z obowiązku opieki nad zwierzęciem lub postępowania wbrew zakazom, o których mowa w art. 145r;
- 3) rezygnacji ze sprawowania opieki nad zwierzęciem.

2. Do czasu powierzenia psa służbowego, konia służbowego, psa służbowego wycofanego z użycia lub konia służbowego wycofanego z użycia innemu opiekunowi opiekę nad zwierzęciem sprawuje jednostka organizacyjna Policji, na której stanie znajduje się zwierzę, albo jednostka organizacyjna Policji wskazana przez Komendanta Głównego Policji.

3. W przypadku przeniesienia opiekuna psa służbowego lub opiekuna konia służbowego na stanowisko służbowe niezwiązane z realizacją czynności służbowych związanych z użyciem zwierzęcia lub opieką nad zwierzęciem opieka nad tym psem lub koniem może zostać powierzona innemu opiekunowi psa służbowego lub opiekunowi konia służbowego.

4. W przypadku czasowego braku możliwości sprawowania opieki nad psem służbowym lub koniem służbowym przez opiekuna kierownik jednostki organizacyjnej Policji, na której stanie znajduje się zwierzę, może wyznaczyć czasowego opiekuna psa służbowego lub konia służbowego. Do czasowego opiekuna stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące opiekuna psa służbowego lub konia służbowego, z zastrzeżeniem, że ryczałt na pokrycie kosztów wyżywienia zwierzęcia wypłaca się co miesiąc z góry, proporcjonalnie do okresu sprawowania opieki nad psem służbowym lub koniem służbowym.

Art. 145w. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) tryb przydzielania opiekunowi psa służbowego i konia służbowego,
- 2) tryb rekrutacji kandydatów, którzy mogą zostać opiekunami psów służbowych wycofanych z użycia i koni służbowych wycofanych z użycia,
- 3) tryb wycofywania z użycia psa służbowego i konia służbowego,
- 4) sposób utrzymania, zakres i sposób zapewnienia zabiegów profilaktycznych oraz sposób transportu psów służbowych, koni służbowych, psów służbowych wycofanych z użycia i koni służbowych wycofanych z użycia,
- 5) sposób wyżywienia, wysokość normy wyżywienia psa służbowego i konia służbowego oraz normy wyżywienia psa służbowego wycofanego z użycia i konia służbowego wycofanego z użycia, w tym maksymalną wysokość normy w przypadku jej podwyższenia, jak również wysokość dziennej stawki pieniężnej na wyżywienie zwierzęcia,
- 6) tryb przyznawania, wypłacania oraz zwrotu ryczałtu na pokrycie kosztów wyżywienia psa służbowego, konia służbowego, psa służbowego wycofanego z użycia lub konia służbowego wycofanego z użycia,
- 7) tryb pokrywania kosztów zabiegów profilaktycznych i kosztów leczenia, w tym kosztów leków, psa służbowego, konia służbowego, psa służbowego wycofanego z użycia lub konia służbowego wycofanego z użycia,
- 8) sposób sprawowania nadzoru oraz dokumentowania wykonywania czynności związanych z nadzorem nad psami służbowymi, końmi służbowymi, psami służbowymi wycofanymi z użycia lub końmi służbowymi wycofanymi z użycia,
- 9) tryb odbierania psa służbowego, konia służbowego, psa służbowego wycofanego z użycia lub konia służbowego wycofanego z użycia opiekunowi lub organizacji, o której mowa w art. 145n ust. 9,
- 10) wzory dokumentów stosowanych w tych sprawach

– uwzględniając potrzebę zapewnienia prawidłowej realizacji zadań związanych z użyciem psa służbowego lub konia służbowego, prawidłowej opieki nad zwierzęciem, racjonalnego wydatkowania środków finansowych, prawidłowego dokumentowania realizowanych czynności oraz to, że wysokość dziennej stawki pieniężnej na wyżywienie zwierząt jest uzależniona od wagi, okresu roku i zadań wykonywanych przez psa służbowego, okresu roku i zadań wykonywanych przez konia służbowego, a także że nie może ona przekroczyć 1/30 minimalnego wynagrodzenia za pracę, o którym mowa w ustawie z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2020 r. poz. 2207).

Rozdział 11

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 146. 1. Z chwilą utworzenia Policji Milicja Obywatelska zostaje rozwiązana.

2. (pominięty)
3. (pominięty)
4. (pominięty)

Art. 147. 1. Minister Spraw Wewnętrznych zorganizuje Policję w ciągu 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Z chwilą zorganizowania Policji likwidacji ulegają urzędy spraw wewnętrznych.

Art. 148. (pominięty)

Art. 149. 1. Z chwilą rozwiązania Milicji Obywatelskiej jej funkcjonariusze stają się policjantami.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do tych funkcjonariuszy Milicji Obywatelskiej, którzy do dnia 31 lipca 1989 r. byli funkcjonariuszami Służby Bezpieczeństwa.

3. (pominięty)

Art. 150. 1. Dotychczasowi funkcjonariusze Milicji Obywatelskiej lub Służby Bezpieczeństwa, którzy podejmą służbę w Policji albo zostaną zatrudnieni w jednostkach organizacyjnych podległych Ministrowi Spraw Wewnętrznych, zachowują odpowiednio ciągłość służby lub zatrudnienia.

2. (pominięty)

Art. 151. 1. Funkcjonariusze zwolnieni ze służby w Milicji Obywatelskiej, którzy nie podejmą służby lub pracy w jednostkach organizacyjnych podległych Ministrowi Spraw Wewnętrznych, zachowują uprawnienia przewidziane dla funkcjonariuszy zwolnionych ze służby na podstawie art. 41 ust. 2 pkt 5, chyba że nabyli uprawnienia do zwolnienia ze służby na korzystniejszych warunkach.

2. (pominięty)

3. (pominięty)

Art. 152. Z chwilą wejścia w życie niniejszej ustawy ustaje członkostwo w partiach politycznych tych policjantów, którzy do takich organizacji dotąd należeli.

Art. 153. Ilekroć w przepisach prawa jest mowa o „Milicji Obywatelskiej” i „funkcjonariuszach Milicji Obywatelskiej”, należy przez to rozumieć „Policję” i „policjantów”.

Art. 154. (pominięty)

Art. 155. (pominięty)

Art. 156. (pominięty)

Art. 157. 1. Traci moc ustawa z dnia 31 lipca 1985 r. o służbie funkcjonariuszy Służby Bezpieczeństwa i Milicji Obywatelskiej Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz. U. poz. 181 oraz z 1989 r. poz. 180 i 192), w części dotyczącej Milicji Obywatelskiej¹²⁰⁾.

2. Do czasu wydania przepisów wykonawczych przewidzianych w ustawie pozostają w mocy przepisy dotychczasowe, jeśli nie są sprzeczne z niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż 1 rok.

3. (pominięty)

Art. 158. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia¹²¹⁾.

¹²⁰⁾ W pozostałym zakresie (w części dotyczącej Służby Bezpieczeństwa) uchylona przez art. 136 ust. 1 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Urzędzie Ochrony Państwa (Dz. U. poz. 180), która weszła w życie z dniem 10 maja 1990 r.

¹²¹⁾ Ustawa została ogłoszona w dniu 10 maja 1990 r.